

HOTUL^{DE} TRUPURI

JAMES BRADLEY

James Bradley

Hoțul de trupuri

The Resurrectionist,

James Bradley

Copyright © 2006 James Bradley

Ediție publicată prin înțelegere cu Faber and Faber Ltd.

Editura Litera

O. P. 53; C. P. 212, sector 4, București, România

tel.: 031 4251619; e-mail: comenzi@litera.ro

Copyright © 2010, Litera

pentru versiunea în limba română

Toate drepturile rezervate

Traducere din limba engleză Carmen Ion

Editor: Vidrașcu și fiii

Redactor: Teodora Pavel

Copertă: Ionuț Broșțianu

Tehnoredactare și prepress: Anca Suci

Seria de ficțiune a Editurii Litera este coordonată de Cristina Vidrașcu Sturza

ISBN 978-606-600-204-2

Lectura digitală protejează mediul

Versiune electronică realizată de Elefant.ro

Cuprins

- [Citat T.S. Eliot](#)
- [CEVA MAI UȘOR DECÂT AERUL](#)
- [ÎMPĂRĂIA PĂSĂRILOR](#)
- [Mulțumiri](#)

James Bradley s-a născut în 1967 la Adelaide, în sudul Australiei. Nominalizat în două rânduri de revista *The Sydney Morning Herald* printre cei mai buni tineri romancieri australieni, este autorul a două romane de succes, *Wrack* (1997) și *The Deep Field* (1999) și al unui volum de poezii, *Paper Nautilus*. *Wrack* a câștigat Premiul Uniunii Scriitorilor din Australia și premiul literar „Kathleen Mitchell” și a fost nominalizat pe lista scurtă pentru Premiul Scriitorilor din Commonwealth (zona Asia de sud-est și regiunea Pacificului) pentru cel mai bun roman de debut. *The Deep Field* a fost răsplătit cu premiul anual pentru carte de ficțiune al publicației *The Age* și a fost inclus pe lista scurtă de nominalizări pentru prima ediție a premiului „Cartea Anului” decernat de *Courier-Mail*, ca și pentru Premiul Național de Literatură al Festivalului de la Adelaide. *Paper Nautilus* a fost nominalizat pentru Premiul „Banjo” al Australian National Book Council. Inspirat din viața reală a criminalilor Burke și Hare, *Hoțul de trupuri*, al treilea roman al lui Bradley, s-a aflat și el pe lista scurtă a premiului anual pentru carte de ficțiune al publicației *The Age* și a fost tradus în mai multe limbi. James Bradley trăiește în Sydney.

Citat T.S. Eliot

*Ne naștem cu cei morți:
Vezi, ei se întorc și ne aduc la ei.*

T. S. Eliot, *Patru cvartete*

CEVA MAI UȘOR DECÂT AERUL

Londra, 1826–1827

Călătoresc ca în pântecul mamei: cu genunchii la piept și cu capul în jos, ca și cum a muri nu ar însemna altceva decât întoarcerea la carnea din care ne-am născut, și aceasta ar fi a doua lor sosire pe lume. O sfoară înfășurată în jurul genunchilor pentru a-i ține strânși, o alta pentru brațe, și pe urmă gura sacului, închisă și legată și ea, ca un balot îndesat, o aparență înșelătoare, căci a fi văzut cu o asemenea încărcătură ar putea stârni curiozitatea gloatei.

Apoi un cuțit cu care să tăiem sfoara care leagă sacul și, unul ridicând, altul scoțând ce este înăuntru, deșertăm conținutul gol și rece pe masă, așa cum alunecă un vițel sau un avorton din burta mamei. Luăm iarăși cuțitul și tăiem sfoara cu care a fost legat strâns corpul și păstrăm sacul și sfoara pentru a le folosi din nou, mult mai târziu, când vom scăpa de rămășițele și de bucățile netrebuincioase.

Împreună ne căznim să îndreptăm corpurile. Deși brațele și picioarele nu le atâră, nu sunt complet rigide, în ciuda răcelii care a pus stăpânire pe ele, starea de *rigor mortis* fiind întreruptă chiar lângă mormânt, atunci când au fost îndoite și legate pentru a fi vârate în saci. În schimb, se bălângăne, făcându-ne să gâfâim din greu, cu flexibilitatea unui cadavru aflat între moarte și putrefacție. Este o treabă urâtă, dar urâtenia nu constă în apropierea de cei morți, ci în intimitatea pe care suntem nevoiți să o stabilim cu ei, cu carnea și substanța corpurilor lor.

Când terminăm de așezat și trupurile zac pe masă, livide și dezbrăcate, începem lucrul. Mai

întâi le întoarcem cu fața în jos, expunându-le pielea de pe spinare și fese, pătată cu dungi purpurii și verzui, ca niște vânătăi, în locurile de unde sângele s-a scurs în orele de după moarte. Dacă procesul de descompunere s-a instalat deja, la suprafața cărnii se formează bășici, ca niște săculețe moi și palide, pline cu lichid, care se sparg la atingere, dar chiar și atunci când carnea a rămas intactă, pielea este umedă din cauza lichidului care se scurge din ele precum sudoarea. Uneori, cei care au îmbrăcat cadavrele pentru înmormântare le-au astupat anusurile și, în acest caz, trebuie să îndepărtăm pânza care le-a fost vârâtă înăuntru. Apoi luăm cârpe, apă și oțet și începem să curățăm cu atenție pielea, mirosul de oțet amestecându-se cu cele, mult mai grele, emanate de trupuri, mișcându-ne mâinile cât mai eficient cu putință, dar nu fără tandrețe, în timp ce le spălăm și le clătim.

Îndată ce am terminat cu spinările și picioarele, întoarcem cadavrele cu fața în sus și le curățăm mai întâi de la tălpi până la vintre, apoi de la vintre la piept, pe brațe și pe mâini, pentru a ajunge în final la față. Aici ne dăm cea mai mare silință, spălând cu mare grijă, cu cârpele bine împăturite, zona din jurul pomeților și pliurilor pielii, ștergând obrajii și orbitele înfundate. Câteodată, îndeosebi la cei foarte vârstnici, găsim pleoapele deschise, așa cum au fost surprinse de moarte, cu ochii tulburi și lipsiți de culoare din cauza cataractelor.

Când terminăm cu spălatul, aducem apă proaspătă din curte, săpunul și briciul. Apa este tot rece, apă rece pentru trupuri reci. Apoi, ținând cu atenție pielea care atârnă, începem să-i radem; mai întâi scalpul și fața, iar părul le cade în șuvițe umede, dând la iveală calota rotundă; pe urmă pieptul și axilele; și, la sfârșit, instrumentele reci ale sexului, cu lama briciului trecând delicat peste piele. Uneori ne distrăm dându-le porecle în timp

ce lucrăm, dar nu curge nici un pic de sânge, și rănilor rămân palide și curate.

Cum de știm că munca aceasta trebuie făcută în liniște, nu aș putea să spun. Tot ce știu este că așa se întâmplă și că așa se cuvine. În alte locuri ne mișcăm printre trupuri ca și cum nu ar fi acolo, vorbim și râdem între noi în timp ce le târâm, le tăiem și le curățăm, aruncând bucățile nefolositoare cu aceeași degajare cu care dăm deoparte o carte sau o haină de pe locul unde ar trebui să se așeze cineva. Dar aici lucrăm în liniște, fără să ne adresăm vreo vorbă decât dacă este strict necesar. Spălarea morților este un fel de ritual; așa cum pruncul este spălat când iese din pântecul mamei, la fel curățăm noi cadavrele furate din morminte pentru a le aduce din nou pe lume, nou-nouțe.

Când ne încheiem munca, strângem sacii, golim gălețile, clătim cârpele și le punem la uscat, ca să ne apucăm de registre. Maestrul nostru este foarte scrupulos în privința ținerii evidențelor contabile, și banii plătiți lui Caley și lui Walker sunt notați cu mare grijă: opt guinee pentru o femeie sau un bărbat la maturitate, ceea ce noi numim *unul mare*; patru guinee pentru un copil, sau *unul mic*; un șiling pentru fiecare 2,5 centimetri dintr-un fetus sau un prunc sub treizeci de centimetri lungime. Așa că, în timp ce eu mătur podeaua beciului, Robert lucrează tăcut la registre, notând plățile și verificând ca diferența dintre încasări și plăți să corespundă cu suma de bani din cutie, având întipărită pe față expresia aceea de tristețe calmă pe care o are ori de câte ori se crede neobservat.

În seara aceasta au fost trei cadavre, două mari și unul mic și, până să terminăm și să urcăm scările spre curtea în care ne spălăm gălețile și mâinile la cișmea, cerul a început să se lumineze deasupra acoperișurilor. De undeva, din depărtare, se aud copitele unui cal înaintând pe străzile pietruite, dar altfel totul este nemișcat, aerul este

rece, și apa cu care ne frecăm brațele, iar și iar, încă și mai rece.

Domnul Poll vâra două degete în gura mortului, deschizând încă o dată maxilarul. Își ridică privirea și o ațintește asupra studenților.

— Moartea este o oglindă în care se reflectă viața, spre edificarea voastră, declară el.

Sub degetele sale se poate vedea limba, cenușiu-purpurie, ca aceea a unui bou întins pe masa măcelarului, cu partea mai întunecată a umflăturii ascunsă dedesubt. Apasă pe ea și înclină capul mortului, uitându-se atent înăuntru, ca și cum ar vedea acolo ceva de mare interes. Apoi, curiozitatea fiindu-i aparent satisfăcută, trage cu degetele de buze, expunând dinții, îngălbeniți și maronii, înfiți neregulat în gingiile ulcerate.

„Dacă moartea este o oglindă, ce se ascunde îndărătul ei?” mă pomenesc întrebându-mă.

După ce termină cu examinarea gurii, domnul Poll se întoarce spre Robert.

— Vom începe cu pieptul. Trebuie să constatăm mai întâi starea organelor vitale.

Trupul este cuprins de un tremur când bisturiul pătrunde în piele. Aproape ca un oftat, gazul care a umplut cavitatea este eliberat într-o răsuflare ușoară. Mirosul nu este chiar scârbos, seamănă mai degrabă cu miasma persistentă dintr-o măcelărie, izul cleios de carne tăiată amestecându-se cu duhoarea dulceagă a intrării în putrefacție. Nu-mi mai vine să vărs, acum rareori vreun miros îmi întoarce stomacul pe dos, dar deși nu mă mai înec, sunt conștient de el și acum, după atâtea luni.

Carnea se desparte în două sub scalpul domnului Poll, care o despică de la gât până la vîntre dintr-o singură mișcare lină. Cu mare grijă face alte tăieturi în capătul inciziei, apoi în partea de jos, și, cu o mână experimentată, își vâra degetele în incizie și jupoaie pielea de sus în jos,

dând la iveală carnea roșie de dedesubt, coastele albe și grăsimea galbenă.

Răsucind cele două fâșii de piele în jurul brațelor, ia ferăstrăul pregătit de Robert. Se sprijină cu o mână de umărul mortului, proptește ferăstrăul de coaste și începe să taie. Dinții mușcă din os cu un scrâșnet umed de așchii, împrăștiind mici bucăți de carne și os care ne împroașcă șorturile. Când termină, îndepărtează sternul și coastele, de sub care apar organele cuibărite în cuștile lor osoase sparte; cenușii, albastre, negre. Întinde mâna și atinge inima, degetele sale lungi zăbovind asupra mușchiului albăstrui.

— Nu bate, spune el. Afirmația pare de netăgăduit. Dar, după o clipă, își ridică privirea, ațintindu-și ochii reci și apoși asupra mea.

— De ce nu bate?

Nu răspund.

— Crezi că este o întrebare prostească, domnule Swift?

Clatin din cap.

— Nu, domnule, spun eu.

— Sau poate crezi că autorul afirmației este un prost?

— Nu, repet eu.

— Atunci spune-mi, de ce nu bate? mă întreabă din nou și, ca de multe ori înainte, simt că se așteaptă la ceva simplu din partea mea, ceva care îmi scapă. De cealaltă parte a mesei îl văd pe Robert urmărindu-ne cu o privire fixă.

— Pentru că este mort, răspund abrupt, știind că sună aiurea. Domnul Poll se uită la mine dezamăgit, apoi își îndreaptă iar atenția asupra cadavrului.

— Și presupun că atunci când inima bătea, o făcea pentru că omul era în viață.

Când sfârșim cu treaba, vârmăm rămășițele pământești ale celor morți în saci și îi stivim unul peste altul în beci, până când va veni vremea să scăpăm de ei. Chiar și acum, în noiembrie,

putrezesc în așteptare, membrele și torsurile umflându-se și descompunându-se, deși Robert îmi spune că aceasta este perioada cea mai bună a anului; vara, conținutul sacilor poate ajunge aproape de lichefiere. Așa că în fiecare joi, înainte de ivirea zorilor, ne trezim și încărcăm sacii în căruță, feriți de întuneric. În timp ce noi muncim, casele aflate de cealaltă parte a străzii rămân tăcute, încă adormite, căci, deși vecinii știu cu ce ne ocupăm, este mai înțelept să nu le reamintim mai mult decât este cazul.

Căruțașul este un fost soldat pe nume Miller. Nu spune nimic cât încărcăm sacii, doar mormăie când terminăm și întinde mâna ca să-și primească plata. Robert mi-a povestit că o dată, în urmă cu doi ani, domnul Poll a vrut să-l însoțească pe Miller pentru a se convinge personal că resturile sunt distruse complet și cât mai discret. A făcut verificarea pe la sfârșitul primăverii, într-o zi călduroasă. Robert s-a urcat pe capră, lângă căruțaș, dar tovarășul său abia dacă a rostit o vorbă, așa încât au călătorit în tăcere, cu căruța săltând sub ei. Toată dimineața și după-amiaza au mers către răsărit, de-a lungul râului, până ce au ajuns la un câmp mărginit pe o latură de copaci și pe cealaltă de bălțile făcute de un râu. Locul era pustiu și nu se auzea nici un ciripit, în afară de gâgăitul și de țipetele scoase de un stol de găște care s-au ridicat, toate deodată, la apropierea căruței. În mijlocul câmpului, iarba era arsă și pământul se arăta golaș, carbonizat și murdar. Robert l-a ajutat pe Miller să descarce lemnele pe care le îngrămădisise deasupra sacilor pentru a le ascunde de trecători și împreună au înălțat un rug. Apoi au luat sac cu sac, împrăștiindu-le conținutul deasupra rugului. În final, l-au aprins punând mereu lemne pe foc. Lemnul trosnea sub flăcările scuipate atunci când dădeau de grăsime, iar carnea făcea bășici și se înnegrea. Robert mi-a spus că iadul seamănă probabil cu acea imagine, când picioarele, mâinile

și brațele rupte se amestecau unele cu altele și ardeau. Fumul care se ridica din rug era uleios și negru și duhnea, și Robert mi-a spus că mirosul i-a rămas mult timp impregnat în haine.

Focul a ars de-a binelea până la asfințit, lăsând cenușa să dogorească în lumina slabă. Iar în întunericul care se lăsa, Miller a luat din căruță un par și a început să izbească în tot ce mai rămăsese, scânteile învârtindu-se în nori în jurul său, ca niște licurici, sau țâșnind în sus, profilându-se precum stelele pe cerul nesfârșit al nopții.

Ne trezim dimineața devreme, odată cu slujnicele și ajutoarele de zarzavagii. La parter, doamna Gunn este trează de o jumătate de oră și aprinde focul în bucătărie; uneori o auzim cum trăneste ușa care dă în curte sau stă la taclale cu lăptarul, dar altfel, de jos până la etaj, casa este cufundată în somn. Din stradă pătrund strigătele ultimilor cheflii sau hurelul primelor tărăboante și căruțe care își croiesc drum pe sub ferestrele închise, dar sunetele acestea reverberează într-o lume aflată, pentru o scurtă clipă, într-o nemișcare și pace adâncă.

Tremurând de frig, mă dau iute jos din patul îngust, trăgându-mi pe mine pantalonii și cizmele. Îmi strâng restul de haine și cobor cu grijă, să nu-l deștept pe domnul Tyne, care doarme în camera de lângă casa scărilor. În fața focului dau de doamna Gunn, care amestecă în oală sau stă de vorbă cu Robert, în timp ce el se îmbracă. Uneori fur câte o felie de pâine sau îi spun doamnei Gunn cât de bine îi șade părul, doar așa, ca să o văd roșind, și atunci Robert o complimentează și el, iar ea ne dă una după ceafă și ne toarnă ditamai linguroiul de porridge în castroane.

Avem la dispoziție o oră, rareori mai mult. O oră înainte ca domnul Poll să sosească și să trecem la treabă. Dar am ajuns să prețuiesc acest răgaz scurt dintre zori și începutul zilei. De mâncare nu căpătăm decât porridge și ceai, uneori pâine și

lapte, dar este de ajuns, pentru că între timp avem parte de conversație și de râs, și ambele ne vin cu ușurință. Despre ce anume vorbim, mi-ar fi greu să spun – lucruri mărunte, sunt sigur – gospodărie, vecini, bârfele auzite în piață. Câteodată, doamna Gunn, care are obiceiul să se atașeze de pacienții pe care i-a zărit sau ale căror nume le-a auzit rostite în treacăt, povestește despre aceste biete suflete ca și cum ar fi fost cine știe ce cunoștințe apropiate, oferindu-le predici moralizatoare și sfaturi pentru a-și găsi fericirea, ceea ce ne face pe Robert și pe mine să râdem cu lacrimi. Dar despre îndeletnicirea care ne ocupă zilele și nopțile, despre tăierea și examinarea morților, nu vorbim, nu aici și nu acum, căci acestea sunt momente în care suntem din nou oameni ca oricare alții, și lucrul acesta ne bucură.

Sunt trei luni de când am ajuns aici ca să ucenicesc pe lângă maestru și să deprind meseria. În noaptea când am sosit, cerul era roșu ca focul. Sau ca sângele. Robert a venit să mă întâmpine în curtea de la Bell, locul unde diligențele își deșartă încărcătura de trupuri, în mijlocul tumultului orașului. L-am recunoscut după costum; negru ca al meu și nou, special croit pentru viața care mă aștepta.

— Ești cumva partenerul maestrului meu, domnul Poll? l-am întrebat, iar el a râs și a dat din cap a tăgădă.

— Nu, acela este Charles, mi-a răspuns, eu nu sunt decât ucenic, la fel ca tine.

Mi-a luat sacul și l-a aruncat pe umăr, apoi m-a condus spre casă. De atunci am învățat și eu străzile și aleile orașului, dar în seara aceea mi s-a părut că eram prins într-un adevărat vârtej, că parcurgeam un labirint întortocheat de curți și de ganguri, de vitrine cu grămezi de carne, pâine și pălării de damă, de felinare cu gaz care zumzăiau pe deasupra capetelor mulțimii. Niciodată în viață nu mai fusesem într-un asemenea loc și nu mai

văzusem atâtea fețe și atâtea corpuri înghesuite unele într-altele și, deși am vorbit pe drum, nu-mi amintesc nimic din ce am discutat, ci numai faptul că toată hărmălaia aceea îmi crease o stare puternică de emoție pe care o simțeam ca pe un nod în stomac.

Se întunecase când am ajuns, și casa era zăvorâtă și pregătită pentru noapte. Robert a deschis ușa și a luat-o înainte, în sus pe scări, spre camera care avea să fie a mea. A așezat sacul pe podea și m-a urmărit cum mă îndreptam către fereastră și priveam spre acoperișurile de afară. Pe urmă mi-a zâmbit.

— Haide să vedem dacă nu cumva doamna Gunn nu s-a culcat încă, a spus. Ai avut un drum lung de făcut și probabil că ți-e foame.

— **Dar cum rămâne** cu sufletul? întreabă Marshall cu vocea lui bubuitoare.

Domnul Poll își ridică ochii de la cadavru și se oprește din treabă.

— Să mă ierți, zice el, dar ai cumva o întrebare de pus?

— Am întrebat cum rămâne cu sufletul? repetă Marshall, acum pe un ton mai puțin convingător.

Domnul Poll îl privește, prelungind așteptarea. Charles lasă scalpелul din mână.

— A, da, sufletul, spune domnul Poll. Se uită pieziș către audiență. Și unde crezi că își are locul acest suflet? Aici? întreabă, lovind ușor cu un deget inima secționată. Apoi își ațintește ochii decolorați asupra lui Marshall.

— Nu? Atunci poate aici? sugerează luând în căușul mâinii creierul ce se odihnea într-un vas. Din spatele lui Marshall se aude un chicotit nervos: cred că este Hibbert, un flăcău cam neastâmpărat, dar foarte îndemânatic la mânuirea cuțitului. Sus pe podium, domnul Poll cântărește creierul în mână, fără a-l scăpa din ochi pe Marshall.

— Fără îndoială că te gândești la o glandă sau poate la un ganglion limfatic îngroșat, în fine, ceva de genul acesta. La urma urmei, nu se spunea în vremuri mai puțin luminate că broaștele râioase aveau încrustate nestemate în craniu?

Marshall se înroșește și privește în jur, poate în căutarea unui sprijin din partea celorlalți studenți.

— O, dar te implor, domnule Marshall, dacă ai cumva cunoștință de o asemenea glandă, nu ezita și împărtășește-ne și nouă din știința ta.

Cineva râde pe înfundate. Marshall își ridică sfidător capul.

— Nu, domnule, n-am cunoștință de așa ceva, spune el.

— Mda, zice domnul Poll, bănuiam eu. Râsetele izbucnesc acum dezlănțuite, batjocoritoare. Domnul Poll arată că a înțeles manifestarea de apreciere înclinându-și capul, pentru ca apoi, în loc să lase scena să se întindă prea mult, ridică mâna, cerând tăcere. Hohotele de râs se sting aproape instantaneu, înlocuite de o liniște apăsătoare. Domnul Poll pune creierul jos, se șterge pe mâini cu șorțul și scoate o sticlă.

— Priviți, spune el, țin în mână o uncie¹ de pilitură de fier. Își ia apoi carnetul și îl așază pe masă, într-un loc unde studenții îl pot vedea.

— Acum, dacă golesc conținutul sticlei pe o foaie de hârtie, aceste bucățele rămân inerte, într-un aranjament absolut întâmplător. Legile fizicii, domnilor, atât și nimic mai mult. Dar dacă adaug un magnet, atunci vom observa ceva cu totul diferit, continuă el scoțând o bară de metal din sertarul unui dulap rezemat de perete și punând-o pe foaia de hârtie. Cu o mișcare rapidă, aproape audibilă, bucățile de pilitură de fier se deplasează alunecând pe suprafața hârtiei, marcând liniile de forță din jurul polilor magnetului.

— Nu am intervenit cu nimic, atomii nu au intrat în coliziune, și totuși aceste bucăți de fier s-au deplasat. Cum ne putem explica acest fapt?

— Magnetismul! strigă o voce din spatele clasei.

— Capacitatea ta de diagnosticare a rămas la fel de remarcabilă ca întotdeauna, domnule Dawson, spune domnul Poll, apoi își îndreaptă din nou atenția asupra cadavrului întins pe masă.

— Domnilor, să revenim acum la trupul acestui bărbat. Cândva... Face o pauză teatrală, privind în jos spre cadavru. În lumina lămpii care atârna deasupra capului, se vede că pielea a început deja să se păteze, ca și cum pe sub ea s-ar fi format vânătași, acum pe cale să se estompeze... Poate nu atât de recent pe cât ne-ar plăcea nouă, acest bărbat trăia. Inima îi bătea, prin vene îi circula sânge, iar trupul îi era chinuit de tot felul de pofte, carnale și spirituale. Și iată cum a redevenit țărână, cum inima i s-a oprit și sângele nu mai pompează, cum corpul i s-a răcit. Deja învelișul de piele a început să dea semne de stricăciune, într-o săptămână se va instala putrefacția, iar într-un an sau doi, din el nu va rămâne decât o grămadă de dinți și de oase. Cum de se întâmplă așa ceva, veți întreba, ce anume s-a schimbat? Ce forță care împiedica altădată acest declin inevitabil nu a mai funcționat, ce încărcătură secretă l-a părăsit?

— Suflul? intervine Hibbert ironic și, deși un zâmbet fugar poposește pe buzele maestrului, ceilalți nu râd.

— Priviți cu mai mare atenție la pilitura de fier și remarcați ce imagine a format. Cândva inerte, bucățile acestea metalice mici au căpătat acum și formă, și energie. Iar noi nu trebuie să recurgem la limbajul ipocrit al preoțimii pentru a înțelege ce s-a petrecut.

Face o pauză, privind spre audiența care îl urmărește într-o tăcere desăvârșită. Nimeni nu mișcă, nimeni nu vorbește; suntem cu toții sub vraja lui.

— Noi, domnilor, suntem oameni de știință. Noi studiem natura. Țelul nostru este să înlăturăm vălul

de superstiții, să pătrundem în însăși esența ființei umane vii și să cercetăm forța care animă aceste învelișuri pe care noi le numim trupuri omenești. Și răspunsurile la toate întrebările le găsim aici, în această carne rece. În aceste țesuturi ni se va revela forța care i-a alimentat corpul, care i-a făcut inima să bată. Numiți-o suflet, dacă vreți, dar vă spun, domnilor, că în final ea se va dovedi la fel de puțin misterioasă ca puterea magnetului de a atrage pilitura și de a face bucățelele de fier să se miște după voința sa.

Lecția se termină și studenții se îndreaptă spre casele lor. După-amiaza s-a scurs în timp ce noi lucram și cerul a început să pălească pe deasupra capetelor noastre. Nu știu dacă Marshall va mai reveni sau nu la cursuri; o guinee pentru fiecare prelegere este un preț cam mare pentru a fi luat în batjocură. Dacă nu se va mai întoarce, cineva îi va lua însă repede locul, căci, deși în Londra sunt mulți profesori de anatomie, nimeni nu se compară cu maestrul meu în privința calității gândirii. Cu toate că marea operă care va sta la baza reputației sale trainice nu este încă terminată, iar el a depășit vârsta tinereții, pe scena macabră a sălii de disecție își joacă rolul mai bine ca oricine. Cu Charles alături, se mișcă repede și taie necruțător, un om perfect stăpân pe arta sa, cu un spirit la fel de ascuțit precum scalpul pe care îl mânuiește.

Într-adevăr, nu este însă câtuși de puțin un om ușor de suportat. În ciuda talentului său indubitabil, obișnuiește să-i ia în derâdere pe cei dispuși să îi acorde toată admirația. Este fiu de morar și a fost trimis la Londra pentru a se face funcționar, dar a preferat să studieze ca să ajungă chirurg, și onorariile sale sunt acum întrecute doar de cele practicate de Sir Astley de la spitalul Guy's. A stat la căpătâiul unor duci și conți. Nu încearcă să își ascundă originea umilă și nici accentul, ba dimpotrivă, le etalează parcă fudul și are propria trăsură și o casă frumoasă în Piața

Cavendish, și o fiică pe care și-ar dori-o orice bărbat, dacă nu ar fi deja curtată de Charles de Mandeville.

Fără îndoială, sunt mulți cei deranjați de obiceiul lui de a arunca insulte în dreapta și-n stânga, dar nu cred că acesta este singurul motiv pentru care studenții se simt stingheriți în prezența sa. Căci, deși se poate măsura cu oricine în privința calităților de chirurg și de anatomist, adevăratele realizări ale domnului Poll sunt mult mai mărețe și mai profunde. Muncește neobosit din zori și până în noapte, cu o energie debordantă, care umple pur și simplu casa, iar curiozitatea care îl mână neîncetat pare uneori mai mult o foame, un apetit monstruos și insațiabil care îl face să-și împingă cercetările tot mai departe, încercând să pătrundă nu numai în structura corpului uman, ci în însăși esența vieții.

În acest scop disecă tot felul de ființe – de la ciori la cai și de la pești la maimuțe, insecte, șerpi, ba o dată chiar și un hipopotam, mort într-o menajerie din Chelsea – pentru a descoperi ce anume le ține legate de cușca trupului și a cărnii. L-am văzut făcând și experiențe uimitoare și înfiorătoare: a scos un dinte din gura unei prostituate în viață și l-a implantat în creasta unui cocoș, unde a prins rădăcini și a crescut. A resuscitat pentru scurt timp un triton aplicându-i șocuri electrice. A cusut un uter fals din bășica unui cal, în care a introdus un fetus de miel cufundat în sânge, ce a înotat scurt timp, luptându-se să răsuflă, până ce a rămas nemișcat și mort. Și în munca noastră de aici căutăm să examinăm monstruoziități și ciudățenii ale naturii, căci în imaginea deformată a imperfecțiunii lor el crede că ne-am putea găsi imaginea propriei noastre perfecțiuni.

Nu numai morții sunt chemați să se supună voinței noastre. L-am văzut pe domnul Tyne prinzând pisici într-o cușcă de răchită

confeccionată chiar de el sau aducând în casă, în repetate rânduri, bărbați și femei, ademeniți cu un florin din cârciumile din mahalaua St. Giles și puși să înghită câte o doftorie pentru a le observa și nota apoi reacțiile. Iar la o săptămână după ce am ajuns aici, am momit eu însumi un câțel cu o bucată de carne și l-am dus înăuntru, pentru ca domnul Poll și Charles să îi deschidă pieptul și să îi pipăie, cu mâinile lor cercetătoare, inima care ticăia nebunește, ca un pește care se zbate în cârligul undiței.

În timp ce felinarele se aprind pe stradă, ultimii studenți ies din sală, îndreptându-se, foarte probabil, spre o tavernă ca să bea și să se distreze în voie după lecția obositoare. Eu mă apropii de masă și mă uit la cadavrul deschis. Coaserea la loc e o treabă complicată și sarcina mea este să mă asigur că nimic nu rămâne în urma noastră. Lângă ligheanul care conține inima, disecată pentru a scoate la iveală interiorul înecat în grăsime, stă și acum carnetul folosit de domnul Poll la demonstrație. Deși teatrale, vorbele lui m-au neliniștit într-o câțiva; ateismul său mă înspăimântă, mă sperie modul în care dă deoparte, considerându-le nerelevante, orice credințe care nu pot fi măsurate și evaluate, orice principii care alcătuiesc ceea ce oamenii numesc moralitate. Iau magnetul și îl cântăresc în mână. Deasupra mea, lămpile șuieră ușor, un sunet continuu, aproape ca de ploaie. Pe pagină, pilitura a rămas în același loc, conturând fantoma magnetului; întind mâna și o trec peste foaia de hârtie. Bucățelele de fier foșnesc, scoțând un sunet ca de freamăt de frunze, liniile se întrerup pe unde mi-am plimbat mâna, iar spiralele elegante se șterg. În lipsa magnetului, nu se mai mișcă pentru a reface tiparul inițial, ci zac inerte pe pagină, fără să reacționeze. Aceste vieți ale noastre sunt lucruri atât de fragile; așa cum vin, așa se și duc, niște licăriri neînsemnate pe umbrele mereu întunecate ale unui zid. Viața aceasta nu

este cu nimic mai consistentă decât o răsuflare, o lumină care ne umple încăperile trupului, pentru ca apoi să se stingă.

În acea primă noapte în Londra, am adormit târziu, după ce arșița verii a făcut mai întâi loc tunetelor și mai târziu ploii. Sus, în camera mea de la etaj, simțeam cum orele se scurg în timp ce mă perpeleam în întuneric. Afară, orologiile au bătut de douăsprezece, apoi de unu.

Pe urmă m-am deșteptat. Pe plafon, un păianjen s-a răsucit, intrând și ieșind din raza mea vizuală, mișcat de curentul de aer; pe acoperiș, ploaia continua să cadă.

Visasem, dar nu am reușit să-mi amintesc ce anume.

La început am rămas nemișcat, nesigur de motivul care mă trezise din somn. După aceea am auzit o bătaie în ușă, apoi o alta, pe care am recunoscut-o imediat, mai puternică și mai insistentă. Am băjbăit în beznă după cizme și m-am îndreptat orbecăind către ușă.

Holul era pustiu și mi s-a părut că mă mișc prea zgomotos în spațiul nefamiliar. Totul în jurul meu era tăcut și liniștit. Am început să cobor scările, când o nouă bătaie m-a făcut să tresar.

M-am uitat afară, împingând grilajul; o față, atât de lipită de el încât i-am simțit răsuflarea dulceagă, duhnind a gin, s-a ivit din întuneric.

— Ce vreme grozavă e în noaptea asta, a spus individul cu o voce îngroșată, cu accent irlandez. Instinctiv, am făcut un pas înapoi.

— Cine ești? am întrebat, încercând să vorbesc cât mai încet cu putință. În acel moment am simțit că mă urmărește atent cu privirea. Pe urmă a rostit cu un glas mai puternic:

— Nu fi prost, deschide ușa.

— Nu înainte să-mi spui cine ești, am insistat.

— Cheamă-l pe Tyne sau pe ucenic, or să-ți spună ei cine sunt.

Am șovăit, dar în clipa aceea am auzit pași în spatele meu; m-am întors și l-am văzut pe Robert ținând o lampă în mână.

— Gabriel, a spus el, fă ce-ți spune.

Posesorul vocii era un bărbat scund și slab; îndărătul său se zărea o căruță, bine conturată pe fundalul picăturilor de ploaie, și o altă persoană care mângâia capul calului apropiindu-l de piept. Domnul Tyne a apărut dintr-odată și m-a prins de cot, cerându-mi pe un ton ascutit:

— Hai, du-te și ajută-i; deja ați făcut prea mult zgomot.

M-am smuls din strânsoare și am pășit în ploaie. Domnul Tyne a rămas în prag, scrutând strada adormită. M-a văzut că îl privesc și mi-a zâmbit subțire și răutăcios, bucuros că mă pusese într-o situație neplăcută.

Ploaia cădea în șuvoaie care ne biciuiau fața și obraji. În căruță, irlandezul ridica ceva dintre paie, un balot pe care l-a balansat spre mine până ce mi l-a așezat pe umeri; era mai greu decât mă așteptasem, și sforile umede și groase miroseau a pământ jilav. M-am clătinat, simțind cum povara care îmi atârna pe umeri se mișca, prăbușindu-se, ca și cum înăuntru ar fi fost țărână sau pietre, în timp ce ploaia rece se scurgea din sac, prelingându-mi-se pe gât. Atunci mi-am dat seama ce conținea balotul, și șocul m-a făcut să alunec pe petrișul unsuros. Domnul Tyne a apărut brusc lângă mine.

— Iisuse, a șuierat, luându-mă de braț și ridicându-mă în picioare, vrei să ne trezim cu poliția pe cap, băiete?

Se numeau Caley și Walker. În întuneric, Caley putea fi luat drept un băiat de cincisprezece ani, atât de slab și de mărunț era. Dar în lumina din beci am văzut că avea în mod sigur aceeași vârstă ca Robert sau ca mine, micimea trupului nedatorându-se tinereții, ci sărăciei – deși buzele lui țuguiate, pregătite parcă mereu să sărute, și

chipul mult prea drăgălaș îi dădeau o înfățișare de puști, de flăcău încă necopt, iar modul smucit în care se mișca îmi dădea o stare de stinghereală ori de câte ori mă aflam în apropierea lui.

După ce au plecat, am dezlegat cadavrele pe care le aduseseră și am început să le spălăm. Ar fi trebuit să simt repulsie, mi-am zis în timp ce trebăluiam, dar nu simțeam nici scârbă, și nici teamă. În schimb, îmi priveam mâinile mișcându-se peste acele trupuri ca și cum nu îmi aparțineau, de parcă eram undeva în afara propriului meu corp.

În noaptea aceea nu am mai reușit să adorm, imaginea fețelor și trupurilor răsărindu-mi, iar și iar, nepoftite, în minte. Pe degete îmi rămăsese impregnat mirosul de oțet, iar pe brațe și pe gât păstrasem amintirea atingerii lor. M-am ridicat din pat la ivirea zorilor, am coborât în curte și am dat drumul cișmelei să curgă, uitându-mă cum apa cădea pe pietre. Mi-am suflecat încet mânecile, săpunindu-mă până sus pe brațe, dar încă le simțeam acolo, așa că într-un final mi-am scos cămașa și, aplecându-mă, am lăsat apa să mi se prelingă pe păr, pe ceafă și pe spinare, știind însă deja mult prea bine că nu aveam cum să le înlătur prezența de pe pielea mea.

Tata a murit când aveam doisprezece ani. L-am găsit la aproape un kilometru de casă, ghemuit, la adăpost de vânt, lângă zidul jos al orașului. Fața îi era întoarsă de la lumea aceasta, spre pietrele întunecate din spate, iar corpul îi era pe jumătate îngropat în zăpadă. Cerul de deasupra părea la fel de fragil ca un ou.

Vecinul nostru Tobias a fost primul care i-a remarcat absența. Era în ianuarie, la început de an. L-am văzut pe Tobias venind spre casa noastră din locul în care stăteam cocoțat, la fereastra de la bucătărie. Urca dealul privind înainte, cu capul țeapăn și drept; numai după ce a cotit ultima oară mi s-a părut că își ridică ochii, trecându-i peste

curtea vraieste, căruciorul rupt și mobilierul aruncat.

Am deschis ușa înainte să apuce să bată, iar el a aruncat o privire în interiorul întunecos.

— De când lipsește de acasă? a întrebat. Mi-am mușcat buzele. Dintotdeauna mi se interzisese să dezvălui oricui se nimerea să ajungă la noi acasă unde se afla tata.

— De trei zile, am răspuns într-un sfârșit. Tobias a dat din cap, cercetându-mă cu atenție, întrebându-se fără îndoială dacă era cazul să ia cu el pe drumul de o oră până în oraș un băiat mort de foame.

— Câinele e al lui?

De parcă ar fi înțeles că se vorbea despre ea, căteaua și-a vârât nasul în palma mea.

— Ia-l cu tine, a adăugat Tobias.

Deși viscolul se potolise, lăsând cerul limpede și senin, respirațiile noastre se ridicau în norișori alburii în aerul rece. Tobias a rămas tăcut în timp ce coboram spre drumul principal, așa că liniștea ne-a împresurat și numai croncănitul singuratic al ciorilor răsuna peste dealurile golașe.

Când am ajuns la cotitura de unde începea să se vadă orașul, căteaua și-a ridicat capul, a ciulit urechile și s-a apucat să dea din coadă, așa cum făcea de fiecare dată când tata se apropia de casă. Tobias a privit-o și și-a dres vocea, încercând probabil să-mi spună să o țin lângă mine, dar căteaua a fost mai iute decât noi. A luat-o la fugă cale de vreo sută de metri, oprindu-se în cele din urmă în fața unui mic morman de zăpadă adunat în jurul zidului. A șovăit preț de câteva clipe, a scâncit derutată, apoi și-a înălțat capul și a lătrat de două ori. Tobias și-a așezat o mână pe umărul meu.

— Așteaptă aici, mi-a spus și, fără să grăbească pasul, s-a îndreptat spre locul unde căteaua răsăia în zăpadă.

Din vârful nămetelui s-a văzut cum apărea o formă întunecată; Tobias a întins brațul și a atins-o,

apoi s-a îndreptat de șale și s-a răsucit spre mine.

Trupul nu prezenta nici o urmă de violență. Adevărul este că fața lui, acoperită de chiciură și albăstrie din cauza gerului, părea să-și fi găsit pacea. Poate că făcuse comoție cerebrală sau atac de cord, dar mult mai probabil obosise și, confuz din cauza ninsorii și a frigului și amețit de băutură, se hotărâse să se odihnească puțin. În afară de locul unde cățeaua îl zgâriase cu ghearele, amușinându-i carnea înghețată, ca și cum ar fi vrut să îl încălzească și să-l readucă la viață, zăpada rămăsese neatinsă, întreruptă numai de un șir lung de urme de pasăre, care porneau din drum și ajungeau la el, dându-i ocol, după care se terminau, pasărea luându-și zborul și făcându-se nevăzută în văzduh.

Mi-l amintesc pe tata ca pe o persoană mereu neliniștită, de o forță imprevizibilă, cu un farmec natural, un bărbat la care crizele de entuziasm alternau cu cele de deznădejde și de furie neputincioasă. Nu s-a purtat niciodată violent cu mine, iar răul pe care mi l-a făcut nu a fost conștient, ci s-a datorat pur și simplu faptului că s-a lăsat prea mult în voia propriei firi păcătoase. De fapt, rareori mă lua în seamă, iar atunci când o făcea, încerca să-mi impună un soi de intimitate pe care nu o împărtășeam. Dacă ar fi apucat să mai trăiască chiar și numai câțiva ani, aș fi ajuns probabil să văd în el ceea ce bănuiam acum că fusese, un om obsedat de băutură și de jocul de cărți, nefericit în adâncul sufletului său, fie din cauza unei nedreptăți suferite cu mult timp înainte, fie a unei predispoziții înnăscute și, datorită temperamentului de jucător, trecând rapid de la o stare la alta cu o mare capacitate de autoamăgire. Dar pentru mine el era tata, atât și nimic mai mult, un om de care doream să mă apropii, dar despre care învățasem că era mai bine să mă țin la distanță.

Chiar și așa, nu mi-e greu să mi-l închipui tânăr. Chipeș, fermecător, plin de o energie debordantă și încrezător în propriile puteri. Tatăl lui administrase ferma de la conac, dar stăpânul său fusese cel care îl remarcase pe băiat și se îngrijise să învețe carte, ajutându-l să se șlefuiască pentru a-și face un rost pe lume. Sunt sigur că făcea impresie bună, căci călărea de parcă s-ar fi născut în șa și, până spre sfârșitul vieții, chiar și după ce își pierduse din înfățișarea falnică și se îmbrăca în zdrențe, încă mai era capabil să vrăjească o slujnicuță ori o doamnă aflată în trecere cu galanteria sa proverbială.

După ce se îmbăta cu gin, obișnuia uneori să povestească, plin de regrete, despre anii tinereții, dar nu cu amărăciunea la care m-aș fi așteptat, ci cu un fel de plăcere. Renegat după ce fugise cu fiica binefăcătorului său, rămas văduv cu un copil de crescut la numai șase luni după aceea, bunele maniere și farmecul care îl susținuseră altădată au început să pălească din cauza jocurilor de noroc și astfel a intrat în acel declin treptat care avea să însemne viața noastră împreună. A parcurs un drum lung, din Londra la Bath, din Bath la Liverpool, din Liverpool la York și, în final, la drumul unde și-a găsit sfârșitul, pe dealul de deasupra orașului, la numai câțiva kilometri de locul în care se născuse.

Am rămas să aștept lângă trupul tatălui meu, cu căteaua noastră ținându-mi companie, în timp ce Tobias a mers cam un kilometru în josul străzii, până în oraș. Era o zi liniștită și zăpada din jur sticlea în lumina soarelui. Îmi amintesc că m-am uitat la acea formă sumbră, tăcută. Eram șocat, fără îndoială, dar știu sigur că nu am fost surprins și nici cuprins de mâhnire, ci mai degrabă de un soi de lehamite, ca și cum acea prezență mă așteptase pe mine să o descopăr, acolo și atunci. „Asta e lumea noastră, a oamenilor, mi-am zis, un loc al absențelor, al despărțirilor.”

Tobias m-a însoțit în oraș în ziua înmormântării. Era metodist, ca mulți alții din zona noastră, așa că nu a venit cu mine la căpătâiul mortului, dar a rămas suficient de aproape încât să-l poată vedea, ținându-și pălăria în mâinile împreunate în față. Nu mă îndoiesc că tatei i-ar fi plăcut să fie considerat un om popular, dar trecerea lui pe lumea cealaltă nu a fost vegheată în ziua aceea decât de fiul său, de preot și de doi bărbați care nu mai aveau să-și capete niciodată banii cu care îl împrumutaseră.

Odată slujba terminată, vicarul m-a tras deoparte. Era un individ scund și grasuț și, deși nu îl cunoscusem înainte, auzisem de la copiii din oraș că avusese un fiu bolnăvicios din naștere, care se prăpădise în vara trecută.

— Tobias mi-a spus că știi să citești, a zis el.

L-am privit fără să-i răspund.

— Mi-ar prinde bine un băiat care să mă ajute în clasă, la lecții.

Uneori mă întreb ce s-ar fi ales de mine dacă vicarul nu mi-ar fi vorbit în ziua aceea. Aș fi fost probabil internat într-un orfelinat sau, cu puțin noroc, dus la o fermă. Dar am ales să-l urmez și să iau masa cu el în refectoriul bisericii și apoi să studiez la el la școală. Și deși m-a tratat întotdeauna ca pe propriul lui fiu, nu am simțit nici un pic de dragoste față de el, ci doar o imensă pierdere, ca și cum ceva din mine, un lucru vital, dispăruse cu totul în acea zi.

În apropierea hanului lui Barnard îmi aud numele strigat tare, acoperind larma străzii. Tresar și mă opresc din mers, apoi strigătul se repetă, venind dinspre o trăsură de pe cealaltă parte a drumului. Fereastra se deschide și dinăuntru se ivește chipul lui Charles.

— Nu-i prea târziu pentru tine să umbli așa, hai-hui, pe stradă? mă ia la rost.

— Am fost la un prieten de-al tutorelui meu, încep să îi explic, dar mă întrerupe rânjind.

— A fost o glumă, Gabriel, zice. Și unde locuiește amicul ăsta al tău?

— În Camden, dau din nou să vorbesc, dar o voce din trăsură mă întrerupe din nou:

— Of, Doamne, ce plictiseală!

Șovăi, dar Charles nu se dă bătut.

— Și unde te duci acum? mă întreabă.

— Acasă, zic eu, apoi mă corectez. Ăăă... vreau să zic că mă întorc spre casă.

Dinăuntru trăsurii răzbate un mormăit, ca și cum cineva s-ar fi săturat până peste poate de conversația noastră. Charles ezită, se uită peste umăr și apoi, cu o privire al cărei tâlc nu reușesc să-l deslușesc, se răsucesc din nou spre mine.

— Vino cu noi, zice.

Clatin din cap.

— Nu cred că..., spun, dar Charles mă oprește cu o fluturare a mâinii.

— Da' de ce nu? Doar ți-ai terminat treaba pe săptămâna asta. Îmi deschide ușa, făcându-mi semn să urc. Nu-ți fie teamă, adaugă. Te ducem noi înapoi acasă.

Trăsura este deja plină, trei alți bărbați, pe care nu îi cunosc, întovărășindu-l pe Charles. Stau câte doi pe banchetă, așa încât atunci când intru, sunt nevoiți să se miște și să se înghesuie ca să îmi facă loc. Vizitiul se plânge că cinci inși e prea mult pentru caii lui, ceea ce îl face să izbucnească într-un râs batjocoritor pe cel care care șade vizavi de mine. Cum vizitiul insistă, individul se scoală în picioare și îl amenință și, cu aceasta, cearta ia sfârșit; vizitiul înjură și plesnește din bici. Trăsura pornește cu o smucitură și bărbatul cade înapoi pe locul lui și mă privește de sus.

— Ce fel de pasăre mai e și asta? îl întreabă el pe Charles, cu o expresie de dispreț întipărită pe față. Fără să fie înalt, e bine făcut și ar putea fi chiar chipeș, într-o manieră brutală, dacă n-ar avea nasul spart și strâmb, de parcă i-ar fi fost așezat pe față de o mână nepricepută.

— Gabriel Swift, mă prezint întinzându-i mâna. Spre rușinea mea, nu îmi imită gestul, ci se uită la ea, neîncrezător. Insulta pare să-i înveselească grozav pe însoțitorii săi și, dintr-odată, îmi dau seama că sunt cu toții beți.

— Ăsta-i Chifley, intervine Charles, și e un bătăran că nu-ți strânge mâna.

Chifley se tăvălește pe jos de râs.

— Nici cu tine n-aș da mâna, de Mandeville, dacă nu mi-ai plăti băutura.

Charles îi zâmbește, îngustându-și ochii.

— Ăsta-i Caswell, îmi spune, indicându-l pe bărbatul care stă în stânga lui Chifley. Deși pare doar un pic mai vârstnic decât Charles sau Chifley, părul lui castaniu-deschis deja se rărește. În încercarea evidentă de a ascunde acest cusur, are o tunsoare specială, cu şuvițele lăsate să crească mai lungi în părți și trecute peste chelia din creștetul capului. Și fața lui este aceea unui bărbat mai bătrân, lipsită de vlagă și rotofeie, deși destul de blândă. Spre deosebire de Chifley, el îmi întinde mâna, iar eu i-o strâng.

În final, Charles se întoarce spre bărbatul tăcut care șade lângă mine.

— Iar acesta e May, mi-l prezintă. May îmi ia mâna și mi-o strânge un pic prea tare. Are fața suptă și de o paloare stranie, dar pare destul de binevoitor.

— Pe unde ziceai că ai umblat? întreabă Charles. Cu o clipă în urmă, îl considerasem la fel de beat ca și Chifley și Caswell, numai că acum lasă impresia că este treaz.

— Am fost în vizită la un prieten al tutorelui meu, îi răspund. Domnul Wickham, are o parohie în Camden.

— Și mergi des pe acolo?

— I-am fost oaspete de trei ori. Ezit, amintindu-mi de serile plicticoase petrecute acolo, ascultând bălmăjeala domnului Wickham și murmurul monoton al fiicei lui, Georgiana.

— S-au purtat foarte amabil cu mine, adaug.

Charles îmi surâde cu blândețe.

— Pentru un tânăr, nu mi se pare un mod prea amuzant de a-și petrece seara.

Așa e Charles, are talentul de a-i face pe interlocutori să simtă că e capabil să le citească gândurile.

— Am prea puține alternative, zâmbesc eu mânzește. Nu am mulți prieteni în Londra.

— Dar Robert?

— În seara asta stă cu familia.

Sătul, din câte se pare, de turnura pe care a luat-o conversația, Charles începe să cânte și Caswell și May îl urmează imediat. Charles se uită mai întâi la ei, apoi la mine.

— Unde mergem? întreb.

Charles se lasă pe spate; un zâmbet tainic îi joacă pe buze.

— Ce contează?

În timp ce trăsura saltă pe caldarâm, îl privesc pe Charles, care șade în fața mea. Lucrez cu el de trei luni și, în ciuda umorului și a bunăvoinței lui, simt că nu îl cunosc îndeajuns. Fiu de pastor, a studiat mai întâi cu Sir Astley, apoi pe continent, câștigându-și un bun renume pentru fermitatea și iuțeala cu care mânuiește scalpul. Robert mi-a spus că domnul Poll considera că nimeni nu îl întrece în abilitate până să îl fi întâlnit pe Charles, fapt pentru care domnul Poll a solicitat admiterea lui în Colegiul Chirurgilor.

De atunci, reputația lui Charles a crescut continuu, ajungând să rivalizeze cu cea a unor bărbați de două ori mai vârstnici decât el, iar serviciile sale au început să fie cerute de mulți oameni de rang înalt și influenți. Totuși, un străin ar putea să se mire de legătura atât de strânsă dintre Charles și domnul Poll, două persoane foarte diferite ca fire. În timp ce domnul Poll este distant, Charles se poartă mereu degajat, făcându-i pe toți ceilalți să se simtă în largul lor, și le

vorbește nu numai ca un egal, ci ca un prieten, lăsând impresia că îi este indiferent dacă se află în cocioaba unui sărăntoc sau în salonul unui bogătan.

Trăsura ne lasă în fața unei taverne joase, chiar la intrarea în Strand. Înăuntru este multă lume și bărbații și femeile stau înghesuți unii în alții sau se învârt printre mese. Peste tot se aude zumzăitul conversațiilor și râsetelor și domnește o stare de bună dispoziție. Charles și Chifley ne conduc către o masă de lângă șemineu și îi comandă hangifului cotlete de vițel. Mă foiesc, nervos: primele mele luni în Londra fuseseră scumpe și cheltuisem aproape toți banii pe care mi-i dăduse tutorele. Îi scrisesem, cerându-i un avans pentru următoarea jumătate de an, dar acum îmi făceam griji că nu voi avea cu ce să plătesc și, mai mult, că voi fi nevoit s-o recunosc în fața tuturor. Charles îmi surprinde agitația și mă privește liniștitor, apoi mă asigură că totul e în regulă și mă invită să mă distrez. Derutat, întreb cu ce ocazie, la care toată lumea izbucnește în râs, dar, înainte să apuc să mă lămuresc, ne este servit vinul, iar paharele se umplu și ciocnim.

În timp ce bem, încerc să aflu mai multe despre tovarășii mei de petrecere. Chifley se ocupă cu comerțul cu cai, dar pare că își folosește afacerea mai degrabă drept scuză pentru a-i lua peste picior pe cei care apelează la serviciile sale. Prin contrast, Caswell, deși mult mai amabil cu mine, n-are nici o slujbă. Iar May se autodeclară artist, deși mi-e greu să mi-l închipui stând meditativ în fața unei pânze, atâta timp cât trăncăne aproape continuu, întrerupându-se apoi singur și luând-o de la capăt, debordând de un soi de energie turbată. Rezultatul este aproape plăcut, căci nu are pic de răutate în el și râde tot timpul, dar întrezăresc în inocența lui o vulnerabilitate neliniștitoare. Bate darabana pe masă în ritm rapid și, deși pe mine unul nu mă deranjează, ticul acesta îl irită pe Chifley; îi cere

de mai multe ori să se oprească, dar de fiecare dată May reîncepe, până ce, într-un final, își cere scuze și dispare în încăperea pe care Chifley o numește insistent căcăstoare.

Cotletele sunt grozave și, deși am luat deja cina, le înfulec cu mare poftă. Chifley face semn spre mine cu o bucată de pâine în mână.

— Ce faceți, o înfometăți pe vrăbiuța asta? îl întreabă el pe Charles, care îmi aruncă o privire curioasă.

— Așa e, Gabriel? Te înfometăm? zice el.

Scutur din cap și îi spun că nu, deși nu e întrutotul adevărat. Din ordinul domnului Poll, care consideră excesul de carne o sursă de melancolie, acasă mâncăm cu precădere măruntaie și fierturi. Charles mă contemplă timp de câteva clipe, apoi îmi mai toarnă un pahar și mă îndeamnă să-l dau pe gât.

Nu știu sigur când mi-am dat seama că sunt beat. Caswell cântă acum o melodie oarecare, despre un păstor și o tânără lăptăreasă, ale cărei versuri nu reușesc să le urmăresc, deși mi se par teribil de amuzante. În creștetul capului, ceea ce i-a mai rămas din părul castaniu nisipos s-a adunat într-un soi de moț, sub care scalpul îi lucește rozaliu. Are însă o voce plăcută de tenor și cântă cu ochii închiși, pierdut; sunetul plin pare caraghios, ieșit tocmai din gura unui om atât de ridicol și de agitat. Charles ține o damă pe genunchi; de câțva timp sunt absorbiți într-o discuție în care el îi șoptește ceva la ureche, ea chicotește și apoi îi răspunde tot prin șoapte. Nu știu unde a dispărut May, dar Chifley este cel care bate acum toba pe masă, cerându-i lui Caswell să cânte din nou. Chelnerul îmi umple paharul și mă alătur și eu strigătelor care solicită un bis, bătând din picioare și cu pumnul în masă. În clipa următoare mă trezesc în stradă și altcineva cântă, nu Caswell, ci Chifley, sau așa mi se pare; o față este lipită de fereastra trăsurii și se uită chiorâș la

noi și de undeva, de sus, cineva țipă să facem liniște. La un moment dat, simt un nod în gât și deschid iute ușa cu o smucitură, mă prăvălesc pe stradă și îmi vărs mâțele pe dale, ca un burduf cu vin care se răstoarnă, în timp ce arsuri îngrozitoare îmi cuprind gâtul și nările. Când termin, mă simt luat pe sus și dus de-a îndărăteala în trăsura, și pe urmă, dintr-odată, mă pomenesc în pragul casei, iar Charles și Chifley mă împing înăuntru prin ușa deschisă.

Atârnă suspendat în pântecul din sticlă, pe jumătate răsucit, ca și cum s-ar feri de privitori. Nu are decât o pereche de picioare, dar de deasupra mijlocului pornește un al doilea corp, mai mic, pieptul și un braț răsărind din pieptul primului trup și, deși este numai jumătate de corp, în vârful lui e așezat un cap, la fel de perfect pe cât e trupul de grotesc. Pe jumătate ascuns în spatele geamănului mai mare, capul mai mic pare adormit, cuibărit lângă cel al protectorului, forma micuță aflându-se sub brațul mai lung.

Dar, în timp ce capul mic doarme, cel mare este treaz, sau cel puțin așa dă senzația, căci cel care l-a conservat a reușit printr-un truc să facă în așa fel încât ochii par că îl urmăresc pe privitor în orice colț al camerei s-ar afla. Pleoapele acoperă pe jumătate, ca o glugă, orbitele goale, cu adâncimi cumva pline de răutate, ca la broaștele râioase sau ca la vreo altă creatură mare și odioasă, geloasă pe viață și pe toate plăcerile ei. În afara cusăturilor încrețite, în formă de Y, care pornesc de la gâturi și coboară până la ombilicul comun, pielea este netedă și intactă, ca a oricărui copil, dar palidă și rece, ca de marmură sau alabastru.

Pe rafturile din jur sunt așezate sute de astfel de borcane, fiecare cu propria monstruozitate. În unele sunt păstrate umbrele și organele celor morți, mâini și ochi, urechi și labe ale picioarelor, cu pielea cenușie și oribilă la vedere din cauza spirtului; în altele sunt lucruri mai greu de

recunoscut: un plămân înnegrit, o inimă enormă, un glob ocular din care firul alb al nervului atârna ca o meduză. Unul dintre borcane conține un cap de bărbat despicat cu mare grijă cu ajutorul unui ferăstrău, cu fața perfectă și intactă pe o latură, cu ochii închiși, dar gata parcă să se deschidă în orice clipă, în timp ce a doua jumătate a feței este lipită de sticlă, lăsând să se vadă cu cea mai mare claritate straturile de os, de creier și de mușchi, orificiile delicate ale nasului, rădăcina grasă a limbii. Mai sunt însă și multe alte lucruri mult mai greu de privit de către un ochi neexperimentat, lucruri ivite parcă din coșmaruri. Mâini cu șase degete, o labă a piciorului acoperită de arsuri, organele genitale ale unui hermafrodit, cu penisul și testiculele crescute pe jumătate și adăpostite în cutele de anemonă ale vaginului. Iar printre ele, un șir de borcane mai mari, cu câte un trup de copil deformat în chip îngrozitor: într-unul, capul e o pungă goală care se leagănă dintr-o parte în alta a gâtului; într-altul, corpul este ca de sirenă, spatele și picioarele dispărând într-o coadă șerpuitoare; în cel de alături, capul este întors pe dos, cu dinții înșirați în inele concentrice prin carnea expusă a cerului gurii, ca și cum gaura ar fi încercat să înghită toată fața care o conține, de la bărbie până la frunte.

Toate acestea au fost conservate prin munca domnului Tyne, ale cărui mâini pricepute au dat creaturilor, cu tot cu schelete, aparența vieții. Cândva, cu mult timp în urmă, el a fost ucenicul lui Gaunt, dentistul bogătaşilor orașului. De la el a învățat cum să fixeze dinții falși cu ață și corn, cum să decupeze punțile pe care să le prindă cu șuruburi în gurile pacienților. Și tot de la el a aflat de unde să facă rost de dinți, fie de la cei vii, fie, cel mai adesea, de la morți. Așa a ajuns în atenția domnului Poll, care a văzut în el, chiar de la început, un mare talent în găsirea de cadavre și în văduvirea lor de tot ce îi era de folos în meseria pe

care o practică. În timp, domnul Poll l-a răscumpărat pe domnul Tyne și l-a luat în slujba lui, însărcinându-l să lucreze în cartierele rău famate și în mahalale ca să-i procure cadavre, așa cum îi furnizase înainte dinți domnului Gaunt.

Domnul Tyne este, în toate privințele, omul domnului Poll, umbra lui credincioasă, cel care muncește întotdeauna cu cea mai mare sârguință și fără să se plângă, urmărind neostenit interesele maestrului. Are tot felul de spioni răspândiți în oraș și locuri anume pe care le frecventează, adulmecând cazurile mai deosebite și aranjând ca trupurile pe care nu le putem ridica noi direct să ne fie aduse acasă. Este un bărbat secretos, băgăreț și mereu vigilent și, deși nu este șeful meu și al lui Robert, am învățat că e bine să stăm cu ochii pe el și să ne ferim cât putem din calea lui. Nu e cătuși de puțin blând din fire, dar operele sale par să denote un fel de dragoste maternă sufocantă, iar el se poartă în casă ca și cum i-ar aparține. Cu toate că, privit din afară, este fără umbră de îndoială omul de încredere al maestrului, în câteva rânduri am întrezărit altceva la el, o ură adânc ascunsă și greu ținută în frâu față de domnul Poll, în fapt proprietarul lui.

Dansul se oprește și ea își dă masca jos, iar eu mă pomenesc că tremur; în luminile pâlpâitoare ale rampei, fața ei vibrează, de parcă ar fi deopotrivă reală și imaginară, o creație a naturii, dar nu formată din materia, ci din substanța viselor. Ochii ei se detașează pe fundalul de un galben fantomatic al decorului, imenși, apoși, iar gura e căscată ca într-un strigăt de mare suferință.

Stă ca un punct nemișcat printre culorile care se învârt pe scenă, iar eu mă holbez la ea pofticios, speriat că ar putea cumva să se evapore sau eu să mă trezesc dintr-odată că o pierd din vedere, copleșit de simțăminte mult prea intense. În fosă, orchestra reîncepe să cânte, publicul râde, iar ea își

pune din nou masca pe figură și se dă la o parte, lăsându-și partenerul să-și reia discursul.

Piesa pe care o urmăresc este o dramă cu pirăți și cu turci și se petrece într-un palat din Veneția. Ea nu joacă rolul eroinei, ci pe cel al prietenei, unul mai mic, și în timp ce acțiunea se desfășoară, iese și intră, uneori rămânând alături de eroină sau de cel care vrea să-i devină iubit, alteori împreună cu cel pe care ea însăși și-l dorește. Scena ei cea mai importantă este cea în care este sedusă de personajul negativ, și ea o interpretează cu un soi ciudat de resemnare, ca și cum s-ar fi convins dinainte să îi cedeze, iar adevăratul ei iubit o salvează prea târziu. De fiecare dată când apare, captează atenția tuturor spectatorilor, chiar și pe cea a mulțimii din staluri, care șușotește tot timpul, dar cade în muțenie la vederea ei. Nu știu de ce se întâmplă așa, pentru că ea nu joacă pentru ei, așa cum o fac ceilalți actori, și nici nu pune cine știe ce suflet în replici. Rolul ei pare mai degrabă o înșelătorie, o formă menită să ascundă altceva, ceva nedețvăluit și nerostit, o iluzie în interiorul unei alte iluzii.

Mai târziu o zăresc trecând prin camerele în care ne întoarcem. Și-a curățat fața de farduri și pare mai scundă, aproape fragilă. Este însoțită de doi bărbați și de o femeie blondă. Nu privește spre noi în timp ce traversează încăperea, dar eu nu mă pot abține și mă încordez. May își apropie gura de urechea mea.

— Ce-ai văzut, păsăroiule?

— Femeia aceea a jucat în piesă, răspund, nesigur dacă tonul meu este interogativ sau afirmativ.

— Așa e, zice May. Îmi suflă fierbinte în ureche. Crezi că e drăguță?

Încuviințez și May chicotește. Și Chifley m-a văzut că o privesc.

— Ucenicul îți calcă deja pe urme, de Mandeville, constată el. Izbucnesc cu toții în

hohote de râs, dar eu remarc ochii lui Chifley, care mă cântăresc reci din cap până în picioare.

Bătaia în ușa răsună neașteptat de tare în casa pustie. Ușa se deschide, lăsând să pătrundă zgomotele străzii și o voce care rostește cuvinte pe care nu le deslușesc. Urmează, deasupra, pașii siguri și fermi ai cuiva încălțat cu cizme bărbătești, care se apropie.

Mă scol fără nici un chef de pe scaun și mă întorc spre cel care coboară scările. Este înalt și solid și, deși a depășit vârsta tinereții, are călcătura unui om conștient de propria forță și netemător să o folosească. Se oprește în dreptul focului și își întinde mâinile ca să le încălzească.

— Ce noapte ploioasă, spune. Are o voce profundă și vorbește ca un gentleman.

— Da, încuviințez, aruncând o privire spre doamna Gunn, care a rămas în spatele lui, pe scară. Ea nu zice nimic, doar clatină din cap, ca și cum ar vrea să mă prevină asupra a ceva ce deocamdată nu reușesc să pricep.

— Am auzit că pe un copil l-a luat vârtoarea la Finsbury și s-a înecat, spune bărbatul privindu-mă întrebător.

— Ce căutați aici? întreb. Cu cine aveți treabă?
Zâmbește.

— Tu ești Swift, nu-i așa? mă interoghează, îngustându-și ochii.

— Da, confirm precaut. Dă din cap, apoi ochii i se abat asupra cărților împrăstiate pe masă. Pe o pagină este o schiță, o imagine a unui copil aflat încă în uterul mamei, desenată cu mare acuratețe. Întinde mâna și își trece degetele peste ea, apoi întoarce pagina ca să citească textul de pe verso.

— Am auzit că ești ucenic aici, adus de tutorele tău, vărul maestrului.

Mă simt stingherit că știe atâtea lucruri despre mine. În tăcerea care se coboară asupra noastră își ridică din nou capul și mă fixează cu privirea.

— Cine sunteți? repet, iar el râde, un râs ciudat de insinuant.

— Vrei să spui că nimeni nu ți-a povestit nimic despre mine? mă întreabă privindu-mă în continuare scormonitor. Lucan, numele meu este Lucan.

Nu răspund.

— Poate că ei își închipuie că e mai bine să nu știi anumite lucruri, zice, apoi întoarce altă pagină.

În lumina focului, buzele groase și ochii acoperiți de pleoapele grele îi conferă un aer cumva senzual, compensând linia poate prea dură a maxilarului și a nasului coroiat. Nu e un bărbat atrăgător, dar are în el ceva greu de descris.

— Și unde e stăpânul tău, Swift? întreabă zăbovind asupra numelui meu ca și cum ar vrea să-i simtă gustul.

— Nu-i aici. Stau încordat și marginea mesei îmi apasă coapsa.

— Și de Mandeville?

Scutur din cap. Rămâne nemișcat câteva clipe, fără să mă slăbească din ochi. Îi simt forța cum pătrunde în mine, aproape ca o dorință fizică.

— Dacă aveți vreun mesaj pentru maestru sau pentru domnul de Mandeville, o să mă îngrijesc să-l transmit.

Își încrețește fruntea, amuzat. Se îndepărtează și scoate din buzunarul jachetei o cutie din argint. Este mică și încrustată în stil oriental. Cu un gest experimentat, o deschide și mă servește cu o țigară turcească subțire, din foi. Am mai fumat asemenea țigări – lui May îi plac foarte mult – dar, uritându-mă mai bine, nu țigările mă frapează, ci mâna lui. Este lată și alungită, cu unghiile murdare și tăiate scurt, ca acelea ale unui muncitor și, deși umflate de reumatism, degetele sunt pline de inele, în genul celor purtate de politicienii de cafenea sau de mahomedani.

Îl refuz. Așteaptă, apoi, cu un mic gest de resemnare, scoate o singură țigară și închide

tabachera.

— Nu-mi place cum te porți cu mine, Swift, îmi spune în timp ce aprinde țigara de la jarul scos din semineu cu ajutorul vătraiului.

— Îmi pare rău, răspund, dar asta este casa maestrului, iar dumneavoastră nu sunteți aici decât în vizită.

Trage din țigară și scoate pe nări un fir de fum care se încolățește leneș în aer.

— Stăpânul tău mă tratează ca pe un servitor. Nu i-ar strica să învețe un pic de curtoazie, remarcă el.

— Asta doriți să-i transmit?

Se holbează insistent la mine, suficient de mult timp ca să mă facă să-mi regret vorbele. Apoi zâmbește satisfăcut, de parcă ar fi găsit plăcere în vorbele mele.

— Da, zice, transmite-i asta. După care, cu mișcări încete, calme, hipnotice, ca de șarpe, îmi ia fața în mâini și o privește îndeaproape.

— Ești un flăcău chipeș, Swift, spune. Pacientele îți apreciază, fără îndoială, serviciile.

Mirosul tare și dulceag al tutunului său mă învăluie și, deși știu bine ce am de făcut, nu pot să mă desprind din strânsoare și rămân nemișcat, ca paralizat. În spatele pleoapelor grele, ochii îi sunt întunecați, aproape negri, și în ei licărește o flacără.

Dintr-odată, de sus răzbate până la noi zgomotul unei uși trântite, apoi vocea domnului Poll și cea a lui Oates, vizitiul. Domnul Lucan îmi dă drumul brusc, cu un chicotit.

— Poate că totuși o să stau de vorbă cu stăpânul tău, zice ducându-și țigara la buze.

În holul de la intrare, domnul Polll rămâne ca trăsnit la menționarea numelui lui Lucan.

— Cum? întreabă. Lipsa lui de maniere îmi dă senzația neplăcută că mă consideră într-un fel răspunzător de pătrunderea în casă a unui intrus. În

spatele său, Oates, vizitiul, face un pas îndărăt, ținând în mâinile sale late haina domnului Poll.

— Cu ce treburi a zis c-a venit?

— Nu știu, răspund. Nu mi-a spus decât că dorește să vă vorbească.

Domnul Poll cade câteva clipe pe gânduri. Apoi scutură din cap și zâmbește, dar nu cu veselie.

— Anunță-l că-l primesc în birou.

Domnul Poll nu scoate nici o vorbă la intrarea lui Lucan. Rămâne în picioare, privindu-l cu un dispreț abia mascat.

— Ai vreo treabă cu noi? întreabă într-un târziu.

— Se prea poate, răspunde Lucan. Mi-au ajuns la ureche niște zvonuri pe care ai face bine să le ascuți și tu.

— Zău? întreabă domnul Poll batjocoritor. Și cam ce anume?

— Umblă vorba prin târg despre cum se laudă Caley că te-a prostit pe tine și pe alții. Că încasează bani pentru trupuri pe care nu le livrează și că te înșală ori de câte ori are ocazia.

— Caley zice că tu îți bagi nasul în treburile lui. Lucan rânjește.

— Crede-mă, dacă ar fi să mă amestec, ar avea motive de supărare întemeiate și ar face mai mult decât să se plângă.

— Ce faci? Mă ameninți? latră domnul Poll. Nu uita în casa cui te afli. Nu mai sunt la mâna ta și n-am de ce să mă mai las escrocat.

— *Excrocherie* e un cuvânt pe care l-aș pronunța cu mare grijă dacă aș fi în locul tău și dacă aș ține să rămânem prieteni pe mai departe, ripostează Lucan, de acum furios.

Domnul Poll nu face însă decât să zâmbească.

— Nu te flata că suntem amici, zice el.

Lucan nu răspunde. Dintr-odată, îmi dau seama că domnul Poll m-a invitat dinadins să asist la discuție, pentru a-i fi martor. Lucan izbucnește brusc în râs.

— O să vină vremea când vei regreta că m-ai respins cu atâta ușurință, zice pe un ton degajat, dar cu subînțeleșuri imposibil de ignorat.

Deși datoria mea este să țin partea maestrului, în timp ce îl conduc pe Lucan spre ieșire, nu mă pot împiedica să nu mă simt cumva rușinat, din motive care nu îmi sunt pe de-a întregul clare. Sunt mândru că domnul Poll nu e un om crud sau prost, dar am senzația că, de data aceasta, a comis o greșeală. În prag, Lucan se răsuțește spre mine.

— Cu toții suntem prizonierii propriilor noastre firi, nu crezi? mă întreabă cu o expresie ciudată întipărită pe față. În spatele lui, pe stradă, ploaia continuă să cadă, iar felinarele își varsă lumina sângerie în aerul încețoșat.

— Nu credeți că ne putem controla firea prin puterea voinței? întreb.

Rămâne nemișcat mult timp. În cele din urmă, zâmbește, nu știu dacă amuzat sau disprețuitor.

— Fără îndoială că o să avem ocazia să ne mai întâlnim, spune el, apoi, cu o scurtă înclinare a capului, un soi de mică plecăciune, se întoarce și se face nevăzut în bezna nopții.

Stau așezat în fața focului când se întoarce Robert. În noaptea aceasta arată foarte slab și obosit pe deasupra, dar tot mă invită să mănânc cu el din pâinea și din tocana pe care doamna Gunn ni le-a lăsat pe plită. Refuz și mă privește curios, dar fără să insiste. Nu prea pune cine știe ce preț pe mâncare, mă gândesc, și deseori sare peste mese. Dar când se așază la masă, mestecă încet și metodic, ca și cum ar reflecta bine la fiecare înghițitură. Într-un final, își ridică ochii spre mine și mă întreabă zâmbind ce s-a întâmplat.

— Lucan a trecut pe aici, zic. Robert nu se oprește din mestecat, dar când termină de înghițit îmbucătura, lasă furculița jos și se uită atent la mine.

— Cu ce treburi a venit?

Scutur din cap.

— Nu prea am înțeles. Voia să discute cu domnul Poll.

— Și?

— Au discutat.

— Ce i-a spus domnul Poll?

— Să nu se fleteze că sunt amici.

Robert încuviințează și, luând o bucată de pâine, o înmoaie în sosul rămas.

— Ce e cu toată povestea asta? întreb.

Clatină întrebător din cap.

— N-are nici un rost.

— Ce anume? Nu pricep ce vrei să spui.

— Să ne asmută pe toți împotriva lui Lucan.

— Doar n-ai vrea să stăm cu brațele încrucișate și să-i tolerăm amenințările.

— Eu, unul, nu mi i-aș face dușmani pe oamenii ăștia periculoși. Și așa are suficiente motive ca să ne urască.

Se oprește și se uită spre mine.

— Ce știi despre el?

— Că este hoț de cadavre, la fel ca și Caley, și că îi are la mână pe jumătate dintre anomiștii din Londra.

Robert încuviințează.

— Știi că a lucrat cândva și pentru noi și pentru Sir Astley și alții, iar Caley și Walker au fost oamenii lui?

Mai înmoaie o bucată de pâine în sos, apoi continuă să îmi explice.

— A încercat să ne forțeze mâna ca să plătim din ce în ce mai mult și ne-a amenințat că altfel nu ne mai livrează cadavre. Dar clienții s-au decis să-i dea o lecție și să-l umilească. Maestrul și cu Sir Astley și cu alții au fost primii care s-au răzvrătit și, la îndemnul lor, Caley s-a apucat de afaceri pe cont propriu, iar după aceea tot Clubul s-a ridicat împotriva lui.

— Și pe bună dreptate.

— Poate. Dar prețurile au fost dictate și de lăcomia noastră, nu numai de a lui. În afară de

asta, mai există ceva, ceva mult mai ieftin ca să zic așa, dar pe care Lucan pune mai mult preț decât pe bani.

— Ce anume?

— Respectul, răspunde Robert. Lucan a fost cândva un gentleman.

Pufnesc disprețuitor și Robert își ridică ochii din farfurie, ațintindu-i asupra mea.

— Doar nu-ți închipui că mândria nu le întunecă și lor judecata? Ar fi bine să te întrebi cum de Lucan mai este și acum în afaceri dacă toți sunt împotriva lui.

— Fiindcă le vinde cadavre lui van Hooch, lui Brookes și altora, răspund. Anatomiștilor care nu sunt gentlemen și nu sunt admiși în Clubul Anatomiștilor.

Robert încuviințează.

— Nici unui bărbat nu-i place ca mândria să-i fie călcată în picioare. Iar noi l-am umilit pe Lucan în repetate rânduri.

— Cum a fost cu Caley? întreb. Cum de-a ajuns să se despartă de Lucan?

Râde scurt, fără veselie.

— Asta e Londra, Gabriel. Aici totul e de vânzare.

Mai târziu în noaptea aceea, Caley vine cu căruța cu cadavre și observ cum Robert și domnul Tyne se poartă cu mare grijă cu el, ca și cum s-ar teme că a auzit de vizita lui Lucan. Și deși el nu zice nimic, când se pregătește să plece, se întoarce spre noi cu un zâmbet și ne întreabă ce anume îi ascundem. Iar când vede că noi nu îi răspundem, rămâne tăcut în picioare, examinându-ne cu atenție. O fi el un om crud, dar știe să vadă minciuna acolo unde e, ca și slăbiciunea.

Când urc spre camera mea, îl găsesc pe domnul Tyne pe scări, blocându-mi trecerea.

— Cum de a venit Lucan aici? mă întreabă.

— Nu știu, spun. Domnul Tyne nu se mișcă și citesc în ochii lui suspiciune și o violență pe care

nu i-am mai zărit-o până acum.

— Ai stat de vorbă singur cu el?

— Da, răspund stingherit.

— Și ce anume ți-a spus?

— Nimic, clatin eu din cap.

Stă acolo, pe trepte, vreme îndelungată. Într-un final, se dă la o parte, făcându-mi loc să trec, rămânând însă aproape și cu ochii fixați asupra mea.

În zilele următoare vremea se strică tot mai tare: la început plouă, pe urmă dă lapovița, apoi peste străzi se așterne o păclă înecăcioasă care nu se mai ridică. Aerul este lipicios și ne arde ochii și gâtulele. Pe cât de repede a căzut peste noi, pe atât de iute dispare ceața, iar cerul devine curat și senin, sticlos ca gheața. Vântul nu bate și totul este nemișcat, ca într-o durere surdă, înghețată, în așteptarea ninsorii. Iar pe deasupra plutește mirosul de cărbune și de lemn ars.

Odată cu frigul mușcător vin și bolile, plămânii înnegriți și pneumoniile, toate suferințele datorate sărăciei, așa că serile suntem deseori chemați pe străduțele cu apartamente ieftine de închiriat din St. Giles și Saffron Hill. Nu au bani să ne plătească și totuși mergem să-i vizităm, încercând să le oferim alinare, chiar și numai cu o vorbă bună.

Mă tulbură să-i văd pe acești oameni sărmani în toată goliciunea nevoilor lor. Ei sunt atât de mulți, iar noi așa de puțini, și mare lucru nu putem face pentru ei. Nu mă descurc bine, nu știu ce să le spun, așa cum face Charles, și nici când să tac și să-i las pe ei să vorbească, așa cum știe Robert.

După aceea, dacă rămân singur cu Charles, el mă invită să merg cu el să bem ceva sau să vedem un spectacol. Uneori suntem însoțiți și de amicii lui, alteori nu. În compania lui descopăr unghere ale orașului pe care altfel n-aș fi avut cum să le cunosc. Sunt sigur că Robert știe pe unde umblăm, deși nu-mi pune niciodată întrebări, iar Charles îl pofteste rareori să ne întovărășească.

Apoi, pe la începutul lui decembrie, sunt trezit după miezul nopții de o bătaie în ușă. Mă scol și ies din cameră. Rămân sus, în capul scării, și trag cu urechea la domnul Tyne, care discută cu cineva în hol. În noaptea aceasta suntem numai noi doi în casă: lui Robert i-a fost dată învoire să se ducă la mama lui ca să-și viziteze sora bolnavă, iar Charles și domnul Poll au plecat la casele lor. Îl aud pe domnul Tyne cum începe să urce scările și mă grăbesc să cobor în întâmpinarea lui.

— E o doamnă, spune el când dă ochii cu mine, care întreabă de domnul de Mandeville.

— Ne-am despărțit acum două ore, zic, și în noaptea asta nu se mai întoarce aici.

— Crezi că nu i-am spus și eu asta cucoanei? Vorbește răstit, apoi se controlează, voind parcă să mă atragă de partea lui.

— Cum o cheamă? întreb.

— N-a vrut să se prezinte, răspunde. Dar insistă să-l vadă pe domnul de Mandeville.

Pășesc pe lângă el și cobor treptele, fără să știu la ce să mă aștept. Poate că-i o biată slujnicuță, trimisă de stăpână, care i-a cerut să păstreze o discreție desăvârșită; poate o sărăntoacă din mahalalele St. Giles sau Saffron Hill, venită să ne anunțe că starea unei rude s-a înrăutățit, dar prea înspăimântată la vederea domnului Tyne pentru a-și da numele. Nu e nici una, nici alta. Stă în fața focului, cu paltonul închis până sus și, deși nu îi pot zări fața, o recunosc imediat.

— Tu ești ucenicul? întreabă. Are o voce joasă și pare mai puțin sigură pe ea decât atunci când era pe scenă.

— Da, răspund. În lumina focului, părul ei întunecat are sclipiri de metal, iar fața pare să-i vibreze, la fel cum o văzusem în seara aceea, la teatru.

— Unde este domnul de Mandeville?

— Nu o să se întoarcă în noaptea asta, spun.

Ea își răsucesc capul și, dintr-odată, îmi dau seama că este mai tânără decât credeam, poate nu cu mult mai mare decât mine.

— Vă rog, zic, cu ce vă pot fi de folos?

Mă privește nehotărâtă. Are ochii căprui, de o nuanță intensă, rar întâlnită la oameni, mai degrabă la câprioare sau la alte animale sălbatice.

— E vorba despre un copil, zice într-un sfârșit. A fost atacat de un câine.

— E copilul dumneavoastră? întreb cu o împunsătură bruscă de gelozie în piept, dar ea scutură din cap a tăgadă.

— Nu, al unei prietene.

— E grav rănit? întreb.

Încuviințează. Stau o clipă pe gânduri, apoi îi fac semn să mă însoțească.

— Atunci, haideți cu mine, vă conduc la el, o îndemn.

Ajungem la casa unde locuiește Charles și lovesc în acoperișul trăsurii, făcându-i semn vizitiului să oprească. Cobor și îi spun să rămână înăuntru să mă aștepte. O lumină se vede la fereastra de la etajul al treilea; ridic mâna și bat în ușă, apoi fac un pas în spate și îl strig. Aproape instantaneu, la geam apare o figură care trage perdelele iute la loc înainte să se facă nevăzută. Trec câteva clipe și ușa de la intrare se deschide, lăsându-l să apară nu pe valetul lui Charles, Holroyd, ci pe Charles însuși, cu o lampă în mână.

— Gabriel, ce s-a întâmplat, e vreo urgență? mă întreabă. Înainte să apuc să răspund, aud niște pași pe dalele din stradă.

— Arabella! exclamă Charles. Ce-i cu tine? Ce cauți aici?

Deși încearcă să o ascundă, vocea îi trădează o anumită teamă, iar pe față i se citește acea expresie tristă și precaută rezervată celor cu care am împărțit intimitatea la un moment dat, dar de care nu mai suntem acum atât de apropiați.

— Kitty? E Kitty? I s-a întâmplat ceva?

— Nu, nu lui Kitty, lui Oliver, răspunde Arabella.

Charles e redus la tăcere. Într-un târziu, întreabă pe un ton mai blând:

— E mort?

Ea scutură din cap.

— Nu, doar rănit foarte grav. Îi vorbește cu o voce hotărâtă, ca și cum i-ar transmite niște subînțeleșuri anume, ceva știut numai de ei.

Charles ezită o clipă.

— Bine, mă duc să-mi iau haina, spune apoi.

Se întoarce după câteva momente; petrecem aceste minute stând în liniște unul lângă altul pe strada întunecată. Cât îl așteptăm împreună, Arabella nu-mi aruncă nici o privire. Charles se întoarce și își pune o mână pe umărul meu.

— Mulțumesc, Gabriel, zice el. Vorbim mâine.

— Merg cu voi, pe capră, lângă vizitiu, mă ofer, trăsura fiind doar pentru două persoane. Ceva din tonul meu e de natură să-l convingă pe Charles.

— Foarte bine, spune.

Trăsura ne lasă pe o stradă de lângă Drury Lane. Nu e cea mai urâtă parte din cartier, dar clădirile sunt dărăpănate și aproape negre de funingine, cu ferestre care se cascadează sparte, ici-colo, unele lăsate așa, nereparate, altele astupate cu scânduri. Sub picioare, drumul e desfundat și noroios, și chiar și în aerul rece plutește o duhoare grea, ca de hazna ce a dat pe dinafară.

Casa spre care ne conduce Arabella a cunoscut și vremuri mai bune. Zonele mai palide de pe pereți indică locurile unde au stat cândva atârinate tablouri, dar orice urmă de lux a dispărut cu mult timp în urmă, imobilul fiind acum împărțit într-un labirint de camere de închiriat, iar tapetul, pătat de mușegai, se scorojește. Charles nu scoate o vorbă în timp ce urcăm, doar strânge din buze și expresia feței îi rămâne de nepătruns.

La etajul al treilea, ajungem la o cameră care a servit în trecut drept birou sau poate dormitor, căci

pereții sunt împodobiți cu fresce mâncate de umezeală, iar la ferestre atârnă perdele grele și prăfuite din cauza vechimii. A fost transformată într-un fel de salon, mobilat cu un divan și două scaune cu tapițeria decolorată. La auzul nostru, o slujnică apare pe o ușă laterală; este slăbănoagă și prost îmbrăcată. O vede pe Arabella și ne conduce tăcută spre încăperea următoare.

O femeie stă întinsă în pat, ținând în brațe un copil pe care îl leagănă. Își ridică ușor capul la intrarea noastră și, deși are ochii umflați de plâns, furia din privirea pe care i-o aruncă lui Charles nu poate fi pusă la îndoială.

Charles rămâne o clipă nemișcat, holbându-se la ea. Cândva, poate nu cu mult timp în urmă, a fost o femeie frumoasă, dar acum poartă amprenta dură a sărăciei și a disperării. Fără să scoată o vorbă, Charles întinde o mână spre copil. Femeia îi urmărește mâna și, cuprinsă parcă dintr-odată de scârbă, se trage înapoi. Charles își lasă mâna să cadă.

— Kitty, te rog, trebuie să văd copilul, zice.

Ea se uită lung la el; pe urmă, cu o mișcare convulsivă, bruscă, îi dă copilul lui Charles, care îl ia în brațe și îl duce spre divanul de sub fereastră, unde îl întinde. Nu se înfioară când dă pătura la o parte, dar se vede clar din modul în care se poartă ce impresie îi produce imaginea. Băiețelul zace aproape inconștient și respiră rar, neregulat, iar gravitatea rănilor este greu de estimat la prima vedere, căci totul pare că se reduce la sânge și ea carne sfâșiată.

— Un câine a făcut asta? întreb, regretând aproape instantaneu vehemența cu care am rostit aceste cuvinte.

— Stăpânul lui zice că a fost un câine de țară și că trăsură l-a speriat, spune Arabella pe un ton blând.

Slujnica intervine de lângă ușă.

— N-a trecut nici o trăsură, câinele era sălbatic.

Charles ascultă fără să-și desprindă ochii de la copil. Fața îi este lipsită de expresie, ca și cum orice emoție i s-ar fi scurs din trup.

— Aduceți-mi apă și feșe de pânză, cere el. Trebuie să-i curățăm rănila.

În bucătărie, Arabella ia un un vas de deasupra căminului și începe să-l umple, turnând cu mâini tremurătoare apa dintr-un ulcior. Este mai scundă decât am crezut și mai slabă și, cum stă așa, concentrată asupra sarcinii pe care o are de îndeplinit, surprind în prezența ei o anumită fragilitate de care nu îmi dădusem seama inițial. În timp ce ultimele picături de apă cad în vas, ea ridică ulciorul și, odată cu el, privirea spre mine și văd din nou că are un fel al ei de-a fi, ca și cum și-ar fi suficientă sieși.

— Ai fost de față? întreb.

Pentru moment nu răspunde, apoi clatină din cap.

— Era cu Tetty.

— Slujnica?

— I-a dat un sovereign; un gentleman atât de amabil.

Rămânem așa o clipă, uniți în complicitate. Apoi ridică vasul, acum greu, și mi-l pune în brațe.

— Uite, du-l înăuntru. Mă duc să strâng niște feșe, zice uitându-se la mine cu o privire fixă, calmă.

Înainte să ne apucăm de treabă, Charles le alungă pe femei din cameră, Arabella și slujnica ajutând-o pe Kitty să se ridice din pat și conducând-o în cealaltă încăpere. Pe urmă luăm vasul cu apă și ștergem sângele cu buretele, atenți la rănila care au prins deja pojghiță, ca nu cumva să le facem să sângereze din nou. Băiatul își recapătă cunoștința de câteva ori, scâncește și geme, uneori ne privește cu ochi limpezi, dar în cea mai mare parte a timpului rămâne nemișcat. Pe măsură ce rănila sunt expuse, o greutate tot mai mare pare că îl apasă pe Charles, ca și cum ar ști

deja că bătălia este pierdută. Brațul drept îi este distrus, două degete lipsesc de la mână, iar pielea de pe antebraț și cot este atât de zgâriată și de sfâșiată, încât se văd oasele și tendoanele, de un alb șocant prin contrast cu sângele care se prelinge, în timp ce pe umeri, pe gât și pe piept sunt nenumărate vânătăi și urme de mușcături. Fața și capul sunt însă în starea cea mai groaznică: scalpul este smuls de pe craniu, iar părul și carnea atârnă în șuvițe oribile la vedere în locurile de unde pornesc urechile. Poate că a fost un băiețel drăguț, dar acum fața este și ea aproape complet distrusă, cu nasul și obrajii zdrobiți și cu ochiul drept holbându-se în gol dintr-o masă de carne sângerândă, din care pleoapa lipsește cu desăvârșire.

După ce curățăm rănilor, ne începem munca. Charles coase cu cea mai mare atenție scalpul de craniu, închizând rănilor acolo unde poate. Trece o oră, trec două, apoi altele, timpul scurgându-se fără încetare în timp ce noi suntem cufundați în lucrarea noastră minuțioasă. Băiatul este acum în delir, geme și murmură fără șir în visele care îl asaltează, fără să știe, din fericire, ce i se întâmplă. Nu putem face însă nimic cu mâna și trebuie să îndepărtăm o parte din ea înainte de a încerca să tratăm rănilor. În timp ce ferăstrăul pătrunde în carne, văd cum o umbră de repulsie trece repede peste fața frumoasă a lui Charles, dar el continuă să taie. Când terminăm, bandajăm trupul cu mare grijă și îl ducem în pat, unde îl așezăm în mijloc și îl lăsăm să respire ușor și încet.

Kitty și Arabella sunt așezate pe divan, iar capul lui Kitty se odihnește în poala Arabellei. Când intrăm, Kitty se ridică și se uită în ochii lui Charles, în căutarea unui semn. Charles se duce spre ea și, spre surprinderea mea, Kitty îl ia de gât și se lipește de el, în timp ce scoate un geamăt lung. Protectoare, Arabella își pune mâna pe umărul ei.

— Am făcut tot ce am putut, îi spune Charles Arabellei.

Arabella nu răspunde și cei trei rămân așa, îmbrățișați, mai mult timp, până ce Charles dă la o parte cu blândețe brațul pe care Kitty și-l încolăcise în jurul gâtului lui și o împinge ușurel spre Arabella.

— Putem să-l vedem acum? întreabă Arabella.

Charles încuviințează.

— Să-mi trimiteți vorbă dacă starea băiatului se înrăutățește.

Arabella și Kitty se duc în dormitor. Slujnica se ia după ele, dar se oprește în prag și rămâne acolo, cu spatele la noi.

Dinăuntru răzbat murmure și slujnica se îndepărtează, cu privirea plecată. E un gest elocvent și oricine ar putea ghici cu ușurință, chiar și fără să i se spună, că ea fusese însărcinată să aibă grijă de copil atunci când fusese atacat.

— Vino, îmi zice Charles. Pentru moment, nu mai avem altceva de făcut aici.

Afară, zorile s-au ivit și au și trecut. Ne croim drum prin noroiul care ni se lipește de cizme și o luăm încet spre vest. Ici-colo se văd oameni care și-au început deja treburile zilnice – un vizitiu scutură șaua calului, o slujnică deșartă o găleată în drum, primii măturători își iau posturile în primire – dar în mare parte străzile sunt încă pustii. Charles merge fără să scoată o vorbă și tăcerea lui mă împiedică să-i pun întrebări.

În apropiere de Drummond's Bank, locul unde urmează să ne despărțim, un cărucior de piață s-a răsturnat și napii s-au prăvălit în stradă, ademenind un porc, care scurmă după ei, grohăind. Disperat să-și salveze marfa, proprietarul căruciorului, un bărbat ponosit și cocârjat, încearcă să alunge porcul cu ajutorul unui băț. Cum el e pipernicit și nu prea puternic, iar porcul un monstru de animal cu colți galbeni și burtă mare, care se clatină în timp ce merge, fiecare lovitură nu

reuşeşte decât să-l încetinească oarecum din treabă şi să-l trimită un pic mai în lături cu un guiţat, tropăind pe picioarele caraghios de graţioase, dar fără a-l convinge să renunţe la înfulecat. Nu se ştie al cui e porcul, dar scena atrage imediat atenţia unui trio de ştrengari, care se reped să îşi îndese napi în buzunare şi cămăşi, în timp ce proprietarul, înnebunit, mormăie ameninţări şi încearcă să-i prindă, fără a scăpa între timp din ochi porcul cu care se războieşte.

— Ce se poate face pentru oamenii care trăiesc în felul ăsta? întreabă Charles într-un sfârşit, vorbind mai degrabă pentru sine.

— Copilul o să moară, nu-i așa? adaug eu.

Dă din cap, fără a privi în jur.

— Foarte probabil.

Acum, proprietarul căruciorului pocneşte porcul peste rât. Lovitura este iute şi puternică, şi în mod clar dureroasă, căci porcul îşi ridică imediat capul şi guiţă furios, răsuflarea lui caldă răspândind norişori în aerul îngheţat, apoi se îndreaptă spre atacator. Prudent, omul se dă un pas în spate, dar în clipa aceea, un nap azvârlit de unul dintre copii îl plesneşte drept în frunte. Uită de porc şi împinge mai departe căruciorul, fluturând băţul şi încercând să pună mâna pe puştani.

— Kitty e şi ea actriţă, ca Arabella? întreb. Charles se întoarce mirat spre mine, de parcă abia acum mi-ar fi remarcat prezenţa.

— A fost, zice. Acum nu mai e. Între timp, proprietarul căruciorului l-a înşfăcat pe unul dintre copii de guler şi îi dă una cât să-l facă să se învârtă ca un titirez, dar, în avântul lui, calcă strâmb şi cade rău pe caldarâm.

— Nu văd nici un motiv pentru care domnul Poll sau Robert ar trebui să afle ce s-a petrecut în noaptea asta, spune Charles dintr-odată, măsurându-şi atent vorbele, dar rostindu-le cu mare fermitate.

— Desigur, spun eu.

Rămânem așa, unul lângă altul, preț de câteva clipe, apoi el se răsucește și, fără să mai adauge altceva, o ia spre Charing Cross, pe străzile practic pustii, îndepărtându-se prin ceața pogorâtă până aproape de pământ și făcându-se într-un târziu nevăzut.

Domnul Poll deschide scrisoarea și o parcurge iute cu privirea.

— Ce scrie? întreabă Charles. Ca și cum n-ar fi mare lucru, domnul Poll i-o întinde și îl lasă pe Charles să ne-o citească. Vine de la Sir Astley și îl informează pe domnul Poll despre rezultatele unei autopsii făcute asupra unei femei care a fost, până în urmă cu două zile, pacienta noastră.

— Caley ar fi trebuit să ne aducă nouă trupul, zice Charles, iar domnul Poll încuviințează. Nu poate fi vorba de nici o simpatie între el și rivalul său, ale cărui maniere alese și vanitate îl irită peste măsură pe domnul Poll, căci, în ciuda aparentei generozități, scrisoarea lui Sir Astley a fost trimisă, fără umbră de îndoială, cu scopul de a-l provoca. Domnul Poll rămâne o clipă sau două pe gânduri, pe urmă mă fixează cu privirea.

— Du-te și adu-l pe domnul Tyne, zice. Spune-i că doresc să-i vorbesc urgent.

Domnul Tyne este în camera de jos. Când intru, își ridică privirea. Deși față de domnul Poll are același comportament ca întotdeauna, simt o anumită schimbare în relația cu mine, o întărire a unei suspiciuni, începând din noaptea în care ne-a vizitat Lucan. I se povestește despre scrisoarea de la Sir Astley și i se cere socoteală despre modul în care cadavrul, solicitat lui Caley în urmă cu numai două nopți, a ajuns în altă parte, dar el susține că nu știe nimic.

Cu buzele strânse, domnul Poll îl trimite să-l caute pe Caley și să găsească explicații, dar domnul Tyne revine peste ceva vreme cu prea puține lămuriri în plus față de propriile noastre presupuneri. Potrivit lui Caley, mormântul în care

fusese îngropată femeia era gol când l-a cercetat, cadavrul fiind deja ridicat de altcineva. Când domnul Poll îl întreabă pe domnul Tyne dacă nu cumva Caley l-a mințit și i-a vândut cadavrul lui Sir Astley, văd cum expresia de pe fața domnului Tyne se înăsprește, iar el respinge cu tărie ideea.

— E prea apropiat de ei, remarcă Charles după ce Tyne părăsește încăperea.

— Crezi că minte, că e complice cu ei? întreabă domnul Poll tăios.

Nimeni nu răspunde, și el își ridică mâna spre noi.

— Gata, plecați, zice. M-am săturat de povestea asta.

În noaptea aceea, singur în camera mea, îi ascult pe domnul Poll și pe Charles cum discută între ei cu voce joasă în încăperea de la parter. Charles este de părere că ar trebui să-l întrebe direct pe Sir Astley cum a ajuns în posesia cadavrului, dar domnul Poll nu e de acord. Peretele mă apasă rece pe spinare, dar nu frigul din aer mă preocupă acum, ci imaginea Arabellei, pe când stătea în bucătărie și turna apă în vas, cu toate celelalte fapte petrecute în noaptea aceea. Deși de atunci nu am mai avut ocazia să o întâlnesc, este o prezență constantă în gândurile mele. Aș vrea să îl întreb pe Charles despre ea, dar el păstrează tăcerea asupra evenimentelor, și promisiunea pe care i-am făcut-o că totul va rămâne între noi mă împiedică să cer informații de la Chifley, Caswell sau ceilalți. Mi s-a părut de mai multe ori că o zăresc pe stradă, înaintând prin mulțime sau mergând în trăsură, dar de fiecare dată când m-am apropiat am văzut că mă înșelasem. O dată, când eram numai cu Charles într-o tavernă de lângă Drury Lane, am avut impresia că o văd afară, stând de vorbă cu o altă femeie, cu chipul schimonosit din cauza geamului, dar când s-a îndreptat spre intrare, a întors capul și, deși m-am străduit să mă uit mai bine, a dispărut într-o clipă.

Dau peste May la ieșirea din librăria Dryden. Este o zi rece și apăsătoare, și ceața pare să devină tot mai groasă odată cu apropierea serii. Zăpada căzută cu o săptămână în urmă s-a topit, iar paiele așternute pe străzi pentru a o acoperi s-au înnegrit de funingine și au înghețat și ele.

Deși un singur pas greșit ar face pe oricine să alunece și să se întindă cât e de lung, May merge repede și fără să-și facă griji, cu capul în jos și o mână întinsă în față, agitându-și ușor arătătorul, pe jumătate încovoiat, de parcă ar face repetiții în minte, pregătit să admonesteze sau să ofere explicații oricui ar fi dorit să-l întârzie din drum. Se oprește în fața unei uși de lângă librărie și se scotocește în buzunare în căutarea cheii. Fără să stau pe gânduri, îl strig. Își ridică imediat ochii.

— Gabriel! exclamă și îmi strânge mâna încântat.

Zâmbesc proteste, dezarmat de entuziasmul său. Au trecut câteva săptămâni de când ne-a întovărășit ultima oară în periplurile noastre și constat, surprins, că mi-a lipsit.

— Ce vânt te aduce pe-aici?

— Am avut de făcut un comision pentru maestru, îi răspund. Dar tu? Încotro te îndrepti?

— Spre casă, zice. Uite, aici locuiesc, și arată spre ușă.

— Și de ce te grăbești așa? îl întreb râzând.

Dintr-odată, pare mai puțin sigur pe el.

— Am fost să-l văd pe bătrânul Ruthven, spițerul, răspunde iute, apoi scoate un chicotit nervos, ascuțit, ca un fluierat. Se întoarce spre ușă, apoi iar spre mine.

— Hai, zice, făcându-mi semn să trec, vino să-ți arăt unde stau. Dincolo de ușă, scările sunt pline de o colecție ciudată de obiecte aruncate claie peste grămadă sau abandonate: scaune și covoare, colivii pentru păsări și un birou de scris. May închide ușa și îmi spune că toate îi aparțin proprietarului, un om pasionat să adune lucruri de

o valoare îndoielnică – pe urmă arată cu degetul spre un obiect, apoi spre altul, povestindu-mi despre fiecare în parte, cu vorbele repezindu-se ca un şuvoi, trecând la altă istorie înainte să o fi terminat pe cea de dinainte, încercând între timp să-şi recapete suflul, şi tot aşa, până ce, într-un final, nu mă mai pot abţine şi izbucnesc în râs, iar el se holbează o clipă mirat la mine, după care începe şi el să râdă.

— Pe aici, zice şi mă conduce în sus. Scara e aproape la fel de îngustă ca una de frânghie. Îl urmez chicotind şi ajungem la uşa de la mansardă. Încăperea este întunecoasă, un spaţiu cu grinzi joase în care lumina nu pătrunde decât prin lucarne. Deşi o sobă stă într-un colţ, aerul este îngheţat şi, în timp ce May aprinde o lumânare cu un chibrit, îmi strâng haina mai bine pe lângă mine. Locul pare să fi fost mobilat cu obiecte adunate de pe scară, totul e uzat şi stricat, şi piesele sunt desperecheate. Lângă sobă a fost mutat un fotoliu acoperit cu o pătură, din al cărui spătar ies câlţii; în cealaltă parte a camerei a fost aşezat un divan vechi, cu un picior lipsă, proptit acum cu ajutorul unui vraf de cărţi, iar sub fereastră e un scaun pe care zace un bloc de desen. Dar piesele de mobilier sunt nimic pe lângă pânzele împrăştiate în colţurile cele mai întunecoase, rezemate de pereţi, în timp ce tot felul de cartoane şi de foi zac răspândite peste tot şi îngrămadite unele peste altele, ocupând fiecare spaţiu disponibil.

După ce aprinde lumânarea, May scoate un şip din palton şi toarnă o măsură într-un pahar de vin luat de pe podea. Deşi o face fără să se ferească, ceva anume în gesturile lui mă îndeamnă să mă întorc cu spatele, ca şi cum aş fi un intrus.

Pe scaun, blocul de desen a rămas deschis şi zăresc pe pagină conturul unei siluete, un corp de femeie. May lasă jos paharul şi se apropie.

— Desenezi? mă întreabă.

— Puțin, răspund.

— Poate că într-o bună zi o să vrei să-ți dau lecții.

Mă privește cu gravitate.

— Poate. Stăm așa câteva clipe, contemplând desenul.

— Și unde este maestrul în seara asta? mă întreabă apoi mai încet, pe un ton ceva mai distant.

— Cu fiica lui, răspund. Și cu Charles.

Tace. Apoi continuă:

— Ce mai face Charles?

Îl privesc surprins.

— Vrei să zici că nu v-ați mai întâlnit în ultima vreme?

May scutură din cap, clătinând paharul pe care îl ține în mână.

— Nimeni nu poate să se certe cu Charles, sigur că ți-ai dat deja seama de asta, remarcă. O clipă rămâne în picioare lângă mine, nemișcat, apoi izbucnește într-un râs scurt, ca și cum și-ar nega propriile vorbe. Pe urmă tace din nou.

— Te-a ademenit și te-a făcut prietenul lui, nu-i așa?

Nu îi răspund. Arăt apoi cu degetul spre schiță.

— Cine e fata?

May își ridică privirea.

— Vino! zice.

În capătul încăperii se vede o ușă joasă întredeschisă. May apasă încet pe clanță și o deschide fără zgomot, făcându-mi semn să-l urmez. Pe pat este întinsă o fată adormită, cu pătura dată în lături și sânii și umerii dezgoliți în aerul rece ca gheața. Are pielea translucidă a roșcatelor, iar sfârcurile rozalii sunt mici și tari ca de copil. Are capul dat pe spate, gura întredeschisă și expresia visătoare a cuiva pierdut în sine însuși întipărită pe față. De undeva, de afară, răsună hurelul unei trăsurii și strigătele unui zarzavagiu, dar aici, înăuntru, liniștea este atât de deplină încât se poate auzi cum răsuflă încet și regulat. Simt

cum roșesc. Este ceva mult prea intim – nu goliciunea, ci vulnerabilitatea ei mă tulbură.

— Ce zici, e frumoasă? mă întreabă May, aruncându-mi o privire înflăcărată în timp ce ne strecurăm afară.

— Cine e?

— O cheamă Molly.

— E prostituată? întreb pe un ton mai aspru decât aş fi dorit. May pare rănit de remarca mea.

Din spatele nostru se aude un zgomot. Fata s-a trezit şi stă acum în pragul uşii, cu pătura înfăşurată pe lângă trup.

— Cine e domnul? întreabă.

— Molly, el e Gabriel. Un prieten de-al meu.

Fata mă priveşte aspru, măsurându-mă din ochi şi avertizându-mă parcă asupra pericolelor care mă pasc dacă îi încalc teritoriul. Vede că am înţeles mesajul şi îmi zâmbeşte, apoi traversează încăperea şi se aşază pe scaunul de lângă sobă. Picioarele îi ies de sub pătură şi observ că sunt goale, cu tălpile murdare şi crăpate ale cuiva obişnuit să meargă desculţ.

— Aprinde focul, zice şi, deşi continuă să zâmbească, faţa ei nu exprimă deloc blândeţe. May ia câţiva cărbuni şi îi bagă în sobă.

— Cu ce se ocupă? spune fata uitându-se la mine. E unul dintre prietenii tăi pictori? Sau poate că o fi vreun gentleman?

— Nu se poate şi una, şi alta? răspunde May zâmbind. Şi sunt cuprins brusc de milă, căci văd că o iubeşte pe fată cu tot ce are mai bun în el.

Molly pufneşte în batjocură. May o studiază îndelung, zâmbeşte apoi nervos, se întoarce şi ia şipul, din care toarnă în alte două pahare. Ea îi urmăreşte cu atenţie mişcările mâinii şi, deşi încearcă să o ascundă, sesizez pofta cu care se uită la şip. May îi întinde paharul şi ea îl înşfacă. Îl ia cu amândouă mâinile şi îl dă iute pe gât, dintr-o înghiţitură. Apoi pune paharul deoparte, făcându-se că nu observă cum May întinde iar

mâna, ca să i-l ia. Își ridică privirea spre mine și râde, un sunet încet, visător, nepăsător.

— Vrei și tu să guști? mă îmbie May.

Șovăi, cu ochii ațintiți asupra fetei, apoi încuviințez dând încet din cap.

Chiar și prin arsura dulceagă a băuturii se simte gustul iute-amăru al opiului, care îmi învăluie mai întâi limba și rămâne apoi impregnat pe cerul gurii. La început nu simt nimic altceva decât fierbințeala coniacului, dar mai târziu sunt cuprins de o moleșeală care se ridică treptat în mine, ca un val. Lumea îmi pare pe moment aceeași, cu singura modificare palpabilă în greutatea texturii sale. May zace tolănit pe scaun și vorbește, iar vocea lui colosală pare că vine de undeva, din depărtare, în timp ce Molly stă cufundată în fotoliu, cu capul dat pe spate. Simt o prezență apăsătoare în aerul ce ne înconjoară, o altă lume, ca și cum camera aceasta, viețile acestea ale noastre, lumea aceasta în care ne aflăm n-ar fi decât un vis care se prelinge peste un spațiu mai adânc și mai profund, ca niște vârtejuri care dansează, intersectându-se iar și iar sub vijelie pe suprafața agitată a unui lac, străpunsă ici-colo de picăturile de ploaie, pentru ca apoi totul să treacă, să dispară, realitatea acestei noi lumi revenindu-mi mai târziu în gând ca amintirea a ceva ce nu uitasem, și într-un mod mai direct decât orice vorbă rostită, ca și cum de-abia acum aș fi deslușit natura, dacă nu chiar numele acelui vid care se cascadează în mine.

Nu știi cât este ceasul când plec de acolo, dar străzile sunt de mult timp pustii. Deasupra capului, ceața face lămpile aurii să șuiere și să arunce scântei, ca metalul bătut de un fierar în atelierul său. Nici un strop de căldură, nici un zgomot, deși, dincolo de mine, lumea continuă să ticăie și să se miște. Pe Old Compton Street aud un strigăt, apoi din cer se prăvale asupra mea o bufniță cu pene gălbui pe burtă, aripile ei pestrițe fâlfâie încet în

aerul greu, iar silueta ei fantomatică planează în zbor atât de aproape încât aş putea ridica mâna să o ating. Mai târziu, sunt adormit în pat, căzut într-un somn fără vise, până ce lumina murdară a zorilor mă trezeşte, şi în tot corpul simt dureros amintirea a ceea ce a fost, şi nu numai absenţa, dar şi pierderea iremediabilă a trecutului.

Vine Crăciunul şi, odată cu el, zăpada, iar străzile sunt acum cu mult mai liniştite. Pe deasupra acoperişurilor se aud clopotele bătând cu un sunet limpede ca sticla în aerul îngheţat, în timp ce trăsurile se hurducăie pe caldarâm. N-am familie, dar, la invitaţia lui Robert, petrec seara de Crăciun la el acasă, cu mama şi cu sora lui, care stau în Kentish Town. E ciudat pentru mine să-l văd pe Robert vesel şi distrându-se în voie cu familia, căci nu seamănă deloc cu tânărul serios pe care am ajuns să îl cunosc atât de bine şi acum face tot felul de glume şi giumbuşlucuri şi o tachinează tot timpul pe sora lui, care la un moment dat, printre râsete, îl trage de păr, şi pe urmă el dansează cu mama sa în faţa şemineului. Casa nu este nici pe departe mare: e o clădire cu un singur nivel, lângă un câmp pe care pasc măgarii, iar mobilierul e în cel mai bun caz jerpelit şi învechit, cu totul altfel decât în vremurile mai bune de altădată, dar în seara de Crăciun lucrurile astea nu par să îi deranjeze şi, după toate aparenţele, sunt cu toţii binedispuşi şi fericiţi să se afle în compania celorlalţi.

Deşi mă poftesc, cu Robert în frunte, să rămân la ei peste noapte, refuz invitaţia. Robert a primit de la unchiul său o cutie cu trabucuri şi mă serveşte şi pe mine cu unul în timp ce traversăm câmpul în aerul îngheţat, hlizindu-ne, niţel cam ameţiţi de băutură şi de tutun. Cerul este senin, lumina concentrată a stelelor deplasându-se încet pe fundalul curbei întunecate a pământului, singurul sunet care sparge tăcerea desăvârşită fiind mugetul vacilor care se mişcă în somn. Ceva în

liniștea aceasta a nopții ne taie și nouă în final elanul și dintr-odată sunt cuprins de o senzație de deșertăciune. Am simțit-o tot timpul în mine pe parcursul serii, ca și cum aș fi asistat la acele scene vesele de undeva, din afară, știind chiar și în acele clipe că râsul și cântecele nu erau decât o iluzie. Poate că Robert și-a dat seama că mi se întâmplă ceva, căci imediat ce ajungem la poarta din piatră unde urmează să ne despărțim, mă ia de mână și mi-o strânge, rugându-mă din nou stăruitor să rămân. Dar scutur din cap și îi spun că nu vreau să-i deranjez mai mult decât am făcut-o, așa că ne luăm la revedere.

Îmi croiesc încet drum pe sub cerul deschis, prin câmpuri și grădini, și ajung în Campden Town, iar de aici trec pe lângă ultimele hanuri și case de țară pentru a intra apoi pe ulițele orașului. Niște flăcăi strigă după mine dintr-o căruță, iar eu le fac cu mâna, dar gândurile nu-mi zăbovesc asupra lor. Au trecut două săptămâni de la întâmplarea cu copilul mușcat de câine și Charles nu a adus niciodată vorba despre ea. Pe dinafară pare neschimbat, dar știu că ceva s-a petrecut cu el: acum două seri, în taverna Cock, l-a repezit mânios pe Chifley, foc și pară din pricina unui fleac. Și totuși, după aceea ne-a îndemnat să bem și să petrecem, redevenind exuberant și de nestăpânit, într-un asemenea hal încât l-a speriat până și pe Chifley, care l-a convins, cu greu, să plecăm mai devreme.

Doamna Gunn e adormită în fața focului, prăbușită pe scaun, cu resturile cinei rămase pe masă și cu o carafă de bere neagră în poală. Deasupra, casa e tăcută ca mormântul. Nu se vede nici urmă de domnul Tyne, așa că o ajut să se ridice și, cu brațul petrecut pe după mijloc, o împing încetișor spre camera ei de lângă bucătărie. În timp ce o întind pe pat, mă trage în jos și încearcă să mă sărute pe gură, buzele ei veștede murmurând cuvinte pe care n-aș fi vrut să le aud. Mă trag înapoi. Dormitorul meu de la etaj e

înghețat bocnă și mă așez în fața focului, pierdut în gânduri, contemplând imaginile plăsmuite de flăcări.

Chiar și aici, în această casă în care trăim atât de înghesuiți unii în alții, te poți simți uneori singur. Am învățat să mă feresc de accesele de furie ale maestrului, tot așa cum am ajuns să respect și tăcerile lungi ale lui Robert. Sunt multe lucruri despre care nu vorbim între noi niciodată și multe altele pe care prefer să le țin pentru mine. Dar aceste secrete pot apăsa greu asupra noastră când în casă domnește liniștea, așa cum se întâmplă în zilele care urmează. Nu prea am ce să fac, nici o altă treabă decât să învăț, așa că lenevesc și umblu de colo-colo prin încăperile pustii. De Crăciun nu avem ore și nici pacienți sau cadavre.

Într-un fel, e o binecuvântare, căci în ultimele săptămâni, Caley s-a purtat tare ciudat. Deși am evitat cu toții cu mare grijă să pomenim de vizita lui Lucan, are el propriile lui mijloace să afle tot felul de lucruri. Dar, fie că e la curent, fie că nu, în ultima vreme a fost altfel de cum îl știm, mult mai nesperios și mai nedemn de încredere, iar când e luat la rost, răspunde obraznic, furios și bănuitor.

Așa că sunt surprins când, cu două zile înaintea Anului Nou, Robert mă trezește din somn și îmi spune că a venit Caley. Mă scol, îmi închei nasturii de la haină și îl urmez în jos, pe scară, până în beci, unde Caley și Walker ne așteaptă împreună cu domnul Tyne. Caley pare agitat și se mișcă fără astâmpăr.

Cele două baloturi pe care le-au adus zac pe pe podea. Caley ne urmărește cu privirea în timp ce îngenunchem ca să le examinăm îndeaproape. Robert dezleagă mai întâi balotul mai mare. Are o formă ciudată și, când se îndepărtează, proptindu-se în călcâie, îmi dau seama de ce. Înăuntru sunt doi copii, cu trupurile încolăcite, de parcă ar fi adormit, fără griji, îmbrățișați. Robert

rămâne o clipă nemișcat, fără să vorbească: nici unuia dintre noi nu-i place să aibă de-a face cu prunci, deși din când în când suntem nevoiți să facem și astfel de achiziții.

— Sunt gemeni, zice Caley. Într-adevăr, deși unul e băiat și celălalt fată, cei doi seamănă între ei ca o reflectare în oglindă a unei singure imagini. Robert întinde mâna și le atinge cu blândețe fețele și gâturile, în căutarea unor leziuni.

Își trece palmele peste pielea copiilor, iar eu îl simt pe domnul Tyne cum încremenește, în chip ciudat, lângă mine. Îmi ridic ochii și văd cum se holbează, cum își concentrează toată atenția asupra celor două trupușoare. Și, în fața mea, Caley îl observă și el. Fără să zică nimic, își mută privirea asupra mea, în timp ce un zâmbet îi joacă pe buze, și dintr-odată îmi dau seama că nu îl urmărește cu aerul unui complice sau prieten, ci al cuiva care îi cunoaște și înțelege slăbiciunile.

La un semn al lui Robert, ridicăm cadavrele pe masă. Pe urmă, eu mă ghemuiesc din nou și tai sforile care leagă al doilea balot, de dimensiuni mai mici. Simt un soi de greață; nici acum, după atâta timp, nu m-am obișnuit cu aceste scene oribile, cu senzația macabră de zădărnicie pe care mi-o provoacă aceste învelișuri lipsite de viață. Apoi, când trag trupul afară, recunosc cusăturile și fața distrusă a copilului.

— Ce e? mă întreabă Robert. La început sunt incapabil să vorbesc; rămân așa, cu mâna așezată peste pieptul băiețelului.

— Gabriel?

— Nu putem să-l luăm, zic, retrăgându-mi mâna.

— De ce? Robert îngenunchează lângă mine.

Scutur din cap, fără să știu ce să răspund. Este Oliver, fiul lui Kitty. Robert întinde mâna și îl atinge.

— E mutilat, spun într-un sfârșit, gesticulând spre scalpul și mâna copilului și spre cusăturile

făcute de Charles, o cârpăceală înspăimântătoare la vedere.

— Nu ne mai putem permite luxul de-a alege, remarcă Robert.

Caley rămâne în spatele nostru și ne urmărește.

— E mort de prea mult timp, spun.

— De vreo două săptămâni, zice Robert. Nu e prea mult, având în vedere vremea rece.

Scutur iar din cap.

— Nu putem să-l luăm, insist.

Robert aruncă o privire peste umăr, către Caley, apoi se apleacă spre mine și îmi șoptește:

— Spui că nu putem să-l luăm, dar nu-mi oferi nici un motiv justificat.

În ciuda vocii joase, îi simt frustrarea.

— Ți-am dat două motive.

— Și ți-am răspuns că nici unul nu e suficient de bun.

Mă uit din nou la sărmanul Oliver și clatin din cap.

— Te rog, nu-l lua.

Caley se apropie, mutându-și privirea de la copil către mine.

— Ce se întâmplă? Stă nemișcat lângă noi, dar amenințarea este vizibilă în tonul lui.

Robert se mai uită o dată spre mine. Apoi, cu un gest de lehamite, se întoarce și îi spune lui Caley:

— Pe acesta nu putem să îl luăm.

Caley se încruntă, dar, înainte să apuce să riposteze, domnul Tyne îl potolește, ridicându-și mâna.

— De ce nu? întreabă el.

Urmează o clipă de tăcere, apoi Robert scutură din cap.

— Are răni mult prea mari, decretează calm, ca și cum nu ar mai fi nimic altceva de adăugat. Dar domnul Tyne nu poate fi convins cu atâta ușurință și, îngenunchind, își trece degetele peste obrazul copilului. Mișcările mi se par scabroase și mult prea intime și, observând cum mângâie cu palmele

înăsprite pielea dezgolită a băiețelului, îmi doresc să am puterea de a-mi întoarce privirea.

— Am luat cadavre în stare și mai proastă, remarcă el în timp ce îi explorează pieptul și spațiile ascunse de sub brațe. Ce anume ai de obiectat în cazul de față? Nu răspundem și își ridică ochii spre Robert.

— Aha, zice. Nu tu ai ceva de obiectat, ci el. Acum se uită la mine. Cred că știi ceva despre acest copil. Își apropie brusc fața de mine și îi simt răsuflarea acră. Ia zi, n-am dreptate?

Clatin din cap, deși sunt sigur că ochii mă trădează.

— Așa am decis eu, zice Robert așezându-se pavază în fața mea. Domnul Tyne rămâne o clipă nemișcat, doar își mută încet privirea asupra lui Robert. Într-un sfârșit, pufnește dezgustat și se îndepărtează.

Nemulțumit, Caley leagă totuși la loc balotul și îl urcă în căruță, dispărând în noapte împreună cu Walker. Domnul Tyne mai zăbovește în beci, urmărindu-ne cum spălăm trupurile gemenilor. Nu pot să vorbesc cât timp stă prin preajmă și asta mă doare, căci în tăcerea adâncă ce ne înconjoară plutește un soi de reproș de care mă simt rușinat. Aștept până ce ne terminăm treaba și rămân singur cu Robert, și numai atunci îndrăznesc să rostesc:

— Mulțumesc.

Robert e acum în fața scării. Se întoarce spre mine și mă privește o clipă fără să zică nimic.

— Nu știu ce s-a întâmplat în seara asta, Gabriel, spune într-un târziu, și nici nu-mi pasă. Dacă ai secrete, asta-i treaba ta.

— Nu e secretul meu, dau să răspund, dar el clatină din cap.

— Tot ce se poate, rostește pe un ton calm, din care răzbate însă supărarea. Nu vreau decât să-ți lași secretele afară, nu să le aduci în casă.

Încuviințez, dar el mai are ceva de adăugat.

— N-ai procedat cum trebuie. Caley este în întregime creația domnului Tyne, care are și el o cotă-parte din profit.

— Îmi pare rău că te-ai certat cu el din cauza mea.

— Nu pentru mine îmi fac griji, ripostează. Tyne e un om cu care trebuie să te porți cu mânuși, iar tu l-ai făcut să iasă acum în pierdere.

Vremea se înrăutățește după Anul Nou, ploaia rece făcând loc zloatei și vântului puternic. Pe grinzile din beci se formează țurțuri; apa îngheață în găleți și frigul se instalează treptat în toate camerele. Pe urmă, fără veste, vântul începe să bată dinspre nord și noaptea cade prima zăpadă, albă și curată, iar ninsoarea se așterne peste acoperișurile întunecate și transformă orașul într-un loc de o frumusețe pură, neîntinată, cu turlile bisericilor profilându-se pe cer cu capișoanele lor imaculate, copacii întinzându-și grațios ramurile pline de așchii de gheață strălucitoare în aerul rece.

Odată cu zăpada se așterne și liniștea, ca și cum orașul ar zăcea nemișcat sub propria povară. Prin curțile bisericilor și prin parcuri, siluete cocârjate se mișcă de colo-colo, adunând vreascuri pe care să le ardă ca să se încălzească, și deși pe străzi trec și acum trăsurile și oameni, numărul lor este mai mic și deplasarea lor mai înceată.

Nimeni nu amintește de momentul în care am refuzat să iau cadavrul copilului. Dar domnul Tyne nu uită: acum mă urmărește peste tot cu și mai mare atenție și de două ori am fost aproape sigur că l-am zărit cu coada ochiului, mergând în spatele meu pe stradă. Mi-ar fi poate mai ușor dacă i-ar vorbi domnului Poll despre această întâmplare; așa, tăcerea lui îmi pare de rău augur și nu mă simt deloc în largul meu.

Pe Prince's Street, înainte de biserica St. Anne, un cârd de ciori pășește printre pietrele de pe caldarâm, urmărind cu ciocurile făgașul trasat în

zăpadă de roțile trăsurilor – un colaj de linii negre suprapuse peste o întindere albă. Cerul este întunecat, greu de nori, vinețiu. Clopotele bat în turn, cu un zgomot tare, care sparge tăcerea dimineții înghețate, și la acest sunet mă opresc și privesc în urmă către clădirea înaltă a bisericii. Prin grilajul care înconjoară curtea întrezăresc capetele oamenilor veniți să jelească mortul, precum și jobenele cioclilor care duc sicriul pe umeri, din ce în ce mai departe.

Rămân așa, preț de câteva clipe, ridicându-mi privirea, apoi mă răsucesc încet și traversez strada desfundată către poartă. Simt fierul rece sub mână. Și aici, printre pietrele de mormânt înghesuite unele în altele, domnește albul. În unele locuri se cascade gropi întunecate în zăpadă, ca niște uși deschise spre goliciunea din pământ. Acum, cei îndoliați se opresc sub un stejar desfrunzit, sicriul este coborât și în aer răsună glasul preotului.

Tăcerea stăpânește peste curte, acea liniște întâlnită pretutindeni în cimitire. O femeie plânge lângă mormânt, cu capul plecat; lângă ea, un bărbat, poate fiul, căci este mult mai tânăr, întinde mâna ca să o sprijine, dar ea refuză ajutorul și îi îndepărtează brațul cu un gest abrupt, aproape violent, o mișcare care îl reduce la tăcere până și pe preot. Tânărul rămâne cu mâna întinsă, în timp ce femeia privește aprigă în față, iar mica adunare se foiește jenată.

Îmi dau seama dintr-odată de postura mea de intrus și, încurcat, dau să plec – iar în momentul acela o zăresc pe strada din fața porții. Privirile ni se intersectează și văd cum șovăie, ca și cum ar fi vrut să se furișeze pe lângă mine, dar a rămas încremenită locului și acum a fost prinsă asupra faptului.

— Teamă mi-e că nu vreau să aud ce motive ai să te afli aici, îmi zice când mă apropii.

Scutur din cap.

— Am stat la înmormântare, asta-i tot.

Îmi scrutează fața. Apoi, cu o mișcare scurtă, se uită peste umăr la clădirea aflată de cealaltă parte a străzii Prince, cu ferestre care se cascade goale, întunecate.

— Hai să facem câțiva pași împreună, mă invită.

Merge repede, ca și cum ar vrea să se îndepărteze cât mai iute de acest loc.

— E o vreme căinoasă, nu tocmai bună pentru o plimbare, rostesc într-un sfârșit. Unde te duci?

— La o prietenă, răspunde. Simt că nu vrea să-mi spună mai mult și nu insist. Tremură și își strânge haina pe lângă corp, căcim deși poartă pălărie și guler de blană, paltonul e dintr-o stofă subțire, iar fața i s-a înroșit de frig.

— Îmi pare foarte rău de pierderea suferită de Kitty. Vorbele îmi ies atât de stângace din gură, că regret imediat că le-am rostit. Nu pare supărată că am întrecut măsura, dar își ridică dintr-odată ochii spre mine și mă privește ca și cum ar fi surprinsă.

— Moartea unui copil este întotdeauna un lucru trist, remarcă întorcându-și capul. Cuvintele sunt dure, dar mai ghicesc și altceva în tonul ei.

— Cum se simte Kitty? întreb.

— A fost o lovitură cumplită pentru ea. Și nici înaintea nu era o persoană prea puternică.

Se așterne tăcerea.

— Am sperat să te mai întâlnesc, zic tremurând din toate încheieturile, și iarăși îmi vine să-mi retrag vorbele. Dar ea nu râde și nici nu pufnește cu dispreț.

— Ți place munca pe care o faci? mă întreabă în schimb.

Ezit.

— Tutorele meu a insistat să învăț o meserie ca să pot să mă întrețin singur.

— N-ai părinți?

— Au murit.

Dă din cap și se uită la și prin mine, de parcă n-aș fi un om în carne și oase și ar vedea în mine ceva de mult uitat.

— Tu ai părinți? mă aventurez să o întreb.
Pentru o fracțiune de secundă nu răspunde, apoi își întoarce privirea.

— Au murit cu mult timp în urmă.
Aștept să continue, dar ea se oprește din mers.

— Am niște treburi aici, domnule Swift, spune.
Trebuie să ne despărțim.

Fac o plecăciune. Ea se uită îndelung la mine.

— Nu cred că o să ne mai întâlnim vreodată, zice brusc, apoi se întoarce, ținându-și haina strânsă pe lângă corp, iar eu o urmăresc cu privirea în timp ce dispare pe alee. Simt ceva pe obraz și îmi ridic ochii: a început din nou să ningă și fulgii plutesc și se rotesc jucăuș în aerul înghețat al iernii.

În farmacie, îl privesc pe Charles cum toarnă o doză de beladonă într-un flacon.

— Trebuie să-ți spun ceva, zic, conștient că mi-a remarcat tăcerea.

Zâmbește.

— Despre ce e vorba?

— Acum trei nopți, când a venit Caley aici, am refuzat unul dintre cadavre.

— Era prea mutilat?

Clatin din cap.

— Nu, nu de asta.

— Atunci de ce? mă întreabă cu o voce joasă.

— Era fiul lui Kitty.

Tace.

— Știai că a murit? întreb.

— Da, dar nu și că au adus aici cadavrul.

— Îmi pare rău, spun, dându-mi pe loc seama că vorbele mele sunt nelalocul lor și că, într-un fel sau altul, l-am ofensat. Pune dopul, mai verifică încă o dată doza și vâra flaconul în haină.

La ușă se oprește și se întoarce spre mine.

— N-am apucat să-ți mulțumesc așa cum se cuvine pentru discreția de care ai dat dovadă. Fii sigur că n-am să uit ce-ai făcut pentru mine.

În săptămânile care urmează, lucrurile iau o întorsătură urâtă. Deși Caley și Walker continuă să ne aprovizioneze cu cadavre, livrările nu sunt regulate și promisiunile lor rămân adesea neîndeplinite. Nu ne oferă explicații pentru erorile comise, dar domnul Poll bănuiește că, în spatele lor, se află Lucan. Și, de parcă aceste necazuri nu ar fi de-ajuns, domnul Poll și Charles se văd obligați ca, din lipsă de material didactic, să-și anuleze în repetate rânduri prelegerile. Că pierdem bani este exasperant în sine, dar umilința de a-i vedea pe alții că predau în timp ce noi stăm cu brațele încrucișate ne amărăște și mai tare. Nu este singurul lucru neplăcut care ni se întâmplă: încep să circule zvonuri cum că unii se bucură de situația dificilă prin care trece domnul Poll și, mai rău, că ducele de Kent i-ar fi refuzat serviciile, preferându-le pe cele furnizate de Sir Astley. Nu avem dovezi concrete, dar domnul Poll este convins că motivele țin de rivalul său, care, în ciuda scrisorilor manierate, se pare că lucrează neobosit pentru a defăima abilitățile domnului Poll.

Nu mai știu nimic de Arabella; într-adevăr, pe măsură ce zilele și săptămânile trec, cuvinte ei de despărțire par să se adeverească. Mă duc de două ori la teatrul la care joacă, cumpăr un bilet dintre cele mai ieftine și o urmăresc interpretându-și rolul. Deși mi se pare în continuare frumoasă, o găsesc distantă și imposibil de atins, ca și cum imaginea femeii pe care o văzusem în seara aceea în casa lui Kitty ar începe să se estompeze odată cu prezența ei pe scenă și, după a doua oară, renunț să mă mai duc la teatru.

Simt și la Charles o schimbare tot mai pronunțată în comportament. Poate că, pentru altcineva, ea ar fi imperceptibilă. Asta pentru că Charles este, în ciuda firii lui deschise în aparență, un tip secretos, care ține multe lucruri pentru sine. Dar în săptămânile din urmă a devenit practic de

nerecunoscut, este tot mai nervos și, deși mai râde și cântă și acum, deseori pare distrat și poate un pic prea dur, de parcă ceva, un mecanism vital, s-ar fi rupt în el.

Sunt sigur că și Chifley vede diferența, deși nu discutăm niciodată despre asta. N-am înțeles niciodată ce îi apropie pe cei doi. Adesea se poartă de parcă nici nu ar fi prieteni, ci mai degrabă mânați de un soi de nevoie profundă de a se afla mereu unul în compania celuilalt, de o legătură nerostită, tainică, a minții și a firii, căreia i se împotrivesc amândoi, dar la care se întorc iar și iar, efortul lor traducându-se uneori într-o energie sălbatică – acea exuberanță molipsitoare pe care fiecare din ei pare capabil să o nască în celălalt – iar alteori într-o tăcere adâncă, mai asemănătoare poate cu ura.

Deși Fleet Street se află la nici o sută de metri de casa noastră, aici domnește liniștea și, deasupra capului, văd zdrențele întinse la uscat, care se leagănă ca niște fantome în aerul îmbâcsit. Întorc de mai multe ori capul, încercând să deslușesc ceva prin ceață, părându-mi-se că aud zgomote de pași în urma mea. Pentru o clipă am senzația că zăresc o umbră, care se face însă imediat nevăzută. Cu gândul la hoți, îmi strâng haina mai bine pe lângă mine și mă strecor printr-un gang acoperit. Și acolo dau peste el, rezemat de pragul unei uși.

— Astea nu sunt străzi prea indicate pentru o plimbare, zice, îndreptându-se de șale și tăindu-mi calea.

— Ce faceți, mă urmăriți? îl întreb.

— De ce te-aș urmări? spune cu vocea lui insinuantă.

— Asta n-am cum să știu, răspund.

— Cum merg afacerile stăpânului?

— Destul de prost, și asta și din pricina dumneavoastră.

— Îmi pare rău să aud asta. Zâmbește cu un aer conspirativ. Clatin din cap, în semn că nu dau doi

bani pe pretinsa lui sinceritate.

— Și totuși, am auzit c-ați refuzat un copil, continuă el.

Ezit și îmi dau seama chiar în aceeași clipă că reacția mea i-a oferit de fapt răspunsul căutat. El tace câteva secunde.

— A ajuns pe masa lui van Hooch, zice în cele din urmă. Nu răspund și scoate din tabacheră o țigară de foi; scapără un chibrit frecându-l de talpa cizmei și o aprinde cu mare grijă.

— Tyne nu e un om cu care să te pui. De ce să-ți asumi un asemenea risc? Mirosul țigării se combină cu cel de sulf, emanat de chibrit, și el se dă într-o parte, scoțând rotocoale de fum. Apoi, cu o mișcare leneșă din încheietura mâinii, aruncă chibritul pe jos.

— Stăpânul tău m-a jignit, să știi. Eu m-am dus la el ca prieten, iar el m-a insultat.

— L-ați amenințat.

Scutură din cap.

— Nici vorbă. El e cel care a luat ceea ce mi se cuvenea și a încercat pe urmă să-mi pună bețe în roate.

Mă simt prins la înghesuială, zidurile gangului parcă mă strivesc, la fel și acoperișul jos, pătat de funingine.

— Necazurile astea pe care le are, stă în puterea lui să le împiedice. Amintește-i asta din partea mea.

Încuviințez și el se apropie, iar fumul dulce și înecăcios al țigării ne învăluie.

— Umblă zvonul că de Mandeville te-a luat sub aripa lui ocrotitoare, că te ia peste tot cu el, la băutură și la femei.

Tac și el îmi dă târcoale, oprindu-se în spatele meu.

— Te-aș putea ajuta. Acum îmi vorbește pe un ton mai șoptit și mai intim.

— Nu văd cum, răspund, la care el chicotește.

— Haide, fă bine și gândește-te. Ești orfan, n-ai avere și nici nume, dar deja se zice că ai datorii la evrei.

— Sunt un gentleman, răspund bătos, cu vocea întretăiată.

— Aha, văd că ești un tip orgolios. Ți s-a părut că e un lucru bun. Ține însă minte ce-ți spun: nu lăsa mândria să te orbească.

Rămân tăcut.

— Pe lumea asta, cu toții avem nevoie de prieteni, Gabriel.

— Am deja suficienți prieteni, ripostez.

Mă privește îndelung, în liniște, apoi se dă la o parte.

— Spune-i stăpânului tău că ne-am întâlnit.

Pleacă și rămân să mă holbez la spațiul, acum gol, pe care l-a ocupat. Îmi dau seama că țin mâna încheștată pe pachetul primit de la maestru. Orașul pare să pulseze pe sub ceața care îl acoperă. Simt cum o greutate îmi apasă ceafa, ca și cum, de undeva, niște ochi m-ar ține sub supraveghere.

Nervos, mă întorc și pornesc din nou la drum, cu pași mai repezi decât ar trebui.

Înțeleg perfect semnificația vorbelor lui Lucan. Noaptea trecută, Caley și Walker au sosit târziu, cu numai o jumătate de oră înainte de ivirea zorilor, iar Caley a bătut cu pumnul în ușă ca un nebun. Robert a coborât să le deschidă.

— Mai încet, omule, i-a cerut Robert, dar Caley l-a împins imediat în lături și a intrat în casă, urmat de Walker, care căra un balot pe umăr.

Odată coborâți în beci, Caley i-a făcut semn lui Walker să lase balotul pe podea. Eu m-am tras deoparte, conștient că nu e în toane bune. În clipa când Robert a scos cuțitul ca să taie sfoara, domnul Tyne a apărut pe scară și a urmărit scena de sus.

Chiar înainte ca Robert să apuce să dezlege balotul, ne-am dat seama la ce trebuia să ne așteptăm din cauza duhului care a umplut încăperea. Era însă și mai rău decât ne închipuisem

— cadavrul era plin de pustule și de vânătăi, intrat aproape în putrefacție. Robert a lăsat sfoara din mâini, s-a ridicat și s-a întors spre Caley.

— Îl luați? a întrebat Caley.

Robert s-a uitat spre mine, apoi spre domnul Tyne.

— N-avem cum, știți bine asta.

Caley a șovăit. Walker, cu fața lui pocită, lividă acum de supărare, îl urmărea din spate.

— Nu-i bine, a zis Caley într-un târziu, trebuie să-l luați și să ne plătiți opt guinee.

Robert a scuturat ferm din cap, fără să vorbească. De acum mai puțin sigur pe el, Caley l-a privit mai întâi pe el, apoi pe domnul Tyne.

— Șase, a zis el, prea repede.

— Nu, a răspuns Robert. Cadavrul e intrat în putrefacție, n-avem ce face cu el.

— Și atunci cum rămâne cu noi? a întrebat Caley. Vreți să murim de foame?

Walker a intervenit înainte ca Robert să apuce să răspundă.

— L-l-lucan e de vină, s-a bâlbăit el. Îi instigă pe paznicii de cimitire împotriva noastră. Caley i-a aruncat o privire încărcată de furie.

— Îmi pare rău că aveți necazuri, a replicat Robert, dar problemele voastre nu îl privesc pe maestru.

— Stăpânul vostru, el, cu învârtelile lui, ne-a adus în situația asta nenorocită! a strigat Caley, tremurând de nervi. Și acum tot el ne lasă de izbeliște. S-a înălțat pe călcâie, încordat ca un arc, ca și cum ar fi fost gata să sară la bătaie.

— La învârtelile astea ai luat și tu parte, a rostit Robert cu grijă. Caley a șovăit din nou, de data asta îndelung. Apoi, cu o mișcare bruscă, a ridicat balotul.

— Hai, s-a răstit spre Walker, n-avem de ce să mai pierdem timpul de pomană pe aici.

Mă întorc acasă și domnul Tyne mă urmează în timp ce urc scările spre camera maestrului. Pășește

tăcut în spatele meu, iar eu mă prefac că nu-l observ. A trecut o lună de când am refuzat să primesc copilul, dar el nu a uitat și se agață de întâmplare, convins că la un moment dat îi va afla dedesubturile.

Intru și domnul Poll își ridică ochii spre mine.

— Ce e? mă întreabă.

— Am un mesaj, zic, mutându-mă stânjenit de pe un picior pe altul. Aud cum podeaua scârțâie; mă întorc și îl văd pe Robert, iar lângă el pe Charles.

— De la cine? întreabă domnul Poll.

— De la Lucan.

— Te-ai întâlnit cu el?

Confirm, dând din cap.

— Mi-a spus să vă amintesc că stă în puterea dumneavoastră să puneți capăt situației, zic.

— Cum așa?

— Zice că l-ați insultat.

— Doar nu-și închipuie că o să-i cer iertare? Niciodată.

— Dar poate că n-ar fi o idee chiar așa de rea, intervine Robert. De ce să nu rezolvăm lucrurile în așa fel încât să fie bine pentru toată lumea?

Domnul Poll îl privește fără să-și ascundă enervarea.

— Fii atent ce spui, domnule! îl repede el.

Robert ezită, dar nu se dă bătut.

— Ce-o să se întâmple dacă Lucan îi împiedică pe Caley și Walker să mai lucreze pentru noi? Ce-o să ne facem atunci?

— Gura! îl repede domnul Poll. Nu permit ca un ucenic să-mi dea mie lecții. Din cauza furiei, vorbește grosolan, ca un negustor de rând, și mi-l închipui pe Charles cum se înfioară.

Robert rămâne în așteptare, în timp ce domnul Poll meditează asupra problemei.

— Fir-ar să fie! exclamă într-un final. N-o să-i ofer satisfacția de-a mă vedea târându-mă la picioarele lui și implorându-l.

Astă-seară la teatru, când m-am îndepărtat de Charles și de ceilalți, dau, fără veste, cu ochii de ea. La început, mi se pare că vrea să mă evite, dar apoi o văd cum șovăie și asta îmi dă timp să o strig.

— Ce surpriză să ne întâlnim aici, zice. Are fața fardată și buzele date cu ruj și, deși machiajul aproape că îi dă un aer de duritate pe care nu i l-am surprins până acum, pare în același timp mai tânără și mai fragilă.

— Un prieten de-al lui Charles a închiriat o lojă, spun, și m-a invitat și pe mine.

Dă din cap, dar nu răspunde și mă tem că am supărat-o cu ceva sau că e îngrijorată că aș putea să-i fac vreun rău.

— Am mai fost la teatru, adaug stângace. Te-am văzut jucând în toate piesele.

— Cu cine ai fost?

— Singur. După care adaug: îmi pare rău că a trebuit să ne întâlnim astfel, iar ea mă privește și expresia i se îmblânzește. Pentru o clipă, pare gata să spună ceva, apoi își pleacă privirea.

— Trebuie să plec, se scuză. Sunt așteptată. Dar lângă ea apare brusc cineva. Este o femeie drăguță care se uită întâi spre mine, apoi spre Arabella, după care rânjește, nerușinată, cu subînțeleș, ca și cum ar fi nimerit în mijlocul unei întâlniri amoroase.

— Cine e domnul? întreabă, măsurându-mă din cap până-n picioare cu ochi obraznici și amuzați de sub zulfii blonzi.

— E domnul Swift, răspunde Arabella ușor panicată.

Prietena ei înclină din cap către mine, păstrându-și expresia amuzată.

— Nu-i așa că-i simpatic?

— Îmi cer scuze, spun, dar tocmai...

— Ea e domnișoara Amy Stanton, o prezintă Arabella. Domnul Swift este un asociat al domnului de Mandeville.

— A, ești și tu chirurg? întreabă Amy zguduindu-se de un râs nestăpânit.

— Nu, spun râzând la rândul meu, nu sunt decât un simplu ucenic.

Își ridică evantaiul și se uită în altă parte.

— O, ce păcat, zice, fără a arăta însă nici pic de regret.

— Poate doriți să mă însoțiți? le invit, arătând spre scări și lojă, dar Arabella scutură din cap.

— Nu, nu se poate. Trebuie să plecăm.

Amy oftează, prefăcându-se dezolată.

— Poate că ne faci tu o vizită? mă tachinează răutăcioasă.

Arabella deschide gura să vorbească, încercând, fără îndoială, să-și contrazică prietena, dar Amy o oprește prinzând-o de mâneca rochiei.

— Domnule Swift?!!

Îi arunc o privire Arabellei, care e prinsă la mijloc.

— Aș fi onorat, răspund într-un final.

— Bravo! Ochii lui Amy strălucesc de încântare. Ducem lipsă de bărbați drăguți. Îmi susține privirea apoi, mulțumită că am ajuns la o înțelegere, o lasă pe Arabella să își croiască drum spre mulțimea care se înghesuie în foaier.

Mă întorc și abia atunci îmi ridic ochii și îl văd pe Charles, oprit la intrarea în coridorul care duce la loja noastră, împreună cu una dintre însoțitoarele noastre. Cu cinci minute înainte, o lăsasem râzând în hohote, proteste. Charles pare treaz, dar femeia este beată, roșie la față ca racul. Cât mă uit la ei, se întoarce și se lipește de el dragăstoasă. Rămânem așa, holbându-ne unul la altul. Apoi Charles o cuprinde cu brațul pe după mijloc și o trage spre el, fără să mă slăbească din ochi.

În noaptea aceea, Charles pare cuprins de o stare de exaltare periculoasă, care încarcă aerul din jur, și de un neastâmpăr care îmi evocă argintul viu. În ce măsură mă fac eu vinovat de asta, n-aș putea să

spun, dar acum mi-e pur și simplu frică de el, de ceea ce ar putea face. Cu toții ne dăm seama că, în ultimele săptămâni, s-a schimbat mult. Ori de câte ori este singur cu mine, se poartă la fel de prietenos ca întotdeauna, chiar neglijent când uită de sine. Îmi face în continuare plăcere când îmi cere să-l însoțesc în vreo vizită la un pacient sau să-l asist la vreo operație. Dar atunci când ne aflăm în compania altora, și în special a lui Chifley, comportamentul său este cu totul altul, mai dur și mai puțin previzibil, cei doi îndemnându-se reciproc la gesturi dintre cele mai nesăbuite.

Numai May pare să reziste acestui vârtej nebunesc. Zilele acestea ne însoțește din nou în escapade și, chiar și mânat de la spate sau lingușit de Charles, ori luat în răs de Chifley, care îl privește uneori cu dispreț, păstrează întotdeauna distanța, distrându-se alături de noi, fără a se implica însă niciodată cu totul în petrecerile noastre. Și Charles se poartă diferit cu May, într-un mod cu totul special, e de o politețe exagerată, ca și cum ar încerca să evite să se apropie prea mult de el. Și deși nu pot explica de ce, având în vedere că numele ei nu este pronunțat niciodată în discuții, știu sigur că motivul este Molly și influența pe care May i-a permis să o aibă asupra lui.

Nu știu ce anume îi leagă pe cei doi, căci au prea puține în comun. În timp ce May este blând din fire, Molly are în ea un fel de gelozie sau de ranchiună pe care nu și-o poate ascunde cu nici un chip. Față de May, trece fără veste de la o stare de spirit la alta: o clipă sunt tandri ca niște porumbei unul cu celălalt, iar în secunda următoare ea îl batjocorește cu cruzime. Îl face fără îndoială să sufere, dar încă și mai rele sunt momentele când el îi răspunde cu aceeași monedă.

Cu toate acestea, în ultimele săptămâni mă pomenesc că mă aflu tot mai des în compania lui. În puținele mele ore libere urc la el în apartament,

uneori ca să stăm de vorbă, alteori fără să fac nimic altceva decât să îl urmăresc lucrând. May are un soi de franchise, de bunătate, astfel încât este practic aproape imposibil să nu-l placi, cu toate ciudăteniile sale. În mai multe rânduri l-am surprins angajat în conversații cu câte un vânzător de prăvălie, un flăcău sau câte o cucoană, cu toții încremeniți de uimire privindu-l cum trăncăne fără să se oprească, dând tot timpul din mâini, incontrollabil, în stânga și în dreapta. Nu e câtuși de puțin reținut în manifestări: orice gând îi trece prin cap, îl rostește imediat cu voce tare, indiferent de natura subiectului sau de tonul cu care se exprimă. Și de fiecare dată oftează din rărunchi și încearcă să revină asupra spuselor sale, disperat pentru că și-a trădat cine știe ce prieten sau cunoștință pe care a pomenit-o în pălăvrăgelile sale, după care se străduiește din răputeri să iasă din încurcătură căutând tot felul de explicații și de scuze, într-un talmeș-balmeș de vorbe atât de ușor de anticipat, încât cu toții se abțin cu mare greutate să nu izbucnească în râs.

Nu-și găsește, cât de cât, liniștea decât în muncă. Când ia în mână pensula sau creionul, pare capabil să lucreze tăcut ore în șir, făcând din când în când pauze pentru a privi în gol sau pentru a umbla, pierdut în gânduri, de colo-colo prin încăpere, cu pași la fel de fermi și de măsuțați pe cât de stângaci și de grăbiți sunt altă dată. Puține lucruri îl pot face să iasă dintr-o asemenea stare și mi s-a întâmplat să-l urmăresc desenând până ce lumina începea să dispară, aproape în beznă, ca și cum n-ar fi avut nevoie să vadă nimic altceva în fața ochilor decât ceea ce avea în minte în clipele acelea. A-l urmări în astfel de momente îmi dă întotdeauna o mare pace, și nu numai mie, ci și lui Molly, astfel încât nu rareori stăm amândoi și îl privim lucrând, mai apropiați unul de altul decât în oricare alte situații. N-am cum să știu ce gânduri îi

trec prin cap în orele acestea, dar fără îndoială pare mai blândă și mai conciliantă.

Pacea se prelungește și după ce May își termină lucrul. Când vântul bate peste acoperișuri, ne adunăm toți trei, plini de afecțiune, în jurul focului și ne așezăm la taclale. May aduce opiu și îl dăm pe gât cu vin. Câteva granule îmi sunt de ajuns pentru început ca să alunec în îmbrățișarea drogului, în visele întunecate pe care le provoacă. Atunci timpul nu mai are nici un sens, tot ce contează este sunetul vocilor noastre și spațiul mic în care noi trei, May, Molly și cu mine, ne lăsăm duși de val, plutind în noapte.

Mă opresc în ușă. Robert e înăuntru, absorbit de muncă. Pe masa din fața lui este un picior de femeie, deja înnegrit din cauza infecției. Smuls din trup, piciorul este anonim, cu degetele subțiri deformate și pline de bătăături după ani de zile de purtat încălțări prea strâmte. Dar, pe măsură ce Robert înaintează cu disecția, piciorul se dezvăluie, cuțitul apăsând ferm în pielea moale, care nu-i rezistă, iar carnea alunecă în lături pentru a face loc oaselor și cartilagiilor acoperite de mușchi. Prin fereastră, lumina palidă cade pe fața lui Robert, îndulcindu-i ridurile. Din când în când se oprește și mai trage o linie pe foaia de lângă el. Ca desenator, mâna lui nu e tocmai pricepută, și totuși în schița pe care o face, în stângăcia ei, întrezăresc ceva nemaiîntâlnit până acum. E o anumită grație, ca și cum liniile simple, luminile și umbrele ar compune un soi de imn bisericesc în acest templu straniu al nostru, iar micuța catedrală din oase și carne ar fi o divinitate obscură.

Trece o săptămână până să-mi iau inima în dinți și să mă duc să o vizitez. A trecut de miezul zilei, dar draperiile sunt și acum trase. Bat în ușă și zgomotul răsună în clădire, iar ușa este repede deschisă de o slujnică pământie la față. Mă privește cu răceală și îi spun cine sunt și de ce mă aflu acolo. Deși e doar cu puțin trecută de vârsta

copilăriei, citesc în ochii ei o sinceritate tulburătoare. Un alt bărbat ar putea lua expresia întipărită pe fața ei drept o invitație, dar pentru mine ea seamănă mai degrabă cu cea a unui om rănit, căci am întâlnit-o deseori pe străzile orașului pe chipul unor fete care devin femei prea de timpuriu și nu sunt deloc fericite cu soarta lor.

Mă poștește să aștept în salon și urcă scările, făcându-se nevăzută. Sunt nervos și neliniștit și tresar când apare Arabella. Și ea pare surprinsă că mă vede, se oprește și, când ochii ni se întâlnesc, descifrez în ei acea vulnerabilitate pe care am întrezărit-o de fiecare dată. Își revine însă iute și îmi întinde mâna.

— Domnule Swift, ne-ai luat pe nepregătite.

— Nu vreau să vă deranjez... Dacă doriți, pot să plec...

— Nu, zice, apoi jenată parcă de rapiditatea protestului, se corectează: te rog, rămâi. O să-i spun lui Mary să ne servească niște ceai. Sau poate preferi coniac?

— Ceai, răspund, iar ea dă din cap, o cheamă pe servitoare și îi dă instrucțiuni. Mary se îndreaptă de spate și îmi aruncă o privire deopotrivă disprețuitoare și prudentă, apoi iese din încăpere.

Arabella se așază, aranjându-și rochia în jurul ei. Rămânem tăcuți câteva clipe, apoi începem să vorbim amândoi deodată, ea întrebându-mă ce am mai făcut în ultimul timp, iar eu cerându-i vești despre piesa în care joacă. Mă opresc și o rog să continue, și ea face la fel, și iarăși vorbim amândoi deodată, pentru a cădea apoi într-o muțenie stânjenitoare care ne copleșește.

Și așa ne găsește Amy când dă buzna în cameră. Spre deosebire de Arabella, pare că tocmai s-a trezit din somn, zulfii care îi atârnă liberi și dezordonati pe umeri dându-i o înfățișare în același timp copilărească și ciudat de plăcută. Are o expresie de veselie, ca și cum ar aștepta-o cine știe ce distracție, și ochii i se luminează la vederea

mea. Mă ridic să o întâmpin, bucuros de întrerupere.

— Ați venit să ne luați la plimbare cu trăsură, domnule Swift? mă întreabă în timp ce îmi întinde mâna. O ieșire ar face ziua asta mohorâtă mult mai ușor de suportat. Îmi zâmbește, tachinându-mă, și eu nu mă pot abține și surâd la rîndul meu.

— Mi-ar face plăcere, răspund, dar din păcate nu am trăsură.

— Cum așa, doar sunteți chirurg! exclamă încântată. Sigur că aveți trăsură.

— A, știți, de regulă, noi, ucenicii, nu prea avem propriile noastre trăsuri.

Arabella zâmbește cu indulgență din spatele lui Amy. Îi prind privirea și îi întorc zâmbetul, conspirativ.

— Atunci poate o să mergem pe jos, spune Amy. Pare să fie o zi frumoasă. Se întoarce spre Arabella și îi aruncă o privire plină de înțelesuri. Dragă, chiar ieri ziceai că n-ai mai făcut de mult o plimbare prin parc.

Arabella clatină din cap, dar simt că e pe cale să cedeze.

— Cum rămâne cu spectacolul tău? o întreabă pe Amy.

— A, e de-abia diseară.

Arabella ridică din umeri, resemnată.

— Atunci, hai să mergem, zice, dacă ți-nei morțiș.

În timp ce se îmbracă, mă lasă singur, deși nu pentru mult timp, și am un sentiment înălțător de fericire când pășim afară o jumătate de oră mai târziu. E frig, dar ziua e senină și cerul curat, de un albastru lăptos. Amy iese prima și se întoarce cu fața spre noi când ajunge în stradă, ținându-și cu mâna pălăria pe cap. În lumina zilei văd că e aproape o copilă, are poate puțin peste șaptesprezece ani. La colț așteaptă o trăsură, o birjă veche trasă de doi cai murgi. Fac un pas în

față ca să-l strig pe vizitiu, dar Arabella mă prinde de braț.

— Să mergem mai bine pe jos, spune. Văd în ochii ei o anumită sollicitudine – probabil că își dă seama că nu-mi pot permite un asemenea lux. Dau din cap stânjenit și îi mulțumesc, recunoscător pentru acest mic gest de bunătate, chiar dacă rușinat și cu orgoliul rănit.

Ne croim drum spre parc, remarcând cum vremea frumoasă a readus orașul la viață. Peste tot sunt oameni pe care razele neașteptate ale soarelui i-au scos din case și care se plimbă acum în tihnă. Bărbați și femei care stau de vorbă, servitori care își văd de treburile lor, copii care se aleargă pe stradă – cu toții mânați de un soi de veselie subită. Amy pălăvrăgește cât noi doi la un loc, râde, comentează și face glume în gura mare, fără pic de sfială, despre tot ce îi atrage atenția. Între mine și Arabella se naște un fel de conspirație tăcută, ca și cum situația în care ne aflăm, prin contrast cu energica Amy, ne-ar fi adus mai aproape unul de celălalt. Nu știu dacă aceasta era și intenția lui Amy, dar când ajungem pe Portland Street, în fața unei librării, îi ofer brațul Arabellei. N-am idee dacă ar fi acceptat sau nu, căci Amy este cea care mi-l ia, râzând din toată inima. Îi arunc o privire Arabellei, iar ea îmi zâmbește și clatină din cap, nu a dojană, ci cu afecțiune, și mă simt brusc străbătut de înflăcărare, căci îmi dau seama că, deși Amy merge atârnată de brațul meu, nu ea, ci Arabella pășește alături de mine.

Vizavi de parc vedem cum ramurile copacilor se profilează golașe pe cer, în timp ce trunchiurile lor palide se ridică din iarba pe cale să răsară. Aleile sunt pline de oameni, cu toții ieșiți la plimbare, gătiți și pudrați. Aș putea să mă simt cam nelalocul meu în costumul sobru pe care îl port, dar privirile admirative ale bărbaților și cele geloase ale femeilor mă fac să las deoparte astfel de gânduri.

Soarele strălucește peste suprafața lacului, iar apa aruncă străluciri de lumină în aer. Lebedele plutesc în grupuri mici și, când ajungem la marginea lacului, Amy îngenunchează și începe să șoptească ceva, ca și cum ar vrea să le atragă. Arabella o urmărește cu afecțiune, iar eu, la rândul meu, o privesc pe Arabella, bucuros să văd că se distrează. Când lebedele se apropie, Amy își face mâinile căuș în fața capetelor lor întrebătoare, după care se ridică, satisfăcută, și ochii îi cad pe un gentleman oprit mai departe pe alee, care se uită la noi. Arabella se încordează și pare gata să-i întoarcă spatele, dar nu și Amy, care îl întâmpină cu bucurie, făcându-i o reverență și trăgându-l către noi, cu un braț petrecut pe sub al lui, așa cum o făcuse și cu mine cu mai puțin de o jumătate de oră înainte.

Îl aduce în fața noastră, iar el ne salută cu amabilitate, deși ceva anume în felul în care își strânge buzele mă face să bănuiesc că, în ciuda felului curtenitor de a fi, nu e deloc încântat să le găsească pe cele două domnișoare în compania mea. E doar cu câțiva ani mai vârstnic decât mine și are o față prelungă și o expresie cam acră, iar figura lui mi se pare familiară, dar de-abia după ce își spune numele – Ash – îmi dau seama că este un prieten al lui Chifley. Și el mă recunoaște, dar nici unul dintre noi nu le dezvăluie domnișoarelor că ne cunoaștem dinainte.

După ce terminăm cu prezentările, ne continuăm plimbarea, cu Ash și Amy mergând în fața noastră. Arabella și cu mine ne oprim în capătul lacului: sus pe cer, deasupra apei, a venit în zbor un stol de grauri, adunându-se laolaltă precum firele de nisip. E o imagine banală, dar noi ne ridicăm ochii și admirăm mica minune, urmărindu-i cum se rotesc și se îndreaptă cu toții în aceeași direcție, ca sub imboldul unei singure minți, un nor mișcător care se adună și crește, pentru ca apoi, dintr-odată, să se împrăstie din nou în aer.

Între timp, Amy și Ash s-au oprit lângă un viorist. Ash scoate o monedă din haină și i-o dă lui Amy, care se întoarce mai întâi spre noi, ținând-o în mână ridicată, ca să o vedem bine, apoi o aruncă în pălăria muzicantului.

— Ești o prietenă bună pentru ea, îi spun Arabellei, dar ea neagă.

— Mi-aș dori să fiu.

— Cum așa? întreb.

Șovăie o clipă, apoi, când se hotărăște să vorbească, o face pe un ton blând.

— Nu era decât un copil când ne-am cunoscut. Era cusătoreasă, iar eu deja actriță; jucam roluri mărunte, ca și acum. E mai tânără decât mine, dar are inima de două ori mai mare ca a mea. O urmărim amândoi pe Amy cum îl strânge mai tare de braț pe Ash, sprijinindu-se de el, iar eu nu mi-o pot închipui pe scenă, căci, spre deosebire de Arabella, Amy e mereu ea însăși. Și pentru a fi altcineva trebuie să te ascunzi, să te lași probabil cu totul în voia personajului, iar acesta este un lucru teribil și totodată cel mai ușor dintre toate.

— Se poartă frumos cu ea? întreb.

— E un bărbat ca oricare altul, răspunde pe un ton tăios. Apoi continuă, pe același ton blând: Vă cunoașteți, nu-i așa?

O privesc surprins.

— Nu foarte bine, răspund.

Dă din cap a încuviințare.

— Atunci înseamnă că știi ce fel de om este.

— Crezi că nu intenționează să o ia în căsătorie?

— E un gentleman, și gentlemanii nu-și iau fete ca Amy de soție.

Nu discern nici o nuanță de supărare în vocea ei, dar mă simt rușinat, deși nu știu pentru cine.

— De ce-ai vrut să mă eviți la teatru? o întreb după o vreme. Îmi lasă brațul și se întoarce pe mal. Doi gâscani s-au luat la harță și penele lor împrăștie picături de apă peste lac.

— Arabella?

Rămâne cu spatele la mine.

— Nu face asta, Gabriel.

— Nu înțeleg.

Când se întoarce cu fața spre mine, ține brațele încrucișate la piept, apărându-se, ca și cum i-ar fi teamă că aș vrea să-i fac un rău.

— Uită-te la Amy și la Ash al tău, zice. Este un gentleman și din această cauză n-o să se căsătorească niciodată cu ea. Sigur, dacă ar fi să spunem adevărul până la capăt, asta nici nu are cine știe ce importanță, pentru că lui Amy nici că-i pasă de el. Dar ce ne facem cu ceilalți domni Ash? Amy n-o să rămână tânără și drăguță toată viața.

— Și tu, tu ce-ai să faci? întreb.

Mă fixează cu o privire în care citesc furie și ceva mai mult.

— Nu fi așa de mărginit, Gabriel, nu te prinde, spune într-un târziu, întorcându-se și pornind din nou la plimbare.

Amy și Ash ne așteaptă la poartă, în mulțimea de trecători. În timp ce ne apropiem, îi văd din nou acreala, acea parte din el pe care ea ar putea să o umple cu tinerețea ei, fără a fi însă niciodată îndeajuns.

— Mergem să luăm prânzul, zice el cu un zâmbet.

Știu că se așteaptă să refuz invitația, dar eu accept, și ne îndreptăm către o tavernă din Mayfair, unde ne așezăm la o masă și comandăm de mâncare. Sesizând, fără îndoială, că ceva se petrece între noi, bărbații, Amy vorbește pentru noi toți, fără să se oprească din mâncat stridii cu pâine și băut bere, ducându-și mâna la gură de fiecare dată când izbucnește în râs. Arabella mănâncă mai încet, alăturându-se din când în când veseliei lui Amy, ca o soră mai mare. Ash în schimb rămâne tăcut, cu trupul strâns lipit de cel al lui Amy. Îl surprind de mai multe ori urmărindu-mă, fixându-mă cu ochii săi întunecați și neprietenoși.

Când terminăm masa, după-amiaza e pe sfârșite și pe cerul aproape incolor, pe deasupra acoperișurilor, a răsărit o felie de lună. Amy trebuie să ajungă la teatru peste o oră și ne despărțim, ea urcând cu Ash într-o birjă, în timp ce Arabella și cu mine ne întoarcem pe jos. Mergem umăr la umăr, fără să ne atingem, și întreținem acum, că suntem singuri, o conversație mai prudentă, mai atentă, deși ne simțim mai apropiati decât oricând.

— Nu cred că-mi place Ash, spun.

Arabella își ridică privirea spre mine.

— Nu? întreabă, apoi clatină din cap și își întoarce capul. Și totuși, nu e cel mai rău dintre bărbații de teapa lui.

— Nu asta am vrut să spun.

— Știu, zice. Apoi mă ia de braț și se trage mai aproape, rezemându-și trupul micuț de al meu.

Îmi dau imediat seama că s-a întâmplat ceva rău, căci domnul Tyne aruncă în jur priviri criminale. În spatele său, Oakes, vizitiul, se foiește nervos, cu o expresie de teamă amestecată cu fățarnicie pe fața lui rotofeie. Cei doi au fost la spitalul St. Bart, ca să aducă un cadavru de la bătrânul Crowley, care predă acolo.

— Unde e cadavrul? întreabă domnul Poll, iar domnul Tyne îi aruncă o privire lui Oates, care tot deschide și închide gura, ca un pește.

— A fost furat, zice domnul Tyne.

Se lasă liniștea.

— Înainte sau după ce l-ați plătit? întreabă domnul Poll.

— După, răspunde domnul Tyne.

Domnul Poll se întoarce spre el.

— Cum s-a întâmplat? începe, apoi se oprește. Nu, nu-mi spune, lasă-mă să ghicesc. L-ai lăsat pe prostovanul acesta să-l păzească în locul tău.

Oates dă din cap, rușinat, dar nu înainte ca domnul Poll să-i arunce o privire care îi arată clar că n-a terminat cu el.

Domnul Tyne încuviințează și, deși încearcă să se stăpânească, se vede că este ros de furie. Îmi întorc ochii, dar îmi prinde privirea și în ea citesc o ură nemăsurată.

— Doar nu ți-ai închipuit că o să rateze ocazia de a ne șicana? întreabă domnul Poll supărat și, pentru o clipă, am senzația că domnul Tyne vrea să riposteze, atât de mânios pare. Apoi domnul Poll clatină din cap, dezgustat.

— Plecați cu toții acum. Nu vreau să vă mai văd în fața ochilor, zice.

Domnul Tyne coboară zgomotos scările și iese în stradă. Fără îndoială că se duce să-l caute pe Caley, ca să îi ceară socoteală. În hol, Oates tremură și fața lui rotofeie e roșie de rușine și de indignare. Nu găsesc nici o vorbă de consolare și plec, lăsându-l singur.

A trecut de jumătatea după-amiezii, dar casa este în continuare tăcută: Robert e plecat, iar Charles nu a sosit încă. Sunt mulțumit că e așa liniște: în ultimele săptămâni, nervii domnului Poll au fost tot mai întinși, și de prea multe ori și i-a descărcat pe mine. Faptul că fuseserăm forțați să cumpărăm cadavrul de la spitalul St. Bart e ultimul dintr-un șir de umilințe la care am fost supuși din cauza lui Lucan. În ultimele săptămâni, cadavrele depistate de Caley și de Walker pentru noi au dispărut unul după altul, înainte de a apuca să fie dezgropate, mormintele deja jefuite sau sicriile goale și umplute cu pietre, cu conținutul furat chiar înainte de a ajunge să fie îngropat.

Faptul e rău în sine, dar și mai grav este că, în vreo cinci-șase rânduri, trupurile au reapărut aproape imediat pe mesele altor anatomiciști, livrate de către Lucan. De două ori le-am răscumpărat pe cele care ne trebuiau cu deosebire, o dată de la Hooch și altă dată de la spitalul Guy, plătind tot timpul în plus pentru a beneficia de ele. Cadavrul furat de la domnul Tyne și de la Oates era un alt asemenea caz interesant pentru noi, un bărbat pe

nume Polkinghorne, mort din cauza unei inflamații a creierului și pe a cărui examinare domnul Poll pune mare preț, și din nou Lucan îl făcuse dispărut, după ce ne obligase să achităm un bonus, așa că pierduserăm în final atât cadavrul, cât și banii, cincisprezece guinee aruncate pe apa sâmbetei.

Închid în urma mea ușa bibliotecii și îmi aranjez cărțile pe masă. Afară, vremea e calmă, iar norii sunt plăți, joși, fără contur, împrăștiind lumina de un cenușiu moale, parcă lipsită de conținut și de sursă. Pe masă zace brațul unei femei, adus de Caley cu două nopți în urmă, cu pielea dată la o parte ca să o pot desena, așa că îmi iau creionul și încep. Trec câteva minute, apoi o vrabie aterizează pe pervaz și rămâne acolo preț de câteva clipe. Mâna cu creionul mi se oprește în aer. Atent să nu o sperii și să nu-și ia zborul, întorc pagina din carnetul de desen și îmi las mâna să alunece ușor pe foaie, trasând conturul capului, linia îngroșată a spatelui, totul cu gesturi cât mai iuți, mutându-mi ochii de la vrabie la pagină și înapoi, încercând să-mi fixez imaginea în minte, să prind esența ei. Totul nu durează decât câteva clipe, dar mie mi se pare că trece o oră sau o zi, iar inima îmi bate cu putere și îmi simt întreg corpul concentrat. Pe urmă îmi ridic privirea și văd că vrabia s-a întors și se uită înăuntru. Creionul rămâne suspendat în aer și întâlnesc ochii negri ai păsării, plini de viață și știutori, într-un mod de neînțeles pentru noi, oamenii. Momentul se prelungește, inima mea pare să-și încetinească ritmul, apoi, la fel de brusc precum a apărut, vrabia își întoarce capul și dispare pe fereastră într-un vârtej de pene.

După plecarea ei, stau și privesc pe geamul luminat, și nu-l aud când intră. Doar când ajunge în spatele meu îmi dau seama că nu mai sunt singur în încăpere și mă întorc spre el, cu o mână acoperind pagina și cu cealaltă ridicată spre față, ca și cum aș vrea să mă feresc de lumină.

— Nu pare să fie tema pe care ți-am dat-o, spune și, deși tonul său este aspru, supărarea pare să-i fi dispărut.

Și mai sesizez ceva, ceva ciudat și stângace, un fel de încercare de a fi prietenos, care nu îi e deloc la îndemână.

— Nu, domnule, răspund ridicându-mă jenat.

— Nu, nu, stai jos, zice.

Își pune mâna peste foaie. Știind că așa trebuie să fac, îmi ridic brațul și las desenul la vedere.

— E o vrabie, spun cu un glas stins, iar el își mută repede ochii de la pagină la mine.

— Crezi că sunt orb? mă întreabă.

E un om dificil și mi-e teamă de el. Întinde din nou mâna și împrăștie foile care stau pe birou. Vede că nu cuprind notițe sau desene anatomice, ci schițe pe care le-am făcut în timp: un profil al lui Charles, o spălătoareasă, două pisici, Podul Blackfriars. Le ia și le examinează una câte una, studiindu-le atent, până ce ajunge la ultima.

— Ai ceva ușurință la desen, remarcă, ușor surprins. Încuviințez, nesigur pe mine: el însuși consideră desenul o parte vitală a pregătirii noastre, căci numai reproducerea unui lucru îi fixează imaginea în memorie, și deci la îndemnul lui desenăm, dar în același timp știu, și știe mai mult ca sigur și el, că aceasta este singura parte din educația pe care o primesc pentru care am cu adevărat aptitudini.

— Mulțumesc, spun.

Dintr-odată se întoarce și începe să frunzărească o carte de pe un raft.

— Charles mi-a spus că te-a dus să vezi câte ceva din oraș.

Mă foiesc, încurcat. În ultimele săptămâni relațiile dintre el și Charles s-au schimbat, Charles răspunzând cu tot mai multă solitudine agitației și nervozității sale tot mai mari, dar cu un soi de amabilitate care pare mai degrabă menită să ascundă distanța care se adâncește între cei doi.

Poate că starea aceasta de încordare nu e vizibilă pentru cei care privesc din afară și, într-adevăr, nici nu este mereu prezentă: atunci când se ocupă de disecții sau se află în sala de operație, se poartă amândoi la fel ca întotdeauna, ca doi oameni mânați de aceeași idee și complet absorbiți de munca lor. Și totuși, relația s-a schimbat.

— Da, am văzut unele lucruri, spun.

— Și ce părere ai despre Charles?

Nu răspund. Domnul Poll mă urmărește gânditor și clatină din cap.

— Văd că ești un om loial. Și el inspiră loialitate, nu-i așa?

— Da.

— Îl consideri prieten?

— Sper că el mă consideră.

Domnul Poll meditează asupra spuselor mele apoi, brusc, îmi întinde o schiță.

— Ce anume dă forță mușchiului? întreabă, împungând cu degetul brațul femeii.

— Exercițiul, răspund prudent.

— Atunci nu lăsa această calitate pe care o ai să devină un scop în sine. A face ceva care îți este la îndemână nu înseamnă să exersezi facultățile morale ale creierului. Cei care nu cer mai mult de la ei înșiși dau dovadă de slăbiciune, o slăbiciune pe care ai face bine să o eviți.

Sfârșitul, atunci când vine, vine brusc. Un bărbat necunoscut în pragul ușii. Un ochi care se holbează palid și orb la mine, culoarea scursă parcă din el, o scobitură goală care mă face să mă dau înapoi. La început, îl iau drept cioclu sau poate antreprenor de pompe funebre din cauza costumului și pălăriei negre, a feței lungi și a felului în care se poartă, cu un aer fals de simpatie potrivit acestor meserii. Pe urmă îmi dau însă seama cât de zdrențuit îi e costumul, iar zâmbetul pe care mi-l aruncă atunci când vede că ochii lui m-au făcut să tresar trădează o ocupație diferită.

— Uite, băiete, zice, asta e pentru stăpânul tău.

Iau scrisoarea pe care mi-o întinde.

— De la cine e? întreb, dar în momentul acela ușa se deschide în spatele meu. Domnul Tyne. Își plimbă privirea de la unul la altul, apoi expresia feței i se schimbă.

— Tu? zice el printre dinți. Vizitatorul se mărginește însă să zâmbească, amuzat parcă de iritarea domnului Tyne. Domnul Tyne vede scrisoarea pe care o țin în mână și o înșfacă.

— Tu ai adus-o? îl descoase. Bărbatul își atinge doar pălăria și face o plecăciune exagerată.

— Transmiteți-i stăpânului salutările mele.

Rămas singur cu mine, domnul Tyne flutură scrisoarea în fața ochilor mei.

— Tu l-ai adus aici pe individ? mă întreabă.

Scutur din cap și îi spun că nu l-am mai văzut pe bărbat în viața mea. Smucește mâna și brusc îmi îndeasă scrisoarea la piept.

— Stăpânul e înăuntru, băiete. Fă ce ți s-a cerut să faci.

Urcă în spatele meu scările spre biroul domnului Poll. Charles și Robert sunt și ei acolo și toți se întorc spre noi când intrăm.

— Da? zice domnul Poll, iar eu pășesc în față și îi înmânez scrisoarea. Surprind un licăr de recunoaștere când se uită la scrisul de pe plic, dar altfel fața îi rămâne impasibilă în timp ce deschide scrisoarea și o citește.

— Cine a adus-o? întreabă apoi ridicându-și privirea spre mine. Domnul Tyne face un pas în față.

— Craven, răspunde, și la acest nume tăcerea se așterne în încăpere. Până și eu știu că este omul cel mai de încredere din banda lui Lucan.

— Ce zice în scrisoare? întreabă Charles, ridicându-se. Domnul Poll nu îi întinde scrisoarea; de fapt, nici măcar nu se obosește să îl privească în față.

— E de la Lucan, spune. Caley și Walker au fost arestați.

Domnul Tyne scoate un şuierat printre dinți, dar Charles este cel care vorbește într-un sfârșit.

— Și ce vrea? Să ne târâm la picioarele lui?

— Sigur că exact asta și-ar dori, răspunde domnul Poll pe un ton tăios, ca și cum întrebarea ar fi fost una infantilă și prostească. Charles se înnegrește la față, dar domnul Poll nu dă nici un semn că ar fi observat. Se răsucesce în schimb spre domnul Tyne, întinzându-i scrisoarea.

— Și tu, omule, cum se face că am aflat ce s-a întâmplat în felul ăsta? E adevărat? se răstește, deși e evident din furia care se citește pe fața domnului Tyne că nu știe nimic în plus față de noi. Ei, ce-ai de zis?

— Nu știu.

Domnul Poll îl privește îndelung.

— Atunci fă bine și du-te de află. Apoi se întoarce cu spatele și ne expediază pe toți. Numai Charles rămâne în spatele lui, privindu-l cu ochi reci.

Până să se întoarcă domnul Tyne, se înserează, iar casa e cufundată în tăcere și nemișcare. Îl urmărim cu toții în biroul domnului Poll, unde își prezintă raportul: Caley și Walker au fost într-adevăr arestați și se află în acest moment în închisoarea de pe Bow Street, unde au fost aduși după o încăierare în curtea cimitirului Sf. Bartolomeu.

Afară, în stradă, e o seară liniștită, plânsetele copiilor și fumul răzbătând prin ferestre, dar casa noastră e rece ca gheața.

— Foarte bine, zice domnul Poll. Atunci, asta e.

Odată plecat domnul Poll, mă duc cu Charles și cu amicii săi într-o tavernă din Haymarket. Înăuntru, e cald și aerul îmbâcsit, iar încăperile sunt pline de bărbați și de femei care vorbesc și beau cu toții de-a valma. Chifley vrea să joace cărți și îl trage deoparte pe Caswell aproape imediat ce intrăm, pornind în căutarea unei mese și lăsându-mă singur cu Charles. Charles se mișcă

fără astâmpăr și aruncă mereu priviri în jur, parcă pentru a găsi ceva ce îi rămâne totuși ascuns pe vecie.

— Ce-o să se întâmple acum cu Caley și Walker? îl întreb în timp ce ne croim drum prin mulțime, iar el se uită la mine ca și cum i-aș fi vorbit despre ceva petrecut cu mult înainte, într-un alt timp și spațiu.

— Or să fie judecați și, fără îndoială, condamnați.

— Pentru ce?

— Furt, încălcarea proprietății, perturbarea liniștii publice. Se va găsi un cap de acuzare.

— Și cum rămâne cu noi?

Ridică din umeri.

— O să ne întoarcem la Lucan.

Surprins de tonul lui indiferent, dau să ripostez, dar îmi atrage atenția că nu e cazul să discutăm un asemenea subiect într-o astfel de companie. În cealaltă parte a încăperii, Chifley și Caswell au găsit o masă de joc și se așază. Chifley ne face semn să venim și noi, dar Charles refuză invitația, se scuză și pleacă.

Rămas singur, mă plimb prin casă, privind fețele, rochiile și bijuteriile și admirând frumusețea femeilor ce traversează încăperile. În holul de la parter sunt ghivece mari cu palmieri, negri în livrele stau la intrare, iar în sala de bal cântă o orchestră.

Și apoi, dintr-odată, o zăresc, cu fața pe jumătate întoarsă. Poartă o rochie în nuanța cea mai intensă de albastru, iar părul îi este ridicat pe creștet. Dau să mă îndrept spre ea, încântat să o întâlnesc, după care îmi dau seama că este însoțită, că se află la brațul unui bărbat necunoscut.

Este mai vârstnic decât ea, are mustață și e lat în spate și solid. Mă opresc, și în mine se iscă un gol, apoi ea se întoarce. Știu că mă vede, căci privirile ni se întâlnesc și ea rămâne mult timp împietrită pe loc, prevenindu-mă cu ochii săi întunecați, așa

cum o făcuse și în noaptea aceea, cu luni în urmă, în apartamentul lui Kitty. Își mută apoi privirea, fără a da semne că mă recunoaște.

— Așadar ați făcut cunoștință? aud vocea lui Chifley.

— Cine e bărbatul de lângă ea?

— Iubitul ei, Sparrow, un mare proprietar.

Rămân neclintit.

— Ce? Doar nu ți-ai închipuit că ești singurul? întreabă Chifley.

Mă îndepărtez de el, ca să nu-i arăt cât de tare mă dor vorbele sale, și camera se învâрте cu mine ca și cum aș fi beat, iar picioarele îmi tremură, în timp ce Chifley mă privește cu fața luminată de un zâmbet strâmb.

Târziu în noapte, ploaia a început să cadă peste străzi, acoperindu-le cu o pâclă care se mișcă în rotocoale în lumina felinarelor. Ajung singur și beat în fața casei, scot cheile și descui ușa încercând să fac cât mai puțin zgomot. Înăuntru domnește întunericul și evenimentele zilei plutesc într-un fel și acum în nemișcarea care a cuprins încăperile. Măine, Lucan va veni la noi, știm asta. Ne va prezenta condițiile sale și nu vom avea altceva de făcut decât să le acceptăm, împreună cu recunoașterea faptului că am fost înfrânți și că ne aflăm într-un tot la cheremul lui.

Sub picioarele mele, scândurile trosnesc tare în liniștea holului și, dintr-odată, simt o prezență în aer.

— Robert? întreb clătinându-mă ușor. Doamna Gunn?

Aud ceva, un soi de foșnet.

— E cineva acolo? strig, împingând ușa care dă spre sala de disecții din spatele casei. Un licăr de lumină vine dinspre acoperișul de sticlă, dar altfel casa e cufundată în întuneric. Fac un pas în față și arunc o privire în spațiul acela complet mut. În tăcerea care stăpânește încăperea, simt cum inima mi se oprește în piept și sângele îmi aleargă prin

vene. Apoi aud venind din spate scârțâitul grăbit al ușii care se închide, lumina unei lămpi umple sala, iar când mă întorc, îl văd pe domnul Tyne.

— Ce căutați aici? îl întreb.

Nu îmi răspunde, doar se apropie de mine.

— Aveți nevoie de ajutorul meu? insist.

În lumina lămpii, aproape că nu-i zăresc albul ochilor, care sunt mici și răi ca ai rechinului ce doarme în bazinul din camera alăturată. Mă sperie felul în care se mișcă și, fără să vreau, fac un pas în spate și în lateral. Nu îmi vorbește decât când s-a apropiat atât de mult, încât ar putea să mă atingă.

— Știi cine ești, băiete, îmi spune cu o voce joasă.

Mă întorc încet și îl urmăresc cu privirea, nevrând să-l scap din ochi sau să îl las să vină prea aproape. Dar nu spre mine se îndreaptă, ci spre masa de disecție, cu suprafața ascunsă sub cearșaful care acoperă ultimul cadavru livrat de Caley cu două nopți în urmă. Domnul Tyne se oprește în fața mesei, privindu-mă, cu o mână întinsă pentru a trage cearșaful.

— Ce e? Ce s-a întâmplat? întreb din nou, dar domnul Tyne râde și trage cu o mână cearșaful, care alunecă și cade pe jos, dezvăluind trupul unei femei. Mă zgâiesc prosteste la el pentru o clipă, apoi domnul Tyne își lasă mâna care a tras cearșaful să rățăcească spre fața femeii, mișcându-se în același timp spre capătul mesei și oprindu-se în final la capătul cadavrului. E ceva neplăcut de intim în atingerea aceasta, în modul în care își așază mâna pe trupul gol al femeii.

— E programată pentru disecție mâine, spun. Dă din cap, plimbându-și ochii peste corpul dezgolit. Dintr-odată, mă simt rușinat pentru femeie, pentru felul în care zace expusă privirilor bărbatului. Și nu sunt deloc în largul meu din cauza apropierii lui și, precaut, fac un pas în spate, dar chiar în clipa aceea, el își vâă mâna în haină și

scoate un cuțit. Cu o mișcare agilă, face un pas spre mine, ajungând să mă împungă în gât cu vârful cuțitului.

— Ce faceți? întreb, încercând să-mi maschez tremurul din voce. Inima îmi bate acum iute și cu putere în piept. Stă atât de aproape de mine încât îi văd clar pudra de pe față și îi simt răsuflarea duhnind a gin. Apoi, cu o mișcare înceată, lasă cuțitul să alunece pe gulerul meu și mai jos, pe piept. În timp ce o face, vine și mai mult spre mine, până ce stăm cu fețele aproape lipite una de alta și îmi proptește lama în coaste, cu vârful apăsându-mi pielea.

— Ai aere de gentleman, dar taică-tău a murit cerșetor.

— V-am jignit cumva în vreun fel? întreb cu glas tremurător. Domnul Tyne își îngustează ochii.

— Ai grijă cum te porți, băiete, zice. Apoi îndepărtează cuțitul de stomac și scot un șuierat aproape convulsiv. Domnul Tyne face un pas îndărăt, ținând cuțitul în mână cu un aer degajat. E un obiect mic și urât, cu tăișul îngustându-se spre vârf. Un cuțit numai bun pentru a omorî, nimic mai mult.

— Îmi pare rău că aveți o asemenea impresie, spun.

— Poate că a sosit vremea să capeți o lecție. Mă măsoară din ochi câteva clipe, apoi își întoarce din nou privirea spre cadavru, ridicându-i capul și apăsând cuțitul pe obraz. Pielea se zgârie, dar nu crapă.

— Lăsați-o în pace, altfel o să-i faceți semne, spun încercând să adopt un ton autoritar.

— Zău? Și ce-o să faci dacă îi las semne?

— Voi fi nevoit să-l informez pe maestru.

— Și dacă o să neg, pe care dintre noi presupui că o să-l creadă?

Șovăi.

— De ce faceți asta?

Pare dintr-odată cuprins de o nemișcare sinistră, cu excepția ochilor care îi joacă în cap și pe care îi ridică spre mine.

— Nu mă lua de fraier! Pentru că nu sunt, zice el și, în acest răstimp, plimbă cuțitul pe fața femeii.

— Domnul Poll va dori să afle cine e de vină dacă o să-l găsească mutilat. Și nu cred c-o să-și închipuie că am făcut-o eu, așa, fără nici un motiv.

Dă din cap aprobator și zâmbește, slăbind strânsoarea cuțitului în mână. Răsuflu zgomotos, ușurat. Apoi, își ridică iute mâna, ia nasul între degetul mare și arătător și, dintr-o singură mișcare puternică, îl hăcuiește până se desprinde. Își deschide mâna și îmi arată nasul tăiat, care i se odihnește în palmă. Mă holbez, rămas fără cuvinte. Cu o răsucire rapidă a mâinii îmi aruncă apoi acel lucru oribil la picioare.

— Dacă îndrăznești să-i spui că eu am făcut-o, o să te ucid în somn.

Mai întâi aud vocea doamnei Gunn, care râde încântată. Apoi pe cea a lui Oates, care râde și el, dar înăbușit, ca și cum s-ar teme să nu fie descoperit. Râsetele venite dinspre bucătărie în timpul zilei nu sunt un lucru neobișnuit. Oates are obiceiul să zăbovească acolo cât timp domnul Poll se află în casă și, deși doamna Gunn se plânge din când în când de el, cred că de fapt prezența lui nu o supără, căci Oates e un tip amuzant în felul său și mereu dispus să-i furnizeze ultimele bârfe.

Ștergându-mi mâinile cu o cârpă, mă apropiu de ușă. Amândoi tac și își îndreaptă privirile spre mine. Oates stă în picioare lângă foc; când mă vede se încruntă și își întoarce ochii spre doamna Gunn. A trecut aproape o lună de la descoperirea cadavrului femeii, dar incidentul nu a fost dat uitării, cu atât mai puțin de către doamna Gunn. Nu știu ce i s-a povestit, tot ce remarc este că mă tratează acum altfel, ca pe un musafir nepoftit.

— Ce e? întreb, uitându-mă de la unul la altul. S-a întâmplat ceva?

Doamna Gunn își strânge gura pungă, dar Oates răspunde în locul ei, plin de el din cauza informației importante pe care o deține.

— Avem vești, zice.

— Ce fel de vești?

Oates își ridică sprâncenele, parcă pentru a lăsa să se înțeleagă că nu vrea să divulge nimic, dar din experiența mea, știu că până la urmă îmi va spune tot.

— Vești bune, declară, dar înainte să apuce să continue, suntem întrerupți de zgomotul ușii care s-a trântit deasupra noastră. Strângându-și șorțul în mâini, doamna Gunn dă fuga sus pe scări, cu Oates pe urme. Charles se află în hol, ținându-și încă pălăria în mâini; zâmbește la vederea doamnei Gunn.

— Văd că veștile mi-au luat-o înainte, spune. Doamna Gunn se repede spre el, îi ia mâinile și i le strânge într-ale sale. Charles izbucnește în râs, fără îndoială deloc deranjat de gestul necuviincios, căci doamna Gunn îl iubește ca pe propriul fiu și îi arată o afecțiune cu totul specială.

— Permiteți-mi, domnule, să fiu primul care să vă felicite, zice Oates, legănându-se pe călcâie înainte și înapoi, în ceea ce vrea să fie o plecăciune.

— Mulțumesc, răspunde Charles, strângându-i încă o dată mâinile doamnei Gunn. Apoi își ridică ochii spre mine.

— Tu ce faci, Gabriel? Nu mă feliciți?

— Mai întâi explică-mi cu ce ocazie și pe urmă o s-o fac, spun, deși bănuiesc deja motivul.

— O să mă căsătoresc cu domnișoara Poll. S-a stabilit data nunții.

Deși vorbește cu degajare, îmi dau seama că în spatele spuselor se ascunde un sens mai adânc. Ezit o fracțiune de secundă, apoi pășesc în față și îi întind mâna, felicitându-l.

În ziua aceea nu am sărbătorit anunțul, dar într-o sâmbătă îl ducem pe Charles la Covent Garden.

Într-o cameră de deasupra unei taverne avem parte de friptură în sos, vin și dans. Este o seară blândă și străzile sunt pline de oameni gălăgioși și băuți. Suntem cu toții cam o duzină, inclusiv Robert, și pe unii îi cunosc, iar pe alții nu, și împreună formăm un grup vesel.

Spre miezul nopții ne-am îmbătat criță și, din cei o duzină veniți inițial, ne-am înmulțit la vreo douăzeci sau poate și mai bine. Sunt doi bărbați pe care nu-i cunosc, o pereche de irlandezi care cântă la vioară și la tobă, mai multe femei și un bărbat cu fața ciupită de vărsat, care probabil e peștele lor. Deși petrecerea e dată în cinstea lui Charles, Chifley conduce, ca de obicei, ostilitățile. Stă așezat pe un scaun în mijlocul încăperii, cu un braț pe după mijlocul unei fete și cu celălalt ținând strâns un pahar cu vin, și savurează scena în tot haosul ei ca un personaj malefic. Nu îmi adresează nici o vorbă, cu o singură excepție, când strigă după mine, invitându-mă să cânt, cu fața luminată de un zâmbet răutăcios, încântat să mă provoace și conștient că nu voi da curs cererii. Dintre toți, sunt oare singurul care vede cum se uită la Charles și Charles la el? Ca și cum între ei ar domni o ură secretă, Chifley încearcă să-i facă rău prin chiar felul cum ne îmboldește să ne veselim. Charles pare însă să nu guste petrecerea, deși râde și cântă și el împreună cu noi.

Nu e nimic nou în modul în care se poartă unul cu celălalt. Dar pe la ora unu noaptea, o fată își face apariția. Se apropie de Charles și i se așază în poală, un gest care provoacă încântare în rândurile celorlalți, căci fata e foarte grasă și el tresare sub greutatea ei. Îl sărută cu gura ei știrbă și, binedispus, el îi răspunde, într-o îmbrățișare oribilă, apoi ea se dă pe spate și își trage corsajul, lăsându-și sânii la vedere. Sunt imenși și palizi, cu pielea aproape transparentă, și pe unul dintre ei se vede o venă albastră care șerpuiește spre sfârc, groasă și pulsând ca un vierme. Se apleacă și îi

îndeasă în fața lui Charles, scuturând din umeri și făcându-i să salte și să freamăte. Prins în scaun sub greutatea ei, Charles nu prea are ce să facă decât să se supună. De o parte și de alta, petrecăreții urlă și strigă, cerându-i să continue, și ea așa și face, apucând ceafa lui Charles și împingându-i capul între sâni ei, ca și cum i-ar da să sugă. În timp ce toți aclamă, îmbujorați de excitație și de băutură, eu mă încordez tot mai tare, speriat de ceea ce ar putea face Charles.

Trece parcă o eternitate până ce Charles o dă deoparte, spre Chifley, care o prinde de încheieturile mâinilor și o face să se învârtă, așa încât sâni îi joacă în văzul nostru, al tuturor, gestul obscen stârnind alte aplauze, în timp ce femeia țipă ca o zână prevestitoare de moarte în strânsoarea lui.

Uitat de toți, Charles rămâne tăcut în picioare, apoi se îndreaptă spre fereastra deschisă. Femeia strigă și se învârtă în continuare, iar scripcarii cântă o melodie săltăreață, dar Charles nu se întoarce, stă pur și simplu și se uită pe geam. Traversez camera către el și văd că și jos, în stradă, oamenii forfotesc, cântă și dansează sălbatic, băuți peste măsură. Prin aburii vinului, scena îmi apare plină de culoare, cu personajele mișcându-se mult prea iute și cu larma lor urcând până la noi. Stăm unul lângă altul.

— N-am nici un chef în noaptea asta, zice.

— A fost o glumă cam vulgară, spun eu.

Jos, un cuplu se sărută, cu trupurile strâns lipite, pierduți în îmbrățișare. Când, într-un sfârșit, vorbește din nou, glasul îi este mai liniștit și tonul mai puțin sigur.

— Uneori îmi doresc să pot trăi ca ei, fără să-mi pese de lumea asta și de pretențiile ei.

Scutur din cap stânjenit. Mi se pare îngrozitor ca un om ca el să vrea să își distrugă viața.

— Nu pricep, spun, deși teamă mi-e că de fapt înțeleg ce vrea să spună.

— Nu? mă întreabă, întorcându-și în cele din urmă fața spre mine. Îi pot mirosi parfumul distinct de rufărie proaspăt spălată și de apă de colonie. Mă privește intens, cercetător, ca și cum ar crede că ar putea găsi ceva în ochii mei, într-un moment ce pare să deschidă infinite posibilități. Apoi dă din cap.

— Atunci ești un om norocos. Face un pas înapoi și se uită spre Chifley și spre fată și, dintr-odată, starea de spirit pare să i se schimbe. Mă ia de braț și mă împinge înapoi spre cameră.

— Hai, zice. O să-i cer lui Caswell să ne cânte ceva. Dar, deși un zâmbet îi joacă pe față, în ochii lui nu se vede nici urmă de veselie.

E târziu când mă îndrept spre casă, croindu-mi drum pe străzile întortocheate și întunecate. Deși am băut mult, nu sunt beat, ci mai degrabă pierdut într-o stare de trezie grea, ca de plumb, din care nu m-ar face să ies nici o sută de pahare. Mă opresc pe o treaptă a scării. Bezna care a cuprins încăperile pare să se deschidă în fața mea, gata să mă înghită și, pentru o clipă, rămân acolo nemișcat, incapabil să mai fac un pas.

Casa e adormită sau cel puțin așa pare, până ce trec prin fața ușii camerei lui Robert, care stă deschisă. Nu știu când a părăsit petrecerea, căci nu mi-a vorbit și nici nu și-a luat la revedere. Îl văd așezat la birou, stând aplecat în lumina lămpii, cu fruntea sprijinită în palmă. Fereastra e deschisă, lăsând să pătrundă aerul cald al primăverii, iar sunetul făcut de penița care zgârie hârtia răzbate peste zgomotele îndepărtate ale orașului cufundat în întuneric. Deși mi-a auzit cu certitudine pașii când urcam scara, nu se întoarce, atât de absorbit pare de ceea ce face. Mă opresc, surprins de scena aceasta atât de calmă, care îmi amintește de liniștea și de pacea pe care o împărtășeam cândva amândoi și care acum pare să se fi dus.

După un timp își ridică ochii spre mine și mă privește cu o expresie care nu e lipsită de blândețe,

dar distantă, ceea ce mă întristează.

— Ai nevoie de mine? mă întreabă.

Scutur din cap.

— Abia m-am întors, spun, apoi tac, neștiind ce altceva să adaug. Deși a trecut o lună de la întâlnirea cu domnul Tyne în sala de disecție și de la toate evenimentele care au urmat, lucrurile nu sunt deloc în regulă între noi. Nimic nu a fost spus, și totuși știm amândoi că sentimentul de încredere a dispărut dintre noi și nu ne va fi ușor să-l refacem și, cum zăbovesc așa în pragul ușii lui, îmi doresc să găsesc o cale prin care totul să revină la ceea ce a fost.

Poate că îmi vede frământările, căci își pune deoparte tocul.

— Nu te simți bine? mă întreabă.

— Ba da. Nu e tocmai adevărat, fiindcă nu mă simt în apele mele și nu dorm bine de mai multe nopți.

— Vine vara, zice. Și o să-mi termin ucenicia.

— Știu, răspund, deși în realitate mi-e greu să-mi închipui cum va fi viața aici în lipsa lui. Ai hotărât ce-o să faci de-acum încolo?

— Am auzit că în Indii se caută oameni cu pregătire medicală.

Încuviințez, cu toate că, până atunci, nu mă gândisem că Robert ar putea fi interesat de asemenea propunere.

— Pare tare departe, zic cu inima frântă. Mi-aș dori să-i pot spune să nu plece, sau dacă o face, să mă ia cu el. Pentru o clipă, îmi doresc cu ardoare să pot pleca cu el undeva, spre locuri mai calde.

— M-am săturat de Londra, spune el, și de morți.

Atâtea lucruri rămân nerostite între noi și, pe moment, nu văd nici o cale prin care am putea trece peste această situație.

Robert are toate motivele să se poarte distant cu mine, căci multe s-au schimbat în luna care a trecut de la vizita lui Craven și de la întâlnirea mea

cu domnul Tyne. În ziua următoare m-am trezit devreme, cu amintirea clară a gestului făcut de domnul Tyne. Va fi descoperit curând, știam asta, și într-adevăr, nu era decât ora nouă și ceva când Robert a venit să mă caute în farmacie.

— Ai văzut cadavrul? m-a întrebat.

Am ezitat, tentat să mint. Apoi ceva anume pe fața lui m-a făcut să mă decid să spun adevărul.

— Da, l-am văzut.

— Ce știi despre asta?

Trece o clipă, nu mai mult de o bătaie a inimii, înainte să-i răspund.

— Nimic.

— Era intact acum două nopți, când l-am spălat.

— Am văzut ce s-a întâmplat în dimineața asta.

— Și de ce n-ai venit la mine, să-mi spui? Vedeam cum Robert se străduia cu tot dinadinsul să mă creadă.

— Mi-a fost teamă că o să bănuiești că eu sunt de vină.

— Dacă ai fi venit la mine să-mi spui, nici nu mi-ar fi trecut prin cap așa ceva.

Ceva îmi apăsa stomacul, ca un ghem.

— Ce-o să faci acum?

— Voi fi nevoit să-l informez pe domnul Poll. Dar ar fi bine să lămurim lucrurile astea între noi înainte ca el să afle.

Șovăi câteva clipe, cât pe ce să-i mărturisesc tot. Dar când îmi ridic ochii, mă răzgândesc.

— N-am ce altceva să-ți spun.

După ce Robert a plecat, am rămas ca împietrit în farmacie. Mi-era scârbă și mi-era greață, nu numai pentru că mă temeam de ceea ce ar putea spune domnul Poll, ci și pentru că am fost nevoit să-l mint pe Robert. După câteva minute, am auzit pași pe hol care urcau scările, și apoi murmurul unor voci. O ușă s-a deschis, apoi s-a închis; Robert s-a întors.

— Domnul Poll vrea să te vadă, mă anunță.

Domnul Poll stătea în picioare în fața ferestrei înalte din biroul său, iar pe masă zăceau împrăștiate hârtii, ca și cum ar fi fost întrerupt din lucru. Charles era și el acolo, lângă el, și privirile ni s-au întâlnit când am intrat. Rușinat, mi-am întors privirea. Robert a închis ușa în urma noastră. Într-un sfârșit, domnul Poll s-a întors cu fața spre mine.

— Ai văzut cadavrul? Vocea îi era blândă, dar fermă.

— Da.

— Și susții că nu știi nimic despre asta?

— Spun doar că l-am văzut în dimineața aceasta și că nu am raportat.

— Pentru că ți-a fost teamă că aș putea să te suspectez?

Încuviințez.

— Totuși, după cum bine vezi, avem o problemă. Cineva trebuie că a făcut asta.

În fața mea, Charles mă privea cu o expresie de nepătruns. Dintr-odată, îmi dau seama – a ghicit în mare, chiar dacă nu în toate amănuntele, ce s-a întâmplat. Numai că nu era dipus să intervină.

— Și spui că nu tu ești autorul?

Neg, scuturând din cap.

— Nu știu mai multe despre asta decât dumneavoastră.

Domnul Poll a tăcut câteva clipe, bătând ușor cu degetul de la o mână în brațul celălalt.

— Asta e greu de crezut, înțelegi ce vreau să spun?

— Da, răspund și vorbele mele răsună clar în liniștea camerei.

Ceva anume, ce nu văzusem înainte, se amesteca acum în furia domnului Poll, ceva ce îmi domolea propria furie. Îl vedeam cum stătea și îmi cerceta îndelung chipul.

— Pe cuvântul tău? m-a întrebat în cele din urmă. Juri că nu tu ai comis fapta?

— Jur.

Apoi a rostit, cu ceva care semăna teribil cu disprețul:

— Atunci, poți să pleci. Nu mai am treabă cu tine aici.

În fiecare duminică, după ce îmi termin treaba, iau un toc și o coală de hârtie și îi scriu tutorelui meu. Nu stabiliserăm dinainte că aş avea datoria de a-i trimite săptămânal scrisori, dar eu o fac oricum, și alcătuiesc o listă de pacienți și de case vizitate, trecând sub tăcere acele lucruri pe care consider că e mai bine să nu le afle. Scrisorile mele sunt atente și respectuoase, exact așa cum s-ar cuveni să fie. Și totuși sunt atât de săracăcioase, iar cuvintele se înșiră pe pagină moarte și răsuflate din cauza repetiției și sunt convins că aduc tot atâta bucurie celui care le citește ca și celui care le scrie.

Faptul mă întristează și din alt motiv. Timp de șapte ani, tutorele meu s-a purtat ca și cum aş fi fost copilul lui. Și pentru aceasta ar trebui să-i fiu recunoscător, și îi sunt, dar nu mai mult decât atât; în schimb, simt în mine o stângăcie, o durere ascunsă, un soi de rană pe care nu reușesc să pun degetul.

Scrisorile mele cuprind lucruri de prea mică importanță – prietenii pe care mi i-am făcut, afecțiunea pe care o nutresc față de Charles și Robert, admirația cu care privesc arta maestrului meu. Nu menționez nimic despre lumea descoperită în compania lui Charles.

Poate că ar fi mai bine să dedic aceste seri cărților, dar nu prea mai am chef să o fac. Pe măsură ce trec săptămânile, găsesc tot mai puțină bucurie în studiu, mi-e tot mai greu să mă concentrez, iar lucrurile pe care le aflu mi se par de prea puțin folos. Ceva s-a rupt în mine, am pierdut din câte se pare o anumită dexteritate.

Orele pe care le petreceam cândva cu Charles le petrec acum de unul singur, hoinărind prin oraș în

căutare de distracții și de altceva, ce nu pot găsi cu nici un chip.

Ajung pe Seven Dials și aud cum mă strigă cineva, iar când mă întorc, dau cu ochii de May. Pare să fi slăbit de când ne-am întâlnit ultima oară și, îmbrăcat cum e într-un costum negru, are ceva din înfățișarea unui păianjen.

— May, spun făcând un pas în spate în timp ce se apropie, ce cauți pe aici?

Zâmbește în chip de răspuns și, deși mă privește deschis în ochi, citesc în ei rușinea.

— Am niște treburi, zice dând din mâini neglijent. Îi urmăresc gestul, fără să înțeleg ce vrea să spună, până ce, într-un târziu, izbucnește în râsul acela care îmi e atât de familiar.

— Evreii, zice conspirativ, ca și cum și-ar recunoaște o slăbiciune pentru care caută simpatie. Am venit la niște cămătari.

Acum pricep și încuviințez din cap.

— Nu te-am mai văzut în ultima vreme, spune.

Scutur din cap.

— Am fost ocupat până peste cap cu îndatoririle mele..., dau să răspund, iar May râzeste aprobator, deși, fără îndoială, își dă seama că mint.

— Și ce mai face Charles?

Ezit, conștient dintr-odată că nu a aflat vestea.

— Charles urmează să se căsătorească.

— Se însoară? O, dar asta e o veste bună! Apoi cade însă în muțenie.

— Și ce mai faci tu? îl întreb. Ești bine?

Dă din cap, dar apoi o ușă joasă se deschide în spatele său și un evreu tânăr își face apariția. May ridică o mână, ca pentru a-l opri să iasă.

— Trebuie să plec... dar treci pe la mine, ți-am simțit lipsa, zice zâmbind.

Rămân acolo mult timp, uitându-mă în urma lui. May nu mi-a făcut niciodată nici un rău, nu s-a purtat cu mine altfel decât prietenește. Și totuși, nu-i pot suporta prezența, cu tot ce implică ea din partea mea.

Îl recunosc imediat, deși nu l-am mai întâlnit din ziua aceea, în parc.

Fără să mă gândesc, îmi plec privirea, dar Chifley își ridică mâna.

— Ash, strigă el ridicându-se de pe scaun. Caswell se holbează la masa din fața lui și brusc îmi dau seama că Chifley a pus ceva la cale.

— Voi doi v-ați cunoscut deja, din câte știu, zice Chifley, trăgând un scaun. Ash încuviințează, dând semne că nici de data asta nu se bucură să mă vadă.

— Bună, Swift, spune.

Mă ridic, pregătit să mă scuz și să plec, dar Chifley își pune o mână pe brațul meu și mai comandă un rând de băutură, așa că mă așez la loc și aștept.

Se pare că Chifley și Ash au o afacere comună, legată de un cal. La fel ca în ziua aceea, în compania Arabellei și a lui Amy, Ash se poartă țeapăn, cu un aer de superioritate, ca și cum s-ar simți împovărat de prezența noastră. Aproape imediat ce dă pe gât paharul, se ridică, uitându-se la ceas.

— Am niște treburi în altă parte, ne anunță, abia privindu-ne în timp ce vorbește. Chifley, sprijinindu-se mai bine în scaun, ia o gură de vin, apoi zâmbeste.

— Mi s-a spus că o cheamă Louisa, zice.

Ash îi aruncă o privire.

— Vorbești prea mult mult, omule, zice. Pentru moment, am impresia că va continua, dar se mărginește să arunce câteva monede pe masă, apoi se întoarce și pleacă. Chifley întinde mâna spre cutia cu tutun de prizat.

— Cum? Nu știi?

— Ce să știu?

— Târfa aia proastă pe care ai cunoscut-o e terminată. Ash nu are nici o legătură cu chestia asta.

Am băut prea mult și simt cum fața îmi arde în timp ce Chifley mă privește disprețuitor când mă ridic.

— Hei, vrăbioi, zice, doar nu te-ai supărat de glumele noastre?

Îl împing și îmi fac loc spre ușă, simțind cum o furie rece îmi străpunge măruntaiele.

Este o noapte caldă și străzile sunt pline, așa cum se întâmplă sâmbăta, de oameni ieșiți la plimbare și la distracție, scripcari, marinari, soldați și târfe, cu toții veseli și gălăgioși. O iau prin Strand spre Ludgate Hill, fără să-mi pese pe unde merg, apoi către sud, înspre râu. La început, mă gândesc să-l caut pe Ash și să-i dau o lecție cu pumnii, căci mocnesc de o ură oarbă față de oamenii aceștia și față de felul lor de a fi, dar pe străzile aflate mai jos de catedrala St. Paul, acolo unde locuiesc barcagiii cu familiile lor numeroase, furia începe să se domolească, înlocuită de un soi de rușine, nu numai pentru rolul meu în toată această mascaradă, ci și pentru lașitatea mea.

În bucătărie e întuneric, așa că la început nu îl zăresc, ascuns cum e în umbră.

— E cam târziu să umbli brambura pe străzi.

Tresar speriat. Chicotește, aplecându-se în așa fel încât să-i văd conturul feței.

— Credeai că ești singur?

— Cum se face că ești aici? șuier.

Lucan face un gest batjocoritor.

— Vrei să mă dai afară? spune, sprijinind leneș peretele.

Mă îndepărtez încet de el. Deși acum ne vizitează deseori, nu mă simt bine în prezența lui și nici nu mă las păcălit de pretextele sub care vine neanunțat.

— Nu-ți face griji, am venit singur.

— Dar doamna Gunn? Arunc o privire spre ușă și spre cămăruța ei de alături.

— N-o să se trezească, bănuiesc. Din felul în care vorbește, îmi dau seama că e beat. Apoi, ca și

cum mi-ar anticipa întrebarea, adaugă: și nici Tyne.

Mă abțin să-i răspund.

— S-a purtat urât cu tine, nu-i așa?

— Da. Deși stau în celălalt capăt al camerei, îi simt fizic prezența.

— Ți-e teamă de el?

Tac, și el dă din cap.

— N-ai de ce să te rușinezi. E un om pe care e bine să nu-l scapi nici o clipă din ochi. Îmi pare rău, cred că a fost din cauza mea.

— Poate, spun.

— Vrei să-i dau o lecție lui Tyne în numele tău?

Ezit, căci ideea îmi surâde, apoi scutur din cap. Lucan izbucnește în râs.

— Bine. Admir oamenii care nu-și fac cu ușurință datorii. Apoi cade pe gânduri.

— Umblă zvonul că de Mandeville se căsătorește cu fiica maestrului.

— Așa e, zic.

Lasă vorbele să plutească mult timp între noi.

— Cred că acum știi mai multe despre el decât ultima oară când ne-am întâlnit.

— Tot ce se poate, spun.

— Tatăl ei nu e decât fiu de morar. Și uite ce mare gentleman a ajuns. Se apropie de mine.

— Nu înțeleg unde bați.

— Nu? mă întreabă pe un ton amuzat. Se zice că ea aduce o dotă pe care și-ar dori-o unii bărbați mai capabili decât el.

— Tot nu pricep, ripostez, deși mă simt cuprins de un fior, căci adevărul e că încep să bănuiesc ce vrea să spună.

— Ai cunoscut o actriță și un copil care a murit.

Scutur din cap.

— Mi-am dat cuvântul că nu voi vorbi niciodată despre asta.

— Da, și nu ți-ai încălcat promisiunea.

— El are cumva datorii? întreb. Lucan își ridică dintr-odată mâna și, cu un gest brusc care mă face

să tresar, îmi prinde capul. Strânsoarea e aproape tandră, dar îi simt forța, tensiunea care îi încordează brațul.

— Presupun că ai văzut deja destui morți ca să fi înțeles până acum câte ceva despre viață, zice, cu fața atât de aproape, încât îi simt răsuflarea caldă. Eu respir neregulat și sângele îmi stă, fierbinte, în gât, în timp ce trupurile noastre rămân în această îmbrățișare stranie.

— Nu e cazul să-ți bați capul de pomană pentru ei, zice într-un târziu, după care, brusc, îmi dă drumul din strânsoare.

E un mai ploios. Ploaia cade o săptămână încheiată. În casă totul pare jilav și în beci a pătruns apa. Apoi, într-o dimineață, o bătaie în ușă – un băiat stă în prag cu o scrisoare pe care nu e menționat numele destinatarului, dar despre care insistă că e pentru mine, refuzând să dea alte detalii. O deschid, speriat. Înăuntru dau de un bilet prin care Amy mă înștiințează că e bolnavă și mă roagă să-l aduc urgent pe Charles. Cerneala s-a întins pe hârtie din cauza ploii. Privesc în jos și văd fața speriată a băiatului.

— Așteaptă aici, îi spun.

În sala de disecții, Charles stă aplecat peste un cadavru, avându-l alături pe domnul Poll. E Robinson, un vânzător de pălării, mort cu două zile în urmă din cauza unei ocluzii intestinale. Charles scoate măruntaiele care se revarsă, o masă alunecoasă care se mișcă haotic de colo-colo, pe care o aruncă într-o găleată. Duhoarea plutește greu în aer, așa că sunt nevoit să-mi acopăr fața.

— Ce e? mă întreabă, iar eu mă apropii, ținând biletul ridicat în mână ca să îl poată citi. Abia dacă se oprește din lucru, trecând repede cu ochii peste rânduri, apoi se uită spre cavitatea deschisă din stomacul lui Robinson. De cealaltă parte a mesei, domnul Poll așteaptă. Charles vără mâna înăuntru și scoate ficatul. În cele din urmă, lasă scalpul jos și privește spre domnul Poll.

— Sunt chemat într-un loc, zice. Domnul Poll se uită la Charles preț de o clipă, bănuind poate că urmează alte explicații. Dar Charles nu i le oferă. Între cei doi se petrece ceva, o umbră așterne o tăcere ciudată, apoi Charles ia o cârpă și începe să-și șteargă mâinile murdare de grăsime.

— Mesagerul mai e aici? întreabă și eu încuviințez.

— Spune-i că vin de îndată.

E o zi umedă și ploaia se revarsă fără încetare din cerul înnorat; deși ne grăbim, suntem learcă înaintea de-a apuca să facem câțiva zeci de metri. Expresia de pe fața chipeșă a lui Charles e de nepătruns.

Mary deschide ușa imediat ce ajungem. Mi se pare mai puțin aprigă astăzi, fața îi e palidă și speriată.

În casă e cald și aerul la fel de încins din cauza sobei aprinse ca și prima dată când am fost aici. Mary o ia înainte pe coridorul lung și se oprește în fața unei uși, întorcându-se pe jumătate spre Charles. Fața ei lividă, bolnăvicioasă, este încordată și cenușie din cauza îngrijorării, dar pe ea citesc același amestec de sfidare și de neputință pe care îl sesizasem și atunci când o cunoscusem. Pare că vrea să spună ceva, dar nu-și găsește cuvintele. Charles întinde mâna și și-o pune liniștitor pe brațul ei, iar la atingerea aceasta, fierbințeala dinlăuntrul fetei parcă dispare.

— Nu te teme, zice el, iar Mary dă din cap și apasă pe clanța ușii, deschizând-o.

Încăperea e cufundată în întuneric și draperiile acoperă ferestrele, nelăsând să pătrundă lumina zilei. Pe podea, împrăștiată peste tot, zac mormane de cearșafuri mototolite și pătate de sânge. Amy e întinsă pe patul din mijlocul camerei, cu fața cenușie și capul odihnindu-se în poala Arabellei. La intrarea noastră, Arabella își ridică ochii.

— Vă rog, zice mângâind cu o mână părul încâlcit al lui Amy, ajutați-o. Nu știu ce e mai

groaznic, imaginea lui Amy, plină de sânge, sau vocea Arabellei, care se frânge de spaimă.

— De când este în starea asta? întreabă Charles, punându-și jos trusa și așezându-se pe pat lângă fată. Arabella clatină din cap.

— Azi-noapte am avut spectacol și, când m-am întors de la teatru, ea era deja în pat. Dimineată nu s-a sculat și atunci am intrat în cameră și am găsit-o așa. Vocea îi e gătită de spaimă.

Charles dă din cap și își pune mâna pe fruntea lui Amy.

— A fost pe aici o femeie din Ludgate Hill, zice Arabella. La auzul acestor vorbe, Amy își deschide ochii.

— Charles, spune zâmbind, iar Charles îi ia mâna.

— Amy, ce-ai făcut? o întreabă.

Ea ridică din umeri, apoi mă zărește.

— Domnule Swift, n-ai mai venit pe la noi în vizită.

Scutur din cap.

— Nu, n-am mai fost, iar ea surâde.

— Nici c-ai să mai vii, cred.

— Ba da, răspund, o să mai vin.

Râde răgușit.

— Și ce se aude cu trăsura? O să vii cu ea?

Înghit în sec. Apoi, dintr-odată, tresare, încovrigându-se de durere, se întoarce cu fața la perete, părând să-și fi pierdut cunoștința.

— Promite-mi c-o s-o ajuți, imploră Arabella, dar Charles nu face decât să clatine din cap.

— O să fac tot ce se poate, zice. Dar după asta, totul rămâne în mâinile Domnului.

Scoate din trusă o sticlă cu licoare pentru a-i îngroșa sângele, amestecă lichidul cu opiul, îl măsoară grijuliu și i-l toarnă cu lingurița pe gât. După ce înghite opiul, respirația ei devine mai ușoară și mai regulată. Mary îi aruncă o privire Arabellei; schimbarea în bine a lui Amy le mai liniștește puțin. Sângerarea nu se oprește însă. Nu

e pentru prima oară când văd o hemoragie, dar cantitatea de sânge pe care o pierde mi se pare pur și simplu incredibilă. Mary încearcă să-l absoarbă folosind cearșafuri și prosoape, pe care apoi le scoate afară din cameră, dar sângele pare de neoprit și continuă să se reverse în șuvoaie. În cele din urmă, Arabella îi cere să înceteze, cu o expresie de neputință întipărită pe față. Își întinde brațul și ia mâna lui Amy cu un gest atât de duios, încât mi se pune un nod în gât. Charles stă la fereastră, cu fața pe jumătate întoarsă de la noi, ca și cum și-ar dori ca totul să se termine cât mai repede.

Așteptăm întreaga după-amiază, de-abia scoțând câte o vorbă. La un moment dat, mă așez lângă Amy și îi iau mâna. E rece și inertă, cu pulsul slab. Apoi Arabella lasă capul lui Amy să îi alunece din poală și se ridică, de parcă nu ar mai suporta să-i stea aproape.

Viața se scurge încet din trupul lui Amy și respirația îi devine din ce în ce mai ușoară, mai puțin regulată, până ce, cu o tresărire, lasă să-i scape ultima suflare. Rămânem nemișcați un timp, apoi vocea Arabellei sparge tăcerea.

— S-a sfârșit, nu-i așa?

Charles îngenunchează, apăsând un deget pe gâtul lui Amy, încuviințează din cap și se îndepărtează. Arabella se apropie încet și, ținându-și un braț pe lângă corp, îl întinde pe celălalt și mângâie fața lui Amy, dându-i atentă părul de pe frunte, ca unui copil. Mary a început să plângă în prag.

Charles își ia trusa în liniște și, cu capul plecat, se îndreaptă spre ușă. Eu însă nu mă clintesc. Arabella se întoarce spre mine, tăcută.

— Arabella... dau să zic, încercând să o prind de mână, dar ea scutură din cap, trăgându-și-o.

— Nu, zice. Nu vreau să mai aud nimic.

Afară ploaia s-a oprit, iar bălțile ce s-au format pe străzile pietruite se văd întunecate în lumina

blândă a amurgului, adânci ca niște oglinzi. După căldura din casă, aerul mi se pare răcoros, dar totul se simte cumva îndepărtat; iar rumoarea trecătorilor, cumva ireală.

Deși îmi doresc ca Charles să-mi spună o vorbă, să-mi dea un semn prin care lucrurile la care am asistat să dobândească sens, poate că e mai bine că nu o face. Abia când ajungem în fața ușii casei noastre se întoarce spre mine.

— Toate astea n-ar fi trebuit să se petreacă, zice. Femeile acelea nu sunt problema mea.

Deodată ușa se deschide și în prag își fac apariția domnul Poll, cu Oates alături. Prins descoperit, Charles se arată parcă în toată goliciunea și fragilitatea lui în fața bărbatului mai vârstnic. Totuși, domnul Poll nu tresare și nici nu-l dojenește, expresia lui arătând mai degrabă regret decât furie. Din nou se așterne acea tăcere între cei doi, apoi, ducându-și mâna la pălărie, domnul Poll își ia rămas-bun, amintindu-i lui Charles de cina din seara aceea de la el de acasă și îndreptându-se către trăsura care îl așteaptă cu ușa deschisă. Pentru o clipă am impresia că Charles se va duce după el pentru a-i spune ceva care să-l facă să rămână pe loc, să șteargă acea umbră strecurată între ei. Dar nu o face, și pe strada pietruită răsună curând zgomotul trăsurii ce se îndepărtează.

Abia după ce trăsura se face nevăzută cotind spre Square îmi dau seama cât de tare tremură, dar nu știu dacă de supărare sau de rușine.

Îl urmez sus pe scări și apoi el începe să-și strângă lucrurile. Știu că ar trebui să-l las în pace ca să-și vadă de-ale lui, dar simt nevoia să-l aud vorbind, să-l aud rostind acele vorbe care să mă ajute să deslușesc ceea ce văzusem. El se învârte agitat prin cameră, căutând ceva, iar eu, crezând că e o poțiune pe care care îmi ceruse să o prepar pentru un pacient în dimineața aceea, iau sticluța de pe raft. I-o întind, și atunci îmi dau seama că nu mă zărise în preajmă, căci tresare și văd o

străfulgerare în privirea pe care mi-o aruncă. Mă aștept să urle supărat la mine, atât de nervos pare, dar el se mulțumește să ia doftoria din mâna mea.

— Of, Gabriel, e o fată tare drăguță, dar nu te lăsa prostit de ea.

Mă încordez, iar Charles îmi zâmbește rece.

— Văd că nu-ți convine ce-ți spun, dar crede-mă, nu merită să te atașezi prea tare de astfel de oameni.

— Fără îndoială, vorbești din proprie experiență, zic, și vorbele îmi ies din gură prea repede și fără să mă gândesc. Expresia de pe fața lui Charles devine mai dură.

— Foarte bine, spune. Atâta doar, nu uita: poate fi a ta cu prețul unor panglici. Pot să aranjez toată treaba, dacă așa dorești.

Rămân încremenit. O umbră trece peste fața lui – de regret, poate – și pare gata să-și ceară scuze. Apoi însă se strecoară pe lângă mine pe ușă și coboară. Aud ușa de la stradă închizându-se și mă întorc – și dau cu ochii de domnul Tyne. Îmi dau imediat seama că a ascultat toată discuția noastră, căci mă privește încântat. Face un pas spre mine, iar eu unul în spate, apoi un al doilea. Înfricoșat dintr-odată, o zbughesc pe lângă el, afară din încăpere.

Merg orbește pe străzi, împingând mulțimea în stânga și în dreapta. Deja ferestrele sunt luminate, felinarele s-au aprins și orașul freamătă de zgomot. Din Compton Street o tai spre est, către Covent Garden, unde îmbulzeala e mai mare și unde muzica scripcarilor și a cimpoierilor scoțieni răzbate cu putere, deși eu abia o aud. Femeile se apleacă la ferestre, cu sânii la vedere prin corsajele desfăcute, strigându-mi vorbe obscene. Fără să mă gândesc, mă răstesc la ele furios, iar ele îmi răspund cu aceeași monedă; în apropierea pieței, doi gentlemen, probabil studenți la Cambridge, se ciocnesc de mine, iar eu îi îmbrâncesc și țin la ei. Sunt beți și, deși sunt doi, nu sar la bătaie, ci se

trag înapoi, lăsându-mă să zbier de unul singur după ei. Apoi, în Strand, dau peste Chifley, cu Caswell alături. Pentru o clipă, simt nevoia să mă reped la el să îl lovesc, dar Chifley mă prinde de încheieturi, oprindu-mă.

— Vrăbioi, unde te duci? mă întreabă râzând.

Scutur din cap și refuz să-i răspund, zbatându-mă să mă eliberez din strânsoare. Deși cu aproape un cap mai scund decât mine, Chifley este, cu alura lui de porumbel gușat, un tip voinic. Mă urmărește din ochi zâmbitor.

— Ai face bine să vii cu noi.

La început sunt înclinat să refuz invitația, căci Chifley e într-una din toanele lui periculoase. Dar apoi îmi dau seama că nu-mi pasă și, luând sticla pe care mi-o întinde, o duc la buze și sorb din ea.

Au câștigat la biliard și sunt plini de ei din cauza succesului. Chifley se ține bine, doar mersul țepăn trădând faptul că e beat, dar Caswell e roșu la față și pășește nesigur pe picioare. Mă conduc pe alei înguste, mai întâi la o prăvălie cu plăcintă de țipar, mai apoi la o alta, recomandată de Chifley, în Monmouth Street, unde se vinde gin. Din felul în care fetele de acolo glumesc cu Chifley, e clar că îl cunosc destul de bine. E un loc înfiorător la vedere, cu tavanul jos, care pare că se prăbușește peste noi, dar ginul e ieftin și muzica răsună tare. La tejghea stă o femeie nu mai înaltă decât o fetiță de cinci ani. Poartă rochiță de copil, soioasă și pătată, iar fața îi e fardată din belșug. Deși e ocupată cu doi clienți, Chifley îi cere să vină la el, zicând că vrea să o țină în poală. Bărbații se încruntă la noi, dar Chifley nu le dă nici o atenție.

O cheamă Rosa și se mișcă legănat, ca toți piticii, pe piciorușele ei scurte care nu depășesc lungimea brațului meu, și totuși reușește să se cațere în poala lui Chifley, ca un cățeluș, întorcându-se în mâinile pe care el i le întinde și hohotind cu un râs aspru, bărbătesc.

Dau pe gât primul pahar de gin dulce și imediat mai cer unul. Sub pudra care îi îngroașă obraji și fruntea, fața ei se arată grotescă, cu trăsăturile îngroșate și diforme, ca de maimuță. Îmi aruncă un zâmbet șiret și își vâra mâna în haina lui Chifley. Nu-mi place privirea ei batjocoritoare și sfidătoare, dar nu scot o vorbă, nici măcar atunci când scoate din buzunarul lui Chifley portofelul și îl strecoară cu iuțeală în corsaj. Dintr-odată mă simt cuprins de dorința de a ieși din mine însumi, de a da totul uitării înecându-mă în băutură, așa că îmi ridic din nou paharul și trag, feroce, o altă dușcă de gin, închizând ochii în timp ce licoarea mi se revarsă fierbinte în creier și în stomac.

Orele următoare trec ca prin ceață. La un moment dat, o pierd pe Rosa din ochi, deși îmi amintesc că, înainte de aceasta, dădusem într-o cameră peste Chifley, în picioare, rezemat de perete, deschiat la prohab și cu ea îngenuncheată în fața lui, mișcându-și iute capul înainte și înapoi. După aceea mîncăm din nou, iar Chifley descoperă că îi lipsește portofelul, ceea ce îl face să-și schimbe starea de spirit. Imediat după aceea, sau poate mai târziu, eu susțin că trebuie să plec, dar Chifley și cu Caswell se împotrivesc, și atunci când insist, declară că vor să mă însoțească acasă, ca să mă apere de tâlhari. Așa că ne croim tustrei drum spre casă împleticindu-ne, cu brațele petrecute unii pe după umerii celorlalți, beți criță, pe aleile care duc la Greek Street. În prag îmi iau la revedere, răsucind cât de încet pot cheia în broască. Dar Chifley se apleacă și mă prinde de braț.

— Hei, vrăbioi, bolborosește, ce-i cu doamnele alea pe care ni le-ai promis?

— Nu v-am promis nici o doamnă, zic, dar el izbucnește în râs.

— Cred că o să dăm și singuri de ele. Îi aruncă o privire lui Caswell, care rânjește beat, pe jumătate

încântat de această nouă distracție, pe jumătate speriat de ceea ce s-ar putea întâmpla.

— Nu, spun făcând un pas în față și încercând să-l opresc, dar mă mișc prea încet, căci el mi-a luat-o înainte și a intrat deja în casă.

— Sunt adormite, zic făcând un semn în sus, dar Chifley nu se lasă păcălit. Apucă mânerul de la ușa camerei din față și o deschide dând-o de perete, năvălind înăuntru și cercetând încăperea cu privirea. În hol, Caswell se lovește zdravăn de masă și Chifley se întoarce, privind în jur.

— Cred că în beci, zice, scotocind în buzunar în căutarea unui chibrit.

Degeaba mă străduiesc să-i încetinesc înaintarea trăgându-l de poalele hainei, Chifley nu poate fi întors din drum. Caswell ne urmează, hlizindu-se fericit la această nouă scenă haotică. Întâmplător, ușa de la beci e descuiată și Chifley se strecoară înăuntru. Orice încercare de a-l opri e de acum inutilă. Cobor și eu scările în bezna de mai jos. Chibritul aprins aruncă lumini care dansează sălbatic pe pereți, apoi flacăra se subțiază, arzându-i degetele, și el îl aruncă înjurând pe jos, unde sfârâie și se stinge.

— Găsește-mi o lumânare, șuieră printre dinți, coborând ultimele trepte cu o bufnitură și, după o clipă, o flacăra pâlpâie din nou în mâinile sale. De undeva, Caswell îi întinde o lumânare și Chifley o aprinde, împleticindu-se în mijlocul camerei.

Pe mese zac trei cadavre, două femei și un bărbat, și ici-colo alte rămășițe ale afacerii noastre: o pereche de brațe, un picior încă bandajat cu tifon, trei trunchiuri eviscerate și un cap, acesta din urmă așezat cu fața în jos de Robert în cursul zilei de ieri, căci nu voia cu nici un chip să stea altfel, legănându-se în toate părțile. Aerul duhnește și Chifley se strâmbă.

— Ce putoare îngrozitoare e aici, zice el ridicându-și degetul spre nas. Caswell fornăie și el.

— Activități de iarnă, spune Chifley cu o expresie de nepătruns, mișcându-și șoldurile încet, înainte și înapoi. Lângă mine, Caswell chicotește iarăși, dar Chifley nu-l mai ia acum în seamă. Se furișează către bărbat și se apleacă la urechea lui, dându-i binețe, zăbovind asupra vorbelor și făcându-le să sune ridicol. Nu primește răspuns și repetă salutul, iar Caswell nu mai poate să se abțină și chicotelile nervoase se transformă în hohote. Încerc disperat să îl reduc la tăcere, ceea ce nu face decât să-l întărească și mai tare. Își astupă gura cu mâna, fără să reușească să-și înăbușe râsul. Chifley se uită de jur-împrejur și ridică un deget, cu care împunge brusc brațul bărbatului. După această ispravă, se îndreaptă de șale și se deplasează către una dintre femei, exagerându-și mersul pe vârfuri pentru ca, odată ajuns lângă ea, să se aplece peste cadavru, strigând: „Buu!” Rânjesc fără să vreau, în timp ce Caswell se prăpădește atât de tare de râs, încât e nevoit să se sprijine de zid. Chifley apasă cu degetul pe nasul femeii, apoi îl răsuțește într-o parte și în alta. Pe urmă, plictisit, se întoarce spre a doua femeie. E mai tânără decât prima și, deși fața îi e suptă și plină de pete, iar craniul chel, doar cu câteva smocuri de păr zburlite, ceva anume în expresia ei sugerează că a fost cândva destul de drăguță.

— Bună ziua, doamnă, zice Chifley aruncându-ne o privire pentru a se asigura că îl urmărim cu atenție. Tace, ca și cum ar aștepta un răspuns.

— Ce e? întreabă. Ai ceva să-mi spui? Se apleacă, apropiindu-și urechea de buzele femeii. Ce vrei să fac? Se oprește din nou, de parcă ar asculta răspunsul, apoi chicotește prefăcut ca o fetișcană, clipind des și acoperindu-și sfios gura. O, nu, se hlizește, n-aș putea face una ca asta. Pe urmă, în chip de replică, ridică din umeri. Of, bine, zice, dar numai de data asta, și cu o mișcare afectată, îi prinde în mâini sânii scofâlciți. Îi

mângâie drăgăstos și își așază buzele peste ei, molfăind și murmurând și scoțând sunete de mmm-mmm, ca și cum ar mânca ceva tare gustos. Brusc, își strecoară un braț pe sub trupul ei și îl trage spre sine, îmbrățișându-l. Scena e de-a dreptul hidoasă, dar eu râd. O fi din cauza ginului sau poate a întregii nebunii a momentului, în orice caz nu mă pot abține. Chifley aruncă în jur priviri sălbătice și ochii ni se întâlnesc pentru o clipă, apoi el o târăște pe femeie de pe masă, ținându-i un braț petrecut pe după talie și celălalt lipit de el pentru a o face să stea în picioare și, fredonând o melodie săltăreață, începe să danseze, învârtindu-se în jurul lui Caswell și al meu. Caswell continuă să râdă ca un idiot, în timp ce Chifley scoate acum zgomote ca de trompetă: ta-ran-ta-ran-ta-ran-ta-ta, cu Caswell pe urmele lui, bătând din palme. Se învârte iar și iar, la fel și Caswell și cu mine, apucat de un răs nestăpânit, până ce, la un moment dat, fără să-mi dau seama, dau în plâns. Mă opresc, lăsându-i pe ei să continue, Caswell fiind cel care dansează acum cu mâinile pe umerii fetei. Trec pe lângă mine și pot să văd limpede ochii lui Chifley, în care strălucește un soi de exaltare. Mă îndrept spre el cu gândul să-l opresc, dar nu e nevoie să fac prea mulți pași, căci se împiedică de o trusă și se prăvălește la podea, cu trupul fetei deasupra. Caswell cade și el greoi, pe spate. Încă hohotind, Chifley dă să se ridice, dar eu mă reped asupra lui, îl înșfac de haină și îl împing în sus, spre ușă.

— Ieși afară, spun.

Îl îmbrâncesc pe scări, către hol. Îl aud pe Caswell cum urcă în urma noastră și, cu o smucitură, îl arunc pe Chifley în stradă. Gulerul îi este răsucit și jacheta sfâșiată, iar el își ridică privirea spre mine, nici supărat și nici rușinat, ci mai degrabă satisfăcut și, deși știu că ar trebui să-l pocnesc pentru a-l alunga mai repede de acolo, mă

simt dintr-odată cuprins de lehamite și, scuturând din cap, mă întorc în casă.

— Plecați, şuier, plecați odată! Caswell râde încă în timp ce iese, dar nu mai am puterea să îl privesc în ochi și, după ce încui ușa în urma lui, mă împleticesc pe scări în jos ca să curăț mizeria din beci.

Mă trezesc mahmur, cu un gust rău în gură. În cameră e cald și aerul închis; îmi amintesc cum cândva, în cursul nopții, m-am deșteptat și mi-am vărsat mațele din mine în oala de noapte, iar mirosul urât persistă și acum. Ochii îmi ard și îmi simt bila acră în gât și în nas și, pentru o vreme, nu fac decât să zac întins în pat, cu fața lipită de cearșaf, dorindu-mi cu ardoare să mă pot refugia din nou la adăpostul răcoros al somnului. Un lucru nu-mi dă pace, senzația că am uitat ceva și, prin ceața de care sunt cuprins, mă străduiesc din răputeri să-mi dau seama ce anume, până ce amintirea revine, strivindu-mă sub greutatea ei.

Când reușesc să-mi adun forțele ca să mă dau jos din pat, soarele a început să strălucească pe cer, iar aerul din curte e proaspăt și miroase a frunze. Mă ghemuiesc în fața cișmelei și închid ochii, lăsând apa să-mi curgă pe cap și pe spate. E rece, dar nu mă trag deoparte, bucuros să o simt cum îmi gădilă cu împunsături ca de gheață fața umflată și să aud picăturile cum cad direct pe pietriș. Când termin, mă îndrept de șale, clipind mărunț, și dau de Robert, care îmi întinde un prosop.

— Ai cămașa murdară, observă.

— Nu contează, răspund, mai tăios decât aș fi vrut. Ridic mâna, cu intenția de a-mi cere scuze, apoi mă răzgândesc.

— Gabriel..., dă el să zică.

— Ce e?

— N-am pretenția să înțeleg tot ce s-a petrecut aici azi-noapte, dar un lucru pot să spun, că îți faci singur rău.

Încuviințez dând din cap. Deși nu m-am dezmeticit cu totul, îmi amintesc că Robert m-a găsit noaptea trecută în beci, încercând cu disperare să șterg urmele dezastrului lăsat de Chifley și de Caswell.

— E vreo stricăciune?

— Nu, nimic care să nu fi fost ușor de remediat, deși nu e cazul să-ți atrag atenția că ar fi putut fi mult mai rău.

— Și domnul Poll?

Tace, urmărindu-mă din priviri.

— Nu văd nici un motiv ca să fie informat, zice într-un târziu.

— Mulțumesc, răspund bătos.

— Dă-mi cămașa, spune. O s-o rog pe doamna Gunn să o spele.

Ziua se scurge interminabilă, un marș lung, mohorât, către orele serii. Pe la prânz, greața îmi mai trece, înlocuită de o durere de cap năprasnică, ce mă apasă necruțătoare pe orbite. Nu izbutesc să o ascund prea bine și domnul Poll mă ceartă de mai multe ori că scap din mână instrumentele. Primul lucru de care ne ocupăm este deschiderea cadavrului fetei și, în timp ce îl car în sus pe scări cu ajutorul lui Robert, sunt copleșit de rușine pentru evenimentele din noaptea trecută. Urmăresc pasiv cum trupul îi este desfăcut bucată cu bucată. Deși am văzut aceeași scenă în nenumărate rânduri, astăzi mă uit, aproape fără să clilesc, cum gâtul îi este deschis și cum îi este îndepărtat cartilagiul traheii, gros cât brațul unui copil. Deasupra lui este mușchiul umflat al limbii, încă prins în gură, striat și căptușit ca limba unui animal adus la vânzare în piață.

Când terminăm, adun resturile și car gălețile, apoi duc trupul înapoi în beci, așezând ceea ce a mai rămas din el pe masă, cuprins de un fior de dezgust neobișnuit pentru mine.

În timpul după-amiezii mă retrag, ascunzându-mă într-un colț al farmaciei. Îmi pun

capul pe bancă și picotesc, căzând într-un soi de amorțeală întreruptă când și când de năluci care trec prea repede pe lângă mine pentru a pune mâna pe ele. Nu știu cât timp stau așa, moțâind, poate câteva minute, dar dintr-odată mă trezesc cu o tresărire. Charles stă în prag, cu o mână pe clanță. E clar că nu se aștepta să dea peste mine aici, căci îl surprind pe jumătate întors, gata să se strecoare afară. Ne uităm stânjeniți unul la celălalt; Charles a fost prost dispus toată ziua, nervos și iritat, iar acum, că suntem singuri față în față, înțeleg că situația nu-i convine câtuși de puțin.

— Îmi pare rău, zic, ridicându-mă. Nu voiam decât să mă odihnesc un pic. Deși mă scuz, maniera în care o fac nu se potrivește cu vorbele.

— Nu face nimic, spune cu un aer înțepat, și stăm atât de aproape unul de altul încât am putea să ne atingem. Chiar și acum, când știu mult mai multe despre el ca la început, Charles își păstrează un anumit farmec, o frumusețe căreia puțini pot să-i reziste, și mă pomenesc că îmi doresc din toată inima să-l pot ierta, iar el, din câte îmi dau seama, își dorește același lucru. Dar n-are cum să fie.

— Am treburi de făcut, spun, și trec pe lângă el, ieșind din cameră.

În noaptea aceea nu pot să adorm și îmi las mintea să plutească în întunericul încăperii. De jos, din stradă, urcă spre mine strigătele nopții – bețivi care cântă și trăsurile care trec în goană, cu roțile huruind pe pietre. La ora trei aud clopotele de la biserica St. Giles, mă strecor afară din pat și cobor scările. Lumina lunii se furișează prin fereastră, proiectând pe trepte pete delicate, dreptunghiulare, și simt răceala lemnului sub tălpile goale. În farmacie scot flaconul cu opiu și beau. Aduce cu el somnul, sunete și flăcări ce alunecă neîncetat, într-o mișcare continuă în care eu mă las purtat de valuri, aidoma unui înotător, plutind între somn și trezie. Știu că visez și totuși nu mă pot smulge din somn, deși mă simt urmărit. Nu știu de către cine

și nu pot face altceva decât să mă simt îngrozit, e ceva deopotrivă oribil și familiar, atingerea sa pe umărul meu mă oprește din plutire, așa că mă întorc pentru a-l privi în față, cu trupul înnebunit de spaimă, apoi mă răsucesc din nou către el, iar și iar, până ce, dintr-odată, îl zăresc, și în clipa aceea mă deștept.

Zilele următoare trec într-o tăcere posomorâtă. Deși avem destul de lucru, sunt lăsat mult timp singur. De două ori sunt trimis să duc mesaje în Whitechapel și Kentish Town, și îmi croiesc recunoscător drum pe străzile orașului, iar între drumuri mă aplec asupra cărților sau lenevesc în curte. Nu știu ce anume mă îndurerează atât de tare: deși jelesc moartea lui Amy, mai e și altceva la mijloc, iar supărarea se amestecă în mine cu rușinea, care nu vrea să se domolească sau să dispară pur și simplu, dar și cu amintirea dorinței pe care o simt față de Arabella.

Charles este cel care îmi dă vestea înmormântării, trăgându-mă deoparte în dimineața zilei de sâmbătă. În ultimele trei zile abia dacă ne-am vorbit și acum se poartă stângaci cu mine.

— O s-o înmormânteze în după-amiaza asta, zice.

Îi arunc o privire rece.

— Dacă vrei să te duci, o să-i spun eu domnului Poll că ești plecat să faci niște comisioane pentru mine, adaugă.

Încuviințez încurcat, căci n-am nici un chef să îi rămân dator. Poate că își dă seama, pentru că nu insistă, așa că nu-mi rămâne altceva de făcut decât să consimt.

— Mulțumesc, spun, deși cu răceală.

Și iată-mă, la o oră după miezul zilei, în pragul ușii. Nu apuc însă să o deschid, căci vocea domnului Tyne se aude de sus, din capul scării.

— Am nevoie de tine, zice.

Sunt tentat să îmi văd de drum, să închid ușa în urma mea și să-l las acolo, singur. Șovăi însă, în

timp ce domnul Tyne mă urmărește cu un zâmbet batjocoritor întipărit pe față.

— Ce-i? întreabă. Doar n-aveai altceva de făcut?!!

Domnul Poll e în amfiteatru, având în fața lui spre examinare un cadavru adus de Lucan cu o noapte în urmă. Bannister, proprietarul unui birou de contabilitate, răpus acum trei zile de un atac cerebral. Intru și domnul Poll își ridică ochii spre mine, spunându-mi să-i aduc instrumentele.

Nu protestez. Îmi scot haina, îmi suflec mânecile și îmi leg șorțul. Domnul Poll abia dacă îmi aruncă o privire, apoi îmi face semn să-i dau scalpul și, cu o mișcare experimentată, face o incizie în bolta craniană, de la o ureche la cealaltă, secționând scalpul, apoi lasă deoparte cuțitul își strecoară degetele în tăietură și trage de pielea feței dezvelind osul galben al craniului. E întotdeauna ceva tulburător în felul în care fața se desprinde atât de ușor de os, ca și cum n-ar fi altceva decât o mască purtată și apoi azvârlită deoparte. Repetă procedura la ceafă, ia ferăstrăul și începe să îndepărteze bolta craniană. Osul e uscat și ferăstrăul taie în el scoțând un praf fin, gălbui, și un miros de ars plutește în încăpere. Nu e o treabă care să se facă repede, dar știu că orice semn de nerăbdare n-ar face decât să-mi atragă o muștrare din partea lui, așa că îmi impun să nu mă uit spre orologiul atârnat lângă șemineu. Minutele trec și tăcerea așternută în amfiteatru nu este întreruptă decât de zgomotul ferăstrăului, până ce, cu o ultimă tăietură, craniul se despică. Domnul Poll îmi dă ferăstrăul și scoate creierul, secționând nervul care îl ține prins de carcasă; apoi, așezându-l pe blatul de marmură, îl privește gânditor.

— Am măsurat creiere de oameni retardați și imbecili, zice. Nu diferă cu nimic în greutate de ale noastre.

Vorbele nu par să-mi fie adresate, așa că nu răspund și, după o clipă, ia cuțitul și secționează din nou, până ce din hemoragie se detașează o parte albă și întunecată a masei vâscoase. Mormăie mulțumit, curăță creierul, apoi îl ridică și îl stoarce pentru a îndepărta din el sângele gelatinos. Nu e prima oară când mă minunez asupra modului în care aceste bucăți de carne ne reprezintă și în care materia aceasta brută ne dictează mișcările. Ce-o fi simțit el, acel Bannister, în ultimele clipe de viață, în timp ce sângele i se scurgea din creier? O fi auzit un sunet ca de apă sau poate de vânt? O fi trăit senzația de cădere din sine?

Când terminăm, a trecut deja ora programată pentru înmormântare și părăsesc casa în fugă, ocolind trăsurile și ferindu-mă din calea mulțimii. Biserica nu e departe de Percy Street, într-o curte mică din spatele străzii Charlotte, iar în spatele ei se întinde tăcut cimitirul umbrat de un fag și mărginit pe ambele laturi de case acoperite de iederă. Când mă apropiu, zăresc cortegiul funerar într-un colț, ascultându-i în tăcere pe preoții care psalmodiază slujba.

Dintr-odată mă simt nelalocul meu, transpirat și stângaci, ca și cum prezența mea ar fi nedorită acolo.

Arabella stă, de una singură, în mijlocul grupului, uitându-se la sicriu. E atât de nemișcată și de țeapănă, ca și cum ar respinge, cu tot trupul, orice dovezi de simpatie din partea celorlalți. Mary stă în spatele ei, îmbrăcată toată în negru, cu o înfățișare reculeasă.

Slujba se încheie curând și grupul se desparte în timp ce groparii coboară sicriul în pământ. Un bărbat cu favoriți roșcați se apleacă spre Arabella, șoptindu-i la ureche vorbe pe care nu am cum să le aud. Ea încuviințează scurt din cap și îmi prinde privirea în curtea bisericii, dar nu dă nici un semn că m-ar recunoaște. Trece mai întâi printre oameni, care o mângâie ușor pe braț și pe mână,

murmurând condoleanțe; numai după aceea vine spre mine.

— Ai venit, spune întinzându-mi mâna.

O iau și o strâng cu putere la piept, fără să-i dau drumul. I-am auzit de multe ori pe Robert și pe Charles rostind vorbe de consolare celor îndoliați, dar e o artă la care nu mă pricep deloc. Sunt atât de puține de spus și totuși atât de multe, iar cuvintele nu pot să le cuprindă. Dar după câte văd, nu își dorește mila mea, și nici să-mi vadă durerea, tânjește numai după liniște, vrea ca totul să termine și să se întoarcă acasă.

— N-am știut... mă bâlbâi.

— Ce n-ai știut?

— Dacă sunt bine-venit.

— Ați fost prieteni, zice cu blândețe.

— Are familie? întreb și ea neagă.

— Nimeni n-a venit s-o viziteze când era în viață.

— Deci n-au fost anunțați?

— I-am trimis o scrisoare fratelui ei și alta unei mătuși despre care mi-a povestit, dar nici unul nu mi-a răspuns. Clatină din cap și privește în lături, apoi din nou la mine.

— Atunci cine sunt oamenii aceștia?

— Prieteni, răspunde. Și încă destul de puțini. Nu contează, o să se termine totul curând.

Scutur din cap.

— N-ar fi trebuit să se întâmple așa.

— Nu, spune supărată, n-ar fi trebuit. Apoi se controlează, nevrând să dea curs durerii sau să o transpună în vorbe.

Bărbatul cu favoriți apare lângă noi.

— Gabriel, acesta este domnul Gardiner. Teatrul în care m-ai văzut jucând îi aparține.

Gardiner îmi aruncă o privire. Deși fața lui roșcovană cu trăsături necioplite strălucește de sudoare, are o anumită șiretenie în ochi, care mă face să-l simpatizez imediat, împotriva voinței mele.

Își cere scuze și, cu o voce tunătoare cu accent scoțian puternic, se întoarce spre Arabella.

— Trăsura, îi amintește, iar ea dă încet din cap.

Acasă, micul grup venit la înmormântare stă în salon vorbind în șoaptă. Nu e o sarcină ușoară pentru cei strânși aici și văd că cei mai mulți nu-și doresc decât să plece cât mai repede. Doar domnul Gardiner pare în elementul lui, pălăvrăgind degajat și vesel. Stau în mijlocul lor și mă simt stângaci și nelalocul meu, dar nu ei îmi captează privirile, ci Arabella. O urmăresc mișcându-se și discutând cu ei și văd cum disimulează totul în spatele râsului și al zâmbetelor și simt cum furia crește în mine. Într-un târziu mă ridic, ies din cameră și cobor în bucătărie. De sus, prin ușa deschisă, răzbate zgomotul de voci, dar eu nu mă clintesc și o aștept să vină la mine, să mă găsească acolo. Trece o oră, apoi încă una și abia după aceea aud pași pe scări.

Are părul cumva în dezordine și fața liniștită.

— Aici erai, zice. Credeam că ai plecat.

Mă ridic și mă întorc spre ea.

— Mă bucur că n-ai făcut-o, adaugă.

Brusc îmi dau seama de ce nu am plecat, știu că sunt supărat pe ea, supărat pentru modul în care nu lasă ca tot ce s-a întâmplat să o afecteze și, dintr-odată, vreau să o lovesc, să o fac să plângă, să o scot din ale ei pentru a o face să își arate într-un fel durerea. Poate că a citit ce simt pe fața mea, căci scutură din cap și se apropie de mine.

— De ce ai venit la înmormântare? mă întreabă.

Fac un pas în spate.

— Cum să fi lipsit?

Șovăie.

— Văd că ești supărat pe mine.

— Nu, dau să spun, dar ea mă apucă de mână, iar eu încerc să scap din strânsoare.

— Mă bucur că ai venit, zice.

Stăm atât de aproape încât îi pot mirosi parfumul de pe gât și văd cum pudra i s-a strâns, ici-colo, pe obraji. Simt totul adunat acum în mine,

furia și durerea, și nu știu ce să fac, să o lovesc sau să o iau în brațe. Și apoi ea își ridică fața și mă sărută cu buze flămânde, lipindu-și trupul de al meu, de parcă ar vrea să se piardă în această îmbrățișare, să se dizolve în nevoia imperioasă care urcă năvalnic în piepturile și în buzele, și în mâinile noastre.

Deci asta înseamnă să cunoști o femeie. Dorința aceasta aspră. Mâinile mele reduse la statutul de instrumente, brutale și prostesti, nevoia care mă macină mai degrabă ca o durere ce nu poate fi cu nici cu chip ostoită. Afară, zilele de vară sunt lungi și orașul strălucește, înfierbântat și pus parcă pe harță.

Poate că mi-ar fi mai bine dacă am fi mai ocupați, dar cu arșița asta, avem prea puțină treabă de făcut. Cadavrele nu rezistă, nu mai avem cum să ne ținem lecțiile și pierdem timpul lenevind. Sunt sigur că Robert a ghicit deja destule și știe de ce sunt acum așa de distrat, de ce lipsesc mult de acasă și m-am înstrăinat de Charles. În serile în care nu mă duc la Arabella, el mă însoțește în plimbări lungi pe străzile acoperite de praf.

Pe măsură ce săptămânile trec, merg la ea ori de câte ori am ocazia. Are viața ei, iar eu ar trebui să am viața mea, dar din noaptea în care a murit Amy, o schimbare evidentă s-a petrecut în mine. Deși îmi văd în continuare de treabă, nu-mi mai pasă de ceea ce fac, de fapt de nimic. Când sunt departe de ea îmi doresc să fim împreună, iar când suntem împreună, nu mă pot aduna. Și năzuiesc tot timpul să las toate acestea în urmă, să mă îndepărtez. Tânjesc neconținut după ea, după ființa ei, și dorința aceasta se iscă mereu în mine, nepoftită; oricât aș încerca, nu reușesc să trec acea prăpastie care ne desparte, nu-mi pot lămuri acea fierbințeală care mă cuprinde.

Simt sub pernă apăsarea flaconului pe care l-am umplut mai devreme în farmacie. În noaptea aceasta n-am să beau, îmi spun, deși știu că mă

amăgesc singur și, răsucindu-mă în pat, mă întind după el, înșfăcând sticla rece cu mâinile mele flămânde.

În prag, Mary scutură din cap.

— Nu, zice, nu acum. Prin fereastra de sus se aude vocea joasă, zeflemitoare a unui bărbat, acoperită apoi de râsul Arabellei, care se împrăștie în aerul serii. Mary nu se clintește din loc, blocând intrarea.

— Mai târziu, spune, vino mai târziu.

Când mă întorc, găsesc casa cufundată în tăcere, cu ferestrele deschise pentru a lăsa să pătrundă aerul cald de vară. Domnul Poll și cu Charles sunt plecați pentru tot restul zilei. Dar când dau să intru în bucătărie, aud vocea domnului Tyne.

— Deja te-ai întors de la târfă?

Îl zăresc în pragul ușii de la camera doamnei Gunn și tresar.

— Ce e? mă întreabă apropiindu-se. Nu știai că e o târfă?

— Nu vorbi așa, îi spun, dar el îmi răspunde printr-un hohot de râs. O văd pe doamna Gunn făcându-și apariția în spatele lui.

— Târfă, târfă, zice, și poate că ar repeta cuvântul și a treia oară, dar înainte să apuce să o facă, mă reped la el, îl apuc de guler și ne izbim amândoi cu putere, mai întâi de perete și apoi de ușă. Cădem, dar dacă s-a lovit, atunci nu o arată. În schimb, rânjește cu toată fața lui ciupită de vărsat, așa că îl pocnesc și-l fac să se clatine printre scaunele din încăpere, apoi îl dobor la podea. Lampa de pe masă se rostogolește și se prăbușește cu zgomot de sticlă spartă. Fără să stau prea mult pe gânduri, mă avânt din nou spre el cu intenția de a-l lovi, dar mă împiedic și pic pe spate, și într-o clipă el e deasupra mea, strângându-mă cu o mână de gât și cu cealaltă scotocind în buzunarul hainei. Îmi dau seama că umblă după cuțit și îl lovesc cu picioarele, încercând să mă eliberez. Sângerează la

cap și picăturile cad pe mine din rana de deasupra ochiului.

— Ți-am zis c-o să te omor și am de gând să-mi țin promisiunea, zice.

A scos cuțitul și îl ține aproape de corp, apoi îl întinde, pentru a putea lovi în sus, cu sete. Disperat, îi prind brațul și îl ridic până deasupra stomacului meu, dar unghiul nu e prea bun și el rămâne în avantaj. Are fața atât de aproape de-a mea, încât ochii lui mici și răi, cu albul acum practic invizibil, sunt pironiți asupra mea. Apoi, dintr-odată, Robert apare în spatele lui și îl îmbrânțește, dându-l jos de pe mine.

— Ce se întâmplă aici? întreabă Robert.

Domnul Tyne se sprijină de perete, cu o mână ridicată la frunte și cuțitul în cealaltă. Gâfâie și răsuflă din greu, sacadat. Îmi pipăi gâtul și încerc să mă ridic, fără să-l scap din ochi. Nu-mi vine să cred că e dispus să renunțe la luptă, dar văd că deocamdată nu are de gând să se clintească din loc.

— Ei bine? Robert așteaptă în continuare un răspuns.

Scutur din cap.

— Nimic, zic. Nu se întâmplă nimic.

Doamna Gunn înaintează, venind din spatele meu.

— El e de vină. El a început, spune arătând cu degetul spre mine.

Robert închide ochii, cu respirația întretăiată. Apoi se întoarce spre mine cu o privire resemnată.

— E adevărat, Gabriel? mă întreabă. Tu ai început?

Pentru o clipă sunt tentat să neg, dar îmi iau seama și răspund, simplu:

— Da.

Robert dă din cap, cu o expresie de certitudine cumplită întipărită pe fața lui slabă.

— Știi că voi fi nevoit să raportezi întâmplarea.

— Da, știu.

Stă locului, uitându-se îndelung la mine, apoi, într-un târziu, îmi întoarce spatele.

— Faceți ordine aici, zice mergând către scară. Domnul Tyne se ridică în picioare și rânjește triumfător.

— Ei, unde îți sunt acum aerele, băiete? Simt cum pieptul îmi ia foc, dar, înainte să apuc să-i răspund, Robert se întoarce spre el.

— Tăcere! spuse el coborând treptele, cu ochii ațintiți asupra domnului Tyne și asupra doamnei Gunn.

— Omule, Gabriel e ucenicul stăpânului tău și, indiferent de ceea ce ar putea aduce ziua de mâine, până una-alta trebuie să-l tratezi cu respectul care i se cuvine.

Domnul Tyne dă să răspundă, dar Robert îi taie vorba.

— Să nu crezi că nu-mi dau seama ce rol ai jucat în tărășenia asta, zice, apropiindu-se de el până ce ajung să stea față în față.

Domnul Tyne rămâne mult timp nemișcat apoi, dintr-odată, se întoarce pe călcâie și dispare luând-o în sus pe scări, nu însă fără a-mi arunca o ultimă privire încărcată de ură.

După ce pleacă, Robert se întoarce către doamna Gunn.

— Și tu ai face bine să ții cont de ceea ce am spus, zice el pe un ton ferm, dar fără supărare. Nu uita că domnul Tyne nu e stăpânul acestei case, orice-ar crede el.

Doamna Gunn șovăie, apoi încuviințează.

— Da, domnule, spune ea încet.

La această reacție, Robert se înmoaie.

— Mi-ai fost prietenă bună în acești șase ani de când sunt aici, doamnă Gunn. O să-ți duc dorul când o fi să plec.

Doamna Gunn își pleacă privirea și roșeața i se întinde pe fața ostenită.

— Sper că te vei purta la fel și cu domnul Swift, după plecarea mea.

Ea își ridică privirea și se uită mai întâi la Robert, apoi la mine. Amândoi știm bine că e o femeie de treabă, chiar dacă mai grea de cap, și că a fost cumva prinsă la mijloc.

— Da, domnule, zice ea.

Nu mă iau imediat după Robert, în sus pe scări. În schimb, zăbovesc în bucătărie, cu intenția de-a o ajuta pe doamna Gunn să strângă și să facă ordine. Dar când mă vede că ridic un scaun, mi-l ia din mâini, clătinând din cap. Înțeleg ce vrea și slăbesc strânsoarea.

Ușa de la camera lui Robert e deschisă, iar el stă pe pervazul ferestrei. Afară orașul strălucește, scăldat în lumini.

— Mulțumesc, îi spun.

Robert clatină din cap.

— Nu, zice. Dacă ar fi fost să dau frâu liber furiei, aș fi înrăutățit și mai tare lucrurile. Domnul Tyne este un om imposibil.

Mai aruncă o privire pe fereastră, spre străzile luminate de felinare.

— Asta a și urmărit, știi foarte bine, chiar din seara aceea cu copilul.

— Da, știu, spun eu. Cad câteva clipe pe gânduri. O să mă dea afară, nu-i așa?

— Aproape sigur.

— Îmi pare rău.

— Și mie.

— Ce faci? Pleci? întreb.

Se dă jos de pe pervaz și se îndreaptă spre birou, de unde ia o foaie de hârtie împăturită.

— Astăzi am primit confirmarea, spune. Plec peste o lună să fac practică în Castries, în Sfânta Lucia².

Deși vestea nu mă surprinde, cade ca o lovitură de trăsnet; de-abia acum îmi dau seama cât de mult îi voi simți lipsa.

— Ai putea să vii cu mine, zice Robert întinzându-mi mâna. Sunt convins că vom putea ajunge la o înțelegere, vreau să spun tutorele tău,

domnul Poll și cu mine. Ai putea să-ți continui studiile alături de mine sau să te apuci de orice altă meserie poțtești.

Chipul lui uscățiv este atât de plin de afecțiune încât mi-e rușine că poate citi atât de adânc în sufletul meu. Apoi însă scutur din cap.

— Nu, spun în cele din urmă, viața asta nu e pentru mine.

Odată ajuns în camera mea mă sprijin de perete și mă uit în sus, ca de atâtea ori înainte, la tavanul plin de crăpături. Patul îngust e tare și din el se ridică mirosul familiar al prafului și al somnului. Dacă închid ochii, văd fața ei și îi simt atingerea. Mă simt slăbit. Dacă ar fi să-mi ridic mâna și să încerc să o țin dreaptă în sus, cu siguranță ar tremura: a vrut cu tot dinadinsul să mă rănească și a reușit. Într-adevăr, domnul Tyne a atins un punct sensibil, pe care oricât mi-aș dori, nu pot să-l trec cu vederea – faptul că se dăruiește altor bărbați și ce anume o împinge să facă asta. Prin perete îl aud pe Robert cum se foiește în camera lui: după ce va pleca, nu va mai fi nimic care să mă țină legat de acest loc. Și, dintr-odată, îmi doresc ca totul să se isprăvească, să fug cât mai departe.

În ziua următoare, domnul Poll ajunge târziu acasă, când după-amiaza e pe sfârșite. Din bucătărie aud trăsura care se oprește în față și zgomotul înăbușit al vocilor venind dinspre holul de deasupra. După numai câteva clipe, Robert coboară scările și mă cheamă.

Domnul Poll e în biroul său, cu domnul Tyne care așteaptă într-un colț al încăperii. Nu știu pe unde a umblat din noaptea trecută, dar văzându-l așa, umflat la față, cu vânătăi în jurul ochilor și plin de contuzii pe obraji și pe gât, îmi dau seama că nu mai mi-e teamă de el și de nimic din ceea ce mi s-ar putea întâmpla. Domnul Poll stă și se uită la mine cum cercetez rănile domnului Tyne, cu o privire rece și de nepătruns, apoi îi face semn din ochi lui Robert să închidă ușa.

— Ce înseamnă toate astea? întreabă.

O iau înaintea domnului Tyne, răspunzându-i pe un ton aproape semeț.

— Eu l-am lovit.

— Tu? De ce?

— Pentru că este un ticălos.

— Ce fel de vorbe sunt astea? spune domnul Poll cu o voce tăioasă. Apoi, încercând să se controleze, se întoarce spre Robert.

— Ce știi despre asta? Cine a început cearta?

— N-am fost de față, răspunde Robert.

— Eu, eu am lovit primul, intervin înainte ca Robert să apuce să adauge ceva.

Domnul Poll se uită mai întâi la mine, apoi la Robert.

— Ei bine, ce ai de zis?

Robert stă cu capul plecat.

— Din câte mi-a spus doamna Gunn, Gabriel a fost primul care a lovit, spune într-un târziu.

Domnul Poll încuviințează. Se răsuțește cu fața către domnul Tyne.

— Și tu? Ce-ai de spus?

— E adevărul gol-goluț, zice domnul Tyne. Băiatul m-a atacat.

— Și tu, tu n-ai făcut nimic ca să-l provoci?

Domnul Tyne se mărginește să zâmbească și privirile ni se întâlnesc pentru o clipă.

— Adu-l pe Charles, zice domnul Poll. Povestea asta îl privește și pe el.

Trece aproape o oră până ce Robert reușește să îl aducă pe Charles de-acolo de unde l-a găsit. Sunt poftit să aștept în bibliotecă și îi aud pe Charles și domnul Poll cum discută între ei. Apoi Robert apare în ușă și mă cheamă. De data aceasta, domnul Tyne nu e prezent, dar de fapt n-are nici o importanță, căci, la vederea lui Charles care stă lângă maestru, sunt din nou cuprins de dorința de a scăpa cât mai repede de toate astea. Nu știu ce e în capul lui Charles, pentru că tace, lăsându-l pe domnul Poll să vorbească.

— Te mai întreb o dată, spune el, ai vreun motiv pentru comportamentul tău, vreo justificare?

Scutur din cap, nu spre el, ci spre Charles.

— Gândește-te bine, mă avertizează domnul Poll. Știu că între tine și domnul Tyne s-au petrecut anumite lucruri neplăcute în ultima vreme și nu încape îndoială, din punctul meu de vedere, că ai fost provocat să îl ataci.

— Gabriel, te rog, zice și Robert, dar eu mă încăpățânez să clatin din cap.

— Eu am lovit primul, spun, și asta e tot ce contează.

— Atunci nu-mi dai de ales, înțelegi ce vreau să spun? mă întreabă domnul Poll.

— Da, înțeleg. Se lasă tăcerea, apoi domnul Poll se ridică calm de pe scaun.

— Atunci, asta e. Poți să pleci! Scutură din cap în timp ce rostește aceste vorbe, cu o expresie de tristețe, nu de supărare, și dintr-odată simt cum îmi ard obrajii, mă răsucesc pe călcâie și ies, nedorind să mai rămân nici o secundă lângă ei în încăpere.

Odată întors în cameră, îmi împachetez lucrurile, o treabă pe care o săvârșesc rapid și cu dragă inimă, iar mâinile îmi tremură în timp ce o fac, nu știu dacă din cauza mâniei sau a rușinii. Robert stă și mă urmărește tăcut din prag.

— Unde o să te duci acum? mă întreabă când isprăvesc, iar eu ridic din umeri.

— O să-mi găsesc o cameră de închiriat, răspund.

— Ai bani?

— Am ceva.

Dă din cap, fixându-mă cu privirea, apoi își întinde brațele și mă trage spre el.

— Dumnezeu să te aibă în pază, Gabriel, zice în timp ce mă îmbrățișează. Dumnezeu să te aibă în pază.

Afară, în stradă, aerul e și acum cald și ziua încă nu s-a sfârșit, iar spre apus se vede cerul de un roșu aprins. Sus, vrăbiile se năpustesc și se rotesc

în văzduhul pal, descriind arcuri de cerc cu trupușoarele lor în timp ce își urmăresc prada. Băiatul de prăvălie al lui Charlie mătură trotuarul din fața magazinului și alături, fata în casă pălăvrăgește cu sacagiul; viața de zi cu zi își urmează neabătută cursul și numai eu m-am schimbat. Știu că voi duce dorul acestor momente și șovăi o clipă, neștiind încotro să o apuc. În spatele meu, doamna Gunn stă cu Robert în prag, cu Charles alături, și, fără să mai zăbovesc, o iau la stânga, iar picioarele mă conduc parcă singure spre tumultul orașului.

Mă trezesc spre seară, când soarele stă să apună, în aerul stătut și urât mirositor. Prin peretele subțire care separă încăperile se aude o tuse umedă, un zgomot oribil care nu se mai oprește. La început nu îmi dau seama unde mă aflu și nici când am ajuns acolo și, pentru o clipă, îmi închipui că n-am făcut decât să ațipesc, adâncit în acel somn ușor și înșelător provocat de opiu, că lumina care pătrunde de afară e cea a zorilor, dar chiar și în starea în care sunt înțeleg că nu-i așa, că ziua s-a sfârșit și că acum soarele e la asfințit.

Mă ridic în capul oaselor și îmi frec fața. Capul mi-e greu și mă apasă o senzație de pierdere, un soi de regret parcă lipsit totuși de rațiune. Bâjbâi cu o mână pe masa de alături până ce dau de un chibrit, îl aprind și îl apropii de un ciot de lumânare, iar flacăra pâlpâie și se însuflețește.

Mă scol și mă deschei orbecăind la prohab, urmărind jetul de urină care se varsă în oală. E închisă la culoare și cu un miros înțepător care se ridică fierbinte în aer. Apoi întind mâna după haina așezată pe scaun, după care îmi amintesc că nu mai am ceas, l-am amanetat cu o zi în urmă. De jos urcă vocea lui Scarpi, proprietarul, care țipă furios la nevasta lui. Afară, bănuiesc că oamenii se adună, vorbesc și râd în timp ce își văd de treburile lor din ultimele ore ale zilei. Îmi ridic ochii spre fereastră și mi-i închipui, le simt mișcările undeva,

în mine. Trebuie să ies și eu, îmi spun, să mă alătur grabei lor și, cu acest gând în cap, întind din nou mâna și îmi iau haina, apoi mă reped la ușă și cobor în stradă.

Au trecut șase săptămâni de când am părăsit casa maestrului. În noaptea aceea am rătăcit fără țință, simțindu-mă din nou ușor și liber. Un furnicar de oameni zgomotoși umplea ambele trotuare și orașul pulsa neobosit de viață, dar eu abia dacă știam pe unde merg. Numai când am ajuns în Ludgate Hill, cu silueta masivă a catedralei St. Paul profilându-se roșie pe fundul palid al cerului, m-am oprit, dându-mi seama că nu știam încotro mă îndreptam și conștient dintr-odată de povara pe care o purtam pe umeri, cea a implicațiilor faptelor mele.

Neștiind ce să fac mai departe, m-am retras în căutarea unei taverne sau a unui loc unde să mă așez și să mă odihnesc câteva clipe; l-am găsit și m-am așezat lângă fereastră, uitându-mă afară prin geamul afumat. Am comandat vin și, la insistența proprietarului, pâine și supă, deși nu prea mi-era foame.

Mâncarea mi-a fost adusă imediat. Am ciugulit puțin din pâinea uscată, simțind în gură gustul ei ranced. Mi-am scos iar și iar portofelul, numărând mărunțișul. Nu era cine știe ce, de ajuns pentru o săptămână sau două, nu mai mult. Poate aveam să-mi găsesc ceva de lucru, mi-am zis, respingând însă pe loc ideea, îngrozit la gândul că mi-aș putea pierde vremea ca învățător sau conțopist în vreun birou. Așa că am rămas acolo, uitându-mă pe geam, meditând la consecințele actelor mele, la ceea ce era și la ceea ce avea să fie, toate amestecate confuz în mintea mea.

În cele din urmă, am încercat să mă așez la masă, dar se răcise de mult și carnea cenușie îmi provoca greață. Am dat farfuria deoparte și l-am strigat pe proprietar. Pentru câțiva șilingi m-a condus într-o cameră unde mi-am aruncat haina și cizmele din

picioare, întinzându-mă în pat. Salteaua era tare, cu urzeala pătată de sudoarea trupurilor care se odihniseră pe ea înainte; prin fereastră urca din stradă zgomotul petrecăreților, atât de puternic, încât strigătele și țipetele păreau să vină chiar din încăpere.

Am auzit orologiul bătând ora două, apoi trei. Undeva, nu prea departe, cântau niște muzicanți și vocile lor se ridicau în aerul nopții. Înăuntrul meu era însă un gol, uriaș și imposibil de umplut. Într-un târziu, m-am sculat și, deschizând geamantanul, am scos dinăuntru flaconul cu opiu pe care îl ascunsesem acolo. Apoi am simțit din nou acel amestec de dorință și de repulsie, ca și cum mâna nu îmi era împinsă de propria-mi voință, ci de altceva, cu mult mai puternic. Îmi place să cred că atunci am ezitat cumva, stând așezat pe pat, gata-gata să dau flaconul deoparte – dar n-am făcut-o; în schimb, l-am dus la gură și am sorbit din el, lăsându-mă iarăși prins în mrejele drogului.

Felinarele au fost aprinse pe străzi, aruncând raze de lumină pe fețele trecătorilor. Este o noapte răcoroasă, dar aerul e curat și locuitorii cartierului stau la ferestre și în pragul ușilor. Se vede câte un legător de cărți aplecat asupra muncii sale, câte un negustor care se tocmește cu clienții, iar în alte case, familiile strânse laolaltă, împreună cu copiii. Iuțesc pasul pe lângă ei, fericit că pot să mă plimb nestingherit. În toată mulțimea aceasta nu sunt decât un anonim, o altă față peste care să treci repede cu privirea și să o uiți apoi imediat și, deși e ceva revigorant în asta, e și neliniștitor totodată, și asta mă sperie. Atâția oameni în jurul meu, cu toții aproape ciocnindu-se de mine, mergând de colo-colo, și eu mișcându-mă în mijlocul lor.

În Stand mă grăbesc să las în urmă casă după casă, în căutarea unui loc în care să mă opresc. Îmi vâr mâna în haină și îmi pipăi monedele, numărându-le cu degetele. Nu e prea mult,

bănuiesc, dar oricum destul. Am descoperit că orașul oferă multe distracții celor dispuși să le găsească și companie plăcută la jocul de zaruri și la băutură.

În cele din urmă, mă opresc în fața unui loc familiar. Înăuntru e aprins focul și încăperea e deja ticsită de fumul gros de tutun. Mă așez și privesc în jur și văd fețe cunoscute și altele pe care nu le știu. Ridic mâna și slujnica îmi aduce coniacul. Îmi surâde când îmi pune paharul pe masă și eu îi întorc zâmbetul; este o fată drăguță și populară printre clienți și are o slăbiciune pentru mine, de care mă simt flatat. Ridic paharul la buze și sorb din coniac, iar căldura băuturii îmi coboară în gât. O altă sorbitură, apoi alta, până ce neliniștea, în sfârșit, mă părăsește. Mă scarpin pe gât; de două săptămâni am o iritație, o mâncărime care apare când și când, și gulerul cămășii mă roade.

Arabella va juca astăzi la Covent Garden. Shakespeare, sau poate Sheridan, deși nu prea contează. Oamenii or s-o urmărească din staluri și din loji, cu ochii pironiți asupra ei, vrăjiți de orice iluzie ar țese ea pe scenă. În fiecare noapte face asta și trupul ei e încorsetat în costume de către fetele care o ajută să se îmbrace și să se fardeze.

Era o vreme când asta mi se părea minunat și când mergeam acolo, când o urmăream pe scenă și mă simțeam fericit, dar în ultimele săptămâni de-abia dacă mai suport să o văd cum se lasă cu totul în voia rolului. Seara trecută am așteptat-o în cabină. Tocmai îmi amanetasem ceasul și aveam bani în buzunar, bani pe care eram hotărât să nu-i cheltuiesc. A coborât de pe scenă iritată și nu tocmai în apele ei. Tot ce îmi doream era să-i ating fața, să o strâng din nou în brațe. Dar am văzut imediat că încă rămăsese pe jumătate captivă în rol și gesturile îi erau cumva false, așa că am iscat o ceartă ca să o fac să plângă și să îmi arăt puterea

pe care o aveam asupra ei. Dar puterea aceea, atunci când am simțit-o, a fost ieftină și iluzorie.

Câteva ore mai târziu, mă clatin pe picioare. Banii s-au dus repede din portofel, rămas acum ușor, iar pierderea lor mă supără. Arabella va intra pe scenă târziu în noaptea aceasta și mă voi duce să o văd, deși n-am dispoziția necesară. În noaptea asta m-am auzit când vorbeam cu ceilalți bărbați din cârciumă și vocea îmi răsuna prea tare și artificial, ca și cum eu aș fi fost acela care interpreta un rol, și încă unul ce nu mi se potrivea deloc.

Capăt două coroane pentru cărți și câte un șiling pentru perechea de cizme de rezervă și pentru cămăși. Când ajunge la Biblie, proprietarul casei de amanet se oprește.

— Am deja prea multe dintr-astea, zice împingând-o spre mine peste masă. O împing înapoi către el.

— Chiar nu mai puteți cumpăra încă una? întreb. Mă privește impasibil și apoi îmi întinde o jumătate de penny.

Iau grăbit banii și mă strecor pe ușă afară. Nu e prea mult, știu, doar atât cât să-mi ajungă să cumpăr mâncare și opiu pentru o săptămână. Pe stradă, starea mea de spirit se îmbunătățește, mă simt eliberat din cămăruța lui plină de rafturi cu bunuri împachetate. Cunosc sentimentul și știu încotro mă va trage. Mă mișc prea iute, fără să iau nimic în seamă, ca și cum m-aș teme să stau locului, să mă opresc.

Acum două nopți mi-a vârat o guinee în mână, rugându-mă să o accept. Am deschis mâna și m-am uitat la moneda care îmi atârna grea în palmă.

— Ce-i cu asta?

— E un cadou. Am scuturat din cap.

— Am bani. Mă simțeam ca un prost stând acolo în fața ei, ca un copil îndărătnic.

— Bine, dar ceasul... și cărțile tale...

Furios, am împins moneda către ea; a alunecat și a căzut pe podea.

— Și cum ai făcut banii ăștia? am întrebat-o.

Mary mă urmărea din spatele Arabellei, și pe fața ei bolnăvicioasă nu se citea nimic.

Lângă Biserica St. Martin se repede la mine și mă prinde de braț.

— Care dintre ele are sifilis? mă întreabă. E un gentleman, cel puțin în aparență. Clatin din cap și dau să mă smulg din strânsoare. Face un pas în spate și îmi dă drumul.

— Cum așa? Vrei să zici că nu te poți pune chezaș pentru ele? Deschide larg brațele, pentru a arăta spre femeile care stau înșirate pe străzile din jur. În spatele său, amicii care îl însoțesc se prăpădesc de râs.

Scutur din nou din cap și dau să trec pe lângă cei cinci petrecăreți.

— Domnilor, cred că individul e metodist, strigă el, dar eu nu întorc capul.

Dau repede colțul, cu obrajii arzând, și mă trezesc în fața a două femei. Stau foarte aproape una de cealaltă, prinse într-o dispută, și una dintre ele are pumnul ridicat amenințător. Probabil că apariția mea bruscă le sperie, căci își întorc amândouă fețele schimonosite de furie către mine.

— Molly? întreb.

La început nu-mi dau seama dacă mă recunoaște, apoi o văd că izbucnește în râs.

— În ce loc grozav ai ajuns, zice.

Cu o ultimă izbucnire, o îmbrâncește pe cealaltă femeie înapoi în stradă.

— Ce cauți aici? o întreb. Unde e May?

— Cine știe?

E încă frumoasă, dar pare îmbătrânită și mai slabă, iar pielea din jurul ochilor și al gurii îi este învinețită și lăsată.

— L-ai părăsit?

Râde și pe fața ei se citește clar că-și face anumite socoteli.

— Doar nu-ți închipui că nu veneam pe-aici și când eram cu el?

— Ești nedreaptă cu el, spun. May te-a iubit, sunt sigur că te iubește și acum.

— Aici bărbații îmi dau bani pentru iubirea lor, zice apropiindu-se de mine. Mă retrag și ea își mușcă buzele. Ce e? Nu-ți place să auzi asemenea lucruri? Hai, poate vrei să vezi și tu ce-a găsit el la mine. Nu mă atinge, dar apropierea ei mă tulbură. Respirația îi e urât mirositoare și dulceagă de la gin și de la opiu.

— Nu, spune apoi făcând un pas în spate și îndepărtându-se. Nici tu nu ești mai bărbat ca el, să știi. Câteva dintre celelalte fete s-au adunat să ne urmărească și acum râd și glumesc între ele. Clatin din cap și fac doi pași în spate, mă răsucesc pe călcâie și dispar în noapte.

Nu mă surprinde câtuși de puțin faptul că Molly l-a părăsit pe May, totuși vestea mă tulbură. Zăbovesc la un colț de stradă, neputincios și scârbit de mine însumi. Apoi, decis să dau de urma lui, să fiu prietenul lui la nevoie, așa cum știu că ar fi fost și el pentru mine, mă îndrept spre Marshall Street. Dar nu May răspunde când bat la ușă, ci un bărbat în vârstă. Se uită la mine ca și cum l-aș fi deranjat din cine știe ce treburi foarte importante.

— Camera e deja închiriată, zice pe un ton morocănos.

Derutat, încerc să arunc o privire înăuntru, peste umărul lui.

— Închiriată? De cine?

— Încearcă la Pizzey, mă sfătuiește, arătând spre o casă de vizavi și dând să închidă ușa.

— Stați puțin, spun pășind iute în față. Ce s-a întâmplat cu fostul chiriaș?

— Cine, pictorul? întreabă parcă nevenindu-i să creadă. A plecat, a plecat acum șase săptămâni.

— Unde a plecat? insist.

Expresia de pe față i se îndulcește, dar apoi clatină nemulțumit din cap.

— Dacă îl găsești, spune-i că îmi datorează două lire și șase șilingi, zice într-un sfârșit, trântindu-mi ușa în nas.

Și pe urmă Scarpi, proprietarul meu, îmi bate la ușă. Sub loviturile sale de picior ușa se clatină din țățâni, îndoindu-se în partea de jos, în timp ce el continuă să strige.

Mă scol și îmi trag cizmele și cămașa, apoi mă frec la ochi pentru a da impresia că m-a deranjat dintr-o treabă anume. Acum cinci săptămâni am reușit să închiriez camera de la familia Scarpi numai convingându-i că sunt în căutarea unei slujbe. Mă uit în oglinda murdară de lângă ușă și îmi aranjez părul ciufulit, apoi, sprijinindu-mă de clanță, răsucesc încet cheia în broască. Chiar și în toiul țițetelor, Scarpi își dă seama că am descuiat ușa și se potolește. O întredeschid atât cât să pot scoate capul afară, apăsând cu toată greutatea pe clanță, și arunc o privire în hol.

— Ai de gând să dormi toată ziua? mă ia la rost Scarpi de cum dă cu ochii de mine.

— Nu-i treaba ta ce fac eu înăuntru, ripostez, dar el nu stă să mă asculte.

— Chiria, zice, mijindu-și ochii și încercând să se uite peste umărul meu în cameră. Acum două zile mi-ai promis că o s-o plătești.

E ceva atent și măsurat în modul în care îmi vorbește, ceva care mă face să bănuiesc că se află și el cumva la strâmtoare.

— Trebuie să primesc niște bani foarte curând, spun.

Scarpi se uită la mine, apoi izbucnește în râs.

— De la un unchi, nu? zice în zeflema. Voi, englezii, aveți cu toții câte un unchi.

Nu răspund și el clatină din cap.

— Din câte am auzit, ai datorii și pe la alții.

Simt cum furia mi se ridică în gât, dar, precaut, îmi țin gura.

— Măine, spune, ori de nu, zbori de aici. Se îndepărtează, iar în capul scărilor se întoarce spre

mine.

— Un unchi, zice și, mulțumit de gluma lui, râde din nou.

Îl ascult cum tropăie în jos pe scări și mă așez pe pat, frecându-mă la ochi. Simt cum mă cuprinde panica. Nu prea mai am ce să amanetez și nici un mijloc de a câștiga bani, cel puțin din câte se întrevede acum. Îmi trebuie un plan, ceva care să mă scoată din încurcătură. Îmi iau portofelul și arunc o privire înăuntru, la cele câteva monede, în căutarea unei căi de a le înmulți. Sunt numai câțiva șilingi, restul i-am cheltuit. De data asta o să fie diferit, îmi spun, banii ăștia n-or să mai fie iroșiți.

Afară e frig și s-a lăsat deja seara. Trebuie să beau ceva înainte de a mă duce la ea, așa că intru într-o cârciumioară unde se servește vin și se joacă zaruri. E cald în încăpere, se vorbește și se cântă și, deși clienții îmi sunt străini, găsesc un pic de alinare în compania lor. Chiar și cu bani atât de puțini în mână, tot am senzația că sunt un nenorocit, că am comis cumva o mare greșală, așa că beau un coniac, apoi dau pe gât un alt pahar. Între timp, urmăresc jocul și, simțindu-mă în mână, pariez și câștig. Bărbații izbucnesc în urale și arunc din nou zarul și câștig iar. Am noroc de încă trei sau patru ori și curând mă pomenesc în buzunar cu de trei ori suma cu care am pornit. Apoi însă zarurile se întorc împotriva mea, o dată și încă o dată. Deși știu că ar trebui să mă opresc din joc și să păstrez banii, n-o fac. Pariez în continuare cu înverșunare, ca și cum aș vrea să oblig zarul să cadă așa cum îmi doresc, și nu peste multă vreme mă trezesc că mi-a mai rămas doar un șiling.

Supărat pe propria mea prostie, mizez zece contra unu, cu gândul de a câștiga înapoi toți banii și încă ceva în plus. Scutur zarurile în mână și îmi simt inima cum îmi bate nebunește în piept și cum stomacul gol pulsează de emoție. Zarurile îmi zboară cu repeziciune din mână se rostogolesc pe

masă și, până să cadă, sunt cuprins de euforie și înnebunit de posibilitățile care mi se deschid în față. Se răsucesc pentru ultima oară și pe urmă totul se termină, iar exaltarea este înlocuită de certitudinea că am greșit din nou și, precum Icar, urmează să mă prăbușesc.

Pe stradă mi se face scârbă de ceea ce am făcut. Mi-am irosit iarăși banii pe jocuri de noroc și băutură. Arunc o privire în spate, spre cârciumioară, dorindu-mi să dau ultimele ore înapoi, să descos urzeala faptelor mele, dar mortul de la groapă nu se mai întoarce. De la o fereastră se aud voci, una de femeie, ascuțită și pătrunzătoare, și o alta, furioasă, de bărbat. Mă gândesc la camera mea și mi-e groază să rămân singur. Nu-mi doresc decât să merg la Arabella, să mă pierd din nou în brațele ei. Dar mă simt murdărit de netrebnicia mea.

Întors în cameră, scot medalionul din valiză și îl deschid. Sub sticla pătată este imaginea pictată a chipului mamei, cu liniile greoaie ale gâtului și umerilor redade de o mână oarecare, stângace. De câte ori nu m-am uitat la portret, de câte ori n-am încercat să-mi imaginez vocea sau atingerea ei? A murit la numai șaptesprezece ani, într-un pat dintr-o încăpere închiriată, și eu, pruncul care am ieșit urlând din ea, i-am pricinuit moartea. Îmi trec degetul peste sticlă, închipuindu-mi că e fața ei. Simt un nod în gât. Părinții noștri trăiesc mai departe în noi, îmi spun uneori, precum fantomele sau poate ca un soi de profeție.

Casa e cufundată în tăcere, cu obloanele murdare ferecate, ca și cum nu ar găzdui decât năluci și amintiri. Bat la ușă, conștient de ochii trecătorilor care zăbovesc asupra mea. Aștept cam jumătate de minut, poate mai mult, apoi ridic mâna ca să bat din nou, dar ușa se întredeschide și un cap de fată se ivește din spatele ei.

— Vreau să vorbesc cu stăpânul tău, spun. Nu e drăguță, sau nu cine știe ce, dar pe fața ei citesc

ceva anume, poate un soi de singurătate, iar liniștea aceasta mă face și pe mine să tac.

— Mă cunoaște, adaug într-un târziu cu o voce prea tare sau prea insistentă, ca și cum nevoia m-ar împinge de la spate, făcându-mă să vorbesc altfel de cum ar trebui. Chiar și așa, ea nu răspunde, doar clatină din cap și se dă la o parte, făcându-mi loc să trec.

Casa e pustie, camerele încuiate, mobilierul acoperit de cearșafuri. În hol, două tablouri stau rezemate de perete; pe peretele opus, unde au atârnat odinioară, se văd urme palide, dreptunghiulare. În cealaltă parte a încăperii un orologiu s-a oprit, cine știe când, la ora trei și un sfert. Și peste tot plutește în aer senzația că locul a fost părăsit acum mulți ani.

Fata mă conduce fără să scoată o vorbă pe hol, spre salon. Aici lumina e difuză și draperiile trase; când le dă la o parte, văd că dau spre curtea bisericii St. Anne, de vizavi. Fac câțiva pași înăuntru și văd că pe polița căminului stau aprinse mai multe lumânări, într-un policandru mare. Mă întorc, cu gândul să cer lămuriri despre stăpânul casei, dar fata a dispărut, la fel de tăcută ca și atunci când se ivise. Deodată mă întreb dacă e mută sau doar slabă de minte și, dacă e așa, ce rol joacă în casă. Rămas singur, simt cum îmi pierd curajul, neștiind dacă să stau să aștept sau să plec, înconjurat din toate părțile de spațiul pustiu care mi se pare uriaș și speriat de ecoul propriilor pași. Apoi, din spatele meu vine o voce adâncă și gravă, care mă face să tresar ca un copil.

— Nu mi-am închipuit că o să ne mai vedem vreodată, spune el. Stă în picioare în fața șemineului, deși focul nu arde în el. Îmi dreg glasul pentru a-mi ascunde nervozitatea și fac un pas înainte, ca să mă apropiu de el.

— Da, fără îndoială, zic.

— Umblă vorba că te-ai bătut cu Tyne.

Arunc o privire în jur și nu dau cu ochii de nici o altă ușă pe care să fi intrat; a fost probabil tot timpul înăuntru, rămas invizibil sau ascuns undeva.

— Așa e, încuviințez.

— Ai avut noroc că nu te-a omorât.

— Asta nu pentru că nu s-ar fi străduit.

Dă din cap.

— Am crezut c-o să te întorci la tutorele tău.

Neg cu o mișcare a capului.

— Mi-ai spus cândva că mi-ai putea fi prieten.

Pentru o vreme, tăcerea se așterne între noi.

— Și tu ai spus atunci că ai destui prieteni, dacă îmi aduc bine aminte.

Nu răspund.

— La ce anume ai venit?

— Pentru bani, spun. Pentru un pat pe care să-l pot socoti al meu.

Râde.

— Și ce-o să capăt în schimb?

Scutur din cap.

— Nu înțeleg.

— Nu? mă întreabă urmărindu-mă atent. Vezi casa asta? A fost a unui om care avea datorii la mine.

Între timp se apropie, fixându-mă cu ochii săi sumbri.

Tac, și tot el este care vorbește:

— Așadar, cred că ne-am înțeles.

Deși nu îmi poruncește, îl urmez, la început nesigur pe mine, apoi tot mai hotărât. Trăsura îl așteaptă în stradă. Ziua e pe sfârșite și oamenii trec pe lângă noi grăbiți. Merge în fața mea, scoate o sticlă din haină și o duce la gură. Ridică brațul și îl strigă pe nume pe un bărbat, Bridie, spunându-i să tragă trăsura mai aproape, deschide ușa și face un semn de pornire lovind în acoperiș, apoi îmi trece sticla și îi simt mâna aspră, plină de bătăture, atunci când mă atinge.

În timp ce se cațără pe locul vizitiului, Bridie îmi aruncă o privire care mă face să duc repede sticla la buze. Gâtul ei e umed și cald după gura lui Lucan și coniacul mă arde pe gât.

Mergem spre est în amurgul care se așterne peste oraș, iar trăsura își croiește drum prin High Hollborn, urcând apoi pe Snow Hill, pe străzi care îmi sunt mai puțin familiare. Lucan și cu mine suntem zgâlțâiți și aruncați dintr-o parte în alta în timp ce trăsura saltă pe pietre, dar mie nu-mi pasă și sorb din coniac ori de câte ori îmi întinde sticla. Afară, văd focurile arzând de-a lungul drumului, iar vânzătorii de boarfe și de alte fleacuri își așază marfa pe caldarâm.

Peste câțva timp, clădirile fac loc câmpurilor noroioase și caselor pe jumătate neterminate, drumurile desfundate și grădinile necultivate lăsând mai degrabă impresia unor locuri deja în paragină. Într-un târziu, ne oprim în fața unui depozit și coborâm, iar fața îmi e deja îmbujorată de la băutură și am probabil o expresie prostească întipărită pe chip. În jurul nostru se adună bărbați și femei.

E o clădire joasă, sprijinită de grinzi, și înăuntru e plin de fum și de oameni care se îmbulzesc și se împing, cuprinși de un soi de freamăt aspru, ceva năvalnic, impetuos. Unii dintre ei țin sticle în mână, pe care și le trec unii altora, alții râd. În mijlocul încăperii, a fost trasă pe podea o linie cu creta și un bărbat stă așezat pe un scaun în centru, cu brațele încrucișate la pieptul dezgolit până la brâu și cu capul pătrășos cu părul tuns scurt, aproape ras.

— Ce-i cu locul ăsta, ce se întâmplă aici? întreb, dar Lucan se mărginește să îmi îndese sticla în mână, făcându-mi semn să beau.

Zgomotul, căldura și trupurile îngrămădite laolaltă sunt copleșitoare și excitante. Bărbații strigă, cerând ca totul să înceapă odată. Bridie are un zâmbet întipărit pe fața pistruiată. „E un bărbat

care găsește motiv de amuzament în orice, îmi zic, fără să pună însă preț pe nimic.”

Apoi din mulțime se ridică un strigăt și toți se reped în față ca să vadă mai bine, iar crainicul dă ocol cercului marcat cu cretă, întărâtându-i. Omul așezat pe scaun se numește Byrne și, în timp ce crainicul îi anunță în gura mare isprăvile, el se ridică în picioare și începe să urle un cântec irlandez. În jurul său oamenii urlă și îl insultă, agitându-și chitanțele de pariuri, sticlele și pumnii în aer. Pentru un minut sau două asta e tot, apoi o ușă se deschide în spate și prin mulțime înaintează în ring un al doilea bărbat.

Numele lui e Levi și, în timp ce Byrne dă ocol ringului urlându-și cântecul cu brațele ridicate, el pare să nu ia în seamă mulțimea. Chiar și atunci când Byrne îi strigă ceva în față, bătându-se cu pumnii în piept, el parcă nici nu-l vede, ci stă într-un colț și își scoate în liniște cămașa pe care o poartă, descheind nasturii și apoi împăturind-o cu mare grijă, ca și cum s-ar pregăti să meargă la culcare. Fără să fie prea solid, are o anumită delicatețe în felul în care se mișcă, dar și un aer dur și periculos. Îi dă cămașa unuia dintre însoțitori, apoi începe să-și bandajeze mâinile, oprindu-se din când în când pentru a trage de hainele pe care le poartă și a le aranja. În cealaltă parte a ringului, Byrne continuă să urle și să umble de colo-colo, fără ca Levi să se obosească să-i arunce o privire, și chiar în timp ce el își ridică pumnii încă o dată pentru ca mulțimea să-i vadă și să ovaționeze, e clar că urmărește să găsească la Levi un punct slab, ceva asupra căruia să își îndrepte loviturile. După ce termină cu bandajarea mâinilor, Levi le întinde către secundul său, ca să înnoade pânza, și abia apoi se întoarce spre Byrne, aflat în celălalt capăt al ringului.

Aidoma unui prestidigitator, crainicul își saltă brațele în aer, după care se face mic și dispare cu un gest larg, teatral, răsplătit cu strigăte de

mulțimea adunată în jurul ringului. Deasupra capetelor, lămpile pâlpâie și sfârâie, aruncând raze încețoșate. Lumina nu e prea puternică, suficientă însă pentru a vedea că Byrne rânjește. Își deschide gura și îl strigă pe Levi, provocându-l, numindu-l evreu, ucigașul lui Hristos și cămătar. Între insulte își răsuțește limba în gură ca un copil. Levi nu răspunde, doar își clatină capul dintr-o parte în alta și își scutură cu putere brațele, ca și cum ar vrea să și le smulgă din trup, dând ocol ringului, așa încât Byrne e nevoit să se țină după el. Levi e cu un cap și jumătate mai scund, dar nu pare speriat sau nesigur pe el, ci doar decis să-și facă treaba. Întorși unul spre celălalt, înconjoară o dată ringul, apoi încă o dată, fără ca vreunul să încerce să se apropie sau, dimpotrivă, să facă un pas înapoi. În jurul ringului mulțimea strigă, îndemnându-și favoritul să înceapă lupta și să lovească tare, dar ei nu se grăbesc și se studiază reciproc, în căutarea unei clipe oportune, a unei breșe în garda celuilalt, tocmai bună pentru a plasa un pumn. Byrne e avantajat de alonjă, iar Levi se ferește să se apropie pentru a nu fi lovit. Așa că nimeni nu e surprins când Byrne înaintează cu pumnul înspre Levi. Dar Levi face o eschivă, se apleacă și se întoarce, prinzându-l pe Byrne cu cotul în timp ce flancul matahalei a rămas descoperit. Lovitura e dură și până și spectatorii par să o resimtă, iar Byrne geme de durere. Se întoarce și încearcă din nou să-l pocnească pe Levi, dar acesta alunecă iar pe sub brațele lui și îl lovește în lateral, și de data aceasta Byrne se clatină nițel pe picioare, apoi totul reîncepe. A treia oară Byrne este însă pregătit, așa încât, atunci când Levi dă să se strecoare iarăși pe sub brațele lui, îi trimite o lovitură năucitoare în cap, care îl prinde pe Levi nepregătit, după care urmează o alta, în care își pune întreaga forță, făcându-l pe Levi să se retragă împleticindu-se. Lângă mine, Lucan își încleștează pumnii,

urmărind cu atenție fiecare mișcare în ring a bărbatului mai scund.

Puterea superioară a lui Byrne nu-i lasă lui Levi nici un răgaz. Deși se mișcă agil, răsucindu-se, aplecându-se și evitând majoritatea loviturilor, așa cum făcuse și cu primele două, și parează folosindu-și propriile mijloace, loviturile dure în coaste și plămâni, la fiecare pumn încasat geme și se clatină, până ce începe să sângereze la nas și la buze, iar pielea de pe frunte îi e vânătă și sfâșiată. Mulțimea își schimbă dispoziția, urmărind acum mai atent confruntarea, excitația făcând loc unei alte stări de spirit, ca și cum spectacolul înfrângerii lui Levi le-ar umfla tuturor piepturile. Byrne îl obosește dând lovitură după lovitură, răspunzând fiecărui pumn trimis de Levi cu alte două, până ce vine clipa când Levi se împleticește în ring. Ca la un semn, mulțimea începe să mârâie răgușit, glasurile ridicându-se unul după altul, cerându-i lui Byrne să-l termine pe Levi. Lucan nu scoate o vorbă, stă acolo uitându-se cum Levi se clatină și se leagănă dintr-o parte în alta, abia ferindu-se de loviturile bărbatului mai solid. Byrne are o expresie concentrată întipărită pe chip în timp ce îl urmărește peste tot, lovindu-și adversarul și împingându-l spre marginile ringului. Oamenii se îmbulzesc tot mai aproape, cu fețele lipite unele de altele, deformate în lumina roșiatică, iar în aer plutește duhoarea de sudoare amestecată cu fum, mirosul de bere și de sânge. Apoi, dintr-odată, Byrne se repede din nou și Levi se răsucesce și evită lovitura, reușind să-l pocnească pe Byrne în plămâni, pe la spate. Byrne își arcuiește spinarea, pierzându-și echilibrul și Levi lovește din nou în lateral, făcându-l pe Byrne să se împleticească, după care trimite un pumn în obrazul rămas descoperit, și capul lui Byrne se smucește într-o parte. Nici Levi nu e sigur pe picioare, dar îl urmărește în ring pe Byrne, care se retrage împleticit, lovindu-l cu putere în față și în lateral,

în spate și în stomac. Mulțimea se dezlanțuie furioasă și derutată, iar satisfacția degustătoare cu care a urmărit confruntarea e înlocuită acum de neliniște și de încordare. Byrne nu mai are puterea să-l atace pe Levi, și el e cel care își ține în acest moment brațele ridicate, apărându-se și agitându-le în aer ca un taur deranjat de un țânțar. Levi îl lovește de mai multe ori, bărbatul cel solid retrăgându-se și încercând cu disperare să-și revină din pumni, până ce, într-un final, Levi expediază o nouă lovitură care îl trimite pe Byrne, cu zgomot, la podea. Levi stă aplecat deasupra lui, clătinându-se, răsuflând din greu și tremurând, ca și cum s-ar teme că adversarul său s-ar putea ridica iar în picioare, dar Byrne nu face decât să se întoarcă pe o parte, rămânând la podea.

Scot un strigăt, fericit de victoria lui Levi, la fel și Bridie, și până și Lucan dă din cap satisfăcut. Mulțimea n-are însă astâmpăr, se frământă și strigă, parcă în căutarea a ceva pe care să-și descarce nervii. Nu-mi pasă, am câștigat trei guinee din pariu și sunt fericit. Lucan îmi întinde sticla și iau o înghițitură, înecându-mă cu coniacul care îmi alunecă arzător pe gât. În mijlocul ringului, bărbatul căruia Levi i-a dat cămașa, un evreu cu perciuni, îmbrăcat într-un costum negru, ridică brațul lui Levi, dar mulțimea nu ovaționează, ci strigă insulte și aruncă în ring cu sticle și cu mâncare, și totuși Levi nu pare înspăimântat, ca și cum ura lor i-ar face plăcere sau ar răspunde unei nevoi ascunse.

— Hai, zice Lucan împingându-mă prin mulțime. În noaptea asta o să se lase cu bătaie, ascultă-mă ce-ți spun, adaugă în timp ce trecem pe lângă irlandezii strânși în fața ușii.

Craven ne așteaptă afară, lângă trăsură.

— Cine-i ăsta? întreabă aruncându-mi o privire, iar Lucan clatină din cap.

— E ucenicul lui Poll, așa cum știi prea bine, zice. Deschide portiera și mă împinge înăuntru,

oprindu-se pentru a scoate un trabuc din tabacheră aprinzându-l cu un amnar. Craven nu se dă însă ușor bătut.

— De ce l-ai adus aici? insistă apropiindu-se de portieră.

E un slăbănog, dar nu-mi place să stea atât de aproape de mine.

— Am ceva să-i dau de făcut, răspunde Lucan pe un ton destul de degajat.

Pentru o clipă am avut impresia că Craven are să răspundă ceva, dar nu o face, doar se întoarce și se cațără pe capră, lângă Bridie.

— Ce vrei să-mi dai de făcut? îl întreb pe Lucan în timp ce el închide portiera. Jarul trabucului îi lumineaza fața în întuneric.

— Ceva simplu și ușor de făcut, răspunde.

Ne îndreptăm spre Camden, traversând câmpurile. Luna strălucește pe cer și clădirile par să scânteieze, așternând în drum raze de lumină. Sunt cam beat și simt încă emoția luptei cum îmi curge prin vene și picioare. Totuși, devin tot mai neliniștit încercând să ghicesc ce mă așteaptă, în timp ce lăsăm drumul șerpuitor în urma noastră.

Într-un târziu ne oprim în apropierea unei biserițe. Lucan deschide geamul și se uită peste gard.

— E o fată pe nume Jenny Carpenter, moartă de mai puțin de douăsprezece ore, zice. Avem nevoie de cadavru și tu ai să-l aduci.

— De ce nu-l luați voi? întreb, și Lucan chicotește, rezemându-se de banchetă.

— Parohul mă cunoaște, și teamă mi-e că și pe Craven.

— Și de ce mi-ar da mie cadavrul, și nu vouă?

— Fata n-are rude și nici prieteni, așa că parohia trebuie să suporte cheltuielile cu înmormântarea.

Tăcem amândoi câteva clipe. Apoi Lucan deschide portiera.

— Du-te la paroh, spune-i că e sora ta, că n-ai știut de soarta ei de ani de zile și că acum, că ai

găsit-o, vrei să ridici cadavrul pentru a o înmormânta așa cum se cuvine.

— Și de ce-ar crede povestea asta?

— Pentru că tu o să-l convingi, răspunde Lucan și arată rîzînd spre casa parohială. În plus, o să fie fericit să scape de cheltuială.

Mă dau jos încet din trăsură și Lucan mă cheamă înapoi, în șoaptă.

— Paracliserul ne e prieten. Nu uita să-i lași o coroană.

Parohul e un bărbat palid, cu un aer nerăbdător și, chiar în timp ce îi explic ce treburi mă aduc acolo, văd că e iritat că l-am deranjat.

— E cam târziu, domnule, mai ales pentru o chestiune atât de delicată, zice el. Șovăi, îngrijorat că ar putea să bănuiască ceva.

— Am venit imediat ce am primit de veste, spun, simțind ochii paracliserului ațintiți asupra mea. Parohul bate nervos darabana cu o mână pe celălalt braț.

— Ați cunoscut-o cumva, domnule? mă grăbesc să întreb. Ce fel de om era?

Parohul îi aruncă o privire paracliserului.

— Era o copilă cumsecade, nu-i așa, domnule Carroll? Și toată lumea o iubea.

— Așa e, domnule, zice paracliserul zâmbind prevenitor.

— Da, da, zic eu, sunt sigur că era plăcută de toți. Simt că parohul se codește și fac un pas în față, adăugînd: nu am văzut-o de nouă ani. Rogu-vă, spuneți-mi tot ce știți despre ea.

Parohul se mută stingher de pe un picior pe altul, iar dintr-odată acest bărbat mărunțel și atât de arogant mi se pare antipatic.

— Când eram copii, toată lumea o plăcea, mint eu în continuare. Și mai era și frumoasă foc.

Parohul nu mai bate darabana și, fie convins de vorbele mele, fie dornic să scape cât mai repede de mine și de mărturisirile pe care par pornit să i le fac, se hotărăște să mă lase să iau cadavrul.

— Ați venit cu trăsură? mă întreabă, și eu încuviințez, iar el îi face un semn brusc paracliserului să se ocupe de această treabă. Îi mulțumesc, strângându-i mâna. Când ne apropiem de ușă mi se adresează din nou.

— Giulgiul zice, e din pânză de olandă.

Mă întorc cu fața spre el.

— Un șiling e de ajuns? întreb, iar el ezită, calculând în gând.

— Da, un șiling.

În trăsură, Lucan se apleacă asupra trupului fetei, dând la o parte giulgiul pentru a-l examina îndeaproape. A fost o fată drăguță, dar el nu pare deloc impresionat.

— Bună treabă, zice, rezemându-se mai bine de spetează și aruncându-mi un zâmbet, bună treabă.

Trăsura ne duce înapoi în oraș, pe alei și pe străzi tăcute, până la Blenheim Steps. Aici ne oprim în fața unei clădiri despre care știu că e Școala de Anatomie condusă de Joshua Brookes. Lucan deschide ușa trăsurii și mă pofteste să cobor. Pe stradă e întuneric și singurul zgomot care se aude este sunetul întrerupt al muzicii care răzbate dintr-o ușă deschisă.

— Bate la ușă, îmi cere Lucan, iar eu mă conformez și, după o clipă, ușa se deschide și în prag se ivește un băiat de vreo șaisprezece ani, încins cu un șorț din piele.

— Pe cine căutați? întreabă.

— Pe stăpânul tău, zice Lucan din spatele meu, iar băiatul își ridică privirile spre el și îi zâmbește.

— Intrați. Face un pas în spate și noi îl urmăm înăuntru. Aud în spate portiera trăsurii trântindu-se și, după un moment, Craven trece pe lângă mine și intră și el, cu trupul lui Jenny Carpenter aruncat pe umăr.

E o casă modestă, curată și ordonată, deși în aer plutește un soi de miros de jambon, scârbos și mult prea dulceag. Băiatul o ia înainte și noi ne luăm după el, până în spatele casei, într-o încăpere care

a servit cândva drept curte, dar care are acum un acoperiș din sticlă, susținut de stâlpi de fier, și în care stau înșirate una după alta patru mese. O duzină de policandre ard, umplând camera cu lumina lor pâlpâitoare. Pe mese zac trei cadavre în diverse stadii de disecție, podeaua este plină de găleți, și lângă al treilea cadavru stă un bărbat uriaș, cu cămașa descheiată la gât și cu mânecile suflecate, încins cu un șorț atât de mare încât pare să fi fost croit din pielea unei vaci. Ne aude și își ridică ochii de la îndeletnicirea lui, ținând încă în mână durdulie un soi de seringă, și chicotește la vederea noastră.

— Ați adus-o! Își șterge mâinile pe șorț și se îndreaptă spre noi cu un mers legănat, făcându-i semn băiatului să facă ordine pe masa cea mai apropiată. E neras, în barba țepoasă i s-au prins firimituri de mâncare care i-au pătat gulerul cămășii, are pielea scrofuloasă și murdară și sub nas i s-a adunat tutun de prizat. Se apropie și îi simțim mirosul și duhoarea care i se degajă din corp.

Craven lasă trupul înfășurat al fetei pe masă și, fonfăind încântat, Brookes îl împunge cu degetul, examinându-l.

— Bun, bun. Se întoarce către Lucan, apoi mă zărește și întinde o mână, atingându-mi obrazul.

— Cine-i drăgălașul ăsta? întreabă, și Lucan stă și se uită îndelung la mine.

— Gabriel, zice el într-un sfârșit. Brookes dă din cap spre mine.

— Douăsprezece guinee, nu-i așa? întreabă apoi, revenind la afaceri, iar Lucan zâmbește aprobator.

Apoi icnesc de scârbă, căci în spatele lui Brookes văd un șir de dulapuri, toate pline de lucrări în ceară reprezentând vene și artere, delicate precum filigranul, fie mâini întinse, fie capete întoarse pe jumătate, cu carnea, oasele și

organele ce le-au aparținut cândva acum descompuse.

— A, mi-ai văzut frumusețile.

Întorși în stradă, Lucan îmi cere să plec, îndesându-mi niște bani în mână.

— Nu te lăsa păcălit de ceea ce s-a întâmplat în seara asta, îmi spune. Brookes nu poate fi dus de nas.

Așezat pe capra trăsurii, Bridie scutură din cap și își țuguiază buzele, ca și cum ar fluiera. Lucan mă prinde imediat de cot cu o mișcare bruscă, strângându-mi brațul ca într-o menghină.

— Craven crede că sunt un prost că am încredere în tine, zice trăgându-mă mai aproape. Simt ochii lui Craven, care îmi sfredelesc spinarea. N-o să încerci să-ți bați joc de mine, nu-i așa, Swift? spune apoi Lucan cu o voce gravă, măsurată.

Scutur încet din cap, privindu-l adânc în ochii cu pupile întunecate, cu albul pătat și gălbui. Mă ține așa în loc, încheștat în această îmbrățișare. Apoi, râde ușor și îmi dă drumul.

— Hai, îi zice lui Craven, întorcându-i spatele, mai avem de lucru în noaptea asta.

Când ajung la ea, găsesc casa adâncită în întuneric; toată lumea s-a dus de mult la culcare. Îi simt trupul fierbinte, îngreunat de somn, atunci când îl cuprind. O iau în brațe, îi adulesc răsuflarea și îi văd pieptul respirând ușor. Dar tot singuri suntem, fiecare dintre noi încătușat în propria cușcă. Și totuși, lipindu-mi fața de gâtul ei, îmi doresc să mă pierd în ea pentru a-mi găsi acolo alinarea, această dorință dureroasă împiedicându-mă mult timp să adorm.

Nimic nu pare diferit atunci când mă trezesc, și totuși totul s-a schimbat. Banii pe i-am făcut sunt cât se poate de reali, la fel și amintirea modului în care i-am câștigat, care plutește în aer întinându-mă. Dar când stau întins aici, în patul ei,

toate îmi par cumva îndepărtate, o faptă comisă de altcineva, nu de mine, ceva ca un vis de demult.

Dacă ar fi să închid ochii la loc, totul ar dispărea, îmi zic, ar rămâne în urmă, totul în afară de plăcerea aceea violentă resimțită în orele petrecute alături de Lucan.

A plouat cât am dormit. E o zi întunecoasă, iar apa se vâlurește pe geamuri, în spatele draperiilor, și în timp ce mă scol și mă îmbrac, Arabella doarme în continuare. În pragul ușii îmi ridic gulerul de la haină, dar picăturile îmi alunecă reci pe gât când pășesc în stradă. Sunt cu mintea limpede și liber, dar neliniștea persistă în mine și nu sunt hotărât încotro să mă îndrept. Scotocesc în buzunar și scot moneda pe care Lucan mi-a dat-o noaptea trecută, apoi o strâng tare în palmă, conștient că tremur când o ating. E un secret aici, se pare, îl simt – ca și cum aș fi, într-un fel, împărțit în două, și banii ar fi fost făcuți de cealaltă jumătate a mea, o jumătate pe care o ascund în mine, ca un rol pe care l-aș juca și care ar reuși să mă elibereze.

Pe Poland Street mă opresc în fața unei farmacii. Înăuntru, lumina strălucește caldă, o sclipire gălbuie în întunecimea zilei. Simt o mâncărime în palma în care țin banii; capul chel al ajutorului de farmacist se apleacă și se ridică în timp ce lucrează, iar în spatele său, pe rafturile sprijinite de perete, se înșiră flacoanele. Nu trebuie s-o fac, știu asta, dar chiar în timp ce îmi spun că nu trebuie să intru și să-mi cheltuiesc banii, știu că o s-o fac, și deja pășesc înăuntru, iar clopoțelul de deasupra ușii sună.

Mai târziu, în camera mea, urmăresc granulele de opiu cum se dizolvă în pahar, lumina pâlpâitoare a lămpii pe rotunjimile sticlei. Afară plouă în continuare, dar mie încăperea mi se pare o bulă în mijlocul căreia eu stau suspendat. De jos, de la parter, se ridică vocile certărețe ale familiei Scarpi, eu însă abia le aud. La început, e doar un

soi de tristețe care mă cuprinde, ca și cum ceva s-ar fi rupt în mine și m-aș fi desfăcut cumva în bucăți și n-aș mai fi un întreg. Apoi rămâne doar murmurul ploii și flacăra lămpii dansând pe geamul de la fereastră.

Iar când mă duc din nou la Lucan, îl găsesc așteptându-mă. N-avem nici unul nevoie de cuvinte. El mă privește de parcă venirea mea i-ar fi răspuns unei întrebări, apoi se întoarce cu spatele și se îndepărtează fără să-mi dea atenție, ca și cum nici n-aș exista.

Mergem spre Cornhill și trăsură înaintează repede pe drumurile desfundate. Afară, străzile par nefamiliare în întuneric și străzii din cauza ceții. Într-un târziu, Lucan lovește cu bastonul în acoperiș, făcându-i semn lui Bridie să oprească. Coboară, dă din cap spre Craven și pornesc amândoi în beznă. Îi urmez de-a lungul unui gang, apoi ieșim într-o alee. În negura nopții totul e tăcut, nu se aude decât apa care picură din copaci și zgomotul îndepărtat al traficului. De undeva, din apropiere, răsună țipătul unei păsări și tusea unui copil care începe apoi să scâncească. Lucan și Craven cotesc pe o alee mărginită de un zid înalt, acoperit de iederă. Aici, Lucan mă ia de guler și mă trage spre el.

— Asigură-te că nu e nimeni prin preajmă, îmi spune uitându-se în sus. Măsor zidul cu privirea, apoi îmi bag mâna cu grijă în frunziș, în căutarea unui punct de sprijin. Zidul este ud și alunecos și miroase greu, a praf stătut, dar reușesc să-mi încheștez degetele în jurul tulpinilor cățărătoare și încep să urc, orbecăind. Numai că cizmele îmi alunecă aproape imediat, iar eu mă zbat, zgâriindu-mi genunchii și gleznele, apoi cad la pământ, lovindu-mă la picior și la șira spinării atât de tare încât am rămas întins acolo, incapabil să mai fac o mișcare.

N-apuc bine să-mi revin, că Lucan mă prinde de poala hainei.

— Ce faci? Vrei să ne petrecem noaptea la închisoare? mă întreabă trăgându-mă în sus și împingându-mă înapoi spre zid.

Un junghi de durere îmi săgetează glezna, dar mă prind de iederă pentru a-mi redobândi echilibrul și o iau de la capăt. De data aceasta nu mai alunec și în curând mă cațăr până în vârful zidului. Dau la o parte frunzele și arunc o privire spre spațiul îngust, împrejmuît, la capătul căruia zăresc o clădire cu ferestrele întunecate, deasupra căreia se înalță, ca o umbră în ceața deasă, clopotnița unei biserici.

Jos, Craven râde și simt furia cum urcă în mine. Mă întorc spre cei doi și șuier, anunțându-i că drumul e liber; cu o mișcare iute, Lucan îmi aruncă sacul pe care îl ținea în mână, apoi se apucă și el de frunzele de iederă și urcă lângă mine. Nu se uită spre mine, ci cercetează cu privirea terenul de sub noi, apoi trece dincolo de zid, cu un salt. Mă agăț de iederă și sar și eu, aterizând greu într-o băltoacă mlăștinoasă, și apa îmi pătrunde imediat în cizme. După o clipă, Craven apare și el lângă noi, îmi ia sacul din mâini și se îndepărtează printre șirul neregulat de pietre de mormânt răsturnate.

Luăm două cadavre, unul al unui bărbat mort cu mai puțin de două zile înainte și al doilea, al unui moșneag cu gura deschisă, pe cale să putrezească. E o treabă grea și anevoioasă și când terminăm, tremur de oboseală și abia mă mai țin pe picioare. Dar nu capăt nici un bănuț, Craven tachinându-mă că paracliserul de aici e un om foarte atent la drepturile sale și priceput să mânuiască pușca.

Vindem cadavrele paznicului spitalului St. Bart, un individ sașiu pe nume Atkinson, care ne plătește câte zece guinee de fiecare. Am mâinile jupuite și zgâriate și pantalonii murdari și rupți, într-un hal de nedescris. Îl urmăresc pe Lucan cum se tocmește cu Atkinson și ceva întunecat crește în mine, ca și cum m-aș fi îngreunat dintr-odată, dar tot îl urmez înapoi la trăsură.

Pe Holborn Hill îi cere lui Bridie să oprească. Bagă mâna în buzunar și scoate o bancnotă de cinci lire. La început nu mă clintesc, cu gândul să refuz banii și să plec, dar mai apoi întind mâna și iau bancnota oferită, pipăind hârtia care îmi foșnește în palmă.

Dar lucrurile nu se sfârșesc aici. Craven se desparte de noi și dau și eu să plec, dar Lucan mă oprește cu un gest.

— Nu, zice el, n-am terminat cu tine.

Bate cu bastonul în acoperișul trăsurii și pornim din nou la drum, trecând prin Grevil Street către Leather Lane și Clerkenwell și de aici, pe Windmill Hill. În Liquorpond cotim, intrând pe un mic teren împrejmuit, și mergem pe drumul șerpuitor până în capăt. Aici domnește tăcerea și, deși casele au fost cândva frumoase, acum au ajuns în paragină, cu ferestrele bătute în scânduri și întunecate. Birdie trage de frâie, încetinește caii, trece pe sub o arcadă și oprește într-o curte.

E așa de liniște și bezna atât de adâncă încât, dintr-odată, mă sperii, convins că m-au atras aici pentru a-mi face rău. Dar Lucan coboară și înaintează prin curte, oprindu-se pentru a bate într-o ușă laterală. Merg în spatele lui. Vocile noastre se aud înăbușit, apoi un bărbat strigă la noi, cerându-ne să spunem cu ce treabă ne aflăm acolo, căci e târziu și toată lumea doarme. Lucan își spune numele și, aproape imediat, se trage zăvorul și ușa se deschide, lăsând să se întrezărească prin lumina care răzbate palidă dinăuntru silueta unui bărbat pe jumătate ascunsă în spatele flăcării lămpii pe care o ține în mână.

— Ce-i? întreabă omul. Ce cauți aici?

— Am cu mine un gentleman care ar dori să închirieze o cameră la tine, răspunde Lucan. În lumina din prag, bărbatul stă în cumpănă, gata parcă în orice clipă să dispară înăuntru. Și totuși vine spre mine, înaintând oarecum dintr-o parte, ca un crab, și frecându-și mâinile, ca și cum i-aș oferi

o plăcere mult așteptată. Văzut de atât de aproape, nu mai e așa de bătrân precum crezusem, are treizeci, poate treizeci și cinci de ani, și nici n-arată atât de rău, cu excepția felului în care merge și a privirii sașii, care îi dă aerul unui retardat. Ridică lampa și fonfaie încântat.

— El e Graves, îl prezintă Lucan.

Casa e sărăcăcioasă, întunecată și neîngrijită. În bucătărie, în spatele ușii, stă o femeie pe jumătate beată. Ne vede și își ridică ochii, brusc interesată.

— Cine-i ăsta? întreabă uitându-se mai întâi la Lucan, apoi la mine.

— Un gentleman care vrea să închirieze o cameră, zice Graves.

Femeia mă măsoară din ochi, apoi pufnește disprețuitoare.

— Ce mai gentleman! spune.

Nu știu de unde se cunosc Lucan și Graves, dar se știu fără îndoială bine, căci Graves se tot gudură pe lângă el și îl lingusește, rugându-l să mai rămână ca să mai stea de vorbă. Dar Lucan îl refuză și pleacă repede, lăsându-mă singur cu cei doi.

Graves mă conduce într-o cameră de la etajul al doilea. E prăfuită și înghesuită, cât să încapă un pat, un lavabou și cam atât. Intru, și el mă urmează îndeaproape, mutând lucrurile de colo-colo, agitat, ca și cum ar vrea să mă ajute să mă instalez cât mai confortabil. Își ridică brațele, chicotind prosteste, și nu se retrage decât atunci când mă întorc spre el. Îmi vine să-l înjur, dar mă oprește ceva neliniștitor în felul în care se mișcă.

— Te rog, spun, acum aș vrea să rămân singur, dacă nu te superi. Nu pare să mă ia în serios și mai zăbovește, până ce mă întorc din nou spre el și abia atunci se trage înapoi, în hol.

Imediat după ce pleacă mă așez pe pat și îmi trec palma deschisă peste cearșafuri. Acestea sunt prăfuite și ferestrele întunecate din cauza funinginei și a murdăriei. Sub pat e o oală de

noapte; o trag spre mine cu piciorul, târșâind-o pe podea. Înăuntru zac excremente umane, încolăcite și uscate, de un maro-gălbui scârbos, și înconjurată de un ghemotoc de scame. Stau și mă uit îndelung la ele, apoi îmi pun cizma pe marginea oalei și o împing înapoi sub pat, ca să n-o mai văd.

Mai târziu aflu că Graves se poartă întotdeauna așa, stă în bucătărie și îi pândește pe chiriașii dispuși să stea cu el la taclale. E ceva imperios, lingușitor și insistent în el, ca și cum s-ar teme să rămână singur. Nu se mulțumește niciodată cu cât capătă și deseori se ține scai de mine, încercând să mă facă să mai stau cu el ca să pălăvrăgim.

Prima noapte pare în regulă, îmi dau seama de nevoia de conversație a unui biet om sărac cu duhul, dar după trei zile mă trezesc din cauza unor voci ridicate care vin de jos și, când cobor în bucătărie, dau peste unul dintre chiriași, un irlandez pe nume Murphy, beat și furios. Ține în mână o curea cu care își lovește, iar și iar, nevasta în cap și pe spinare, până ce îi dă sângele pe față și pielea i se învinețește. Dar nu această scenă mă cutremură, ci Graves, care stă pe scaun și privește, cu palmele lipite la piept, cu o expresie de plăcere întipărită pe chip și tremurând de o excitație abia ascunsă.

Încep să învăț meserie. Săpatul și dezgropatul. Cu sfoara, cârligul și lopata, încet-încet îi deprind tainele. Cum să sap un tunel până la capătul sicriului, cum să mă folosesc de greutatea pământului pentru a deschide capacul, cum să îndoi un cadavru pentru a-l îndesa în sac.

E bine că sunt înalt și puternic, căci munca e atât de grea încât îmi rupe spinarea. Să sapi o groapă în cât mai puțin timp posibil, să smulgi dinăuntru un trup, să-l treci peste ziduri – n-am mai văzut niciodată o muncă așa de grea. Măinile mele, cândva delicate, devin puternice și se înăspresc, iar unghiile îmi sunt rupte și înnegrite de țărână.

Și, deși urăsc meseria asta din tot sufletul, cu timpul mă dedic ei întru totul. Devin creația lui Lucan, fac tot ce-mi cere, mă supun voinței lui. Nu e pic de dragoste în relația mea cu el și nici între noi, cei care muncim pentru el, la mijloc sunt numai interese, banii pe care îi putem câștiga pentru a-i cheltui pe urmă.

Casa de pe Price's Street nu e singura pe care Lucan o deține. Mai are una pe Water Lane, în apropiere de închisoarea Bridewell și de cimitir. O ține întotdeauna încuiată, cu ferestrele și ușa bătute în scânduri, dar în spate e o altă intrare, printr-o mică alee, pe care o folosește. Înăuntru, casa aceasta este aproape goală, în afară de două încăperi în care se află câte un pat și o masă, și de o a treia în care zac de-a valma nenumărate piese desperecheate de mobilier, stricate, roase de carii și rupte. Mai are o casă în Southwalk, care dă spre cimitirul Guy. Și mai sunt și altele, sunt sigur, despre care doar am auzit zvonuri, fără să le fi văzut vreodată. Cadavrele pe care le scoatem din morminte poposesc pentru scurt timp în aceste locuri, depozitate în beciuri și în camerele goale, alături de uneltele noastre, înfășurate și ascunse bine prin cotloane.

Nu sunt singurul la cheremul lui Lucan. Cunoaște, se pare, multă lume și sunt puține locuri unde n-are oameni care spionează pentru el. Femei care stau cu ochii pe cimitire, gropari și purtători de sicrie. Paracliseri din parohii, surori medicale și hamali din port, aprozi și măturători de stradă; de peste tot adună informații despre morți și despre locurile unde le-au fost depuse trupurile, pentru ca noi să intervenim și să le luăm. Și, deși există și dintre aceia care ne împiedică în munca noastră, care îi apără pe morți cu puști și capcane, ba chiar și cu spada, de cele mai multe ori reușim să îi corupem, cumpărându-le complicitatea, dacă nu dragostea.

Și poate că asta și-a dorit dintotdeauna de la mine, să-i cedez. Să fie sigur că mă supun voinței lui, că îl ascult în toate. Să știe că îi aparțin, deși tot ce-mi doresc este să fiu un om liber.

Este o noapte rece și gheața s-a așternut peste ramurile copacilor și la ferestre. Ne despărțim în fața casei lui Brooke, iar eu țin în mână banii căpătați de la Lucan. Aș vrea să cumpăr opiu, dar e târziu și proviziile mi s-au împrușcat. Sângele îmi pulsează cu putere în tâmpile după toate câte s-au petrecut. În noaptea aceasta, am luat patru cadavre dintr-o groapă comună din cimitirul Blackfriars, iar membrele le erau înghețate în pământ. Sunt reci cadavrele, mai reci decât aerul, mai reci și mai grele decât țărâna.

Ar trebui să mă duc la Arabella, dar noaptea trecută ne-am certat; nimic serios, dar nu mai puțin dureros. A ghicit cu ce mă îndeletnicesc acum, din ce fac bani, dar nu vrea să vorbească despre asta, să mă descoasă. Uneori pare clădită din tăcere, din acele lucruri pe care refuză să le spună. Deseori nu mă simt bine-venit în casa ei, văd că toți se feresc de mine, de parcă le-ar fi teamă că aș putea să le fac vreun rău.

— De ce se holbează slujnica la mine? am întrebat-o, căci Mary nu se ridicase la venirea mea, ci rămăsese așezată în fața focului.

— Șșt, a răspuns Arabella.

M-am uitat la Mary, apoi din nou la Arabella, conștient de modul în care erau unite împotriva mea.

— Mă urmărește întotdeauna din ochi ca și cum aș fi un monstru, am obiectat.

— Ți-ai făcut o impresie greșită, a spus Arabella. Nu-i așa, Mary?

După o tăcere puțin prea lungă, Mary încuviințează dând din cap.

Graves stă în bucătărie cu Rose, femeia peste care am dat în noaptea în care Lucan m-a adus aici. Nu sunt căsătoriți, dar împart patul, deși nu

știu exact ce anume e între ei. Când intru, ea își întoarce brusc capul în direcția mea.

— Uite-l și pe frumușel, pufnește ea cu glas mult prea tare, dându-și capul pe spate și lăsându-l să cadă pe umărul lui Graves, amețită de băutură. Sunt dintr-odată copleșit de furie, de dorința de-a o lovi atât de tare încât să o fac să cadă la podea. Graves își mușcă buzele și ochii lui cruciși strălucesc.

— Stai jos, stai jos, se grăbește să spună, ridicându-se și împingând un scaun spre mine.

Îl trag către mine și mă așez. Rose pufnește din nou, luptându-se să-și țină capul drept. Graves se mișcă iute, cu prea multă râvnă în felul în care scoate un pahar și îl umple.

Băutura mă arde pe gât, dar o beau oricum, simțind privirea insistentă a lui Graves și pe cea mohorâtă a lui Rose. E ceva năvalnic în prezența lui Graves, în modul în care își copleșește musafirii cu atenții, așa încât, în ciuda manierelor și a felului în care arată, îi accept invitația la băutură și facem amândoi haz de Rose cea turmentată. Ora cinci ne prinde bătând darabana pe tăblia mesei, cântând tare și răgușit, îndemnând-o pe Rose să danseze și, în timp ce o urmăresc cum se învârte de colo-colo prin cameră, cu brațele ridicate deasupra capului, pierdută în iluzia frumuseții sale, mă distrez de minune, la fel ca și Graves.

Mai târziu, în camera mea întunecată, stau și ascult zgomotele orașului. Secunde se scurg una după alta. Simt pe degete și pe buze gustul Arabellei și trupul îmi miroase a pământ. Dacă îmi închid ochii o simt aici, în brațele mele, o umbră palpabilă, un vis în carne și oase. E din cauza opiului, știu, și totuși nu-i așa. Într-un târziu, reușesc să adorm și mă cufund în vise.

Se crapă de ziuă și noaptea este deja pe sfârșite. Craven și cu mine am fost în Camden Town, unde aerul nemișcat era limpede și curat,

stând parcă suspendat deasupra noastră, în așteptare. O presimțire nu mi-a dat pace toată noaptea.

Graves stă așezat în fața focului, cu fața îmbujorată de plăcerea anticipării. La început nu înțeleg ce se petrece și mă opresc în prag. Apoi nu spre el mă uit, ci spre Walker, care stă într-un colț. Și pe urmă îl văd și pe el, așezat lângă Graves, cu fața luminată de lampa de pe masă. Caley.

— Ucenicule, zice el.

Nu scot nici un cuvânt; prezența lui îmi provoacă un nod de greață în stomac.

— Ce-i? mă întreabă. Doar nu ți-ai închipuit că o să putrezesc în închisoare.

Scutur din cap. Apoi el împinge un scaun cu piciorul către mine.

— Hai, bea cu noi, mă îndeamnă.

Bărbații pălăvrăgesc despre tot felul de nimicuri. Un bărbat care și-a frânt gâtul căzând de pe Foster's Stairs, o femeie care a născut, deși soțul ei fusese închis în ultimele zece luni în temnița Newgate, o bandă care a furat un prunc dintr-un adăpost pentru femei din Bloomsbury. Caley s-a schimbat în aceste luni de închisoare: a slăbit, evident, și e mai palid, dar nu numai atât. Are un soi de sălbăticie nouă și o dispoziție nestatornică. Și Graves își dă seama de asta și se agață de vorbele lui Caley cu o euforie bolnăvicioasă.

Zorile au trecut de mult când împing scaunul și mă ridic în picioare. Afară lumea cenușie se deșteaptă. În camera mea, mă prăbușesc pe saltea, cu trupul ușor din cauza opiului și a oboselii. Iar când mă trezesc, nu mai dau de ei și casa este din nou cufundată în tăcere.

Caley nu aduce vorba despre ceea ce știu că îl frământă, despre adevăratul motiv care l-a făcut să vină aici.

În noaptea asta, cei trei s-au strâns deja și stau veseli la taclale. Bridie e așezat pe bancheta

trăsurii, iar Lucan și Craven stau rezemați de ușă. Tac când mă apropii, ca și cum ar fi discutat despre mine. Lucan nu mă întâmpină cu vorbe, se mărginește doar să-mi întâlnească privirea și să-i facă semn lui Bridie s-o ia din loc. Nu e mare lucru, dar e ceva care mă face să mă crispez. Și, în clipa aceea, cred că pricep motivul pentru care Caley mi s-a arătat. Îmi oferă complicitate, un secret pe care să îl împărtășim doar noi doi, fără ca Lucan să aibă habar de el.

Ceva e diferit, ceva s-a schimbat.

Mergem în Bethnal Green, acolo unde un copac se apleacă peste morminte. Găsim capacul desfăcut și înfig repede cârligul, dând la iveală spațiul gol de dedesubt.

La început, Lucan rămâne tăcut în picioare, urmărindu-mă din priviri, cu Craven alături. Nu ne vine să credem, doar cimitirul ăsta ne aparține de fapt și de drept.

Craven mă împinge deoparte. Îngenunchează și lasă raza torței să alunece mai întâi peste gaura prăfuită pe care am săpat-o, apoi peste mormanul de pământ pe care l-am aruncat peste mormânt, încercând să găsească o explicație. Pe fața îngustă nu i se citește nimic; își ridică ochii spre mine, făcându-mi semn spre cel mai apropiat mormânt.

— Verifică-l, îmi cere șuierând.

Iau lopata și fac cum mi s-a poruncit.

Pământul e afânat și lopata se afundă în el fără opreliști în timp ce sap respirând zgomotos, cu mușchii spatelui și picioarelor încordați de sângele care îmi pulsează în vene. Și când, în cele din urmă, ridic capacul, lopata se lovește de scândură, dezvăluind spațiul gol, ca și la primul sicriu.

— Asta nu e o întâmplare, spune Craven.

Lucan plimbă încet torța încoace și încolo, căutând urme în pământ. Raza luminează un punct rozaliu în mijlocul bulgărilor de țărână. E o cochilie rotundă și netedă, lăsată acolo de un prieten sau de o rudă, așezată în așa fel încât să

indice dacă mormântul a fost profanat. Îngenunchează fără grabă și o ridică în mână.

— Nu, într-adevăr, nu e o întâmplare, zice.

Dintr-odată, ceva se mișcă înăuntrul meu și înțeleg cine se face responsabil de asta și de ce. Inima îmi bate cu putere în piept, îmi simt trupul pierzându-și greutatea.

Lucan cântărește în continuare cochilia în palmă. Cu o mișcare atentă, se întinde și o așază înapoi pe mormanul de pământ, apoi se îndreaptă de șale.

— Umpleți mormintele la loc, spune.

Ne îndreptăm apoi spre Kensington, un loc unde frunzele căzute se aștern peste morminte; de dincolo de ziduri, se aude mugetul vacilor în somn. Într-un mormânt cu o lespede de granit zace trupul unui gentleman, cu un picior desprins de la genunchi în jos. Ne întoarcem pe străzile tăcute cu cadavrul bine înfășurat și așezat pe podeaua trăsurii. Lucan abia dacă scoate o vorbă tot drumul. Stau lângă el și în întunericul trăsurii simt un soi de vertij, o amețeală, o greață. Ajunși la Blenheim Steps, îl trezim pe Brookes din somn și îi vindem cadavrul, apoi ne despărțim și, cu banii care mi se cuvin în mână, o iau iute la picior, bucuros să scap de ei.

Mă întorc acasă și găsesc aleea cufundată în beznă și obloanele trase la ferestre pentru a nu lăsa ceața să pătrundă. Dinăuntru răzbat voci joase, nedeslușite, și râsul fonfăit al lui Graves. Ridic mâna și apăs pe clanță, dar ușa este încuiată și tăcerea se așterne brusc în timp ce eu forțez închizătoarea.

— Cine-i acolo? întreabă Graves.

— Gabriel, răspund.

Ivărul se mișcă, dând la iveală ochii sașii ai lui Graves, care deschide ușa doar atât cât să mă strecur înăuntru.

Camera este slab luminată și îl văd pe Caley, așezat lângă Rose și Walker.

— Ei, ucenicule, zice Caley, nu mi-am închipuit c-o să te întorci așa curând.

Pe podea văd urme de noroi și, prin ușa întredeschisă a camerei lui Graves, zăresc baloții.

— Văd că te-ai apucat din nou de treabă, spun.

Își ridică ochii spre mine.

— Și ce-i cu asta?

Lângă foc, Graves își trage scaunul înapoi, rânjind în așteptarea unei scene.

Într-un sfârșit, ridic din umeri. Caley ia o sticlă de pe masă și mi-o întinde.

— Hai, mai bine vino încoace să bei cu noi, zice.

Cadavrele rămân trei zile în camera lui Graves, pe jumătate acoperite cu un cearșaf de pânză. Lui Caley pare că nu-i pasă ce se întâmplă cu ele, le lasă să zacă acolo și să se strice, mâncate de șobolanii care fojgăiesc în pereți și în grinzile din tavan. Îmi închipui că a uitat de ele, dar în a treia zi mă opresc ca să arunc o privire și dau peste Caley, care mă urmărește din ochi, așezat pe un scaun. Își mușcă buzele la vederea mea.

— De ce nu le vinzi? întreb, dar ceva în felul în care mă privește mă face să amuțesc.

Cândva, de mult, pe când eram copil și mă jucam în podul grajdului, l-am văzut de sus pe băiatul rândașului strecurându-se înăuntru. Aveam șapte sau opt ani. Ceva în felul furișat în care se mișca m-a făcut să rămân tăcut, urmărindu-l.

Deși ne cunoșteam, nu eram prieteni, tatăl lui fiind un umil servitor, iar al meu un gentleman, fapt ce mă deosebea de toți ceilalți copii din casă.

A intrat într-unul dintre grajduri și a scos de la sân un sac din rafie. În el era o pisică, încă pui, pe care am recunoscut-o ca fiind a bucătăresei, o făptură roșcată și iute care obișnuia să toarcă răgușit și întretăiat. A scuturat din cap jucăușă când a fost lăsată jos și s-a întins, toată numai labe și coadă, începând apoi să exploreze locul. Băiatul a întins mâna și ea s-a apropiat, adulmecând și

frecându-și capul de el. Băiatul și-a plimbat palma pe spinarea ei o dată și încă o dată, până ce pisica s-a apropiat și mai mult, încolăcindu-se în jurul mâinii și lovindu-l ușurel pe brațe cu lăbuțele.

Băiatul stătuse atât de nemișcat, încât atunci când și-a încheștat mâna pe gâtul pisicii, ea a crezut probabil că fusese din greșeală, mârâind numai ușor și zbatându-se să scape din strânsoare. Numai că el nu vroia să-i dădea drumul; a prins-o și mai tare, împingând-o la podea. Chiar și atunci biata făptură părea să nu înțeleagă ce i se petrece, dar eu da, și inima mi se zbătea în piept în timp ce îl urmăream cum apasă cu toată greutatea mâinii pe animal. A scos din sac un ciocan și l-a ridicat, ținându-l o clipă așa, suspendat în aer, apoi a lovit cu putere în capul pisicii, iar și iar.

Odată fapta isprăvită, a lăsat ciocanul din mână și s-a tras în spate, curios parcă să vadă ce va face pisica. La început nu s-a mișcat și din capul spart îi curgea sânge, apoi a încercat să se ridice. Se clătina, nesigură pe picioare, cu mișcări bruște, necoordonate, voind să se îndepărteze. Mai întâi el a lăsat-o în pace, până ce a ajuns aproape de intrarea în grajd, apoi s-a apropiat și a lovit-o, doborând-o la pământ. Pisica a dat din nou să se ridice și el a lovit-o iar, apoi încă o dată, așezându-se mereu în așa fel încât să îi taie calea. Într-un sfârșit, pisica a sâsâit și a sărit să-l muște, înfingându-și dinții în piciorul lui și făcându-l să sângereze. Băiatul a înjurat, a luat ciocanul și l-a răsucit în aer, lovind pisica din lateral cu toată forța și izbind-o de perete. Au început să se învârtă unul în jurul celuilalt repede, tot mai repede, el tăindu-i tot timpul calea de scăpare, până ce, într-un târziu, și-a ridicat piciorul și a călcat pe ea, zdrobind-o, o dată și încă o dată, cu fața palidă iluminată de o bucurie sălbatică. Și în tot acest timp, eu am rămas nemișcat și n-am scos nici un sunet. Nu pentru că-mi era frică, nu simțeam teamă, și nici furie, ci mai degrabă un fel de

dorință, un sentiment tainic, oribil și minunat totodată, care îmi cuprindea mâinile, pieptul și ventrele. Nu s-a oprit decât atunci când pisica nu s-a mai clintit și corpul ei zăcea complet zdrobit. Pe fața lui pistruiată se vedeau picături de sânge. Eram incapabil să mă mișc sau să-mi întorc privirea. N-a scos o vorbă, și nici n-avea de ce, căci în acel moment mi-am dat seama că știuse tot timpul că eram acolo. Apoi a zâmbit și am înțeles dintr-odată rolul pe care îl jucasem în toată această tărașenie și faptul că fierbințeala de care fusesem cuprins nu se datorase spaimei, ci aprecierii.

Acum am ajuns ca uneori să nu-i suport atingerea. E ca o boală care stă tot timpul în mine faptul că știu că alții au atins-o, că știu totul despre minciunile pe care le-a spus; e o boală care îmi șoptește tot timpul în ureche și mă urmărește și în somn. Iar când o țin în brațe sunt copleșit de ură, nu numai față de ea, ci și față de mine și de tot ce e în jurul meu.

S-a mai întâmplat de încă două ori să găsim furate cadavrele pe care mizam. De fiecare dată treaba era făcută cu mare grijă, așa că știam că nu erau simpli hoți sau amatori. Sunt sigur că răspunzător de asta este Caley și, deși habar n-am unde le ține, el e mereu prezent la noi în casă, deci bănuiesc că și cadavrele se află pe undeva prin apropiere, ascunse bine în cine știe ce încăpere dosnică.

Omul degajă o anumită forță, n-am cum să neg. Nu numai din felul în care îl supune pe Graves voinței sale sau îl face pe Walker să îl asculte, dar chiar și prin modul în care umple camera cu prezența lui. Uneori este în toane proaste, înfricoșătoare, și cu toții ne temem de el. De fiecare dată când mă provoacă să-i răspund, eu aleg tăcerea și el ia asta drept o victorie.

Știu că e o prostie, dar găsesc un soi de bucurie sălbatică în modul în care Lucan este păcălit astfel. Mi-e clar că nu știe cine e de vină pentru ceea ce

se întâmplă, se vede din ceea ce face și din vorbele sale, deși trebuie să recunosc că nu se pierde niciodată cu firea și nici nu-și trădează îngrijorarea. Faptul acesta ar fi, mai mult ca sigur, admirabil în cazul oricui altcuiva, dar în timp ce urmăresc cum Caley își bate joc de el, nu simt nici pic de simpatie, ci numai dispreț pentru el și pentru ceea ce a făcut din mine.

Am fost mai întâi în Whitechapel, apoi în Clerkenwell. Am luat doi *mici*, o mână de dinți, nu cine știe ce scofală, dar Lucan nu ne lasă să plecăm. Trage de timp, găsim tot felul de pretexte ca să ne țină lângă el, deși eu sunt țăfnos și deloc în apele mele și trebuie neapărat să-mi iau drogul. Unele brutării s-au deschis deja și, la cererea lui Lucan, ne oprim să cumpărăm pâine. E caldă încă, abia scoasă din cuptor, dar am stomacul strâns ghem și nu pot să mă înfrupt din ea.

Apoi o trăsură se ivește din ceață. Vizitiul a așternut o scândură pe jos pentru ca doamna să poată urca. E micuță de statură și are fața ascunsă sub glugă. Dar când trecem pe lângă ea, se întoarce și, fără să-i văd fața, o recunosc după gest. Apoi ochii ni se întâlnesc și îi zăresc chipul palid.

Așezat în trăsură în fața mea, Lucan își dă capul pe spate, sfredelindu-mă de sub glugă cu ochii săi întunecați.

— Un bărbat n-ar trebui să-și cultive gusturi prea scumpe pentru posibilitățile lui, spune el. Craven izbucnește în râs. Mă uit la Lucan, susținându-i privirea și dorindu-mi să pot șterge zâmbetul de pe fața lui și de pe toate fețele.

Îmi deschide palma cu gingășie.

— Ce-ai pățit? mă întreabă, mângâindu-mi articulațiile degetelor cu pielea sfâșiată.

— O încăierare, zic eu. Nimic important.

— Și asta? spune pipăindu-mi coastele. E o vânătaie, cu pete purpurii și verzui.

— E de la muncă, răspund, nimic mai mult.

— De la muncă, repetă ca un ecou și reproșul nerostit plutește în aer. Nu se clintește, dar simt cum se îndepărtează de mine.

Într-un acces de furie, o dau la o parte mai tare decât intenționasem, iar ea face un pas în spate clătinându-se. Ceva ca o lumină mă traversează când o văd cum cade, o stare de plăcere mă cuprinde și, pentru o clipă, o privesc triumfător.

Pământul e fărămițat pe ambele laturi, răscolit și împrăștiat, iar mormintele deschise.

— Căinii! scuipă verdictul Craven, pășind în față, dar Lucan îl oprește cu un gest scurt.

— Așteaptă, zice, mai întâi să ne asigurăm că suntem singuri.

Craven dă din cap în semn de încuviințare, apoi pornește pe lângă zid.

Lucan rămâne nemișcat. Ține în lumina felinarului un cadavru cu abdomenul umflat peste măsură și fața trasă într-un rictus înfiorător, ca urmare a descompunerii. Alături zace un altul, de femeie, cu pielea în putrefacție, iar piatra de mormânt a fost răsturnată. Impasibil, trece raza de lumină de la unul la altul, abținându-se să facă vreun comentariu. Fac un pas în spate, la adăpostul umbrei, scot flaconul din haină și trag o dușcă.

— Au plecat de mult, spune Craven atunci când apare. Lucan dă din cap. Îngenunchează lângă corpul tumefiat întins pe pământ, atingând cu mâna fața distrusă. Apoi se ridică și se întoarce spre poartă. Când se apropie de mine, se oprește și își mișcă atât de iute brațul, apucându-mă cu putere de încheietura mâinii, încât n-am timp să reacționez.

— Lasă otrava aia, șuieră și mă smucește, iar flaconul îmi zboară din mână. Îl urmăresc cum cade, stăpânindu-mă cu greu să nu mă reped după el.

Afară plouă, cerul e gălbui și lumina murdară a zorilor de zi învăluie totul. Graves doarme în camera lui și sforăie cu un fluierat ușor. O sticlă

zace lângă foc. Aud un zgomot în spate și mă întorc, așteptându-mă cumva să dau cu ochii de Caley. Dar nu pe Caley îl văd, ci pe Craven, cu albul ochilor lucind fantomatic în lumina gălbuie și bolnăvicioasă.

— Nu e nimeni pe aici?

Scutur din cap.

— Cine să fie?

Zâmbește atotștiutor.

— Poate îmi spui tu.

— N-am ce să-ți spun, răspund. Dă ocol bucătăriei, fără să se grăbească, oprindu-se în fața fiecărei uși pentru a privi în sus sau în jos. Când ajunge la ușa de la beci, pune mâna pe clanță și o răsuțește încet. Nu o împinge și nici nu zornăie clanța, doar o apasă suficient de tare pentru a vedea dacă ușa e încuiată.

— Ce vrei? îl întreb.

— Mai nimic, răspunde, trăgând un scaun de lângă masă și așezându-se. Doar să-ți spun o vorbă.

— Atunci dă-i drumul mai repede, sunt mort de oboseală.

— Avem un trădător printre noi, zice.

— Zău? Mă lupt să-mi păstrez vocea calmă.

— Zău, răspunde urmărindu-mă cu atenție.

— De ce-mi spui mie asta?

— N-ai idee cine poate fi?

Scutur din cap și Craven rămâne câteva clipe fără să mai zică nimic.

— N-arăți prea bine, adaugă într-un târziu. Ești bolnav?

— Nu, doar foarte obosit, răspund, iar el dă încet din cap.

— Gândește-te la ce ți-am zis, zice împingând scaunul și ridicându-se ca să plece. Rămas singur, mă simt cuprins de o furie sălbatică. Îmi vine să fug, să mă reped asupra întregii lumii, și sentimentul acesta este incontrollabil. Măinile îmi

tremură în poală și, oricât aş vrea să mă stăpânesc, nu reuşesc să le opresc.

La început mă gândesc că am mai trăit această scenă. Totul pare să se repete și timpul să fi rămas, gângav, în loc.

Lucan îmi aruncă un zâmbet.

— Nu te așteptai să mă vezi aici?

Scutur din cap și dau să fac un pas în spate.

— De ce te ferești de mine? întreabă. Ai vreun motiv de teamă?

Privește de jur-împrejurul bucătăriei.

— Unde e Graves?

— E plecat, răspund, dar el nu mai zice nimic.

— Ce vrei? întreb, încercând să vorbesc pe un ton ferm, dar ceva anume în glasul meu mă trădează.

— Cum? spune apropiindu-se de mine. De unde atâta ură? Are ochii încețoșați, este beat. De ce? Nu ți-am fost oare prieten?

— Nu, răspund, nu-i vorba de nici o ură, dar el întinde mâna și îmi atinge fața, și îi simt inelele reci pe piele, iar gestul e aproape tandru.

— Ura e bună, zice, ne face mai puternici. Ceva se ridică în mine în timp ce îl ascult vorbind. Nu e ură, sau nu tocmai, și nici teamă, mai degrabă un soi de tandrețe, insuportabilă, dureroasă și violentă. Îmi ține fața între palme, o leagănă ușor și îi adușmănesc mirosul puternic de băutură.

Pare pe cale să mai spună ceva, dar pe scări cineva își drege glasul la vederea lui. E Caley și în spatele lui apare Walker, iar în aceeași clipă, Graves se ivește în ușa dinspre curte. Rămânem cu toții nemișcați.

— Așadar e adevărat, spune Lucan pe un ton liniștit.

Caley se dă în spate, cu trupul încordat, ca un copil pus dintr-odată în fața a ceva ce își dorea de mult, dar n-avea voie să atingă. Graves stă complet nemișcat, cu gura întredeschisă, în prag.

— Ce-i? întreabă Lucan. Doar nu ți-ai închipuit că n-o să dau de urma ta?

Caley nu răspunde, stă încă neclintit, ca și cum ar fi gata să o ia la fugă în orice clipă. În spatele lui, Walker tremură și răsuflă din greu, șuierând prin gura sa strâmbă. Lucan își retrage mâna încet de pe fața mea și eu fac un pas în spate.

— Și ce ți-ai zis? C-o să poți să-mi iei asta, nu-i așa? Tu, haimana irlandeză ce ești?

— Nu, spune Caley. Tu ești cel care a fost nedrept cu mine, bătrâne. Vocea îi tremură de furie, dar Lucan se mulțumește să izbucnească în râs.

— Te-am nedreptățit? Cum așa? Trimițându-te la răcoare? spune pufnind și întorcându-se ca să plece. Caley privește lung după silueta care se retrage. Pare învins, dar dintr-odată scoate cuțitul prins la brâu și face un pas în față. Lucan se răsucesce către el și se uită o clipă la cuțit cu o expresie de dispreț întipărită pe chip.

— Crezi că mi-e frică de tine? întreabă. Caley se mută de pe un picior pe altul, strângând cuțitul în mână.

— De ce să fie afacerea ta și numai a ta?

Lucan râde.

— Pentru că am câștigat acest drept, răspunde cu o voce joasă. Caley ezită între ură și teamă. Lucan se uită peste umărul lui, căutând privirea lui Walker.

— John Walker, hai, vino acum cu mine și o să dau uitării tot ce-ai făcut, spune el.

Lui Walker i s-a scurs sângele din obraji și fața îi e trasă, dar Lucan a ghicit ceva, ceva tainic care se petrece în sinea lui. Și totuși Walker nu face nici un pas ca să-l urmeze. Într-un târziu, Lucan îi mai aruncă lui Caley o privire și râde iar, și brațul lui Caley tremură și șovăie.

— Gândește-te bine la ce ți-am zis, spune Lucan și se întoarce din nou spre ușă. Caley rămâne în spatele lui, uitându-se la cuțitul pe care îl ține încă

în mână. Tremur din toate încheieturile, abia acum îmi dau seama, îmi simt picioarele slăbite și sunt gata să leșin. Totul s-a sfârșit.

Și pe urmă, dintr-odată, Caley își ridică ochii și apucă strâns cuțitul. Se furișează încet, abia târându-și picioarele, iar Lucan se întoarce prea târziu către el și, dintr-o singură lovitură, Caley îi înfige cuțitul în piept în timp ce ochii îi strălucesc în lacrimi.

În clipa când cuțitul pătrunde în corp, se așterne tăcerea. E ca și cum timpul și-ar fi încetinit mersul și totul ar fi acum posibil. Citesc pe fața lui Lucan o expresie care nu e de teamă, ci de neîncredere. Caley nu se clintește, lipit de pieptul lui Lucan, ca și cum nici lui nu i-ar veni să creadă ce a făcut. Apoi din gura lui Lucan țâșnește un șuvoi de sânge, gros și aproape negru. Picioarele îi tremură într-o mișcare convulsivă. Caley lasă cuțitul din mână și face un pas înapoi, iar picioarele lui Lucan se împleticesc sub greutatea corpului și el se prăbușește în genunchi. Ridică o mână și încearcă să atingă locul unde cuțitul iese din rana din piept, cu fața încă împietrită de șoc, dar palma pare să nu-l asculte, incapabilă să se strângă în jurul cuțitului, băjbâind în aer o dată și încă o dată, până ce, într-un final, corpul cedează și cade cu fața în sus.

Rămânem mult timp nemișcați cu toții, privind uluiți la trupul prăvălit la podea. Zace acolo chircit, cu greutatea lăsată pe cuțitul pe care Caley i l-a înfipt în piept. Sub el se formează o baltă de sânge care se lățește încet pe dalele din piatră, pătrunzând în crăpături, groasă și întunecată precum uleiul.

— Ce-ai făcut? întreb într-un sfârșit. Vorbele mele răsună prea tare și nefirești în tăcerea din încăpere.

Fața lui Caley e cenușie. Pare să nu înțeleagă. Walker stă rezemat de zid, înmărmurit. Doar

Graves se mișcă, frângându-și mâinile și tremurând pe lângă foc.

— Ce-ai făcut? repet, și Caley clatină din cap. Pare gata să nege totul și pornit să încerce să se dezvinovățească, dar apoi văd cum chipul i se încordează.

— L-am ucis, spune, și deși cuvintele sunt cât se poate de limpezi, tonul lui nu este ferm. L-am ucis, asta am făcut. Și ar fi trebuit s-o fac de multă vreme.

Simt un nod în mine, un soi de furie. Într-un fel, mă bucur de ceea ce a făcut. Și el simte același lucru, îi citesc asta pe chipul palid, o văd din modul scârbos în care tremură la gândul atâtor posibilități care i se deschid acum în față. Lângă mine, Graves stă acum nemișcat, privind cadavrul, îmbujorat de excitație, fără să-și poată desprinde privirea.

Îi ducem trupul cald din care viața abia s-a scurs în întunecimea beciului. E ceva irezistibil în acest act, și o simțim cu toții. În timp ce îl cărăm în jos pe scări, Graves se agită în jurul nostru, întinzându-și nerăbdător mâinile, ca și cum ar vrea să ne ajute, dar eu îl împing deoparte de fiecare dată.

Mai târziu, în bucătărie, stă așezat pe scaunul lui, legănându-se înainte și înapoi, aruncându-și excitat ochii spre pata de pe podea și trăncănind vrute și nevrute, făcând glume la nesfârșit despre ceea ce noi ceilalți nu vrem să discutăm. Indiferent ce nebunie l-a cuprins pe Caley mai înainte, acum a dispărut, și el bea, căzut pe gânduri, de parcă un soi de suferință s-ar instala acum în el și ar vrea s-o uite înecând-o în alcool. Mă uit la el și îmi doresc și eu să fiu oriunde altundeva, cât mai departe, dar n-am unde să plec, n-am cum să mă smulg de aici. Doar Walker nu pare să ia în seamă ce se petrece în jurul său; privește în gol, cu chipul lui tras și prelung. Nu pot să îl privesc, ceva din felul în care stă acolo nemișcat, mila care i se

citește pe față mi se par îngrozitor de insuportabile în noaptea aceasta.

Timp de o zi sau două, rămânem în această stare, învârtindu-ne fără rost prin casă în așteptarea lui Craven. „Trebuie că și-a dat seama că ceva nu e în regulă și o să vină negreșit”, îmi spun. La început mă gândesc cu teamă la acel moment, dar pe măsură ce zilele trec, îmi dau seama că nu sunt speriat, ci mai degrabă amorțit, ca și cum aș fi înțeles dintr-odată că Craven nu mai are nici o putere asupra mea.

În tot acest răstimp, prezența cadavrului din beci e ca o povară care apasă tot mai greu asupra noastră cu fiecare zi ce trece, grea aidoma unui val uriaș. Cunoașterea acestui lucru pare că se amplifică treptat în Graves, e ceva ce nu poate uita sau trece cu vederea. Mă urmărește peste tot și se agață mereu de mine, avid să discute despre asta. Și Caley s-a schimbat, dar în timp ce Graves nu poate sta locului și se agită, pălăvrăgind fără încetare, el devine tot mai tăcut și mai închis în sine.

Ceața s-a așternut peste oraș și zilele se scurg într-un amurg inform și aparent fără sfârșit. O dată sau de două ori mă aventurez afară, ca să cumpăr opiu, ca să beau sau pur și simplu să mă plimb, dar în cea mai mare parte a timpului rămân închis la mine în cameră. Nu dorm, sau nu prea mult, oricum, și orele trec pe lângă mine de parcă aș aluneca pe pojghița unui vis. Sunt conștient că iau prea mult opiu, dar mi se pare mai ușor să cedez nevoii de drog decât să încerc să îi rezist.

Nu prea ne omorâm nici cu munca, deși nopțile sunt tocmai potrivite, învăluite în ceața rece. Mergem o dată în Bethnal Green și altă dată la St. Giles, dar de fiecare dată nu luăm decât un cadavru și căpătăm pe el câte o duzină de guinee, nimic mai mult.

Și, într-o seară, cadavrul dispare ca prin farmec, ca și cum n-ar fi fost niciodată acolo, iar spațiul

din beci unde zăcuse rămâne cu desăvârșire gol.

Și pe urmă se întâmplă, așa cum era de altfel de așteptat. Un râs de femeie. Cobor scările și dau de Caley și de Graves stând în fața ușii camerei lui Graves, prinși într-o discuție confidențială. Walker stă și el într-un colț, pierdut în gânduri. Graves se uită în jur și, din gesturile sale, îmi dau seama pe loc că pune ceva la cale.

— Ce-i? Ce se întâmplă aici? întreb. Graves îi aruncă o privire lui Caley, care rânjește, de parcă ei doi ar împărtăși un secret pe care nu ar avea de gând să mi-l mărturisească, o taină cu care ar vrea mai degrabă să mă tachineze.

— Mai nimic, zice el zâmbind mânzește. Pe fața lui lividă văd aceeași privire ca în noaptea aceea, o expresie sălbatică întipărită pe chip. Graves izbucnește în râsul lui prostesc, ca și cum Caley ar fi spus o glumă. Picioarele îmi tremură când fac un pas spre ușă; Caley nu încearcă să se așeze în drum, se dă pur și simplu la o parte, făcându-mi loc să trec.

Pe patul lui Graves stă tolănită o femeie în vârstă, sprijinită într-o rână de perete. E îmbrăcată într-o rochie numai zdrențe, plină de pete, cu un șal murdar pe umeri, iar în mână ține o halbă de rom. Mă aude când intru și își ridică privirea mioapă, adulmecând aerul.

— Tu ești, Tom? întreabă. Derutat, mă uit în jur, și în acest timp Caley și Graves se apropie, trec pe lângă mine și intră și ei în încăpere.

— Nu, e un prieten, un alt prieten de-al nostru, răspunde Graves, abia abținându-se să nu izbucnească în râs. Fața îi strălucește de o veselie nefirească și ochii lui sașii par să privească oriunde în altă parte numai spre mine nu. Se îndreaptă către ea cu un braț întins în față pentru a-i aminti că are halba în mână.

— Da' o să vină și el cât de curând, nu-i așa? întreabă femeia, și Graves chicotește.

— Sigur, zice el, întinzându-i sticla, hai, bea, femeie! Bătrâna se hlizește și duce lacomă sticla la gură, plescăind din buze și sorbind zgomotos. Gura ei știrbă tremură de la atâta băutură și buzele zbârcite sunt umede, oribile la vedere. Graves se întoarce cu spatele la noi și face o mică piruetă, ținându-și brațele strânse la piept. Lângă mine simt râsuflarea fierbinte și iute a lui Caley.

— Cine e? întreb.

— Ce nu pricepi? Zice el. E mama lui Tom. Și dintr-odată înțeleg ce pune la cale. E un lucru rău, știu bine, și totuși fascinant, cu o anume libertate în voia căreia să te abandonezi. Caley se apropie de femeie mișcându-se încet.

— Tom? întreabă ea, și Caley râde. Pare atât de tânăr și de înspăimântător în răutatea lui, gândesc eu.

— Nu, spune el, nu e Tom, și își pune o mână pe capul ei, atingându-i părul. Femeia cotocodăcește ca o găină beată, într-o parodie grotescă a unui chicotit de fetișcană. Vizibil excitat, Graves urmărește scena din picioare, încleștându-și și descleștându-și spasmodic mâinile. Caley ridică un braț și o mângâie pe bătrână pe păr și inima îmi sare din piept de fiecare dată când mâna i se apropie de cap. Sub mângâierile lui, femeia murmură ceva, iar Caley chicotește, cântându-i în strună. Dintr-odată o înșfacă de păr, răsucindu-l pe mână și împingând-o pe bătrână, care cade pe podea, în fața mea. Se mișcă iute ca un șarpe, cu o ferocitate șocantă. Femeia scoate un țipăt înspăimântat.

— Ce faci? geme ea. Dar Caley îi răspunde printr-un hohot de râs, ținând-o cu o mână, cealaltă fiindu-i încolăcită în jurul gâtului ei.

— Te rog, scâncește ea, am bani la mine, un șiling, dacă vrei..., dar Caley nu pare să o audă și o strânge și mai tare de gât. Bătrâna începe să se zbată și să dea din picioare, zvârcolindu-se și încercând să-l lovească.

— Țineți-o, țipă el el, țineți-o bine, dar eu nu mă clintesc din loc, și nici Graves. Totul e îngrozitor, modul în care o ține la pământ, fața lui palidă și buzele țuguiate într-un sărut perfid. Femeia îl zgârie pe gât cu unghiile și sângele țâșnește, dar Caley nu pare să simtă durerea, ci îmi strigă din nou s-o țin de brațe, s-o imobilizez. Și de data aceasta îl ascult și sar în ajutorul lui.

Acum îi șoptește, îmi dau seama, îi murmură la ureche drăgălășenii, vorbe ce par a fi de iubire, dar sunt de fapt izvorâte din ură.

— Nu, nu, urlă femeia, lăsați-mă în pace, îl vreau pe Tom. Caley apucă șalul de un colț și, cu două degete, i-l îndeasă în gură. Mă aștept ca ea să încerce să-l muște de mână, dar se îneacă și scuipă înnebunită de spaimă, și astfel se îneacă și mai tare, și el îi îndeasă și mai mult șalul pe gât, până ce nu mai poate răsufla. Ochii ei, cândva probabil albaștri, pătați acum cu galben de la nicotină și străbătuți de vinișoare roșii, sunt măriți de groază și i se învârt frenetic în cap. Caley nu mai vorbește, concentrat cu o precizie înfiorătoare asupra sarcinii pe care și-a propus-o. Cu cealaltă mână o prinde de nas, îl strânge și îl răsuțește și, deși ea se zbate scoțând sunete înăbușite, nu reușește să se elibereze. Iar el pare foarte calm în timp ce ea se zvârcolește și se agită, lupta prelungindu-se, până ce, într-un final, se potolește și totul se termină.

Rămân mult timp nemișcat. Simt sub mâini cum bătrâna nu se mai încordează și nu mai împinge. În cele din urmă, slăbesc strânsoarea, apoi îi dau drumul de tot și mă ridic. Totul pare la fel ca înainte, dar de fapt nimic nu mai e așa cum a fost: Graves tremură și acum de excitație, cu un braț pe jumătate întins spre femeie, ca și cum ar vrea să o atingă, dar se ferește, din teamă. Caley s-a ridicat și el și picăturile de sânge din zgârieturile de pe gât îi strălucesc pe piele. Din gura femeii iese colțul de șal, iar fața îi e roșie și ochii ieșiți din orbite. Nu

știu cum ar trebui să mă simt, știu doar că nu așa: sunt calm și întrucâtva amorțit, de parcă aș fi făcut ceva previzibil, de parcă aș fi comis o faptă oarecare, atât și nimic mai mult. Caley își ridică privirea spre mine și îi citesc din nou în ochi acea nebunie ca în noaptea în care îl omorâse pe Lucan. Numai că, de data aceasta, mai zăresc și altceva, ceva asemănător cu o pierdere, cu o durere, ca și cum ceea ce căutase și găsisese în acest act dispăruse deja pe nesimțite.

Ducem cadavrul la spitalul St. Giles, ca să-l vindem omului lui Sir Astley. Trupul e ușor și se bălângăne în sac.

— E cald încă, zice Barker ridicându-și ochii spre noi în timp ce îl atinge. Caley nu scoate nici un cuvânt, stă încordat, și tăcerea se prelungește prea mult, iar eu mă sperii.

— E proaspăt, spun într-un târziu. Nu asta a cerut stăpânul tău?

Barker îmi aruncă o privire, apoi zâmbește.

— Ba da, răspunde, asta a cerut.

Ne întoarcem în Clerkenwell, croindu-ne drum pe străzile întunecate, iar eu mă mișc cumva în afara propriului corp. E ciudat, dar nu simt nici un pic de vină, și nici remușcare, plutesc într-un soi de irealitate, de parcă o parte a acestei lumi s-ar fi schimbat cumva, fără a mai putea vreodată să revină la ceea ce a fost. Poate sunt beat sau amețit de opiu, căci culorile și sunetele îmi par mai strălucitoare, mai tari, și totuși mai îndepărtate.

Să iei viața cuiva e un lucru atât de simplu. Cu nimic mai greu decât să scoți un dinte sau să diseci un cadavru. Aș putea pretinde că am făcut-o de teamă că bătrâna ne-ar fi putut trăda, dar nu-i așa. Și nici din plăcere sau pentru că aș fi înnebunit brusc, căci mi-am păstrat tot timpul cumpătul și mintea mi-a rămas limpede. Am făcut-o pentru că am putut să o fac, pentru că în momentul acela, în încăperea aceea, mi s-a părut mai ușor să o fac decât să nu o fac. Și pentru că am întrezărit în

acest gest o posibilitate de a evada din mine, ca și cum făcând acest gest n-aș mai fi fost cine eram și, timp de câteva secunde, m-aș fi putut simți liber și cu cugetul împăcat.

Trece o săptămână, curgând ca apele unui râu. Nu discutăm despre evenimentele acelei nopți, dar ele sunt mereu prezente între noi, puternice, cutremurătoare. Privit din exterior, Graves pare foarte afectat, își stăpânește pe cât poate pornirile prostesti, ca și cum și-ar ține răsuflarea, râde mai rar, se poartă cu oaspeții mai puțin lingușitor și mai atent.

Și Caley s-a schimbat, e mereu încruntat, dar și sigur pe sine. Violența lui, care mocnea cândva, tot timpul gata să izbucnească, este înlocuită acum de o stare mai liniștită, mai calmă. Zilele trec și banii mi se împrăștiează în buzunar și, fără umbră de îndoială, și lui i se întâmplă la fel, însă nu dă nici un semn că ar fi dornic să se reapece de muncă, preferând să piardă timpul în bucătărie alături de Graves, de Walker și de mine. Pare în permanență vigilent, de parcă ar cloci ceva sau un lucru l-ar roade cumva pe dinăuntru, ca un cuib de șobolani.

Într-o noapte, când Rose își face apariția în compania lui Graves, Caley nu obiectează și nici nu recurge la amenințări. Graves nu și-a ținut probabil gura în fața ei, căci femeia se poartă acum cu prudență față de Caley și îl urmărește ca pe un câine nedemn de încredere, parându-i zâmbetele și farmecele cu priviri atente și mâini care îl resping.

Și Caley s-a schimbat, e mereu încruntat, dar și sigur pe sine. Violența lui, care mocnea cândva, tot timpul gata să izbucnească, este înlocuită acum de o stare mai liniștită, mai calmă. Zilele trec și banii mi se împrăștiează în buzunar și, fără umbră de îndoială, și lui i se întâmplă la fel, însă nu dă nici un semn că ar fi dornic să se reapece de muncă, preferând să piardă timpul în bucătărie alături de Graves, de Walker și de mine. Pare în permanență

vigilent, de parcă ar cloci ceva sau un lucru l-ar roade cumva pe dinăuntru, ca un cuib de șobolani.

Într-o noapte, când Rose își face apariția în compania lui Graves, Caley nu obiectează și nici nu recurge la amenințări. Graves nu și-a ținut probabil gura în fața ei, căci femeia se poartă acum cu prudență față de Caley și îl urmărește ca pe un câine nedemn de încredere, parându-i zâmbetele și farmecele cu priviri atente și mâini care îl resping.

Următorul este un băiat adus de Caley în casă. Au trecut zece zile de la moartea bătrânei. Rose e adormită în camera lui Graves. Deși râde, băiatul se află într-o dispoziție funestă. Graves și cu mine suntem în bucătărie, și când ne vede ne strigă măscări, făcându-ne pederăști și amenințându-ne că ne va înfinge un pumnal în cur dacă îndrăznim să îl atingem. Are într-adevăr un pumnal, pe care ni-l și arată: e un obiect periculos, cu tăișul bont și rupt. Ia totuși băutura pe care i-o întinde Caley și se așază. Nu vorbim între noi, dar îmi dau foarte bine seama ce urmează să se întâmple.

Îi dăm rom și laudanum și, peste puțină vreme, sub efectul băuturii, începe să ne arunce priviri furișe. E murdar, cu fața ciuruită de coșuri și cu smocuri de păr năclăit în cap, dar când Caley îl mângâie pe obraz, nu rezistă și mă urmărește cu privirea, ca să se asigure că înțeleg ce fel de băiat este.

— Arată-ne încă o dată cuțitul, îi cere Caley, și băiatul îl scoate cu un aer de cunoscător.

— Să mi-l dai înapoi, spune, iar Caley zâmbește în timp ce i-l smulge din mână. Graves se oprește din chicotit.

— Da, sigur că da, zice Caley.

Când vine vremea, băiatul își dă duhul repede, amețit de drog. De data asta nu mă mai ofer să ajut, doar îl urmăresc pe Caley cum ia o pernă și i-o apasă pe figură. Pare că privesc scena de undeva, din afară, de parcă nu m-aș afla în această încăpere, de parcă aș fi cufundat în somn și aș

vedea totul în vis. Caley este în întregime concentrat asupra noii sarcini, încercând parcă să găsească în ceea ce face un răspuns anume, un soi de eliberare. Numai că, în clipa morții, atunci când băiatul rămâne nemișcat, încetând să dea din picioare și să se zbată, îl văd pe Caley cum respiră dintr-odată sacadat și iute, înfiorat nu de plăcere, ci de o senzație de pierdere a ceva dispărut la fel de repede precum venise.

Vindem cadavrul portarului lui Sir Astley, la fel cum am făcut și cu zece zile înainte cu cel al bătrânei. Primim opt guinee, o sumă care ni se pare cam mică. Deși Graves nu ne însoțește pe noi, ceilalți trei, Caley păstrează o guinee pentru el și i-o strecoară în palmă când ne întoarcem în Clerkenwell. Graves ia moneda din mână lui Caley și o ține strâns în palmă, mutându-se de pe un picior pe altul, ca și cum s-ar teme să nu i-o smulgem înapoi, apoi râde fonfăit și o vâra în buzunarul de la haină.

Caley e într-o stare tare proastă, nervos la culme, gata-gata să izbucnească într-un acces de furie. Se mișcă de colo-colo, fără rost, prin cameră și ia de pe polița șemineului diverse lucruri pe care le examinează. Nu pare deloc mulțumit. Apoi se oprește în fața camerei lui Graves. Rose e înăuntru, adormită. Caley intră pe ușă și se așază pe pat lângă ea. Ea murmură ceva în somn și se întoarce pe-o parte, îndepărtându-se puțin. Graves se apropie tiptil și se oprește în ușă, iar chipul cu ochii lui sașii îi tremură. Walker rămâne nemișcat lângă mine și răsuflă șuierat cu gura lui știrbă. Ochii îi strălucesc de spaimă, dar și de lacrimi, sau cel puțin așa mi se pare. Caley își ridică privirea spre Graves, apoi își trece mâna prin părul lui Rose, o dată și încă o dată.

Următorul este un invalid pe nume Matthiessen, pe care îl înăbușim cu perna, ca și pe băiat. În ciuda infirmității, se luptă și mă lovește cu pumnii, în timp ce îl țin ținut cu forța în pat, și îmi

slăbește un dinte în gură. Îl vindem pe Matthiessen lui Brookes, care ne oferă douăsprezece guinee, apreciind prospețimea cadavrului. Brookes nu-l are deloc la inimă pe Caley, o văd din felul cum se uită la noi, și asta deși Caley se poartă cât se poate de atent și de politicos cu el.

Și pe urmă, adunați în bucătăria casei lui Graves, cu ploaia ce toarnă cu găleata în curte, ne așezăm și ne punem pe băut. Caley ține în mână un cuțit pe care îl apasă de tăblia mesei, tăind adânc în lemn cu brațul încordat de efort. Graves murmură ceva, nu știu dacă pentru sine sau în urechea lui Rose. Walker stă deoparte, pe podea, cu genunchii strânși la piept, uitându-se la Caley. Privește în jur cu ochi mari și umezi și îmi aduc aminte de felul în care se comportase după uciderea băiatului, de parcă ceva drag pierise pentru totdeauna și acum nimic nu mai avea sens.

Nu știu când devine o obișnuință. La început, totul pare că se petrece aproape haotic: o noapte de beție, un prieten nou, mersul cu el spre casă. E ca un joc ale cărui reguli le înțelegem, fiecare dintre noi, fără să ne fi fost explicate. Dar adevărul este că nu e întâmplător, sau în fine, nu tocmai. Cu toții știm ce urmează imediat ce începe și ceva se mișcă în noi și ne înfioară, iar sentimentul anticipării este la fel de irezistibil ca și actul în sine.

Vindem cadavrele cui avem chef: unii bănuiesc probabil cum facem rost de ele, dar nimeni nu-și permite să refuze marfa. Suntem precauți cu Brookes. Cu Brookes și cu domnul Poll. Împărțim câștigul în trei, între Walker, Caley și mine, punând întotdeauna deoparte câte o guinee care ajunge în mâna lui Graves. Și, deși avem fără îndoială nevoie de ei, banii par uneori ca un gând întârziat, fără legătură cu fapta din care au provenit.

După Matthiessen urmează o scoțiancă al cărei nume nu îl aflăm niciodată, ademenită de Caley într-o noapte geroasă cu promisiunea mâncării și a

unui loc unde să pună capul. Urmează un alt tinerel, chior de un ochi și cam credul din fire, care cerșea dimineața în Clerkenwell Green și pe care îl adormim cu laudanum și pe care îl sufocăm strângându-l de nas. Mai e și un băiat italian, Fido. Și alții, încă vreo jumătate de duzină, prea mulți pentru a mi-i aminti acum pe toți, deși cu fiecare nouă ocazie, în noi se naște un sentiment de și mai mare grabă, de cădere tot mai adâncă.

Nu că nu mi-aș da seama de implicațiile faptelor mele sau că nu m-aș simți deloc vinovat de ele. Lucrurile acestea și-au pierdut însă cumva sensul și le privesc ca și cum ar aparține unui alt timp și spațiu. O fi din cauza opiului, dar mi se pare că nu eu comit aceste acte, ci, aidoma unui somnambul, îmi ridic, fără să vreau, brațul în vis sau îmi pun picioarele în mișcare. Ca și cum aș fi eu însumi gol pe dinăuntru, și lucrul acesta pe care îl fac ar adânci și mai mult acest vid lăuntric.

Așa că mă trezesc dimineața, ușor și fără de griji. Uneori, în răstimpul amorf al orelor din noapte care se scurg pe lângă mine, mă deșteaptă voci venite din celelalte încăperi, râsete și gemete de durere, vise dezlănate într-un somn febril. În față mă izbește mirosul acru al așternuturilor subțiri și pielea îmi e rece în aerul înghețat. Afară, lumea se mișcă în continuare ca într-un vid.

Acum vin mai des, de două ori pe săptămână, câteodată chiar și de trei. Și totuși sunt atât de puțini, față de câți există. Dacă am face asta în tunelele orașului, ne-am găsi probabil tot timpul de lucru, și tot ar mai rămâne mii și mii. Cineva probabil a aflat, cineva știe. Cu toate acestea, nu începe să umble nici un zvon înfricoșat cum că oamenii sunt uciși și dispar, iar cadavrele le sunt furate și aduse pe o masă de disecție pentru a servi drept material de studiu. Cineva le simte însă lipsa, mă gândesc, sunt sigur că au rude sau prieteni care le duc dorul. Și totuși, atunci când intru în prăvăliile care vând gin sau în piață, nu aud vești

cum că panica ar fi cuprins orașul. Ar putea la fel de bine să fi fost niște fantome toți oamenii aceștia, căci alții se grăbesc să le ia imediat locul și tumultul orașului îi înghite mult prea repede pe cei plecați dintre vii, rămași uitați și nepomeniți, de parcă nici n-ar fi existat vreodată, de parcă nici nu ar fi trecut prin această lume.

La început nu-mi dau seama că a dispărut. Este un om liniștit din fire și se ferește tot timpul, cu mare grijă, din calea noastră. Caley stă așezat pe un scaun în fața focului, făcându-și de lucru cu o bucată de lemn și cuțitul se mișcă înainte și înapoi în timp ce cioplește. Afară e un frig mușcător și norii se deplasează repede pe cerul palid, mort. Iau sticla de pe masă și sorb din ea, conștient de faptul că nu se va obosi să-și ridice privirea spre mine. Abia atunci îmi dau seama că nu e în cameră și că nu l-am văzut de fapt pe nicăieri. E ceva ciudat aici, îmi spun.

— Unde e Walker? întreb, dar Caley își ține în continuare ochii fixați pe bucata de lemn, meșterind cu cuțitul. Un nod mi se strânge în piept.

— Ce-ai făcut cu el? întreb acum, dar el nu-mi dă atenție și mâna i se mișcă mai repede pe cuțit. Nu-mi pot lua ochii de la tăiș.

— De ce nu vorbești? Ce-mi ascunzi?

Stă pe scaun și își strânge buzele.

— Vorbește! Glasul îmi sună mai aspru, tremurător. Spune-mi unde e. Ar trebui să mă duc spre el, să-mi pun mâna pe brațul său și să-i întorc fața către mine, dar privirea lui fixă și cuțitul pe care îl mânuiește mă înspăimântă.

— Vorbește! îi cer din nou și, de această dată, el se ridică în picioare și dă la o parte bucata de lemn, care cade și se rostogolește într-un colț al încăperii.

— A plecat, răspunde cu o voce spartă, dar expresia de pe chip îi contrazice spusele. Dintr-odată pare foarte tânăr, ca și cum ar fi redevenit un băiețandru, doar cu puțin mai mare ca

mine. Pe fața lui se citește mai degrabă durere decât furie – o durere atât de intensă încât am impresia că e pe cale să-și ia singur zilele.

Mai târziu mă trezesc din somn și dau cu ochii de el, așezat pe patul meu. Nu a intrat niciodată până acum la mine în cameră fără motiv, mulțumindu-se întotdeauna să rămână în ușă, ca și cum s-ar fi temut de ceea ce ar fi putut găsi înăuntru, sau poate chiar de mine. Acum însă stă pe pat, cu spatele rezemat de perete și genunchii la piept. Poate c-ar trebui să-mi fie frică, dar nu cred că vrea să-mi facă vreun rău, atât de ciudată mi se pare prezența lui aici. Ține ceva în mâini. Mă ridic încet și văd că e medalionul. Își trece un deget peste chipul ei, pe deasupra sticlei.

— E mama ta? mă întreabă.

Încuviințez din cap, fără să rostesc o vorbă. Nu mă scapă din ochi.

— Ai cunoscut-o?

Scutur din cap.

— Nu, răspund încet. Dar tu?... Îți mai aduci aminte de ea?

Se închide în sine.

— Uneori, zice într-un târziu. Îi ascult vorba domoală, cu accent irlandez, încercând să-mi imaginez mahalaua din Dublin unde s-a născut.

— Dacă aș avea și eu un portret al ei, poate că mi-aș aminti mai bine cum arăta.

— Poate, îl aprob. Stă și se uită îndelung la medalion. Și atunci când vorbește din nou, o face pe un ton mai calm.

— Nu e ceea ce crezi tu.

— Cum adică?

— A trebuit s-o fac, nu mi-a dat de ales. N-a priceput nimic. Se întoarce cu fața spre mine, căutându-mi privirea, jinduind după ceva ce nu-i pot oferi. Într-un final, dau din cap aprobator și mă uit în altă parte.

— Da, spun, deși ceva se ridică în mine, ca pentru a-mi contrazice afirmația. Da, am înțeles ce

vrei să spui.

După ce pleacă, scot dopul sticlei și beau, dorindu-mi din toată inima să nu fiu aici, ci oriunde în altă parte. Opiul îmi lasă un gust acru în gură. Cu o zi înainte mă plimbasem pe străzile din Bloomsbury, uitându-mă la ferestrele caselor. Bărbați și femei, fiecare mișcându-se în lumile lor pline de lumină, vorbeau și râdeau, citeau sau ascultau. Ce n-aș fi dat să mă duc spre ei, să le intru în case și să devin iarăși unul dintre ei. Dar știam prea bine că nu se poate, că ieșisem din această lume, că trecusem dincolo de ea.

Odată cu dispariția lui Walker, se petrece o schimbare cu noi trei. Acum suntem legați pe vecie unul de altul, o știm cu toții. Caley pare mai crud, mai dificil, dar și mai tăcut. Deși abia dacă schimbăm vreo vorbă, între noi doi s-a instalat o anumită intimitate, o acceptare tacită a faptului că ne cunoaștem unul pe celălalt mai bine decât ne-am dori.

Graves ghicește probabil și el ce s-a întâmplat cu Walker, dar își ține gura. În timp ce în trecut se gudura pe lângă Caley, acum pare aproape înfricoșat de el și preferă să stea retras, mormăind în barbă, așezat în fața focului. O dată mă prinde în hol și se apropie de mine, fixându-mă cu ochii lui sașii, mă împunge cu o mână în piept și mă întreabă ce știu despre asta și de ce anume se făcuse Walker vinovat. Mi-e scârbă de această fascinație și de insistența lui și nu-i răspund, îl împing în lături și mă refugiez la mine în cameră.

În noaptea aceea se poartă ca un străin cu noi, distant și ciudat, iar când Caley se leagă de el, se trage în lături, ridicându-și mâna și chicotind, ca o jucărie stricată, pentru ca apoi să izbucnească, nemângâiat, în hohote de plâns. La oricine altcineva aș lua toate acestea drept semne de căință, dar nu la el, care găsește atâta plăcere în ceea ce facem.

Ar trebui să-mi pese, știu, dar nu-mi pasă. Cu fiecare nou cadavru, devin tot mai indiferent. Și, odată cu această greutate întunecată care mă apasă, în mine crește lipsa de speranță, o senzație dureroasă, nu că ceea ce fac este rău, ci că am eșuat cumva. Că am avut ceva și că l-am lăsat să-mi scape din mână.

Suntem în cimitirul de la biserica St. Pancras, un loc unde iedera acoperă zidurile și apa susură printre pietre. Acolo aud un zgomot slab, ca și cum cineva ar arma pe ascuns un pistol. Silueta lui Craven se ivește de sus, din umbra întunericului. Îl recunosc imediat după felul în care se mișcă, adus de spate. În spatele lui apare Bridie, apoi un alt bărbat necunoscut. Craven ține în mână un pistol pe care îl îndreaptă asupra noastră.

— Deci e adevărat ce-am auzit, spune.

Simt greutatea roabei în mâini; o pun încet la pământ, nesigur de ceea ce intenționează să facă. În fața mea, Caley a rămas nemișcat, holbându-se la butoiașul pistolului.

— Ce treabă ai pe-aici? întreabă el.

— Aș putea să te întreb și eu același lucru, răspunde Craven. Face un pas în față spre roabă, ținând în continuare pistolul ridicat într-o mână. Cu cealaltă, dă la o parte bețele cu care am acoperit baloții.

Ceva îl tulbură, un lucru pe care nici el nu îl înțelege deocamdată. Caley dă să se apropie, dar Craven îndreaptă pistolul spre el.

— Unde ți-e umbra, unde e câinele ăla ticălos pe care îl numeai prieten? îl întreabă el apoi. Caley pare gata să se repeadă la el, sau așa am pentru o clipă impresia, dar pe urmă văd că nu se clintește din loc. Atunci Craven coboară mâna în care ținea pistolul și se întoarce către mine.

— Am spus cândva că suntem niște proști să ne înhăităm cu tine, îmi spune. Și văd că am avut dreptate.

După ce Craven cu ai lui se îndepărtează, Caley și cu mine luăm căruciorul și plecăm, ferindu-ne ochii unul de celălalt. Caley îl împinge cu putere și merge repede, furios. Îl urmez, deși nu de aproape, și ceva clocotește în mine. Îi aud răsuflarea fierbinte și şuierătoare și simt sângele pulsându-mi în cap, ca niște valuri spărgându-se de țărniță, în depărtare.

Stau în bucătărie cu Graves, în fața focului, atunci când intră Caley. Graves e așezat la masă, și atunci când își ridică ochii, citesc în ei spaima. A fost tăcut toată noaptea și s-a frământat neliniștit, deși abia acum îmi dau seama de asta.

— Unde e? întreabă Caley, apropiindu-se de scaunul pe care stă Graves.

— Cine? răspunde Graves dând să se ridice și să se îndepărteze.

— Nu încerca să mă păcălești. Caley îl înșfacă pe Graves de gulerul hainei și îl împinge la o parte. Deși Graves e mai înalt cu o jumătate de cap, brațul lui Caley e cu mult mai puternic.

— Ce-i? Ce se întâmplă aici? întreb ridicându-mă în picioare.

— Ne-a trădat, spune Caley. I-a spus bătrânului Barker că are un cadavru de vânzare.

— Nu, nu-i așa, se smiorcăie Graves, urma să împart banii cu voi.

Caley scutură din cap.

— Unde e fata? Ce-ai făcut cu cadavrul?

Graves începe să plângă și Caley scoate brusc un cuțit de la brâu și i-l duce la gât.

— Nu mă provoca, îi spune lui Graves, împingându-l și obligându-l să cadă în genunchi.

— Te rog, bâiguie Graves. N-am vrut, a fost o întâmplare.

Caley apasă și mai tare cuțitul la gâtul lui Graves.

— Nu mă face să te mai întreb o dată.

— Te rog, ai milă, strigă Graves. Caley îi dă drumul din strânsoare și Graves se ridică

clătinându-se și ducându-și pe băjbâite o mână la gât, ca pentru a se asigura că a rămas nevătămat. Plânge în continuare și își mută privirea de la Caley la mine și înapoi. Caley face un pas în față, ridicând din nou cuțitul, iar Graves se dă înapoi.

— Stai, o să-ți arăt unde e, zice.

Ne conduce spre beci, unde găsim trupul unei fete ascuns în lada pentru cărbuni. Are un braț întors la spate, în mod nefiresc, și mâna încleștată ca într-un spasm. E tânără și drăguță pe deasupra, deși corpul îi este în întregime înnegrit de cărbune. Are fața zgâriată și gura deschisă, dar la prima vedere nu se zăresc alte semne ale morții. Doar când Caley și cu mine desfacem sforile cu care a fost legată, observăm că a fost pocnită cu bâta în moalele capului și craniul este un terci oribil de oase sparte și de sânge coagulat. Corpul e țeapăn și ne luptăm să îndepărtăm urmele de *rigor mortis* din membre și să le sucim cumva pentru a da senzația că a murit în liniște și pace. Graves rămâne în spatele nostru cât timp muncim, fără să mai plângă sau să încerce să se apropie.

— O să-mi dați banii pentru ea, nu-i așa? fonfaie. Caley se întoarce spre el, apoi se uită în altă parte. E murdar de cărbune pe față și pe brațe.

— Ar trebui să nu-ți dau nimic, ca să te înveți minte să fii cinstit cu mine, zice.

Graves arată cu degetul către mine.

— Da' lui îi dai jumătate din bani numai ca să o care la nenorociții ăia de anatomiști?

— Mda, răspunde Caley, apoi bagă mâna în buzunarul de la haină, zâmbind.

— Poftim, zice încet scoțând doi sovereigni, ia-i și să uităm toată povestea asta.

Graves întinde îmbufnat mâna și dă să înșface banii, dar Caley îl prinde de încheietură și îl trage spre el.

— Dacă îndrăznești să ne mai trădezi încă o dată, o să-ți scot cadavrul la vânzare, șuieră el

apăsându-și cu putere buzele de urechea lui Graves.

Luna atârnă pe cer ca un ochi palid. Pielea mi se înfioară, trezită la viață de șoaptele din jur. Am băut din nou prea mult opiu. E o noapte rece, dar zăbovesc mult timp pe străzi. Simt o sfâșiere pe suprafața lumii și de dedesubt țâșnește parcă ceva.

Dau peste el la ieșirea dintr-o tavernă din apropiere de Clerkenwell Green.

La început nu mă vede, dar când mă apropii, se întoarce spre mine și se face mic de spaimă și atunci îmi dau seama că ceva nu e în regulă.

E împreună cu doi bărbați, probabil țesători, care mă urmăresc suspicioși cu privirea.

— Nu, nu, scâncește, țineți-l departe de mine.

În timpul acesta, unul dintre bărbați face un pas în față și Graves se tufă în spatele lui.

— Graves, ce-i cu tine, de ce te ascunzi de mine? îl întreb.

— Fiindcă vrei să mă omori, răspunde. Vorbele lui mă tulbură, dar mă uit spre cei doi bărbați și ridic din umeri.

— E prieten cu mine, nu vreau să-i fac nici un rău, spun.

— Zice că a aflat despre niște hoți de cadavre și știe unde locuiesc, spune bărbatul mai solid pe un ton aluziv, sugerând că eu aș fi unul dintre hoți.

Scutur din cap.

— Nu-l luați în seamă, vorbește băutura din el, spun. Privesc peste umerii lor, spre Graves.

— Zău așa, nu suntem noi prieteni? îl întreb.

Graves se uită o clipă la mine, apoi se ridică, împleticindu-se.

— Nu de el mi-e teamă, declară plângăcios, și glasul lui este mai asemănător ca oricând cu cel al unui țânc. Îmi mut privirea de la un protector de-al său la celălalt.

— Cred că-i mai bine pentru el să meargă acasă, spun. E o noapte tare friguroasă și ar putea să pățească ceva rău.

Cei doi rămân un moment nemișcați, uitându-se nehotărâți la mine, apoi se trag în lături fără un cuvânt, iar eu îl iau pe Graves de braț.

— Haide, spun pe un ton cât mai vioi cu putință, te duc acasă.

Zăpada pare că strălucește în lumina lunii, iar urmele de pași sunt ca niște bălți întunecate. În timp ce mergem, Graves se agață de mâneca mea.

— Nu mă pot abține, zice, sunt blestemat, cu toții suntem blestemați.

Îmi vine să-l pocnesc, căci știu că din cauza idioțeniei lui o să ne trădeze, dacă nu cumva a și făcut-o. Îl conduc însă pe aleile înguste până la ușă. Nu sunt sigur ce urmează să fac de aici înainte, deocamdată vreau să-l las și să plec în căutarea lui Caley. Dar Caley a venit deja și, la vederea lui Graves, dă să se retragă. Eu însă nu îl las și îl împing înăuntru, închizând ușa în urma mea.

— Unde l-ai găsit? mă întreabă Caley.

— Într-o tavernă, rugându-se pentru sufletul lui, răspund.

— Căinii au și ei suflet? întreabă Caley urmărindu-l atent cu privirea și, dintr-odată, îmi dau seama că lucrurile vor lua o întorsătură urâtă. Numai că, surprinzător, Caley se apropie de Graves și îl prinde prietenește de braț.

— Stai jos, zice. Graves se lasă condus către scaunul lui de lângă foc. Apoi Caley îi oferă de băut și, pentru o clipă, totul pare că s-a rezolvat între cei doi.

— Trebuie să ai mai multă grijă, spune Caley. Dacă ne prind, o să atârnam cu toții în ștreang.

Graves soarbe cu zgomot din pahar, uitându-se la noi.

— Meritați să fiți spânzurați pentru ceea ce ați făcut.

— Și tu ai făcut același lucru, zic.

Se uită lung la mine.

— Poate că da, spune, dar măcar eu nu sunt un blestemat de hoț de cadavre. Apoi chicotește și sunetul acesta prostesc pare nelalocul lui.

Caley e în spatele meu și a luat ceva în mână. Poate că Graves mi-a surprins privirea, căci dă să se întoarcă, dar Caley își înalță brațul și abate un cuțit asupra lui. Nu durează mai mult de o secundă, poate chiar și mai puțin, dar totul pare să se întâmple atât de încet, încât văd fiecare imagine în parte: privirea lui Caley, mișcarea tăișului care se ridică și apoi coboară, momentul în care Graves își dă seama de ceea ce se petrece; apoi, deși imaginile se descompun, ele par să se formeze din nou, prăbușindu-se parcă într-un abis și cu mare grabă, într-un scrâșnet înfiorător, atunci când cuțitul pătrunde în craniul lui Graves.

Graves nu alunecă și nici nu cade, doar scoate un țipăt înăbușit și încearcă să se ridice în picioare, clătinându-se. Pentru o clipă am impresia că n-am văzut eu bine ori că tăișul a intrat pieziș sau nu a lovit un organ vital, dar apoi văd mânerul ieșindu-i din ceafă și lama care mușcase câțiva centimetri buni din os.

— Nu, urlă Graves, orbecăind cu mâna în spate. Ce-ai făcut? Dă peste cuțit și își închide palma în jurul lui, ca și cum s-ar mira foarte tare de ceea ce a găsit acolo.

— Voiai să mă torni, șuieră Caley. Voiai să mă torni, nu-i așa?

— Nu te-am turnat, răspunde Graves, și tu, uite ce-ai făcut: m-ai omorât. Îți ține mâna încleștată pe mânerul cuțitului, dar nu are puterea de a încerca să-l smulgă. Sângele a început să curgă gâlgâind din rană, pătându-i gulerul hainei.

Se întoarce spre mine.

— Te rog ajută-mă, scâncește. Scoate cuțitul. Se clatină brusc și fața i se schimonosește, iar lacrimile i se rostogolesc pe obraji din ochii sașii. Se uită din nou la Caley și, cu mișcări spasmodice, se îndreaptă către ușă. Bâjbâie la clanță preț de

câteva clipe, încercând să deschidă ușa, apoi Caley se ia după el și îl prinde de gât. Deși se mișcă acum mai încet, clătinându-se și împleticindu-se ca un om beat sau drogat, Graves mai are încă destulă putere pentru a scăpa din strânsoare.

— Ajută-mă, ajută-mă, mă imploră deznădăjduit, iar lacrimile îi curg acum șuvoaie pe față. Mă uit la el și îmi dau seama că nu-mi mai pasă de ceea ce se întâmplă, contează doar ca totul să se termine cât mai repede, așa încât, calm și fără grabă, mă aplec și iau de lângă foc vatraiul. Îl pocnesc în mâna ridicată și forța loviturii reverberează în mine, apoi îmi înalț iar mâna și îl lovesc peste față, de data aceasta mai tare. Tot nu cade și lovesc din nou și din nou, și el se prăbușește în genunchi, iar eu mă aplec și dau în continuare în el, așa cum ai biciui un câine, iar și iar, până ce, într-un târziu, cade cu fața în jos și rămâne nemișcat.

Ducem cadavrul lui Graves acasă la Brookes. E o adevărată nebunie să încercăm să vindem un trup mutilat în asemenea hal, dar Caley nici nu vrea să audă. E palid la față și atât de furios, încât mi-e teamă de el cum nu mi-a mai fost de multe săptămâni. Mergem repede pe străzile învăluite în beznă, în mirosul de sulf, greu și înecăcios al râului, Caley împingând vârtos la roabă.

Brookes doarme când ajungem, așa că ucenicul este cel care ne deschide și ne poștește înăuntru. Brookes apare îmbrăcat în cămașa de noapte, așa cum l-am văzut deja de multe ori, și poalele jechoase flutură în jurul trupului său greoi. Vede cine e și dă din cap bucuros, frecându-și mâinile, iar eu îmi amintesc cu câtă bunătate s-a purtat cu mine. Timpul pare să fi sărit din țâțâni în noaptea aceasta și simt impregnat în piele mirosul sângelui lui Graves.

— Știați că eram în criză de material? ne întreabă scrutându-ne cu ochii săi mici.

— N-ai decât să-l cumperi pe ăsta și să-l tai bucăți, zice Caley.

Brookes îl privește curios.

— Lasă-mă mai întâi să-l văd, spune. Și dintr-odată îmi doresc să fiu în altă parte, nu în casa lui, și îmi ridic ochii spre acoperișul de sticlă de deasupra.

— Tu ai ceva școală, spune Brookes urmărindu-mă atent. Știi că hindușii cred că viața nu e un lucru trăit de la început până la sfârșit, ci e ca un cerc, și că murim pentru a ne naște din nou, iar și iar?

Scutur din cap.

— Ce credință ciudată! spun, iar Brookes mă aprobă.

— Mda, poate, zice, poate. Întinde mâna și trage cearșaful, dând la iveală fața lui Graves. Gura îi atârna deschisă, în timp ce ochii sașii i-au rămas pe jumătate deschiși, așa cum l-a surprins moartea. Sunt copleșit de tristețe văzându-l cum zace acolo, știind că n-o să-i mai aud niciodată râsul prostesc. Bietul Graves, mă gândesc în timp ce lacrimile mi se adună, incontolabil, în ochi. Brookes s-a oprit și îi ține bărbia în căușul palmei. Își lasă brațul să cadă încet, și dosul palmei îi poposește pe pieptul lui Graves. E cald încă, îmi dau seama, abținându-mă cu greu să nu izbucnesc în râs. Își trece cealaltă mână peste fața ciopârțită a lui Graves, apoi dă la o parte o fâșie din scalp, acolo unde cuțitul intrase în os. O cercetează îndelung, apoi își retrage mâna încet, cu mare grijă, și se șterge de poalele cămășii de noapte.

— Plecați, spune, și luați-l de aici. Vorbește pe un ton neutru, dar văd că se stăpânește cu mare greutate.

— Ce s-a întâmplat? zice Caley, făcând un pas în față, amenințător. Brookes se întoarce către el.

— O să mă prefac că n-am auzit întrebarea, spune el trăgând sacul peste fața diformă.

Nu vorbește din nou decât în clipa când ajunge în ușă.

— Să nu mai veniți pe aici, ne previne. Nu vreau să vă mai văd în casa mea.

Aud un pocnet, ca un zgomot înfundat, și mă întorc. La început nu înțeleg de unde vine sunetul. În spatele meu, doi bărbați cară o oglindă mare și sunt la jumătatea drumului între ușă și o căruță încărcată cu mobilă. Și ei au auzit zgomotul și, pentru o clipă, rămânem toți trei nemișcați, privind în jur.

Și pe urmă îl văd. Văd o făptură micuță, ce zace întinsă pe strada pietruită, proaspăt măturată. Bărbații mă urmăresc din ochi în timp ce mă aplec ca să mă uit la ea. E o vrabie cu gâtul rupt și cu aripile atârându-i moi pe lângă trup. Îmi dau seama imediat că s-a izbit de oglindă, făcând o boltă grăbită în zbor și intrând în apele ei adânci, în propria reflexie. Ridic de jos corpul frânt și este atât de mic încât încapă într-o mână. E cald încă; inima-i minusculă a încetat să bată în urmă cu numai câteva clipe. „Cât de fragilă este viața aceasta, cât de neînsemnată, cât de ușor de pierdut”, îmi spun, și dintr-odată izbucnesc în plâns, în timp ce, lângă mine, bărbații urcă oglinda în căruță și unul dintre ei scoate o cârpă din buzunar și șterge semnul micuț lăsat de pasăre pe geam.

Nu-mi amintesc cum am ajuns aici. Parcă aș fi ieșit cumva din mine, ca o lentilă care și-a pierdut focalizarea. Nu mă pot întoarce în casă, căci Caley e acolo și sunt convins că o să mă citească imediat. Mă aflu pe malul râului, acolo pe unde obișnuiam să mă plimb cu Robert. N-am nici o veste de la el și îi duc dorul. Am mers toată ziua. Trebuie să iau o hotărâre, deși de fapt știu că e deja luată. Singura întrebare este cum să procedez.

Nu mi-e greu să dau de el. Ceața s-a pogorât deja, groasă, peste oraș, așa că nu mă aude decât atunci când sunt foarte aproape în spatele lui și îl

strig. Se răsucește pe călcâie, ducându-și o mână la brâu și holbându-se la mine, și îi văd clar ochiul acoperit de albeață.

— Sunt singur, mă grăbesc să spun. El însă îmi aruncă o privire ucigătoare.

— Pleacă, băiete, zice. N-ai ce căuta aici.

Nu mă clintesc din loc și el face un pas spre mine.

— N-ai auzit ce-am spus?

— Vreau să vorbesc cu tine, zic.

— Ce-ai avea interesant de oferit?

— Informații cu privire la uciderea lui Lucan.

La auzul numelui, Craven încremenește.

— Zici că a fost omorât?

— Și disecat, adaug.

Se repede la mine și, cu o mișcare bruscă, mă prinde de guler și mă silește să cad în genunchi. O fi el slăbănog, dar e agil și puternic și, înainte să apuc să ripostez, scoate un cuțit și mi-l vântură pe dinaintea ochilor.

— Cine a făcut asta? întreabă.

— Caley, icnesc, și el mă strânge și mai tare de gât.

— Și tu? Ce rol ai avut?

— Am fost martor, atât, nu eu am făcut-o, răspund. Craven mă ține în continuare în strânsoare și cuțitul îi tremură în mână, la numai câțiva centimetri de ochii mei. Pe fundalul ceții, pare învăluit într-o lumină bolnăvicioasă.

— De ce-mi spui mie toate astea?

— Fiindcă vreau să se facă dreptate.

Dă din cap aprobator și lasă cuțitul jos.

— Și de ce-aș avea încredere într-un trădător ca tine?

— Nu-i datorez nimic lui Caley, răspund.

Mă lasă să mă ridic în picioare.

— Atunci vorbește, zice. Spune-mi ce-ai de gând.

Doarme atunci când bat la ușă.

Mary își înăbușă prima pornire, aceea de a mă da afară, și mă lasă să intru. Nu prea știu ce vreau să fac: poate s-o scol din somn, să-i cer cumva să mă dezlege de păcate. Dar când pătrund în încăpere, nu-mi vine să o ating. Lumina amurgului cade, slabă și blândă, pe draperii. Afară vremea e liniștită și aerul rece, dar în cameră este cald. Stă culcată pe o parte, ca de obicei, cu un braț întins în lături și fața în jos, pe jumătate îngropată în pernă. „Unde ajungem când dormim?” mă întreb. Ne cufundăm în noi înșine, dar nu găsim nimic înlăuntru, căci sinele se pierde în vis. Sunt copleșit de răul în care trăiesc și de partea mea de vină. Și totuși, privind-o, îmi doresc să-i pot promite că totul va fi bine, că o să îndrept lucrurile, că ceea ce e făcut se poate desface. Sunt obosit și mă întind lângă ea. După un timp, un minut sau poate mai mult, murmură și se mișcă în somn, întorcându-se cu spatele și îndepărtându-se de mine, iar eu mă dau jos tăcut din pat, mă îndrept spre ușă și ies.

Îi trimit vorbă că vreau să ne întâlnim. Nu l-am văzut de două zile și mă tem de ceea ce ar fi putut să facă în acest răstimp, singur în casă.

Merg parcă plutind. N-am dormit astăzi și noaptea e rece, iar vântul bate cu putere. „Fără opiu”, mi-am spus dimineață, atunci când m-am trezit – vreau să fiu cu mintea limpede și calm în seara aceasta – dar fac ce fac și până la urmă tot trag o sorbitură, și încă una, și greutatea drogului îmi apasă orbitele.

„Am întârziat sau poate c-am ajuns prea devreme, sau poate amândouă”, îmi spun. Ne-am înțeles să ne întâlnim în curtea bisericii St. John, un loc îngust și împrejmuț din toate părțile. Știu că am mai fost pe aici, dar nu reușesc să-mi amintesc când și cum. Timpul trece pe lângă mine.

Și pe urmă îi aud glasul.

— Ucenicule, zice. Tresar și mă întorc spre el. Ce e? Ai crezut că n-o să vin?

Neg, scuturând din cap.

— Pe unde ai umblat? mă întreabă.

— Pe nicăieri, zic, pe nicăieri. Face un pas spre mine și eu mă îndepărtez, iar el rămâne nemișcat.

— De ce te tragi înapoi? mă întreabă. Ți-e teamă de mine? Are glasul dogit și tăios ca un cuțit. Ține ceva în mână, un obiect greu.

— Nu, nu mi-e teamă, răspund. Își întinde mâna și aproape că mă atinge.

— Atunci ce-i? întreabă cu o voce tremurătoare.

Aud un zgomot și, fără să mă gândesc, mă întorc. Tresare și el și mă prinde cu o mână de guler, împingându-mă în zid.

— Nu e nimeni, spun. În timp ce mă ține ținut, văd însă că are lacrimi în ochi.

— Ai de gând să mă torni? mă întreabă împingându-mă cu putere în zid și lipindu-se de mine.

— Nu, n-o să te torn, îi răspund.

Pe față îi citesc același lucru care mă macină și pe mine. Văd cum se umflă și crește în el, ca o tandrețe sau poate precum iubirea.

— Te rog, spun, și deodată se îndepărtează. Dau să o iau la fugă, căci în clipa aceea înțeleg. Înțeleg că am fost trădat cu totul.

Pe urmă văd că nu mai stă cu ochii pe mine, ci i-a îndreptat spre o lopată care zace abandonată lângă un mormânt din apropiere. Face un pas spre ea, întinde mâna și o înșfacă de coadă.

— Ce faci? îl întreb, iar el izbucnește în râs.

— Doar nu-ți închipui că am de gând să te las să mă omori?

— Lasă-mă să plec și n-o să mai auzi niciodată de mine, îl implor, iar Caley dă din cap în semn de încuviințare. Încurajat, fac un pas în lături, dar în timp ce mă retrag, el apucă zdravăn lopata în mână și o rotește în aer, descriind un cerc larg și tăind aerul la numai câțiva centimetri de capul meu. Lângă gard e un copac și eu încerc să mă furișez în umbra lui pentru a sări apoi peste zid, și aproape că ajung când, deodată, din întuneric, mă simt

înșfăcat și aruncat în noroiul urât mirositor. O mână se agață de fața mea și mă zbat ca să mă ridic în picioare, dar ceva mă pocnește cu forță din spate și mă prăbușesc în genunchi. Mă lupt să mă scol de la pământ, dar sunt izbit din nou, apoi iar și iar. Prin ceața care mi se pune pe ochi, îmi dau totuși seama că e lopata.

Apoi sunt prins în strânsoare și răsucit pe spate și simt apăsarea unui genunchi pe piept.

— Voiai să mă trădezi, nu-i așa? mă întreabă cu o voce spartă. Văd numai roșu în fața ochilor și luminițe care scânteiază. Mă apucă de gât și îmi împinge capul în jos, izbindu-mă de pietre, și îmi pierd cunoștința, cufundându-mă în întuneric.

Mă trezesc fără să mă trezesc de fapt, ieșind dintr-o stare de amorțeală pentru a intra într-un alt fel de beznă. Nu știu unde mă aflu. Deasupra mea se înalță cerul, deși la început nu îl recunosc. E o ghirlandă de lumină printre norii întunecați, care se deplasează cu iuțeală. Stau așa preț de o clipă, privind în sus. Simt pământul sub mine sau cel puțin așa mi se pare, cât timp plutesc în acest vid. Mi-e frig și totul în jurul meu pare că alunecă în sus, ca o fierbințeală pierdută cumva în noapte. Luna e și ea sus, o felie subțire. Încerc să mă mișc, dar nu reușesc, sau cel puțin nu brațele, așa că-mi întorc capul și atunci văd felinarul și mormântul deschis. Plutesc, neted precum o piatră purtată în gură.

Pe urmă sunt deasupra și mormântul deschis e sub mine. E o groapă comună, o groapă a săracilor, cu trupurile anonime înfășurate în giulgiuri și stivuite unul peste altul. Cu mintea ciudat de limpede, înțeleg ce se petrece, ce pune Caley la cale. Scoate cadavrele unul câte unul, înșirându-le în jurul gropii. Apoi văd cum ia unul dintre ele, pe care îl recunosc ca fiind al meu, și își apropie fața șoptind ceva nedeslușit, după care îl împinge în abisul care așteaptă.

Sunt deasupra și totodată dedesubt.

Trupurile cad unul după altul peste mine, siluetele înfăşate rostogolindu-se deasupra mea. Şi dintr-odată mă sperii şi încep să mă încordez şi să mă zbat, dar corpul nu-mi mai aparţine şi refuză să se mişte, aşa că încerc să strig, dar vocea nu mă mai ascultă şi rămâne mută, de parcă aş trăi un vis, un vis din care nu pot să mă deştept. De deasupra, pământul continuă să cadă peste mine, umplându-mi nările cu mirosul lui jilav, iar trupul meu pare să se cufunde în bezna care mă înconjoară, strivindu-mă sub greutatea lui, ca şi cum nu ar urma să mor, ci să nu mă mai nasc, să nu mai fiu, să mă întorc în pântecul din care ieşisem. Şi deodată mi se pare că înţeleg totul. Timpul nu curge ca un râu, e mai degrabă o prismă în care noi suntem frânţi şi divizaţi, precum o rază de lumină. Apoi ultimii bulgări de pământ mă acoperă şi totul rămâne tăcut şi nemişcat.

¹ Aproximativ 28,35 grame (n.red.)

² Castries este capitala statului insular Sfânta Lucia din așa-numitele Indii de Vest din Marea Caraibelor, parte a arhipelagului Antilelor Mici (n.tr.).

ÎMPĂRĂIA PĂSĂRILOR

New South Wales, 1836

La început nu e nimic sau mai puțin decât nimic. Un fel de încremenire care plutește în aer. Bourke a rămas pe loc; tăcerea ne împresoară și singurul zgomot este cel al tufișului care foșnește. În oglinda subțire a suprafeței apei, norii se scurg într-o mișcare lină, iar o pasăre currawong se apropie de ei, ca o piatră ce pare mereu pe cale să se prăbușească fără a cădea niciodată. De o parte și de alta se întinde lumea.

Îmi întorc mâna cu palma în sus și mă uit la ea. E parte din mine, și totuși pare că altcineva trăiește în pielea mea. Picăturile de apă se preling pe ea ca niște mărgeluțe din sticlă, la fel de ușoare ca o pană. Sângele pulsează înăuntrul meu.

Îmi ridic ochii și îi văd. Stau nemișcați pe o stâncă, dincolo de golf, atât de aproape încât ne-am putea vorbi. Nu știu când au ajuns acolo: deși abia acum i-am zărit, pare că sunt acolo dintotdeauna sau că au plecat și s-au întors, și poate că ceva e în neregulă cu simțurile mele sau chiar cu timpul însuși.

Fiecare ține în mână câte un snop de lănci, niște obiecte ușoare și ascuțite, făcute parcă mai degrabă pentru a-i ajuta să zboare. Par totuși îmbrăcați nu de vânătoare, ci pentru un soi de ritual, și văzându-i cum stau așa, cu fețele și corpurile lor pictate cu cercuri și linii albe, am senzația că nu sunt oameni, ci fantome, așa cum poate că și sunt.

Mă îndrept de spate și mă ridic în picioare. Ei nu vorbesc, și nici nu se clintesc din loc, deși pentru o clipă am impresia că sunt gata să rostească ceva care să dea un sens acestei nemișcări, într-o limbă cunoscută tuturor. Dar nu o fac, se mărginesc să stea acolo, urmărindu-ne cu

ochii lor adânci și umezi din spatele sprâncenelor vopsite.

Nu știi cât se prelungește scena. Câteva clipe, probabil, nu mai mult, dar timpul pare că se întinde dincolo de limitele posibilului. Și apoi, deodată, o licărire de lumină, ca și cum o umbră ar fi trecut pe deasupra noastră. În adâncimile ruginii ale apei, un fulger de lumină alunecă în sus și apoi dispare. Prea repede, îmi spun, ca o pasăre care se îndepărtează în zbor spre soare, dar de ajuns pentru a rupe acea vrajă care ne legase. Dincolo de golf, bărbatul mai scund dintre cei doi face un pas în spate, privindu-mă pentru o clipă. Bărbatul mai înalt îl urmează și, tăcuți, dispar amândoi în tufișuri.

Când, în cele din urmă, îmi întorc privirea de la locul unde se aflaseră, îl văd pe Bourke rămas tot acolo, ținând în mână căpăstrul calului. Privirile ni se întâlnesc și ne înfruntăm așa preț de câteva clipe, ca de la egal la egal. Apoi își mută privirea, ca și cum între noi s-ar fi stabilit un soi de intimitate și ne-am fi apropiat unul de celălalt mai mult decât ne-am fi dorit.

De-abia mai încolo, când trecem coama dealului spre colonie, vorbește despre asta. De acum s-a făcut târziu și păsările zboară iute ca niște săgeți pe deasupra capetelor noastre, rotindu-se pe cerul înserării.

— În urmă cu ceva vreme, ne considerau spirite, spune fără a se întoarce în șa. Au luat culoarea pielii noastre drept paloarea celor morți și și-au închipuit că suntem strămoșii lor, pierduți și rătăcind din nou pe tărâmul celor vii.

E o poveste pe care am mai auzit-o, dar felul tăcut în care ne priviseră de dincolo de golf și trupurile lor pictate ca niște măști spectrale îmi revin, nepoftite, în minte. Pe urmă el se întoarce brusc spre mine.

— N-ai avut niciodată senzația aceasta? mă întreabă. Că aici noi nu suntem într-un tot

adevărați? Că pământul acesta nu este de fapt al nostru?

În lumina amurgului, fața lui este de nepătruns, așa că las întrebarea să plutească în aer, fără să-i răspund.

Sunt cu Joshua pe vârful dealului, când văd caii înaintând încet pe potecă. Cufundat cu totul în desenul său, cu privirea mișcându-se de la peisaj la foaia de hârtie din fața sa și înapoi, Joshua nu îi observă la început. Îmi dau seama că și-a văzut tatăl abia atunci când atenția i-a fost distrasă. Își întoarce privirile spre foaie și își reia hotărât lucrul, dar fluiditatea de până atunci a dispărut și mâna i se mișcă acum greoaie pe pagină.

Cei doi se apropie și eu îmi ridic brațul pentru a mă apăra de soare. E o zi senină și luminoasă, și Bourke trage calul de frâu și mă salută ducându-și mâna la pălărie.

— M-am gândit eu că o să vă găsesc aici, spune, deși sunt convins că nu pe mine mă căuta, ci pe Joshua, care stă în continuare aplecat asupra desenului.

— Ai călărit departe? îl întreb, și el dă din cap.

— Nu foarte departe. Apoi face un semn spre însoțitorul său. L-ai cunoscut pe noul nostru vecin?

— Nu, n-am avut plăcerea, răspund cu mâna încă streșină la ochi.

— Edmund Winter, se recomandă celălalt bărbat călare. Este slab, cu puțin trecut de treizeci de ani, are părul închis la culoare și stă bine înfipt în șa, și, deși mi se adresează pe un ton politicos, nu îmi întinde mâna. Joshua pune creionul deoparte.

— Thomas May, mă recomand la rândul meu, după care îmi întorc privirile spre deal.

— Ați cumpărat proprietatea Wemys?

Poate că întrebarea i se pare nepotrivită, căci lasă să treacă mai mult timp decât ar fi fost normal înainte de a-mi răspunde.

— Plus terenul de dincolo de hotarul dinspre nord.

— V-ați stabilit de curând aici, în colonie?

Se uită în jos spre mine.

— Da, spune. Pe fața lui cu pomeți înalți, gura pare puțin cam prea mare și buzele prea pline; la un altul, efectul ar fi un aer de senzualitate, dar în cazul său pare mai degrabă un soi de cruzime.

— E câștigul lui Sydney și pierderea lui Hobart, comentează Bourke, binedispus, dar Winter îi aruncă o privire ce pare să trădeze o anumită nemulțumire.

— Și cum vi se pare viața pe-aici? întreb.

Winter de-abia zâmbește.

— Deocamdată pare în regulă, răspunde.

După ce pleacă, îi spun lui Joshua să se reapuce de lucru. Spre vest se vede hotarul terenului care a aparținut maiorului Wemys. Trei ani a stat părăsit și pământul a ajuns o viroagă, iar animalele au fost vândute de executorul testamentar, înainte ca vărul care primise moștenirea să fie găsit și informat despre norocul ce dăduse peste el. E un avocat din Somerset, din câte am auzit, sau poate că din Surrey, în orice caz omul nu a fost deloc dispus să vadă măcar cu ce proprietate se procopsise pe neașteptate. Într-o vreme, Bourke însuși se arătase interesat, la fel ca mulți alții din împrejurimi, după care, unul după altul, au renunțat la idee, așa încât executorul a fost obligat să caute cumpărători în altă parte.

Lângă mine, Joshua își pune iarăși creionul jos, întrerupându-mă din reverie. Desenul de pe pagină a început să arate tot mai prost, așa că mă abțin să-l îndemn să continue și îi spun că am terminat treaba pe ziua aceea.

Pe drumul spre casă, Joshua sporovăiește vesel, părând să fi uitat de întâlnirea cu tatăl său. Odată ajunși la poartă, mă pofteste să intru cu el, asigurându-mă că mama lui vitregă va fi încântată să mă vadă, dar eu scutur din cap și îi răspund că am alte lucruri de făcut, așa încât ne despărțim.

E o chestiune delicată, relația mea cu familia Bourke. În cei trei ani de când ne știm, am ajuns de la obiect al vânzării-cumpărării la statutul de angajat al lor și, în cele din urmă, la cel de prieten. Și totuși între noi au rămas multe lucruri nespuse, omisiuni și întrebări nerostite. Atunci când am început să-mi caut de lucru, Bourke a fost cel care m-a solicitat pentru educația fiului său, iar mai târziu, doamna Bourke m-a recomandat celorlalte doamne din colonie. Asta ar fi de ajuns ca să mă pună în situația de a le fi pe veci dator, dar ei mă tratează ca pe un prieten și se poartă cu mine cu o bunătate față de care mă simt stânjenit.

Cobor dealul și mă întorc pe drum, cu blocul de desen în spate. Aud un zgomot de copite, mă dau deoparte și mă întorc, așteptându-mă să dau cu ochii de Bourke, care a uitat să-mi spună ceva sau să-mi ceară să transmit vreun mesaj. Însă e Winter. Trage de frâu și se oprește în fața mea.

— Domnule May, spune, credeam că ați rămas acasă la familia Bourke.

Neg.

— Am alte treburi de rezolvat.

Dă din cap aproape imperceptibil.

— Ați terminat lecția cu băiatul? mă întreabă, iar eu încuviințez.

— Bourke spune că flăcăul are oarece talent.

— Desenează bine, spun eu, și îi place ceea ce face.

Winter mă măsoară din ochi.

— Aveți și alți elevi, din câte înțeleg?

— Așa e, spun.

— Am o soră, adaugă încet, este necăsătorită și are prea puține lucruri cu care să își umple ziua. I-ar face bine o activitate care să o distreze și în care să găsească plăcere.

Ceva anume în felul în care o spune mă face să șovăi.

— Ați discutat cu ea?

Zâmbește rece.

— E sora mea, domnule May, cred că știu de ce anume are nevoie.

Scoate o carte de vizită din buzunar și mi-o întinde.

— Faceți-ne o vizită, spune. Săptămâna viitoare, v-aș ruga.

Bag cartea de vizită în haină.

— Foarte bine, răspund. Apoi Winter trage de frâie, se întoarce și o ia în sus pe deal.

Ajung acasă și tăcerea domnește peste tot, s-a inserat, iar umbrele s-au alungit pe pământ. În aer plutește parfumul eucaliptilor și mirosul de praf al tuفیșurilor. Las blocul jos, îmi deschei vesta și gulerul și scot apă din burduful ce atârână în spatele ușii, iar răcoarea ei îmi amintește de piatra din care a izvorât. În fața mea se întinde o seară de singurătate, un spațiu neîntrerupt de nimeni și de nimic.

Pentru unii ar putea părea un lucru ciudat faptul că intimitatea e un lux într-un loc ca acesta. E o colonie mică, iar drumurile care fac legătura între case sunt lungi și prea puțin străbătute. Dar solitudinea și intimitatea sunt două lucruri diferite: deși aici poți călători cu ușurință timp de o săptămână fără a întâlni nici țipenie de om, adevărul este că mai degrabă treci neobservat pe o stradă din Londra și te poți pierde în mulțimea care se mișcă de colo-colo decât să nu te bage aici nimeni în seamă, căci în locul acesta fiecare știe ce face vecinul și bârfa circulă până departe și cu mare iuțeală.

Așadar, aici am găsit o singurătate de un fel anume, ciudată. Sunt unul dintre oamenii care alcătuiesc colonia, și totodată nu sunt. Profesia îmi garantează accesul în cercurile lor și ei îmi acordă o oarecare încredere, dar eu mă țin deoparte, căci nu mă simt în largul meu în compania lor.

Nu e un privilegiu de care m-am bucurat dintotdeauna. În timpul detenției, am locuit și am muncit împreună cu alți bărbați, dormind pe

pământ și, mai târziu, în camere cu șase paturi. La vremea aceea, nu am fost nici fericit, dar nici nefericit, însă am învățat să-mi văd de treaba mea, să-mi creez în mine un spațiu numai al meu în care să-mi dau frâu liber gândurilor. Iar când am terminat de executat sentința, Bourke mi-a dat la început o încăpere, și mai târziu mi-a închiriat toată casa aceasta, împreună cu terenul din jur.

Deși locul nu oferea cine știe ce ca spațiu și confort, chiria era mică și vecinii puțini, așa că am acceptat propunerea cu recunoștință. Casa aparținuse unui ofițer întors în Anglia în urmă cu cinci ani și rămăsese părăsită suficient de mult timp pentru a fi năpădită de buruieni. În horn își făcuseră cuib păsările cacadu și oposumii săpaseră găuri în acoperiș, iar podeaua era acoperită de frunze și de bălegar. Fără îndoială, lui Bourke îi convenise aranjamentul, pentru că eu curățasem locul și reparasem acoperișul și pereții și țineam musafirii nepoftiți la distanță, împiedicându-i pe negri să-i dea foc sau pe evadați să se aciueze, însă fusese totuși un act de bunătate din partea lui.

Poate că un altul s-ar simți prea singur aici, dar mie îmi place singurătatea. Nu mă dau în vânt după companie și nu plec la drum decât atunci când caut anumite animale pentru cei care mi-au dat comandă sau când predau doamnelor din colonie. Bineînțeles că aş putea să câștig mai mult dacă aş face altceva; sunt mulți cei care și-ar dori să le fac portretul, lor, rudelor sau celor dragi. Mai sunt și alții care ar vrea să-și aibă desenate animalele, mai ales caii, dar și vacile sau câinii, ba chiar și un porc de cine știe ce rasă valoroasă. Mie însă nu îmi surâde deloc ideea; deși am mâna ușoară la redarea trăsăturilor umane, mi se pare ceva fals și încrezut în această dorință de a lăsa imaginea ta posterității. Așa că prefer să predau, să ajut mâinile doamnelor să dobândească un dram de dexteritate în arta desenului și a picturii. Căci deși acest lucru presupune din partea mea să-mi

poleiesc vorbele ca să le flatez cum știu mai bine, e totuși un lucru cinstit și mă simt fericit atunci când un elev de-al meu găsește adevărul și perfecțiunea într-o tușă de culoare. În plus, fapt și mai important, predatul îmi asigură acea singurătate de care am nevoie, îmi lasă intactă lumea mea interioară, cu tot ceea ce presupune ea.

Trece o săptămână înainte să-mi fac timp să-l vizitez pe Winter. E o zi frumoasă și peste tot plutește cântecul nepământeian al cicadelor care sclipesc în aer. Deși am trecut pe lângă ea de multe ori, nu sunt familiarizat cu proprietatea, cu excepția casei, care e vizibilă de pe drum. Mă apropiu urcând pe aleea șerpuitoare și mă uit în jur la grădinile aproape părăginite din cauza anilor în care au stat nelucrate. Cândva, acesta era locul perfect pentru un gentleman englez, locul în care putea să se simtă ca acasă – în afară de imensitatea cerului și de lumina năucitoare – dar lăsat de izbeliște, s-a sălbăticit și arată ciudat, cu șerpi care se încolăcesc pe ramuri și arbori de acacia și cu arbuști indigeni făcându-și loc printre gingașii trandafiri englezești.

Urc treptele și bat la ușă și, în tăcerea care mă înconjoară, aud de undeva dinăuntru sunetul unui pian interpretând o melodie tândră și tristă. Urmează niște pași, apoi ușa se deschide, și în prag se ivește o femeie îmbrăcată în uniformă de menajeră, cu fața înăsprită mai întâi de cine știe ce mahala londoneză, apoi de soarele necruțător de la antipozi. Mă măsoară cu neîncredere din cap până în picioare atunci când îmi spun numele și se uită severă la cartea de vizită pe care i-o întind, apoi o ia și mă conduce spre un salonaș, lăsându-mă acolo, în ușă.

Rămas singur, ascult cântecul care vine de sus. Nu îl recunosc, dar sună exact așa cum presupun că ar trebui. Ascultând în continuare, îmi pun jos blocul de desen și privesc în jur. E o încăpere mică și simplă, cu pereții împodobiți cu tablouri în stilul

lui Gainsborough și o bibliotecă. Deasupra semineului atârna un alt tablou, un portret executat de o mână mai puțin experimentată. Pășesc în față, ca să-l examinez mai îndeaproape, și văd un bărbat între două vârste îmbrăcat după moda de acum douăzeci de ani. Nu e o pictură care denotă mare măiestrie, și compoziția nereușită și stângace trădează lipsa de instruire, totuși are meritul de a reda bunătatea întipărită pe fața subiectului, o persoană mai vârstnică și mai greoaie, în ale cărei trăsături mi se pare însă că le disting pe cele ale lui Winter.

Pierdut în contemplarea lucrării, tresar la auzul vocii dojenitoare a menajerei în spatele meu, în hol, apoi un alt glas, liniștit și ferm. Muzica s-a oprit, acum îmi dau seama, și întorcându-mă spre ușă văd o femeie ce stă în prag. Nu știu la ce anume mă așteptasem, dar cu siguranță, nu la asta. E tânără, nu are mai mult de douăzeci și doi de ani, și poartă o rochie simplă, în nuanțe pale, și părul blond-cenușiu strâns la spate, o coafură cu totul diferită de stilul pompos și atât de popular printre celelalte doamne din colonie. Este zveltă, ca și fratele ei, dar în timp ce pe fața lui se citește aroganța, a ei degajă blândețe.

— Domnul May? întreabă. Vreau să-i iau mâna și să i-o strâng, dar ceva din expresia ei mă împiedică să recurg la acest gest prea familiar.

— V-a spus fratele dumneavoastră că vă voi face o vizită? o întreb, iar ea încuviințează dând ușor din cap.

— Dorește să vă dau câteva lecții de desen, ca să aveți ceva cu care să vă umpleți timpul, adaug.

— Da, spune, mi-a vorbit despre asta. În hol, în spatele său, menajera stă cu ochii pe noi și domnișoara Winter îmi urmărește privirea și se întoarce către ea.

— Mulțumesc, doamnă Blackstable, zice. Menajera mai zăbovește câteva clipe, dă din cap morocănoasă și dispare pe coridor.

— Îmi pare rău că ați fost primit astfel, spune domnișoara Winter întorcându-se din nou către mine. Face un gest spre două lăzi deschise, împinse într-un colț al camerei. După cum vedeți, încă n-am reușit să ne instalăm așa cum se cuvine.

Scutur din cap și încerc să o liniștesc, spunându-i că nu are motive să își ceară scuze.

— Mi s-a spus că ați locuit până de curând în Ținutul lui Van Diemen³. Să înțeleg că sunteți de prin partea locului?

— Da, m-am născut acolo, spune și vocea i se frânge spre sfârșitul propoziției, spulberând orice umbră de îndoială cu privire la modul în care părinții săi ajunseseră în această parte a lumii, traversând oceanul. Deodată își ridică însă ochii spre mine, fixându-mă insistent, ca și cum m-ar provoca să găsesc ceva rușinos în această poveste. Într-un târziu își întoarce privirea.

— Așadar, sunteți pictor?

Pășesc în față și îmi iau mapa cu desene de pe masă.

— Vă pot arăta câteva lucrări, dacă aveți nevoie de referințe.

Se uită la mapă preț de-o clipă sau două.

— Nu, zice, nu cred că este cazul. Fratele meu a stabilit toate detaliile cu dumneavoastră?

— Nu încă, răspund.

— Sunt convinsă că termenii vor fi acceptabili. Îi va discuta, fără îndoială, cu dumneavoastră atunci când se va întoarce.

Resemnarea și sfidarea se amestecă atât de ciudat în modul în care se poartă, încât nu știu ce să răspund. Pun mapa jos și caut un alt subiect de conversație, mai pe placul ei.

— Mai înainte am auzit un cântec interpretat la pian. Dumneavoastră erați?

Își ridică ochii spre mine și se crispează, prudentă, și dintr-odată am impresia că am rostit ce nu trebuia, că am depășit limitele. Apoi însă încuviințează din cap.

— Da, eu eram, zice pe un ton abia șoptit.

— Mi s-a părut o interpretare foarte bună, spun, dar ea își întoarce privirea.

— Mulțumesc, răspunde.

Aștept să adauge ceva, dar ea își ridică ochii spre mine și în ei citesc aceeași sfidare de mai devreme, dar într-o altă formă, mai subtilă.

— O să aștept scrisoarea fratelui dumneavoastră, spun pregătindu-mă de plecare. Ajung în prag și ea se îndreaptă către mine.

— Domnule May, ce anume pictați? mă întreabă.

Privesc afară, prin ușa deschisă.

— Păsări, răspund în cele din urmă, nimic altceva decât păsări.

Tremură închisă în căușul palmelor mele, o povară mică și fierbinte, cu puțin mai grea decât o răsuflare. Cu numai câteva clipe în urmă, se zbătea și țipa, prinsă în firele încâlcite ale plasei, acum însă a încetat și stă neclintită în mâinile mele. Nu este amețită și nici rănită, doar nemișcată, iar trupșorul ei pare că freamătă după zborul întrerupt atât de brusc.

O țin în mână, dar fără să o strâng. Dacă ar fi să-mi deschid palma, și-ar lua zborul și ar dispărea la fel de iute ca o amintire. Așa însă, nu se încordează; în schimb, stă și așteaptă ceva, probabil un semn din partea mea.

E o putere de un soi anume, o putere îngrozitoare. Aceea de a deține controlul asupra unei vieți fragile. Totuși nu această capacitate de a da sau a lua viața o face atât de îngrozitoare. La urma urmei, faptul de a trăi sau de a muri este un lucru simplu. E mai degrabă un fel de intimitate, când, aflat în posesia acestei puteri, rămâi despuiat în fața celui-lalt, așa cum și el stă gol în fața ta. Și în acest scurt răstimp poți să întrevezi ce ar însemna să ieși din capcana sinelui pentru a-l atinge pe celălalt, pentru a-l cunoaște așa cum te cunoști pe tine însuși.

În spatele meu, plasa se clatină în vânt, iar firele de mătase sunt abia vizibile în lumina amurgului. De o parte și de alta forfotesc păsările, coțofene și papagali lori, și cacadu care cârâie. Și mai aproape de mine, tovarășele ei din stol, care îmi dau roată disperate. La fiecare cerc pe care îl descriu, se reped țipând sfâșietor, cu sălbăticie, panicate că ea ar putea să-și piardă viața, iar trupurile lor planează grațios și minunat în aer, în timp ce se rotesc și se învârt deasupra mea. „Ce viață e și asta, mă gândesc, cum ar fi să trăiești așa, iute și fierbinte precum sângele, și tot sensul vieții tale să se concentreze asupra momentului existenței?”

O simt cum se încordează în mâna mea și, uitându-mă din nou în jos, o văd că mă urmărește. Sub degetul meu mare, corpul ei pare să palpите și inima îi bate mai repede decât pulsul unui prunc. Suratele ei se mișcă acum mai iute, răsucindu-se și rotindu-se în jurul nostru, scoțând din piepturi țipete tot mai ascuțite, mai înspăimântate. Ea pare că tresare la fiecă țipăt, ca și cum și-ar aminti de o suferință pe jumătate uitată. O simt și eu, această durere în mine, sau cel puțin așa mi se pare.

Cu gândul să îndepărtez celelalte păsări ca să nu le mai aud țipetele, ridic mâna și îmi măresc încet, dar ferm, strânsoarea în jurul trupșorului. Este atât de ușoară, încât pare făcută doar din căldură. Simt sub degetul mare calota ei craniană, fragilă ca un ou. Și-a dat probabil seama ce vreau să fac, dar nu se zbate, nici măcar acum, urmărindu-mă cu ochișorii ei umezi, întunecați. Aș putea să-mi închid ochii sau să-mi întorc privirea, sau să o arunc în aer, eliberând-o, dar n-o fac. Apăs cu degetul mare pe gâtul ei, la început cu blândețe, apoi mai tare, până ce, într-un final, aud o pocnitură, și în clipa aceea știu că a murit.

Arșița încă nu s-a instalat, dar eu o înfășor repede, căci știu că această căldură din trupșorul ei nu va zăbovi prea mult. Are deja ochii încetoșați; peste o oră, corpul va fi rece, picioarele țepene și

răsucite la spate, iar în numai o zi va putrezi. Nu-mi face nici o plăcere faptul că i-am luat viața, dar mai târziu, când o să-i studiez detaliile corpului, o să pot să mi-o închipui trăind din nou, înlăturând înșelăciunile privirii. Deși trebuie să îi cunoști obiceiurile, felul în care stolul se mișcă, arborii în care își fac cuiburile și se odihnesc, doar atât poți să afli despre o pasăre în viață. Pentru a-ți face o imagine corectă și completă, trebuie să afli și cum se leagă gâtul de corp și unde se oprește burta și începe coada. Așa cum albul strălucitor al cacaduului este împestrițat cu galben, nuanța aceasta fiind cea care conferă de fapt penelor transparența aceea neobișnuită, la fel și păsările de un negru sau galben-marونیu mohorât la prima vedere își vor etala bogăția de culori, bleumarinul întunecat ca noaptea și albastrul-verzui, nuanțele sclipitoare și schimbătoare, atunci când sunt ținute în mână.

Cât de fragilă este linia dintr-o imagine care cuprinde întregul. Și totuși, atunci când o găsești, transcende orice alte considerații. Ca o notă cântată clar și cu acuratețe, se revelează ca fiind dintotdeauna acolo, răsunătoare și neînfrumusețată. Și în căutarea ei te poți mișca în voie, fără stângăcii și artificii, într-un spațiu situat mai presus de cuvinte, mai presus de griji.

Scrisoarea care vine de la Winter conține condiții foarte satisfăcătoare pentru mine, dar primul meu impuls este să îi răspund cu un refuz. N-am nici un motiv, doar sentimentul că generozitatea lui e prea ușor de acceptat, că încercă să îmi cumpere complicitatea cu un scop pe care nu îl înțeleg pe deplin. Totuși, amintirea gesturilor ei mă face să mă răzgândesc, așa că îi trimit o scrisoare de confirmare, stabilind o întâlnire peste trei zile.

În ziua respectivă, am de ținut mai întâi o lecție la familia Robertson, așa că se face amiază când mă îndrept spre casa Winter. În ultimul timp,

Winter a fost subiect de discuție între doamnele din colonie, care vor să afle cât mai multe despre el și despre planurile lui de viitor. La hotarul moșiei, zăresc un grup de oameni îmbrăcați în haine zdrențuite urcând dealul, cărând în spate unelte, de parcă s-ar fi pregătit să repare dezastrele făcute de natură în acești ultimi câțiva ani. Sunt pușcăriași, îmi dau imediat seama, recunoscându-i nu atât după haine, ci după modul în care mă urmăresc, fără a încerca să-mi întâlnească privirea, cercetându-mă cu ochii lor întrebători și neliniștiți.

În apropierea casei, lucrul a început deja și gazonul este de acum curățat, iar pe pajiște zac ici-colo rămurele căzute din copaci. Găsesc ușa deschisă și o fată stând în prag; o salut și îi spun numele meu și cu ce treburi am venit și, după o clipă, își face apariția domnișoara Winter. Are întipărită pe chip aceeași expresie de sfidare și de resemnare ca la prima noastră întâlnire. Dă din cap spre mine, dar nu știu dacă în chip de salut sau ca un gest de dezamăgire.

— Ați acceptat așadar condițiile propuse de fratele meu? mă întreabă, și ceva din vocea ei îmi amintește de repulsia mea, practic nejustificată, față de termenii mult prea generoși oferiți de Winter.

Îmi susține privirea ceva mai mult decât e nevoie, apoi își strânge buzele.

Mă conduce înăuntru, pășind în urma mea, spre salonașul în care fuseserăm și cu o săptămână în urmă. Pe masă e un bloc de desen; îmi trec degetele peste el, așezându-l și eu pe al meu alături.

— E a dumneavoastră? întreb, iar ea încuviințează.

— Îmi permiteți să arunc o privire?

Dă din cap și deschid blocul, frunzărind desenele. Imaginea unei mănăstiri în stil de ruină romantică, o pereche de mâini, fața unui bărbat. Desene de fetiță, îmi spun, și vechi pe deasupra.

— Ați mai luat lecții de desen?

— În copilărie, de la un bărbat aflat în slujba tatei, un om pe nume Davidson. Ezită o clipă, apoi adaugă: un pușcăriaș.

Privesc în jur și arăt spre portretul de deasupra semineului.

— Tabloul acela e făcut de el?

— Da.

Dinspre ușă vine zgomotul cuiva care își drege glasul. Fata care m-a poftit în casă stă în ușă. Este slăbuță, iar rochia îi atârnă pe ea, prea largă pentru trupul ei micuț, și își ferește ochii, plecându-i în podea. Domnișoara Winter nu face nici un gest de încurajare, așa încât, atunci când fata își ia inima în dinți și vorbește, îmi dau seama că e copleșită de stinghereală.

— Vă rog, domnișoară. Doamna Blackstable mi-a zis să stau cu dumneavoastră și cu domnul.

Domnișoara Winter tace în continuare și, deranjată de încurcătura în care se află fata, îi face semn să se așeze pe un scaun. Mă întorc spre domnișoara Winter și văd că între timp și-a întors, încordată, privirea și se uită pe fereastră, înspre grădină.

— Domnișoară Winter, spun, iar ea se întoarce către mine.

— Putem să începem?

Lucrăm și fata stă pe scaun uitându-se neconținut la mâinile ținute în poală. La început, mă gândesc că, probabil, ceva anume din ceea ce am făcut noi o tulbură până peste poate, dar pe măsură ce orele trec, îmi dau seama că m-am înșelat: nu e neliniștită din cauza tăcerii domnișoarei Winter, ci a motivului pentru care se află aici, cu noi. O vreme îi vorbesc domnișoarei Winter despre principiile compoziției, încercând să îi evaluez cunoștințele, punându-i întrebări și urmărind atent modul în care răspunde, apoi îi dau prima temă, să schițeze un vas cu flori așezat pe masă.

În timpul cât lucrează, iau din nou mapa și îi examinez desenele. Sunt stângace și lipsite de imaginație, debordând în mod evident de neliniști adolescente, trădând dorințele unei fetișcane de a trăi o viață mai altfel, mai împlinită. Îmi ridic ochii și mă uit iar la domnișoara Winter. Tema pe care i-am dat-o nu este cine știe ce complicată, e un desen pe care îl faci și apoi îl dai uitării, dar ea lucrează cu o intensitate aproape dureroasă pentru un privitor. Îmi vine să ridic mâna ca să o liniștesc, dar mi-e greu să nu remarc faptul că această seriozitate este un fel de sfidare, un gest făcut fără a se gândi la consecințe. Mă înspăimântă oarecum, mă face să mă tem că ar putea să-și facă singură rău în dorința ei de a se pierde în lucru. Are mâinile brăzdate și înroșite, ca ale unei femei de două ori mai vârstnice, și acest detaliu neînsemnat, și nu altceva, o face să apară în ochii mei mai vulnerabilă. Mă trezesc copleșit de dorința de a-i alina acel ceva împotriva căruia luptă cu atâta înverșunare. E un lucru așa de ciudat tandrețea, atât de asemănător cu durerea, e ca o pierdere, ca o năzuință spre o apropiere de care nu vom avea nicicând parte.

— **Domnule May**, mă strigă doamna Bourke o săptămână mai târziu, când termin lecția cu Joshua. Surprins, mă întorc și o văd în capul scării, cu domnișoara Lizabet țopăind cu o treaptă mai jos.

— Ce faci? Pleci? mă întreabă în timp ce începe să coboare, dar clatin din cap că nu.

— Soțul dumneavoastră mi-a spus să îl aștept, răspund, numai că e încă ocupat cu Tavistock.

Doamna Bourke își mușcă buzele și se încruntă ușor. Am auzit-o de multe ori plângându-se, în glumă, că soțul ei ar fi putut la fel de bine să se însoare cu Tavistock, administratorul fermei, cu condiția ca acesta să îi poată oferi moștenitori.

— Nu cred că o să se întoarcă mai devreme de câteva ore, spune. Nu e cazul să-ți pierzi timpul

așteptându-l de pomană.

Nu vreau să-mi încalc promisiunea, dar, cu vremea, am ajuns să mă încred în judecățile doamnei Bourke, cu precădere în cele privindu-l pe soțul ei.

— Domnișoara Lizabet vrea să iasă la joacă. Poate că dorești să mă însoțești, zice în timp ce fetița ei leagăna păpușa pe care o ține în brațe, încruntându-se.

— Am de lucru..., dau să protestez, dar doamna Bourke își pune mâna pe brațul meu și mă împinge ușurel în față.

— Sigur, zice, și nu vreau să te împiedic, doar să te fac să mai amâni puțin.

Deși statutul pe care îl ocup în casă și în gospodărie ne desparte, țin la soția patronului meu. Ea și cu domnul Bourke abia se căsătoriseră atunci când am ajuns eu aici, iar ea era încă o fetișcană, proaspăt venită din Anglia și însărcinată cu domnișoara Lizabet. Nu avea decât șaisprezece ani când domnul Bourke o cunoscuse cu ocazia unei vizite în Anglia, ca peste numai un an să ajungă aici ca soție a unui văduv mai în vârstă cu cincisprezece ani, tatăl unui băiat cu doar zece ani mai mic decât ea. Îmi amintesc că o zăream când îmi vedeam de treburi, plimbându-se concentrată prin grădinile din jurul casei. O admiram, bănuiesc, încă de pe atunci, pentru tinerețea ei, pentru faptul că avusese curajul să vină aici, atât de departe de tot ceea ce cunoscuse înainte, pentru bunătatea, dar mai ales pentru tactul și pentru felul ei nepretențios de a fi.

— Nu te-am mai văzut de mult, zice în timp ce înaintăm pe pajiște.

— Am fost foarte ocupat, răspund, iar ea zâmbește.

— Nu ești prea singur?

Scutur din cap. Dintre toți cei, foarte puțini, pe care i-aș putea numi prieteni, ea este singura care îndrăznește să mă întrebe așa ceva.

— Am munca mea. În fața noastră, domnișoara Lizabet se învâрте încet, ținând într-o mână păpușa, pierdută într-un joc de-al ei, copilăresc.

— Bourke mi-a spus că îi dai lecții domnișoarei Winter, spune doamna Bourke. Tresar și mă întorc spre ea, dar nu deslușesc nici un semn de curiozitate avidă pe fața ei. Poate că expresia mea îi spune însă mai mult decât aș fi dorit, căci mă privește o clipă cu atenție, apoi se uită în altă parte.

— O găsești frumoasă? mă întreabă.

— N-ați întâlnit-o?

Neagă, scuturând din cap.

— Nu, dar Bourke a cunoscut-o. Fratele ei o ține din scurt, din câte am înțeles, deși nu-mi dau seama de ce.

— Nu vă place de el?

Nu se grăbește, meditează câteva momente asupra întrebării.

— Bănuiesc că e genul de bărbat căruia îi pasă foarte mult de ceea ce crede lumea despre el, zice într-un sfârșit.

În timp ce ea vorbește, Joshua își face apariția pe pajiște. Domnișoara Lizabet o ia la fugă spre el, ținându-și strâns păpușa în brațe, dornică probabil să-i împărtășească un secret nou descoperit sau să-l atragă într-un joc. Doamna Bourke se uită spre cei doi.

— Mi s-a spus că Joshua seamănă din ce în ce mai mult cu mama lui, spune.

O privesc surprins.

— De unde știți? De la domnul Bourke?

Ea neagă.

— Nu, el nu mi-ar spune niciodată așa ceva. Joshua o saltă pe domnișoara Lizabet pe umeri, iar ea țipă încântată. Dar știu că și-a dat seama și el, adaugă doamna Bourke.

Fără îndoială, sunt unii care ar râde de aerele pe care și le dau cei aflați la mare cinste printre membrii coloniilor. Bigami și răpitori de copii, hoți de vite și escroci. Avem printre noi bărbați cu

bani mai mulți decât un baronet, care vorbesc în cel mai vulgar dialect cockney și femei ce se îmbracă elegant, dar care și-au vândut trupul pe străzile londoneze. Să râzi de ei sau să îi iei în bătaie de joc nu este, totuși, ușor, căci în trecutul lor se ascund taine la fel de mari ca și în al nostru. Așa încât conspirăm cu toții să nu punem întrebări și să nu facem mărturisiri, ca și cum, păstrând tăcerea, am putea uita ceea ce a fost și ne-am putea croi o viață nouă, fără de trecut, ca și cum acesta ar fi un ținut lipsit de istorie, o țară întemeiată pe nimic.

Și totuși trecutul ne urmărește. E în pământul acesta și în noi înșine. Sunt lucruri care ne vin pe nerostite, mișcări pe care le avem în noi. La fel de reale precum gândurile sau amintirile. Dar fără de cuvinte ele nu pot să existe, fără a le numi nu pot căpăta viață.

În ultimele săptămâni, ea a fost mereu în mintea mea. Nu figura ei, ci prezența ei în camera aceea, senzația că ascunde un secret. E ceva ce murmură în mine, ceva de care nu pot scăpa. Sunt distrat în munca pe care o fac, în lecțiile pe care le predau, și totuși nu îmi vine să îi dau un nume, să dau o formă sentimentului de care sunt cuprins. În fiecare săptămână mă gândesc la următoarea mea vizită, dorindu-mi să pot găsi o cale pentru a face o breșă în zidul acela cu care ea se înconjoară. În desenele pe care le fac, în culorile și liniile lor, o simt lângă mine, total implicată. Și totuși nu voi rosti acel cuvânt care ar putea clătina lumea în care trăiesc.

Și totuși trecutul ne urmărește. E în pământul acesta și în noi înșine. Sunt lucruri care ne vin pe nerostite, mișcări pe care le avem în noi. La fel de reale precum gândurile sau amintirile. Dar fără de cuvinte ele nu pot să existe, fără a le numi nu pot căpăta viață.

În ultimele săptămâni, ea a fost mereu în mintea mea. Nu figura ei, ci prezența ei în camera aceea,

senzația că ascunde un secret. E ceva ce murmură în mine, ceva de care nu pot scăpa. Sunt distrat în munca pe care o fac, în lecțiile pe care le predau, și totuși nu îmi vine să îi dau un nume, să dau o formă sentimentului de care sunt cuprins. În fiecare săptămână mă gândesc la următoarea mea vizită, dorindu-mi să pot găsi o cale pentru a face o breșă în zidul acela cu care ea se înconjoară. În desenele pe care le fac, în culorile și liniile lor, o simt lângă mine, total implicată. Și totuși nu voi rosti acel cuvânt care ar putea clătina lumea în care trăiesc.

Bourke este cel care îmi transmite invitația soției, pe un ton aproape glumeț.

Mă întorc spre el și îl rog să mai repete o dată.

— O serată muzicală, o ia el de la capăt. M-a rugat să-ți spun că ar fi fericită dacă ai veni și tu.

— Am de lucru, încerc să mă eschivez, dar Bourke nu e omul pe care să-l refuzi cu ușurință.

— Ți-o cere ca pe o favoare.

Așa că, peste două seri, mă prezint la familia Bourke și mă amestec stingher printre invitați. Îi cunosc după fețe, știu și ce afaceri învârtesc. Râd prea tare, pe un ton vulgar, croncănit, iar femeile sunt mult prea împopoțonate și pline de bijuterii, cu fețele înăsprite de soare. Rostim vorbe politicoase și lipsite de însemnătate. Apoi îmi ridic ochii și îl zăresc în prag pe Winter, alături de sora lui. Intră în încăpere ținându-și capul semeț și, deși strânge mâinile gazdelor, simt prea puțină căldură în felul în care îi salută. Sora lui pare să nu se simtă în largul ei. Și ea își ține capul semeț, dar ca un om târât într-un loc împotriva voinței sale. Dacă doamna Bourke își dă cumva seama de aceasta, se preface că nu vede; în schimb, o ia pe domnișoara Winter de braț și o trage aproape, vorbindu-i ca și cum ar fi fost prietene vechi. Winter nu-și scapă sora din ochi, mereu cu un pas în spatele celor două doamne, până ce domnul Bourke îl invită zâmbitor să i se alăture. Domnul

Winter pare pentru o clipă tentat să se împotrivească, apoi însă dă din cap, cu o expresie de nepătruns întipărită pe chip, și se îndreaptă în altă direcție.

Ținând-o pe domnișoara Winter de braț, doamna Bourke o conduce printre invitați. Poartă o rochie de un verde pal care îi vine bine, dar alături de doamna Bourke, pare stângace și tristă. Și acesta este un lucru ciudat, pentru că are trăsături frumoase și o alură demnă, care atrage privirile bărbaților și invidia femeilor cărora le este prezentată. Chiar și după ce cântăreața, o fată drăguță, recent sosită din India, începe să cânte, observ felul în care doamnele o privesc din spatele evantaielor, dar și modul în care ea le ignoră, uitându-se drept în față, atenția care îi este acordată îndepărtând-o parcă și mai mult de ceilalți și făcând-o să se poarte ca și cum ar fi o străină.

Bourke se apropie pe nesimțite de mine.

— Eleva ta și doamna Bourke alcătuiesc o pereche agreabilă, zice cu ochii ațintiți asupra celor două. Este un soț bun și credincios, dar un bărbat care știe să aprecieze farmecele sexului frumos și care se simte bine în compania femeilor. Încerc să formulez un răspuns, dar nu apuc, căci domnul Winter apare lângă noi.

— Domnule May, mă salută el pe un ton distant.

— Domnule Winter, spun la rândul meu.

— Cum i se par lecțiile surorii dumneavoastră? îl întreabă Bourke. Winter mă privește cu atenție.

— Nu s-a plâns că ar fi nesatisfăcătoare, răspunde el. Bourke chicotește.

— Grozav, zice. Și tu, May, cum te împaci cu noua ta elevă?

— Face progrese promițătoare, spun. Înțeleg însă că nu sunt primul ei profesor. Mă întorc spre Winter. Mi-a spus că a mai primit lecții de la altcineva, de la un deținut.

— Un angajat de-al tatălui meu, specifică el pe un ton abrupt.

— Sora dumneavoastră mi-a spus că el este autorul portretului din salon.

— Era un om nesăbuit în toate privințele, zice Winter, iar eu îi susțin privirea.

— Totuși a instruit-o bine, din câte am putut să-mi dau seama.

— Sora mea își însușește bine lecțiile atunci când face un lucru de plăcere, spune Winter. Dintr-odată mă simt cuprins de furie și mă reped să-i țin partea.

— Și nu este acest fapt valabil pentru noi toți? Oamenii nu înfloresc atunci când se află sub jug, nu-i așa?

Winter îmi aruncă o privire glacială, dar înainte să apuce să răspundă, cântăreața își termină aria și izbucnesc aplauzele. Fata mulțumește frumos cu o plecăciune și doamna Bourke pășește în față cu brațele ridicate, solicitând atenția audienței.

— Poate că mai dorește și altcineva să cânte? întreabă ea privind în jur. Dinspre doi gentlemen aflați într-un colț al încăperii se aude un chicotit; doamna Bourke își ațintește ochii asupra lor și scutură din cap: nu cred că mai vrea cineva să asculte cântecele dumneavoastră marinărești, domnule Wilkinson. Sunt sigură că le-am auzit cu toții de prea multe ori în docuri.

Zâmbește încântată de râsetele generale provocate de remarca ei și își ridică brațul din nou.

— Ei? Se oferă cineva?

Invitații se foiesc și murmură între ei, dar nimeni nu pășește în față. Atunci doamna Bourke își întinde mâna spre domnișoara Winter.

— O să cânti, nu-i așa, draga mea? Poate că vrei să ne faci onoarea?

Domnișoara Winter pare să încremenească, fără a se da însă înapoi.

— Nu, spune ea, nu cred.

Doamna Bourke clatină din cap.

— Te rog, zice, ducem lipsă de oameni cu har prin locurile acestea. Și sunt convinsă că ai mai mult talent decât oricare dintre noi.

Urmăresc scena cuprins de un soi de tandrețe, în timp ce domnișoara Winter ezită în continuare. Într-un sfârșit, dă din cap și acceptă invitația.

Este condusă de doamna Bourke și se așază pe scaunul din fața pianului, odihnindu-și mâinile pe clape.

— Ce să interpretez? întreabă. Doamna Bourke privește spre ea cu atenție binevoitoare.

— Aceasta este alegerea ta, răspunde.

Așa că domnișoara Winter încuviințează, apoi încet și cu infinită grijă, începe să cânte.

Nu este o interpretare elegantă, și nici extraordinar de reușită, dar cântă cu o asemenea intensitate, cu atâta nostalgie, încât aproape că nu mai are importanță. Nu recunosc piesa, știu doar că este mai tristă și mai minunată decât orice am auzit în viața mea. Ea nu se uită în jur și nu caută privirile celor care o urmăresc, se mulțumește să cânte, atât și nimic mai mult, uneori atingând clapele mai ușor, alteori părând să șovăie, dar această stângăcie se potrivește cu felul ei de a fi, și dorul care răzbate din melodie pare cumva și mai dureros din cauza micilor imperfecțiuni de interpretare. Termină, și eu îmi ridic mâinile și aplaud, privind-o cum se înclină nu spre audiență, ci spre pianul din fața ei, apoi se ridică și, după ce îi strânge mâna doamnei Bourke, se face nevăzută.

Rămân uitându-mă îndelung la locul rămas gol după plecarea ei. Toată seara am încercat să îi evit privirea, nu știu dacă pentru a o proteja pe ea sau sensibilitățile mele. Acum însă îmi doresc să-i pot vorbi, deși nu am idee ce-aș putea să-i spun. Așa că, aruncând câte un cuvânt invitaților pe lângă care trec, mă strecor în urma ei afară, în grădină. Este o seară rece și în jur miroase a praf și a fum, iar dalele din gresie ale curții par tocite, galben-aurii în lumina aruncată de felinare. Doi

bărbați stau unul lângă altul și fumează în tăcere. Ea e pe treptele care coboară pe pajiște, alături de fratele ei, și conversează cu familia Bourke. Îl văd pe Winter discutând amabil, dar ținând-o strâns de braț și îi simt furia chiar și de la acea distanță. Ea stă cu fața întoarsă pe jumătate și nu mă poate zări; rămân nemișcat, dorindu-mi în sinea mea să se întoarcă spre mine, să mă privească. Ea strânge însă pe rând mâinile soților Bourke, în timp ce fratele ei își ia la revedere. Abia când ajunge pe alee se întoarce o clipă și ochii ni se întâlnesc, după care se uită în altă parte și dispare în noapte, alături de fratele ei.

Probabil pentru că melodia îmi răsună încă în urechi, nu reușesc să adorm. Îi simt prezența, sunt copleșit de senzația că în felul ei atât de liniștit de a fi se ascunde o anumită simpatie, o înțelegere. Oposumii râcăie în acoperiș, bufnițele țipă. Sunt obsedat, o știu, și asta mă înspăimântă. Pe la ora trei mă scol, cu gândul să mă apuc de lucru, și aprind lampa de pe birou. În raza ei văd insectele mișunând, mici puncte luminoase care fojgăie, intersectându-se. Unul după altul, scot cartoanele între care îmi țin foile desenate și privesc siluetele de păsări schițate pe pagini. Atunci când le-am făcut, mi-au adus bucurie, dar acum mi se par stângace, biete transpuneri ale unor scene din viață. Nu se clintesc și nici nu strigă. Îmi ridic ochii și îmi văd reflexia deformată a feței în geamul ferestrei, un clarobscur în lumina aurie a lămpii. Trăsăturile sunt aceleași, familiare, și totuși altele, străine, ca și cum acela n-ar fi chipul meu, ci o mască sub care nu se află nimic altceva decât vidul.

Sunt în salonul familiei Robertson, împreună cu Amelia. Mama ei intră în încăpere. Mă întorc și îi spun bună dimineța, apoi îmi îndrept din nou atenția asupra desenului Ameliei. Doamna Robertson se așază pe un scaun în spatele meu și sesizez că ne urmărește din ochi.

— Am auzit că este eleva ta, spune într-un final.

— Cine? întreb întorcându-mă cu fața către ea. Doamna Robertson îmi aruncă un zâmbet, amuzată parcă de naivitatea mea.

— Domnișoara Winter, cea care ne-a vrăjit pe toți aseară cu interpretarea ei.

Nu-mi plec privirea, dar doamna Robertson a descoperit probabil în ochii mei confirmarea pe care o căutase, așa că își ia evantaiul și își face vânt cu el.

— Ce crezi despre ea? mă întreabă.

— Pare o elevă promițătoare, răspund, la care doamna Robertson izbucnește în râs.

— Ce diplomat ești! Nu la asta mă refeream. Voiam să aflu ce crezi despre ea în general, despre caracterul ei.

— N-ați cunoscut-o aseară?

Amelia și-a întrerupt lucrul și ne ascultă. Doamna Robertson își ridică o mână și îi face semn să iasă.

— Lasă-ne singuri, zice și, cu o mică reverență spre mine, Amelia se ridică în picioare. Abia când se îndepărtează suficient de mult, doamna Robertson îmi aruncă o privire care ar fermeca orice alt bărbat.

— Din câte știu, fratele ei are o avere de patruzeci de mii de lire.

Nu comentez. Doamna Robertson râde din nou, aparent indiferentă.

— Zău așa, domnule May, uneori am impresia că ești chiar mai pustnic decât pari. Vrei să spui că n-ai auzit de scandalul în care a fost implicată?

— Sunt atâtea scandaluri, la un moment sau altul, spun, dar doamna Robertson nu se dă bătută.

— Se zice că domnul Winter a fost nevoit să părăsească Ținutul lui Van Diemen din cauza surorii sale. A făcut un copil cu un ofițer, un om însurat, cu soție în Anglia.

Probabil că efectul vorbelor ei se vede pe fața mea, căci îmi aruncă acum un zâmbet dezagreabil.

— N-am văzut nici un copil pe acolo, remarc pe un ton liniștit.

Doamna Robertson râde.

— Nici n-aveai cum. Din fericire, a murit, din câte am aflat.

Pentru o clipă, sunt tentat să mă ridic și să plec, s-o las acolo singură, dar îmi dau seama că n-aș face decât să alimentez și mai mult suspiciunile pe care deja le are.

— Și totuși ați prezentat-o pe Amelia fratelui ei, spun. Se așterne o tăcere ca de gheață și știu, fără a mai fi nevoie de cuvinte, că nu voi mai fi bine-venit în această casă.

— Patruzeci de mii este o sumă pentru care vor fi iertate multe păcate, zice ridicându-se și netezindu-și rochia. Termină-ți lecția, adaugă. Vreau să o iau pe Amelia cu mine în trăsură.

Ies din casă și grăbesc pasul. Mai sunt trei ore până la momentul programat pentru lecție, dar amintindu-mi de ultima noastră întâlnire, vreau să mă duc cât mai repede la ea, ca să-i ofer un soi de dezlegare, de iertare, chiar dacă nu știu pentru ce. Abia când ajung la drumul care duce către poarta spre moșie mă opresc, dându-mi seama că a fi văzut într-o asemenea stare ne-ar compromite pe amândoi.

Sunt întâmpinat de doamna Blackstable, care se duce să anunțe sosirea mea, lăsându-mă să aștept în salon. Rămas singur, mă plimb de colo-colo prin încăpere, uitându-mă din când în când spre portretul atârnat deasupra șemineului.

Ea se ivește pe ușa dinspre grădină. Poartă un șal brodat cu mărgele, aruncat neglijent pe umeri.

— Vă așteptam mai târziu, spune. Îmi pare rău că v-am făcut să mă așteptați, eram în grădină.

Scutur din cap.

— Nu, n-aveți nici un motiv să vă cereți scuze. Vina îmi aparține. Am ajuns prea devreme. În ultimele ore nu am făcut decât să îmi imaginez această întâlnire, dar acum nu mă simt deloc în

largul meu, iar ea nu își dă seama de schimbările petrecute în atitudinea mea.

— Începem? mă întreabă apropiindu-se. Încuviințez, poate prea repede. Mă privește ca și cum aș fi trădat-o într-un fel sau altul.

— Poate c-ar fi mai bine să ieșim în grădină, propun, iar ea se uită atentă la mine și mă roagă să o aștept cât timp se duce înăuntru ca să-și ia blocul de desen.

Traversăm pajiștea în căutarea unui loc unde să stăm. În cele din urmă ne oprim într-un pavilion străjuit de un eucalipt cu scoarța deschisă la culoare, și eu pun jos scaunul pe care l-am adus cu mine pentru ea și o invit să se așeze. Își ia cartonul și începe să deseneze, dar este în mod evident tulburată și distrată, incapabilă să se concentreze asupra lucrului.

— Melodia aceea pe care ați interpretat-o la serata familiei Bourke... dau să spun, dar ea se întoarce prea repede cu fața către mine, apoi se uită în altă parte.

— Îmi pare rău, spune. Știu că sunt un muzician slab, asta dacă mă pot numi muzician.

— Nu, răspund, nu este deloc așa. Am fost foarte mișcat de interpretarea dumneavoastră.

Îmi mulțumește dând din cap, indiferentă.

— Fratele meu spune că a fost acceptabilă.

Nu răspund și ea își ridică ochii spre mine. Preț de câteva clipe stăm așa, uitându-ne unul la celălalt.

— Am senzația că ți-ai făcut o impresie greșită despre mine.

— Nu, spun, nu cred.

— Înseamnă că ai aflat ceva despre mine, despre trecutul meu?

— Da, știu despre copil și despre ofițerul acela.

Rămâne mult timp tăcută.

— Și totuși ai venit să mă vizitezi.

În momentul acela, aud un zgomot. Doamna Blackstable s-a apropiat de noi.

— Fratele dumneavoastră vrea să vă întoarceți în casă, spune ea. Domnișoara Winter îi aruncă o privire încărcată de ură, dar doamna Blackstable nu se clintește din loc.

Domnișoara Winter își închide blocul de desen și se ridică în picioare.

— Te rog să mă scuzi, trebuie să plec, îmi spune. Dar poate că vom continua data viitoare.

Încuviințez și mă ridic și eu, așteptând-o să se întoarcă pe călcâie și să se îndepărteze. Își ține, mândră, capul în sus.

— Domnișoară Winter, o strig, iar ea se întoarce spre mine.

— Da?

— Cu toții avem un trecut.

Mă privește fără să spună nimic, își pleacă privirea, după care se întoarce și își continuă drumul. Doamna Blackstable mai zăbovește pe lângă mine. Nu-i vorbesc și nici nu este cazul să o întreb ce și cât a auzit, căci, înainte de a pleca, îmi aruncă o privire și zâmbește.

În acea primă zi, pe când mă împingeau de la spate, de pe vapor pe țarm, nu știam la ce să mă aștept. Patru luni petrecute pe mare, cu vânt și furtuni, traversând jumătate de lume, totuși nu-mi păsa câtuși de puțin de locul în care ajunsesem și totul mi se părea la fel de insipid și de inutil.

După întunecimea calei și sicriile scârțâitoare care ne serviseră drept paturi, lumina zilei mi se părea acum insuportabil de orbitoare, apa prea strălucitoare și țipetele păsărilor stridente. Eram zdrențuiți și palizi, cu trupurile secătuite de lunile trăite sub punte și, în timp ce înaintam pe străzi în lanțuri, clătinându-ne și târșâindu-ne picioarele, oamenii se întorceau și se holbau la noi. Credeam că o să ne ia în râs, dar n-au făcut-o; de fapt, în afara unui băiat care ne-a însoțit în fugă, trăgându-ne de mânecă și îmbiindu-ne să cumpărăm carne, pâine și băutură de un șiling,

aproape nimeni nu a rostit nici un cuvânt cât timp am trecut pe lângă ei.

Deși petrecusem aproape cinci luni în compania lor, nu îmi făcusem prieteni printre cei alături de care mășăluiam acum, fiecare târându-și cu greu picioarele sub povara lanțurilor. Un altul aflat într-o asemenea situație ar fi încercat probabil să lege prietenii, dar eu nu aveam nici un chef. Așa că, întins pe patul meu, m-am mulțumit să îi ascult pe ceilalți făcându-și planuri și speculând asupra viitorului care se întindea în fața lor.

Nu declarasem că știu să scriu și să citesc, așa încât mă așteptam să fiu trimis la muncă în folosul coloniei, un om de serviciu în administrație, condamnat să lucreze în carierele de calcar și să sape la cărbuni. Era soarta cea mai temută și cea mai urâtă de ceilalți, dar mie nu îmi dispăcea ideea: a ajunge cel mai umil dintre cei umili avea pentru mine un soi de atracție în simetria ei morbidă.

Și totuși n-am fost repartizat coloniei, ci unui crescător de vite pe nume Tavish. Vestea mi-a fost dată abia odată cu ordinul de a mă scula de pe pat și de a traversa docurile, de unde, împreună cu alți cinci bărbați pe care nu îi cunoșteam, am pornit spre nord în urma unei căruțe încărcate cu provizii. Deși aveam de parcurs peste o sută șaiszeci de kilometri sau poate și mai bine și de traversat dealuri și văi, pârâiașe și râuri, lanțurile nu ne-au fost scoase de la picioare, ca nu cumva să încercăm să evadăm, astfel încât am fost siliți să înaintăm clătinându-ne pe picioare, înfometați și însetați, cu gleznele jupuite de zalele de fier și cu spinările arse de soare.

Sunt și stăpâni care își tratează bine oamenii, dar Tavish nu se număra printre aceștia. Fusesse în armată și sunt convins că, și pe vremea aceea, cei aflați sub comanda lui îl urâseră de moarte. Recurgea adesea la folosirea biciului, găsind plăcere în chinuirea celor care îl slujeau, ca și cum

faptul de-a ne transforma pe noi în animale ar fi umplut un gol dinlăuntrul său.

Moșia lui se întindea la sud de Newcastle⁴, printre lacuri și mlaștini, și își lucra terenul alături de fiul său, cel care ne adusese aici în marș forțat. Pământul în acea zonă era nisipos și arid, dar ei intenționau să îl desțelenească pentru a crește turme de oi și cirezi de vite, și aceasta era sarcina noastră. Munca era îngrozitor de grea, dar lui Tavish și fiului său părea că nu le pasă și ne hrăneau atât cât să ne țină trupul și sufletul în viață, mânându-ne de la spate până ce cădeam lați. Nu aveau dreptul să se comporte așa cu noi, știam acest lucru, dar nu aveam cui să ne plângem și nici o autoritate la care să apelăm.

Acele luni cumplite au adus și o altă schimbare pentru mine. Acolo, pe dealurile care coborau în pante domoale spre apă, sub soarele care ardea sticlos, mi-am găsit liniștea și pacea pe care n-o cunoscusem înainte. Adesea petreceam zile în șir de unul singur sau doar în compania celor de care eram legat în lanțuri și, deși munca era foarte grea, fiecare dintre noi era liber să se bucure de imensitatea spațiului și a văzduhului ce ne înconjurau. Uneori, în timpul lucrului, deveneam conștient de celelalte vietăți din preajmă, egrete și păsări de apă, și îmi amintesc de o zi anume în care m-am întors și am dat cu ochii de un bătlan cenușiu care pășea ușor peste baltă, nu departe de mine, întinzându-și gâtul lung, gata să atace. Știu că m-a zărit și el, căci s-a oprit, urmărindu-mă prudent de la distanță, și am rămas amândoi așa preț de o clipă sau poate o eternitate, după care s-a răsucit în loc și a ieșit din apă fără să se grăbească. Abia atunci am dat drumul aerului din piept și mi-am dat seama că îmi ținusem răsuflarea.

Cu timpul am învățat să mă mișc suficient de încet ca să nu tulbur nagâții, al căror cârâit ascuțit le sperie pe toate celelalte păsări pe o rază de două sute cincizeci de metri, făcându-le să se ridice cu

mare larmă în aer; am învățat obiceiurile și felul de viață al păsărilor care adăstau pe ambele maluri, ale pescărușilor și papagalilor, ale lișițelor și păsărilor cu moț și ale mâncătorilor de miere⁵. A le urmări înălțându-se bătând din aripi, planând apoi în aer cu siluetele lor atât de mici și de ușoare, reprezenta pentru mine o formă de eliberare, dar asta nu era totul: vedeam în ele și altceva, niște ființe agere și primejdioase, care trăiau în afara tărâmului umanității, mânate doar de foame și de poftă, specimene diferite ale Creației.

Poate că totul s-ar fi oprit aici, dacă Tavish nu ar fi dat peste un balot de hârtie. Ca mulți alți stăpâni din colonii, care se amuză distrugând viețile celor care sunt legați de ei, Tavish ne plătea deseori mica simbrerie ce ni se cuvenea în natură, cu deosebire în produse de nici un folos sau valoare pentru unii ca noi. Fără îndoială, a crezut că hârtia se înscrie în această categorie, căci ce-am fi putut să facem cu ea, noi care nu știam să scriem și să citim nici măcar propriul nume. Ceilalți l-au blestemat și erau porniți să ardă hârtia, dar eu i-am convins să o păstrăm și, renunțând la o rație sau două de mâncare, am luat și partea care le fusese repartizată.

Am cumpărat de la administrator un condei, cerneală și un creion, cu gândul să notez ceea ce mi se întâmpla peste zi. Așa se face că, la început, am ținut un soi de jurnal, o cronică menită să îmi amintească de trecerea prin acele locuri. Dar notițele mele s-au dovedit atât de sărace și de neînsemnate, liste interminabile cu copaci doborâți și cioate dezgropate, garduri ridicate și șanțuri săpate, încât, încetul cu încetul, am renunțat la ele și am început să scriu despre păsări. Le-am descris în amănunțime, le-am catalogat și le-am enumerat obiceiurile pe care ajunsesem să le cunosc aflându-mă în vecinătatea lor. Nu era un studiu științific propriu-zis, sau nu chiar întru totul, căci în acele cuvinte puneam un soi de poezie,

încercând într-un fel să surprind ceva ce îmi scăpase până atunci, un lucru tainic și adânc care nu ieșea la iveală decât în trăirea intensă a păsărilor. Nu știu exact ce anume îmi propusesem să realizez prin vorbele acelea, mi se părea însă că, în simpla lor alcătuire, ele ascundeau un secret pe care acum, iată, îl puteam scoate la suprafață. Curând, cuvintele au fost înlocuite de imagini și, inițial stângace, am pornit să le desenez. La început nu în întregime, ci pe bucăți: ouăle împetritate ale găinușei de baltă în cuibul de trestie; penele pelicanului; aripile deschise ale unei rândunici moarte, căzute din zbor pe iarbă.

Reacția celor alături de care lucram a fost însă neașteptată. S-ar presupune că oamenii aflați într-o situație ca a noastră se consideră cu toții egali între ei, dar nu era așa, și nici nu fusese vreodată. Câteodată, în timp ce stăteam întinși, pe jumătate adormiți și cu trupurile dureroase după atâta muncă, unii dintre ei se apucau să povestească despre casele lor, despre străzile pe care locuiseră sau le străbătuseră, despre soțiile, fiii și fiicele aflate acum atât de departe. Dintre noi șase, eram singurul condamnat la numai șapte ani; ceilalți primiseră sentințe de paisprezece sau douăzeci și unu de ani, iar doi dintre ei erau condamnați pe viață și, în timp ce îi ascultam vorbind despre ceea ce însemna pentru ei acasă, am înțeles adevăratul sens al exilului, iar vocile lor se ridicau în beznă anonimă blânde și visătoare, fără un dram de furie în ele, de parcă se fereau să-și întineze amintirile cu ceea ce trăiau acum. Dintre noi șase, eram singurul care nu povestea niciodată despre viața mea de dinainte și, deși ceilalți nu mi-au cerut niciodată să mă destăinui, tăcerea mea mă separa de ei. Iar faptul că știam să scriu și să desenez l-au considerat probabil un fel de trădare a unei încrederi presupuse și niciodată declarate cu voce tare. Și i-am simțit cum se îndepărtează tot mai mult de mine.

După doi ani de muncă pe moșia lui Tavish, am fost vândut unui om pe nume Donaldson, care avea o fermă lângă Liverpool⁶. Am petrecut acolo trei ani, apoi am fost trimis să lucrez pentru Bourke. În Bourke am întâlnit un om preocupat, ca și mine, să înțeleagă țara în care trăia, interesat să studieze animalele și plantele ei. A aflat, într-un fel sau altul, de jurnalul meu și într-o zi a venit la barăcile unde dormeam noi, condamnații, cerând să îl vadă. Până atunci nu-l arătasem nimănui, dar pentru el l-am deschis și l-am lăsat să se uite la carnetele cu însemnări și la schițe. Le-a cercetat cu atenție în timp ce eu stăteam țeapăn alături, roșu ca focul în obraji și cu stomacul ghem. Într-un sfârșit s-a întors spre mine și mi-a spus că aveam talent la desen.

Complimentul mi-a făcut plăcere, deși într-un fel m-a și îngrijorat, făcându-mă să mă simt ca și cum aș fi fost demascat.

La sugestia lui, am început să primesc comenzi de păsări împăiate. În ultimul meu an de muncă forțată a venit la mine într-o după-amiază aducând o scrisoare și m-a întrebat dacă nu voiam să câștig ușor o liră sau două. La vremea aceea, era încă stăpânul meu, așa încât n-am avut cum să îl refuz. La început mă cutremuram la zgomotul puștii, al glonțului care lovea pasărea, la căderea ei rotită la pământ. În acele prime luni, fiecare moarte mi se părea o parte din mine, dar în timp am ajuns să mă călesc. Sunt numai linii, păsările acestea, arhitectură pură, cu aripile ușoare ca hârtia și calde ca aerul pe care îl taie în zbor. Ținându-le trupușoarele în palmă, am învățat să le desenez cu cea mai mare grijă și atenție, așa încât acel act de violență să se transforme aproape într-un gest de iubire.

Aflu că doamna Robertson este supărată pe mine de la doamna Bourke.

— N-am avut ocazia să discutăm la serată, spune ea, așezându-se în fața mea și a lui Joshua.

— Îmi pare foarte rău, răspund. N-am vrut să vă deranjez, păreați foarte ocupată.

— Cum ți s-a părut spectacolul?

— Domnișoara Honoré a fost încântătoare.

— Și domnișoara Winter? mă întreabă.

— Cred că a cântat destul de bine, spun.

Doamna Bourke zâmbește și se întoarce către Joshua.

— Vrei să o aduci pe domnișoara Lizabet aici? îl roagă, iar Joshua se ridică și iese din încăpere, lăsându-ne singuri.

Doamna Bourke îl urmărește afectuoasă cu privirea în timp ce se îndreaptă spre ușă. În ultimele șase luni a crescut mai mulți centimetri și se mișcă stângace, deranjat de înălțime.

— Mi s-a spus că ți-ai făcut un dușman, zice după plecarea lui.

— Cine? întreb.

— Doamna Robertson, răspunde cu acea căutătură candidă pe care o admir atât de mult la ea.

— Aha!

— Știi?

— Bănuiam, dar nu știam că m-a vorbit de rău.

Doamna Bourke încuviințează.

— Am aflat de la două prietene de-ale mele. Doamna Robertson n-a vrut să povestească ce-ai făcut, s-a mulțumit să declare că n-o să te mai primească la ei în casă.

— Îmi pare rău să aud asta, zic.

Tace câteva clipe, apoi vorbește iar, ceva mai încet.

— Joshua va împlini în curând paisprezece ani. Și tatăl lui va dori, bineînțeles, să-l ia sub aripa lui.

— Mă așteptam.

— Vrei să spui că nu ești de acord?

— Nu, doar că viața care îl așteaptă nu e potrivită pentru el.

— Tatăl lui ține foarte mult la el.

— Nu mă îndoiesc, spun. Asta înseamnă că veți renunța la serviciile mele?

Neagă scuturând din cap.

— Nu. Vreau doar să te previn că n-o să dureze o veșnicie.

La lecția următoare, acea legătură creată între noi la ultima întâlnire pare să se fi rupt. Domnișoara Winter nu se simte în apele ei, aparent tulburată de prezența mea. Nu o dată, ci de două ori îi propun să ieșim din casă ca să lucrăm din nou în aer liber, dar de fiecare dată invocă vremea instabilă și amenințarea ploii. La început mă gândesc că am jignit-o în vreun fel și încerc, prudent, să aflu de ce anume mă fac vinovat. Apoi în încăpere apare doamna Blackstable, care își face de lucru cu argintăria din dulap. Iritat, mă întorc, cu gândul să îi amintesc că aveam o înțelegere, să nu fiu deranjat în timpul lecției. Însă domnișoara Winter mă oprește ridicând un braț.

— Domnule May, vă rog, spune ea. Privirile ni se întâlnesc preț de o clipă, apoi ea clatină din cap și își îndreaptă din nou atenția asupra desenului, iar eu înțeleg ce vrea să îmi transmită. Doamna Blackstable s-a oprit din lucru și a rămas lângă dulap, urmărindu-ne; cum domnișoara Winter pare concentrată asupra schiței pe care o face, își vede și ea mai departe de argintărie.

Nu mai scot nici o vorbă până când iese, stau acolo fără să fac nimic, așteptând să plece. Abia când îi aud pașii îndepărtându-se pe coridor mă scol și traversez camera către locul unde șade domnișoara Winter, apoi îngenunchez lângă scaunul ei.

— Îmi pare rău dacă ți-am produs neplăceri, spun, dar ea mă oprește cu o fluturare a mâinii.

— Nu tu ești de vină, zice. Mă privește. Mă uit și eu în ochii ei cenușii și simt o dorință atât de puternică să o iau în brațe încât nu cred că voi putea să îi rezist. După o clipă, ea își întoarce însă privirea.

— Nu ai visat niciodată să pleci de-aici? mă întreabă cu o vehemență neașteptată.

Scutur din cap.

— N-am unde să mă duc, nici un alt loc unde să stau.

Mă scrutează cu o expresie de dezamăgire întipărită pe față.

— Deși nu am făcut nimic, sunt ținută prizonieră aici, la fel ca și voim ceilalți, spune.

— Eu nu sunt prizonier.

— Totul aici e-o închisoare, nu înțelegi? întreabă întorcându-se spre mine. Fără să mă gândesc, întind mâna și îi ating obrazul, dar ea nu se înmoaie și nici nu se lasă înduplecată. Într-un sfârșit, îmi acoperă mâna cu mâna ei.

— Nu, asta nu se poate, zice, după care îmi îndepărtează brațul.

Imediat cum deschid ușa sunt cuprins de acel sentiment apăsător că a mai fost cineva înaintea mea în încăpere. O tăcere grea plutește și aerul este la fel de nemișcat ca suprafața unei ape după un înec. Camera pare la fel cum am lăsat-o și lucrurile nu au fost răvășite, resturile micului dejun au rămas pe masă și pușca este așezată lângă șemineu. Și totuși nu pot scăpa de senzația că a umblat și a cotrobăit cineva pe aici. În camera următoare, care servește drept birou, hârtiile zac așa cum le lăsasem, iar cărțile și albumele sunt așezate la locul lor. Pe bancul de lucru stă un papagal împăiat, gata pentru a fi desenat; îmi trec mâna peste pene și ochii peste raftul unde țin materialele pentru conservare. Arsenic și lame de scalpel. Sub degete simt moliciunea penelor și îmi ridic privirea spre copacii care se zăresc pe fereastră.

Deodată aud un zgomot, un pas făcut cu mare grijă pe dușumea, și mă întorc iute, cu pumnii încheștiți și pregătiți de atac, dar îl văd pe Winter stând în fața mea.

— Văd că trăiți cam retras, domnule May.

— De regulă, nu prea am parte de musafiri, răspund.

— Da, așa se pare. Casa este a domnului Bourke, nu-i așa?

Încuviințez și domnul Winter înaintează, stând acum în prag.

— Am venit ca să vă văd desenele, spune.

— Da?

— Dar ce credeți? întreabă aruncându-și privirea în jur.

Scutur din cap.

— Nu știu. Stingherit de puținătatea lucrurilor mele, îl urmăresc cum cercetează pereții goi, masa și scaunele modeste.

— Acestea sunt făcute de dumneavoastră? întreabă intrând pe lângă mine în cameră și oprindu-se în fața unui mic vraf de hârtii. Deasupra este schița unei păsări mâncătoare de miere cocoțată pe un arbore de grevillea. Își ridică ochii spre mine în timp ce vorbește: vede că răspund afirmativ și își îndreaptă atenția asupra foilor, luând fiecare schiță în mână și punând-o deoparte pentru a trece la cea de dedesubt, apoi la următoarea, oprindu-se de fiecare dată pentru a o examina iute, concentrat, așezând-o apoi alături. Am un nod în gât și în stomac, pe fața mea se citește probabil faptul că îl consider un intrus.

— Pot să vă ofer ceva de băut? îl întreb stânjenit.

— Nu, spune domnul Winter și pune jos ultima foaie. Apoi începe să se plimbe încet de colo-colo prin cameră, inspectând fiecare colțișor în parte.

— E ceva ce doriți să discutați cu mine? îl întreb într-un târziu, iar el se întoarce cu fața către mine.

— Ați aflat, fără îndoială, unele lucruri din trecutul surorii mele, spune.

Nu răspund. Poate că ia tăcere mea drept încuviințare și continuă.

— Reputația unei femei cu un asemenea trecut este un lucru extrem de fragil, domnule May, și

poate oricând da naștere unor bârfe.

— Ce vreți să insinuați? întreb pe un ton poate prea aprins. Winter nu pare însă impresionat.

— Nimic altceva decât că ați face bine să nu dați ocazia să mai apară și altele.

În clipa aceea îmi vine să-i arunc și eu în față o acuzație, dar asta ar însemna să renunț la orice șansă de-a o mai vedea.

— Sunt un om destul de înstărit, spune Winter. Greșelile săvârșite în trecut de sora mea pot fi corectate printr-o căsătorie potrivită.

— Aș fi zis că asta depinde de ea.

— Sunt multe lucruri care trebuie luate în considerare.

— Nu pricep ce vreți să spuneți.

Rămâne tăcut câteva clipe.

— De ce locuiți singur, domnule May? mă întreabă în cele din urmă. Ce anume vreți să ascundeți?

— Nu știu la ce vă referiți.

— La faptul că toți avem secrete, lucruri pe care le-am dori îngropate cât mai adânc în trecut.

Nu răspund și el își ia zâmbind pălăria.

— Atunci, ne-am înțeles, zice.

Mă lasă singur și se face nevăzut, călare, pe potecă, în amurg. După plecarea lui ar trebui probabil să mă simt ușurat, dar sunt mai degrabă tulburat după ce intimitatea refugiului mi-a fost într-un fel încălcată. Sunt și furios, atât pe el, cât și pe mine, și nu știu dacă să-mi fie mai milă de ea sau de mine. Pe pervaz, înfășurați într-o cârpă de bumbac, stau doi mâncători de miere prinși de dimineată, imediat după ivirea zorilor. În acel moment trupurile lor fuseseră calde; în orele care s-au scurs de atunci s-au răcit și au înțepenit, schilodite, cu piciorușele îndoite în spate în încheștarea morții. Păsările trebuie curățate, și cât mai repede, dacă nu vreau să putrezească, așa încât aprind lampa și mă apuc de treabă, în speranța că voi fi distras de la cele petrecute.

Lucrez repede, mâinile mi se mișcă abile, cu acea cunoaștere dobândită după nenumăratele dăți când am făcut aceleași gesturi, și mai ales fără să mă gândesc, ceea ce mă calmează treptat: le trec cuțitul peste burtă și în jurul ei, jupoi pielea de pe carne, atent să nu o înțep, după care o frec cu arsenic în interior pentru a o conserva. Sunt atât de fragile păsărelele acestea, cu piciorușele lor subțiri ca niște ramuri, încât mă înduioșează până la suferință să le văd așa, moarte.

Afară s-a întunecat, dar eu nu mă opresc din lucru și mâinile mi se agită în continuare. Înfășor păsările la loc și le dau deoparte, apoi îmi iau creionul și foile și încep să desenez, încordându-mi ochii în lumina gălbuie a lămpii. De obicei, activitatea aceasta mă liniștește într-o oarecare măsură, dar acum lucrez aproape cu furie și liniile pe care le trasez sunt zimțate și chinuite. Ceasul ticăie și bate pe polița căminului, dar eu nu iau în seamă orele care trec și, când mă opresc, e aproape de miezul nopții, iar mâinile și spatele mă dor și camera e cufundată în umbră. Vântul s-a pornit și tufișurile din jurul casei se leagănă, scoțând sunete ca de apă sau valuri. Deși sentimentul că refugiul mi-a fost pângărit persistă, gândurile mele se îndreaptă mai mult spre domnișoara Winter, spre suferința ei. Ce-aș fi putut să-i spun? Că viața aceasta este atât de fragilă, atât de neînsemnată, încât se poate pierde într-o clipă de nechibzuință? Că cele mai crunte închisori nu sunt din piatră, ci acelea pe care ni le construim cu mâna noastră? Că nimic din ceea ce-ai făcut vreodată nu mai poate fi desfăcut?

Când m-am trezit era întuneric. Mai târziu aveam să-mi amintesc alte lucruri: pământul care îmi fusese aruncat peste față, gustul sângelui din gură. Trupurile care mă înghesuiau, lipite de mine. Acum nu mai rețin însă decât frica, senzația aceea de groază și panica ce mă apăsa pe piept. Înebunit, am început să zgârii și să sfâșii

cadavrele de deasupra mea, capetele, corpurile și membrele învâlmășite, înăbușindu-mi lacrimile în timp ce mă zbăteam să înaintez la suprafață, ca un om pe cale să se înece și care încearcă să iasă la lumină din adâncul apelor. Greutatea acelor trupuri aruncate peste mine, pielea lor frecându-se de a mea. Și apoi, dintr-odată, m-am eliberat și am ieșit în aerul înghețat.

Mâinile îmi sângerau și avem unghiile rupte. În jur, numai ceață și ploaie.

M-am târât peste marginea gropii, cu singurul gând în minte să mă îndepărtez cât mai repede de acolo. Totul mi se părea fluid, aveam mintea goală și tot ceea ce îmi doream era să scap.

Nu îmi amintesc prea bine acele prime ore de libertate: fuga, frigul, senzația chinuitoare de foame care îmi cuprinsese pieptul și mâinile, și gâtul. Nu știu când mi-am dat seama că nu-mi mai știam numele, că înăuntrul meu era doar vidul și nimic altceva; tot ce țin minte este confuzia din capul meu, faptul că trecutul uitat îmi stătea pe vârful limbii.

În ceața care mă învăluia, mi se părea că toate lucrurile semănau între ele, ca și cum mergeam prin vis printr-un oraș lipsit de substanță sau profunzime. Trăsurile se conturau nedeslușit, uriașe și venind peste mine, aidoma unor corăbii navigând pe o mare învolburată, iar zgomotele copitelor și roților erau parcă și mai înspăimântătoare în valurile ce răsunau înăbușit. Pe urmă, ploaia s-a pornit din nou, udându-mă până la piele prin cămașa ruptă, și am căutat adăpost în pragul unei case, târându-mă ca o insectă scârboasă.

A trecut o oră, apoi poate încă una, până ce o lumină s-a ivit din beznă, două siluete neclare purtând un felinar acoperit, ferit de ploaie. Fără grabă, înaintau încet spre mine, și când au ajuns în prag, s-au oprit în fața mea. Nu păreau amenințătoare și totuși m-am înspăimântat, simțind

cum o repulsie instinctivă creștea în mine, de parcă aș fi știut că îmi voiau răul.

— Cine-o mai fi și ăsta? l-am auzit pe bărbatul mai solid întrebând în timp ce îmi atinge fața și o întorcea ca să o vadă în lumină. Am murmurat ceva, încercând să mă întorc, dar cu mișcări prea încete – mâinile bărbatului mai scund mă pipăiau deja pe sub cămașă. Dacă aveam cumva monede asupra mea, cu siguranță că le-a luat, dar fără să-mi dau seama, atât de repede și de ușor s-a mișcat.

— Vreun nebun sau vreun idiot, a răspuns bărbatul mai scund.

— Nu, a zis bărbatul mai solid, nu e nebun. După care, ca și cum ar fi luat o hotărâre, a adăugat, luându-mă de braț și ridicându-mă în picioare: haide să-l luăm.

Știam că îmi voiau răul, dar nu m-am opus, lăsându-i să mă ducă la bârlogul lor. Nu am văzut din el decât o parte, încăperea în care m-au ținut, un loc cu tavanul jos și prea călduros, din cauza focului pe care îl ațâțau tot timpul. Cei doi m-au așezat într-un colț, un culcuș murdar făcut din paie vechi acoperite de pături ce duhneau îngrozitor. Apoi, dinspre foc s-a apropiat o femeie grasă și cu o înfățișare cruntă. Ținea în brațe un prunc de doar o lună, dar deja beat de la coniacul pe care femeia i-l dădea să-l sugă de pe deget. A întins o mână și m-a prins de păr, ridicându-mi fața. Apoi a râs scurt.

— E în regulă, a zis, după care s-a întors cu spatele la mine.

Nu știu cât timp am zăcut acolo: o oră sau o zi, îmi era totuna. Așteptam când și când, încercând să fac cumva ordine în mintea mea confuză, lipsită de memorie sau de substanță, la fel de puțin reală ca o umbră pe un zid. Nu uitasem cine eram, dar nu-mi puteam aminti, redus cum eram la o stare de haos și absență. Și totuși îmi puteam simți trecutul și pe mine în el, atâta doar că nu-l puteam atinge, căci

atingerea părea să-l ardă aproape scrum, ca o insectă prinsă de un copil într-un borcan. Sau ca un vis pe care îl retrăiești la trezire.

După un timp, am înțeles că trebuia să scap de acolo. Așa că am zăcut, prefăcându-mă fără simțire și nebun, până ce s-a ivit o ocazie: o ușă deschisă și un tip întors cu spatele, și atunci am sărit în picioare și am țâșnit afară, în întuneric. Nu știam unde mă aflam și nici unde voiam să ajung, așa încât am alergat și am tot alergat, împleticindu-mă pe străzile învăluite în ceață, până ce am văzut cum bezna începea să se risipească, am auzit un susur de apă și am simțit mirosul cald al vitelor. Fără să-mi dau seama, parcursesem tot drumul până la Hampstead Heath, căci pe acolo rătăceam. Pe jumătate înnebunit de foame și de frică, am zărit în cele din urmă o casă și, neștiind ce altceva să fac, m-am furișat înăuntru, m-am culcușit și am adormit.

Probabil că mâncasem însă ceva înainte, căci următorul lucru pe care mi-l amintesc este că am fost trezit din somn de un bărbat care mă împungea cu o flintă și de doi flăcăi care se jurau că o să mă dea pe mâna justiției. În bucătaria lor intrasem, mâncarea lor o mâncasem și lângă vatra lor adormisem și, luându-mă drept vagabond, m-au târât în fața magistratului, unde am fost pus în lanțuri și trimis peste mări și țări.

Le aud vocile venind dinspre bibliotecă, mai întâi cea a lui Winter, apoi a lui Bourke, și în cele din urmă o a treia, pe care nu o recunosc. Lângă mine, Joshua își înalță și el capul.

— Nu știam că tatăl tău are musafiri, îi spun.

Ridică din umeri, dar, înainte să apuce să-mi răspundă, Bourke se ivește în ușă. Îl văd și mă ridic de pe scaun.

— Winter e aici? întreb, iar el încuviințează cu un zâmbet.

— Da, și vrea să-ți vorbească.

Mă uit spre Joshua.

— Lasă-l în pace pe băiat, zice Bourke, nu are nevoie de tine să-l supraveghezi cât timp desenează. Stă în continuare în ușă, de cealaltă parte a încăperii cu podeaua strălucind de curățenie, și se dă la o parte, făcându-mi loc să trec.

Winter așteaptă în salon, cu spatele întors la ferestrele înalte care dau spre grădină. Intru și ochii ni se întâlnesc pentru o clipă, apoi el se uită undeva în dreapta. Îi urmăresc privirea și mă întorc, cu gândul că voi da de doamna Bourke, dar acolo stă cel de-al treilea bărbat.

— Robert Newsome, spune Winter, acesta este Thomas May, artistul nostru.

Tăcerea se așterne preț de câteva momente. Newsome deschide gura, ca pentru a spune ceva, apoi se răzgândește și scutură confuz din cap.

— Ce s-a întâmplat? dă să întrebe Winter. Newsome se uită mai întâi spre el, apoi spre mine.

— Thomas May, zice. Spuneți că vă numiți Thomas May?

Încuviințez.

— Da, așa e, răspund privindu-l drept în ochi.

— Vă cunoașteți? intervine Winter. Newsome șovăie din nou.

— Nu, spune într-un final. Îmi cer scuze. E o greșeală la mijloc.

Bourke și Winter se uită unul la altul.

— Ce fel de greșeală? întreabă Winter, iar Newsome clatină din cap.

— L-am confundat cu altcineva, un bărbat pe care l-am cunoscut cândva, spune privind mai întâi spre Bourke, apoi spre mine. Îmi pare rău, domnule, dacă v-am produs vreo neplăcere.

Dau din cap în semn că îi accept scuzele, stânjenit de suspiciunea care se citește pe fața lui Winter.

— Îmi pare rău, e vina mea, insistă Newsome.

Faptul că este pus în încurcătură de prezența mea e clar pentru toată lumea, deși încearcă să-și

ascundă stinghereala, ca și faptul că se simte ofensat sau așa mi se pare mie. Winter dorește să-i prezinte câteva dintre atracțiile coloniei, și în acest scop îi propune să-i arate colecțiile mele. Totuși, conversația noastră despre păsări înaintează greu și cu hopuri, și Winter și Bourke își dau cu siguranță seama de asta. Într-un sfârșit, îmi cer scuze și plec.

Vine însă după mine în hol și mă prinde de braț.

— Gabriel, șoptește, nu mă recunoști? Nu îmi vorbește pe un ton rugător, ci aproape supărat.

Ridic o mână și dau să mă îndepărtez de el.

— Nu face asta, insistă. Sunt eu, Robert, prietenul tău.

— Numele meu este Thomas May, spun cât pot de clar și de apăsător.

Pe chip i se ivește o privire de om trădat. Îmi lasă brațul și se dă un pas înapoi.

— Foarte bine atunci, zice, așa să fie.

Mă întorc acasă, îmi iau pușca și sacul. Îmi mai trebuie niște exemplare, îmi spun în timp ce îmi croiesc drum către est, căutând umbra eucaliptilor, în frunzișul cărora își fac cuib păsările mai mici. Mă mișc repede și în tăcere, urmărind păsările care țâșnesc în aer și se năpustesc în zbor. Nu am comenzi pentru împăiat și nu am practic nevoie de păsări, dar le urmăresc cu pușca. Nu trag la întâmplare, dar cu o anumită cruzime, ca și cum nu mi-ar păsa ce fel de pasăre dobor, iar împușcăturile răsună în tăcerea care stăruie o clipă, pentru a fi apoi înlocuită de țipete înnebunite și de zgomotul prăbușirii. Mai întâi capturez un grangur, apoi o pereche de pardalote și, la urmă, o pitulice mică al cărei trup cade pe stratul de frunze atât de ușor încât aproape că nu îl aud. Ajung la ea și văd că încă mai trăiește și are pieptul acoperit de sânge, iar aripioara îi atârnă, frântă. Dar când dau să o iau în palmă se zbate și ciripește, încercând să scape. Mi se strecoară printre degete o dată și încă o dată, și abia a treia oară o prind, dar și atunci continuă să dea din aripi. Știu ce am de făcut dar, stând

acolo, îmi dau seama că nu sunt în stare. Nu pot să fac acel gest care să-i pună capăt suferințelor. Stau locului și sunt copleșit de un sentiment de neputință, de ură față de omul care am ajuns, față de acest ghem de minciuni și de adevăruri rostite doar pe jumătate.

Sunt scârbit de mine, dar a doua zi mă trezesc dimineța și mă îmbrac, pregătindu-mă să mă duc să o întâlnesc. Nu știu ce altceva să fac – e ca și cum, văzând-o, m-aș agăța de cel care încă mai sunt.

E încă devreme, dar ea e cea care îmi deschide ușa.

— Domnule May, mă întâmpină șovăitoare.

— Domnișoară Winter..., o salut, apoi doamna Blackstable apare în spatele ei.

— Haide să facem o plimbare, mă invită domnișoara Winter.

Traversăm împreună pajiștea. Într-un sfârșit, îmi adun gândurile și îi vorbesc cu o voce gătuită.

— E ceva ce ar trebui să știi despre mine, încep, dar pe fața ei, care mă privește rugătoare, citesc că se aștepta la ceea ce voiam să-i spun și și-ar fi dorit ca eu să infirm în vreun fel ceea ce deja ghicise.

— Acest domn Newsome pe care l-ai întâlnit ieri, zice, îl cunoșteai cumva dinainte?

Ezit.

— A spus el asta?

Scutură din cap.

— Nu, n-a menționat nimic de genul acesta. Însă fratele meu mi-a povestit că și-a dat seama din felul în care se purta că amândoi nu spuneți adevărul.

Tac. Se uită la mine.

— Îl cunoști, nu-i așa?

— Da, ne-am cunoscut cu multă vreme în urmă.

— Și totuși ai negat în fața fratelui meu și a lui Bourke?

Încuviințez.

— Și în fața lui Newsome. Se oprește o clipă, scrutându-mă din ochi. Ce e între voi doi?

— El, unul, nu a făcut nimic rău, mă grăbesc să răspund.

— A fost surprins să afle că nu erai bărbatul pe care credea că îl cunoaște, zice uitându-se în altă parte.

— Da, așa e.

— Și totuși, tu erai. Cum așa? Te-a cunoscut sub un alt nume? Numele altcuiva? Ezită o clipă sau două. De ce-ai făcut asta? De ce ți-ai luat alt nume? De ce-ai vrut să dispari în felul acesta?

Deschid gura, dar nu reușesc să scot nici o vorbă, apoi văd pe fața ei că un gând îi încolțește în minte, un gând apăsător.

— Nu, șoptește, nu, nu se poate.

Văd cum se luptă cu această nouă revelație amară.

Într-un târziu mă întreabă:

— De ce ai venit astăzi? Ce anume voiai să-mi spui?

— Păi chiar acest lucru. Am vrut să nu îl auzi de la alții.

Rămânem îndelung așa, unul lângă altul, până ce, într-un final, mă înclin și dau să mă îndepărtez.

— Vreau să îți văd desenele, mă oprește.

Mă răsucesc spre ea și clatin din cap.

— De ce?

— Ca să te cunosc mai bine decât acum.

Izbucnesc într-un hohot scurt, mai plin de amărăciune decât intenționasem.

— Nu e nimic de aflat despre mine.

— Nu, nu cred așa ceva. În tine există bunătate.

Își mută privirea.

— Ar trebui să ne luăm la revedere acum, zice. Nu cred că o să mai avem ocazia să ne întâlnim și să vorbim așa, singuri.

Robert vine la mine în după-amiaza aceea. Am fost în golf și mi-am umplut burduful cu apă, și când mă întorc dau cu ochii de el, așezat pe

treptele cabanei. Abia când mă apropii și mă opresc în fața lui se ridică și își scutură pantalonii de praf.

— Presupun că n-ar trebui să fiu surprins de această vizită, spun, iar el clatină din cap. Văd că supărarea din seara precedentă pare să fi dispărut, înlocuită de altceva, de un soi de blândețe.

— Ne-am despărțit certați, zice. Îmi pare rău pentru asta.

Nu spun nimic preț de o clipă sau două, apoi cu o mână îi fac semn spre luminiș.

— Ce-ai vrea să vezi din împrejurimi? întreb.

— Am venit să te văd pe tine, nimic altceva, răspunde.

— Atunci, hai cu mine.

Coborâm, trecem de golf și ne îndreptăm spre plajă. Merge fără să rostească o vorbă.

— Cum de-ai ajuns aici? întreb în cele din urmă.

— Cu o expediție în Pacific. Am fost angajat ca medic și naturalist, zice, iar eu încuviințez din cap. Așa am auzit de tine și de desenele pe care le faci, continuă urmărindu-mă cu privirea. Dintotdeauna ai avut talent la desen. Ridică din umeri. Eu, unul, n-am fost niciodată un artist.

Ne oprim. Mă uit la el și îi citesc în ochi bunătatea. Apoi însă un cangur mic țâșnește din tufișuri, făcându-mă să tresar.

— De ce anume încerci să te ascunzi? mă întreabă.

— De nimic, răspund. Știe însă că mint.

— Domnișoara Winter... dă să spună, dar îl întrerup clătinând din cap. Ți-e dragă, nu-i așa?

Încuviințez.

— Și asta deși ai aflat ceva, un secret din trecutul ei?

— A suferit deja pentru greșeala ei, răspund pe un ton prea aprins.

— Nu asta am vrut să spun, ripostează Robert. Ci doar că nu ar trebui să plătească prețul de două ori.

— Ce le-ai povestit lui Bourke și Winter? întreb.
— Nimic. Dar au ghicit deja destule și curând cred că or să afle adevărul.

Când vorbesc, îmi feresc privirea.

— Așadar, o să pleci curând?

Tace câteva clipe.

— Nu sunt dușmanul tău, Gabriel, zice. Fără să vreau, la auzul numelui, încremenesc. Sau poate ai prefera să-ți spun Thomas?

— Spune-mi cum vrei, nu contează.

Îmi regret aproape imediat tonul. El nu răspunde la început, apoi vocea îi răsună din nou și nu discern pic de supărare în ea.

— Să vrei să fii altcineva, acesta este un lucru îngrozitor. Vede că tac și continuă. De ce ești atât de înspăimântat, Gabriel? De cine și de ce te ascunzi?

— De nimic, spun fierbând în mine, de nimeni și de nimic.

Nu știi de unde mi-a venit ideea numelui. Mintea nu îmi era încă întreagă, mai degrabă un talmeș-balmeș de amintiri numai pe jumătate înțelese, care se încâlceau la loc chiar în momentul când dădeam să le ating. Dar în timp ce vorbeam, o idee a început să prindă contur în mine.

La început, am crezut că aprodul va obiecta sau că altcineva își va ridica glasul împotriva mea, dar magistratul nu a făcut decât să ridice o mână, cerându-i funcționarului să-mi treacă numele, așa cum îl rostisem, în catastif.

Și nici nu sunt sigur că era o minciună sau cel puțin nu în clipa aceea, căci numele meu adevărat părea să nu-mi mai aparțină, dar în timp ce stăteam în picioare ascultându-l pe aprod cum dădea citire acuzațiilor, am început să îmi dau seama ce anume făcusem și revelația nu mi s-a părut deloc îngrozitoare, ci aproape eliberatoare, ca și cum, odată cu noul nume, aș fi lăsat undeva în spate o parte din mine, din trecutul meu.

De-abia mai târziu, când am fost condus înapoi în celulă, am simțit cum minciuna aceea mi se închea pe buze. Nu era numele meu, ci al altuia. Mai era însă și altceva, ceva mai greu de descris, un fel anume în care minciuna produsese o schimbare în mine. Ceea ce fusesem, ceea ce făcusem era acum diferit, aparținea altcuiva. Nu un lucru șters cu totul, asta nu avea să se întâmple niciodată, dar într-un fel, ceva mai ușor de acceptat.

Am zăcut în celula aceea timp de o săptămână, cu trupul cuprins de frisoane și de halucinații. A fost cât pe-acți să mor, puținul rămas din mine, din mintea și din trupul meu, mistuindu-se într-o suferință animalică atât de intensă, încât uneori chiar îmi imaginam că am ajuns pe lumea cealaltă. Am visat tot soiul de lucruri care îmi sfredeau pielea, iar bila mă ardea pe dinăuntru, în timp ce creaturi înfiorătoare și de neînchipuit se târau pe acoperiș și pe podea, se prelingeau și bolboroseau agățându-se de ziduri și de ușă. Și totuși, pe piatra aceea rece ca gheața m-am eliberat de mine însumi, iar ororile trăite în acele ultime zile mi s-au părut un vis urât.

Nu eram singur în celulă. Unul dintre bărbații care fuseseră aduși împreună cu mine în fața magistratului a fost primul care mi-a rostit numele.

— Cine e ăsta? a întrebat un nou-venit.

— May, a răspuns el.

Am avut timp să reflectez asupra vieții mele în zilele acelea și în săptămânile care au urmat. La început, numele părea să nu mi se potrivească, un lucru făcut prost, de mântuială, iar mintea îmi era în continuare slăbită și trupul rarefiat cumva și aplatizat. Vorbeam puțin cu tovarășii de celulă și ei, la rândul lor, își fereau privirile de mine. Dar, pe măsură ce săptămânile treceau, am descoperit că îmi venea tot mai ușor să-mi rostesc noul nume.

Poate că un altul, dacă ar fi fost în locul meu, ar fi împrumutat mai mult decât un nume, și-ar fi

inventat un alt trecut. Eu însă nu îmi doream decât să mă eliberez, să las totul în urmă. Să mă fi născut nu un prunc plângăcios, ci un bărbat în toată firea, ridicându-se din țărâna reavănă, gata să o ia de la capăt. Și dacă la început a fost o minciună, cu timpul a devenit mai puțin de atât, și totodată mai mult. O altă viață, nou descoperită, un nume pe care am ajuns să mi-l însușesc.

Nu știu ce s-a ales de prietenul meu de odinioară. Poate că prosperă și acum pe străzile Londrei, ignorând cu totul umbra de viață pe care o trăiesc. Oare m-ar recunoaște dacă m-ar vedea acum? Ar înțelege ce-am făcut, ce-am furat? În fond, numele acestea ale noastre sunt lucruri atât de mărunte, atât de trecătoare, niște înșirui de litere scrijelite cu cerneală sau rostite în fața altora. E atât de ușor să uiți cine ești, să confunzi masca pe care o porți cu adevărul, să devii un nume care nu îți aparține, să lași trecutul în urmă și să renaști.

Nu există nimic scris, nici o sentință judecătorească sau o hotărâre care să-mi certifice surghiunul, dar lucrurile așa se petrec. Unul după altul, elevii se retrag, iar lecțiile sunt anulate. Unii o fac cu un licăr de plăcere pe față, alții mai puțin bucuroși, ca și cum ar fi nevoiți să se supună unei decizii regretabile, dar necesare. Pe stradă oamenii își întorc privirea când trec pe lângă mine, domnii încep brusc să discute prea aprins cu cei care îi întovărășesc, iar doamnele se prefac, bosumflate, că nu mă văd, pentru ca apoi să mă bârfească în șoaptă pe la spate.

Nu numai Winter este de vină pentru asta. Sunt sigur că și alții au luat parte de bunăvoie la complot. Există o brutalitate anume în felul în care legile nescrise sunt respectate aici, ca și cum decăderea printre cei decăzuți este un soi de slăbiciune care trebuie imediat înlăturată. Uneori mă gândesc că asprimea moravurilor din colonii și firile severe cărora le dă naștere nu izvorăsc din viețile pe care le-am trăit, fiecare dintre noi, cu

mult timp în urmă, în locuri îndepărtate, ci din refuzul de a accepta realitatea acelor vieți, tăcerea în care ne complacem cu toții fiind ea însăși un fel de act de violență față de noi înșine.

Desigur, nelegiuirea mea este una înfăptuită până la urmă de toată lumea de aici. Mi-am luat un alt nume, mi-am născocit o nouă viață, m-am reinventat. Există însă ceva aparte în modul în care am făcut-o, un dispreț inacceptabil al unor reguli tacite. Văd asta, o simt în modul în care sunt ostracizat.

Lipsit de elevi, n-am cum să-mi câștig existența, ceea ce mă afectează cel mai tare. Deocamdată am puși deoparte ceva bani pentru hrană, care n-au însă cum să dureze la nesfârșit. Aș putea face și altceva, să preiau comenzi pentru împăiat, dar în ultimele săptămâni nu mai reușesc să mă adun. A lua viața unei păsări cu pușca sau cu lațul mi se pare acum ceva oribil și refuz să mai fac așa ceva. Pe de altă parte însă, aici ai de unde alege, căci e de lucru pentru toată lumea, și poate că, în timp, m-aș deprinde să împing plugul sau, dimpotrivă, aș putea ajunge un tâlhar.

Joshua este ultimul elev care mă părăsește. Bourke își însoțește anunțul cu o afirmație tăfnoasă, cum că a sosit momentul ca Joshua să învețe mai multe despre administrarea moșiei. O rostește repede, fără a căuta motive de ceartă, iar eu, la rândul meu, nu mă împotrivesc, deși îmi dau seama că a luat decizia împotriva voinței sale. Poate că doamna Bourke avea și ea dreptate, și el vede în băiat pe fosta lui soție, e o posibilitate pe care însă nu o va confirma nicicând, dar plătește în mod evident un preț mare pentru această hotărâre, căci și-a pierdut o parte din naturalețea și din dezinvoltura cu care se purta în sânul familiei.

Totuși, spre cinstea lor, cei din familia Bourke nu mă abandonează complet. În ciuda scenei cu Newsome și a poveștii cu înlăturarea mea ca profesor al domnișoarei Winter, ale căror

dedesubturi le-au ghicit probabil cel puțin pe jumătate, nici unul dintre ei nu insistă să le ofer o explicație. Iar dacă pentru alții numele meu a ajuns subiect de scandaluri și de speculații nesfârșite, doamna și domnul Bourke au continuat să mă primească în casa lor.

Pentru noi trei este însă clar că nu mai există aceeași încredere. Prietenia lui Bourke a fost dintotdeauna una distantă față de cei care îi sunt inferiori din punct de vedere social, și încrederea pare deci mai puțin știrbită, dar la doamna Bourke schimbarea este mai vizibilă. Este la fel de bună cu mine, dar de o bunătate cumva diferită. Îmi vorbește ca unuia care i-a fost cândva prieten, dar față de care a intervenit o schismă, după care a urmat o reunificare, fără ca lucrurile să mai poată reveni însă vreodată la ceea ce erau înainte. Este ca și cum s-ar fi hotărât să nu mai fie atât de iscoditoare, să nu mai vrea să știe ce se petrece adânc în cugetul meu.

Iar despre cea care e motivul acestei înstrăinări nu se rostește nici o vorbă, nu mi se spune decât că domnul Winter mi-a interzis accesul în casa lor. Nu am cum să ghicesc ce știe ea și nici nu vreau să mă gândesc la ceea ce poate că a ghicit.

Sunt poate unii care cred că, pentru a desena o pasăre, trebuie să începi cu capul, să continui cu gâtul și apoi cu pieptul, până ce ajungi la picioare. Aripile ar trebui începute din vârf și conturul cozii lăsat la urmă, iar detaliile adăugate numai după ce s-au trasat toate liniile. Adevărul este însă că nu există reguli, și nici o metodă anume. Linia îi vorbește foii și invers, fiecare atrăgând după sine transpunerea imaginii din minte pe hârtie. Iar imaginea obținută, oricât de precisă ar fi, este în egală măsură rezultatul unei impresii și al unei simțiri, dar și al meșteșugului, un lucru care capătă viață prin linii, care ajunge să aibă propria trăire, să se nască.

Este după-amiaza târziu când aud o bătaie în ușa. Sunetul omenesc pare să distoneze cu aerul din casă. Tresar și rămân nemișcat, și bătaia se repetă, mai șovăielnică de această dată.

Mă ridic și traversez încăperea pentru a deschide ușa și, între timp, tușesc ca să-mi dreg glasul și să pot vorbi. Au trecut zile întregi de când nu am mai scos nici un cuvânt. Afară lumina este albăstruie, iar ramurile pomilor se clatină ușor în vânt. Și pe urmă o văd în prag.

Mă privește fără să spună nimic și tac și eu. Are chipul cumva diferit sau poate nu mi-l mai amintesc eu bine. Pare mai îmbătrânit, mai slab, o figură mai banală. Poate că și eu îi par schimbat, căci văd cum se uită la mine, de parcă aș fi o nălucă, un soț sau un frate crezut mort și înviat subit, care arată însă altfel decât imaginea purtată în minte atâția și atâția ani.

Stăm așa, privindu-ne în tăcere, și parcă trece o viață în tot acest răstimp. Și apoi, când ne mai revenim, ea este prima care vorbește, nervoasă, într-un fel cum n-am mai auzit-o până atunci.

— Domnule May, zice frângându-și mâinile.

— Cum ai ajuns până aici? o întreb, încercând să mă uit peste umărul ei, înspre potecă.

— Pe jos, nu e foarte departe. Pot să intru? Zăpăcit, mă dau un pas înapoi, făcându-i loc să treacă.

Își plimbă privirea prin cameră. Stă așa, cu spatele spre mine, preț de câteva clipe, apoi se întoarce.

— De ce?... dau să spun, dar fără să apuc să termin fraza.

— Am venit să-ți văd desenele. Mi-ai promis că mi le arăți, zice.

Nu știu ce să răspund și, cu un gest, o invit în cămăruța care servește drept birou.

Sunt tulburat de apropierea ei. Ne îndreptăm spre foile pe care le țin pe masă, dar le iau și le dau deoparte.

— Pe care vrei să mi le arăți? mă întreabă, așa că aleg un desen și îl pun pe masă, în fața ei. Îl cercetează îndelung. Apoi îl mută, și eu iau un altul, și tot așa. Simt un nod în gât.

Într-un sfârșit, ajunge la ultimul desen. Se îndreaptă de spate și își plimbă degetele peste lucrurile pe care le țin așezate pe rafturi. O urmăresc din ochi și îmi dau seama că are ceva în cap, un gând care nu îi dă pace, dar pe care nu știe cum să-l exprime. Se întoarce spre mine. Văd pe fața ei că este obosită, dar că a ajuns la o decizie, ceva la care nu vrea cu nici un chip să renunțe.

— Vrei să afli cum a murit fiul meu? mă întreabă.

— Nu, nu cred că este cazul, răspund clătinând din cap.

— Ba da. Vreau să știi totul, spune, așa că încuviințez, iar ea ezită o clipă, apoi începe să povestească.

— Nu l-am iubit pe tatăl lui, nici măcar atunci. Nu era un bărbat rău, ci doar un om fără minte, genul care face ceea ce îi place pentru ca apoi să regrete și să se plângă, rușinat, de faptele lui, înjosindu-se astfel și mai tare. De la el a plecat totul, așa putea zice, deși eu mi-am dat seama repede ce voia de la mine și nu l-am descurajat deloc. Știam că era însurat, dar atențiile lui mă flatau și restul a venit oarecum de la sine, mai degrabă dintr-un fel de nepăsare din partea mea. Nu știu ce mi-am închipuit că o să găsesc la el și în ceea ce am făcut. Presupun că un dram de plăcere, o emoție.

Se oprește pentru a-mi arunca o privire și înțeleg că nu a mai mărturisit nimănui ceea ce îmi povestește mie acum.

— Nu a fost însă vorba de nici o plăcere, nu pentru mine, în orice caz, și cred că nici pentru el, dar nu acesta a fost lucrul cel mai rău. Lucrul cel mai rău a fost că, după aceea, totul s-a schimbat, iar eu am rămas singură. Uneori mă întreb dacă aș

face același lucru în cazul în care aş avea din nou ocazia și, ca să fiu sinceră, aş zice că da, n-aș regreta poate decât durerea pe care am provocat-o celor dragi.

Când rezultatul faptei mele necugetate a devenit vizibil, am fost trimisă departe de orice ochi iscoditori, la o fermă de lângă Launceston ținută de niște prieteni foarte vechi de-ai tatei. Niște creștini tare de treabă. Am petrecut acolo o iarnă, fără să vină nimeni să mă vadă, uitată de toți sau cel puțin așa am crezut. Tata mi-a scris ori de câte ori a putut, dar scrisorile s-au împuținat cu trecerea vremii. De la Edmund nu am primit însă nici o veste, fapt care mi s-a părut normal, având în vedere că nici în copilărie nu fuseserăm prea apropiați.

Copilul s-a născut spre sfârșitul iernii. L-am născut asistată de un doctor chemat din oraș. Atunci când mi l-au pus pe micuț în brațe, am simțit ceva ce nu mai simțisem niciodată, un lucru extraordinar de intens, dar și o durere atât de chinuitoare, încât am crezut că o să izbucnesc în plâns. Domnișoara Winter își ridică o mână și își șterge fața, deși nu văd să-i curgă lacrimile. I-am dat numele de Thomas, așa cum te cheamă și pe tine, adaugă.

Probabil că fratele meu sperase că voi abandona copilul, că îl voi da altcuiva să îl crească, și poate că și tata intenționa să mă readucă în societate, să pretindă că fusesem plecată undeva, departe, până ce povestea avea să fie dată uitării, iar eu aveam să fac o căsătorie potrivită. Dar în timp ce îmi țineam fiul în brațe, gândurile acestea nici nu mi-au trecut prin cap.

A trecut aproape o lună până ce tata a venit în vizită și abia atunci am înțeles de ce îmi scrisese atât de rar, era bolnav și boala dura de câteva luni. Am văzut felul în care l-a luat pe cel mic în brațe și l-a legănat, vorbindu-i drăgăstos. Era un om blând și bun la suflet și era fericit să-și vadă

nepotul. Mi-a promis că o să se întoarcă, dar nu a mai apucat, căci în chiar săptămâna de după plecare a suferit o comoție, și în luna în care a supraviețuit nu a mai vorbit și nu s-a mai mișcat.

După moartea lui, fratele meu m-a adus cu el înapoi la Hobart, ca să locuim din nou împreună. La început am considerat că acceptarea copilului era un act de bunătate din partea lui, dar curând mi-am dat seama că nu dorea decât să mă țină sub supraveghere strictă, ca nu cumva să-l mai fac de rușine încă o dată.

Edmund nu i se adresa lui Thomas decât atunci când nu avea încotro, dar nu se purta cu cruzime față de el. Și asta pentru că felul lui de a fi nu este așa. Și totuși Thomas îl venera. Era un băiețel tare liniștit și nu obișnuia să se joace prea mult cu ceilalți copii, lucru care mi-e teamă că îmi plăcea probabil mai mult decât s-ar fi convenit. Surghiunul e un lucru tare ciudat, domnule May; cum puțini erau cei dispuși să mă viziteze, eram de cele mai multe ori singură și Thomas a ajuns să însemne foarte mult pentru mine. Prea mult, ar spune unii.

Și totuși mă îngrijora faptul că stătea atât de mult singur. Intendentul nostru avea însă un frate, recent eliberat din Port Arthur², care adusese cu el un cățeluș. Nu era cine știe ce de capul lui și nici frumos nu era, mai degrabă lătos și jigărit, dar fiul meu îl iubea. Se jucau împreună ore în șir, hârjonindu-se și alergând unul după celălalt și Thomas îl făcea să latre. Fericirea aceasta a lui era un lucru atât de neobișnuit la el încât nu m-am îndurat să i-o refuz. Și într-o dimineață i-am găsit pe amândoi în curte și Thomas fugea încolo și-ncoace, și câinele după el. Am văzut că bărbații se strânseseră și ei în curte în ziua aceea și mi-a fost teamă să nu apară necazuri, așa că i-am spus lui Thomas să iasă din curte ca să se joace cu câinele afară și că voi veni și eu imediat după ei. După aceea m-am gândit însă să-mi iau o carte de citit, așa că am urcat în dormitor după volumul pe

care îl lăsasem acolo cu o noapte în urmă. Era Wordsworth, o antologie de poeme.

Am coborât apoi, am ieșit din casă și am luat-o pe potecă, dar nu l-am zărit nicăieri, în schimb am auzit câinele lătrând. În spatele casei era un pâraiaș într-o viroagă, iar apa era neagră de la taninul scurs din frunzele căzute, așa că am mers pe mal, în căutarea lor. Pe urmă l-am văzut pe cățel stând pe marginea viroagei și lătrând de zor, fără să se oprească. Mi-am dat seama imediat ce se întâmplase, iar revelația a fost atât de puternică în mine încât am crezut că o să mă sufoce, dar am aruncat cartea și am început să alerg, poticnindu-mă prin iarbă, către marginea pâraului. Și l-am văzut acolo, cum era dus de ape, cu fața în jos. Nu plutea și pentru o clipă mi-am închipuit că l-aș putea salva, așa că m-am aplecat și l-am scos din apă. Nu era adâncă, dar rece, și l-am tras afară pe mal, apăsându-i pieptul și căutându-i cu disperare buzele pentru a-i insufla viață. Fără de folos însă, căci murise înecat, și atunci am știut că ceea ce fusese făcut nu se mai putea desface niciodată.

Termină de povestit și între noi se așterne tăcerea, un spațiu imens, greu de umplut cu vorbe. Nu mă privește, dar știu ce rol ar trebui să joc, ce datorie îmi revine. Și deși îmi dau seama ce așteaptă de la mine, știu că nu pot să o fac, că nu există cuvinte care să repare ceea ce a fost. Așa că, în cele din urmă, ea își mută privirea, în timp ce mâna îi zăbovește pe un desen ce zace pe pervazul ferestrei.

— Dacă nu te superi, aș vrea să păstrez asta, spune arătând către desen și întorcându-se spre mine. Are ochii umezi.

Încuviințez și face un pas înapoi. O conduc spre ieșire. În ultima clipă se întoarce iar cu fața către mine.

— Numele tău, zice, spune-mi, care este de fapt numele tău?

Sub privirea ei mă simt dezgolit și vulnerabil.

— Gabriel, răspund într-un târziu, mă cheamă Gabriel.

— Un nume foarte frumos, spune. Îmi pare gata să izbucnească în lacrimi, dar nu face decât să stea acolo nemișcată, încercând să-și stăpânească tremurul.

— Cu toții avem un trecut, zice în cele din urmă, apoi se întinde și îmi atinge ușor obrazul cu buzele. Apoi, cu o mișcare bruscă, se întoarce cu spatele și se face nevăzută.

Rămân așa mult timp după plecarea ei, uitându-mă de-a lungul potecii. Ziua e pe sfârșite și păsările se strâng laolaltă pentru noapte, strigându-se una pe cealaltă și sporovăind gureșe în timp ce zboară dintr-un copac în altul, iar țipetele lor se înalță în văzduh. De câte ori nu am auzit oare cârâitul papagalilor, zumzăitul scos de mâncătorii de miere sau ecourile prelungi care însoțesc țipetele păsările currawang? Și ieri, și mâine, și în orice altă zi, ele se repetă, mereu aceleași. Cât a trecut, mă întreb, de când sunt atât de singur? E un lucru care mă apasă, care mă sufocă, ceva ce nu pot desface sau da pur și simplu uitării, dar fără de care nu pot să trăiesc.

Câteodată, când sunt singur afară, hoinărind prin tufișuri, sau chiar aici, în casă, mi se pare un lucru aproape posibil să mă pierd așa, în acea tăcere care nu are nevoie de cuvinte și de discuții inutile. Am auzit că unii oamenii și-au pierdut în acest chip mințile, că rațiunea le-a fost dizolvată în spațiul infinit al mării și al cerului. Și, într-adevăr, uneori totul în jur este plin de viață, o cavalcadă de evenimente haotice și zgomotoase, dar chiar și atunci persistă un soi de goliciune, ca și cum în țesătura acestor locuri ar pluti o tăcere tainică, străveche, ceva străin și de neînțeles.

„Oare visez noaptea la toate acestea?” mă întreb stând singur și privind în zare. Răspunsul este nu sau oricum nu foarte des. Mai degrabă dorm, un

somn greu ca de moarte și aproape lipsit de vise, sau în orice caz de vise pe care să mi le amintesc atunci când mă deștept. Ziua, în schimb, când sunt singur cu copacii și cu dealurile mele, atunci toate îmi revin în minte. Îmi revin în minte ca niște lucruri dintr-o altă viață. Și nici atunci nu simt nici o vină, numai deșertăciune, de parcă aș fi fost secătuit de orice sentimente și aș fi devenit cumva ireal și transparent precum vântul ce adie șuierând printre pomi.

Păsările strigă și țipetele lor par să umple aerul. Le urmăresc cum se înalță, avântându-se spre cer, concentrate asupra momentului prezent, rotindu-se și învărtindu-se precum jarul scormonit cu vătraiul în cămin sau ca fuioarele de fum care urcă în aer. Le invidiez, le invidiez pentru viața pe care o duc, pentru libertatea față de ele însele. Nu au trecut și nici viitor, și exaltarea aceasta a vieții răzbate în fiecare bătaie din aripi care le ridică în spațiul infinit. Le urmăresc și îmi vine să plâng, dar nu am lacrimi. Și oricum, pentru ce-aș vărsa aceste lacrimi? Pentru că nu pot să zbor ca ele? Pentru libertatea pe care nu o am? Cu toții suntem făcuți așa, acum îmi dau seama, ca să trăim și să murim, și să trăim din nou, iar mâinile și trupurile noastre sunt colivii care ne țin închiși și totodată ne păstrează vii. M-aș înălța și eu ca ele, m-aș pierde în aer și astfel m-aș elibera. Și apoi, deodată, mă pomenesc că plâng, cu lacrimi adevărate și amare, și cred că înțeleg ce înseamnă să renaști, să o iei de la capăt. Atâtea vieți, atâtea și atâtea vieți, mai ușoare decât aerul.

³ Denumirea folosită inițial de majoritatea europenilor pentru a desemna Tasmania, în prezent parte a Australiei.

Exploratorul olandez Abel Tasman a fost primul european care a pus piciorul pe insulă, în 1642. El i-a dat numele de „Anthoonij Van Diemenslandt” („Ținutul lui Anthoonij Van Diemen”), în onoarea guvernatorului de atunci al Companiei Olandeze a Indiilor de Est, finanțatorul expediției. În anul 1770, insula a fost luată în stăpânire de James Cook, în numele Marii Britanii, și în 1803 a fost întemeiată prima așezare europeană cu rol de colonie penitenciară. S-a renunțat la acest sistem în 1877 (n.tr.).

⁴ Oraș din statul australian New South Wales, situat la circa 160 km nord-est de Sydney, la gura de vărsare a fluviului Hunter. Colonia a fost întemeiată de englezi la sfârșitul secolului al XVIII-lea – începutul secolului al XIX-lea ca port, în urma exploatării masive a cărbunelui din zonă (n.tr.).

⁵ Familie de păsări de talie mică și medie care trăiesc în Australia, Noua Guinee, Noua Zeelandă și în unele insule din Pacific. Sunt numite așa deoarece se hrănesc mai ales cu nectarul florilor (n.tr.).

⁶ Localitate din statul australian New South Wales, situată pe fluviul Georges, în apropiere de Sydney. Este una dintre primele așezări urbane din Australia, fiind întemeiată în anul 1810 și purtând numele secretarului de stat britanic pentru colonii de la acea vreme (n.tr.).

⁷ Orașel din Tasmania, întemeiat în anii 1830 de britanici ca centru de exploatare a lemnului și purtând numele guvernatorului de atunci al Ținutului lui Van Diemen, George Arthur. A devenit însă cunoscut mai ales drept colonie de deținuți, servind între 1833 și 1877 ca temniță de maximă securitate pentru cei mai înrăiți criminali britanici și irlandezi (n.tr.).

Mulțumiri

Doresc să mulțumesc tuturor celor implicați în apariția acestui roman. Le sunt recunoscător lui David Malouf, lui Hilary McPhee și Deliei Falconer pentru răbdarea cu care au citit diversele versiuni ale lucrării, ca și pentru sfaturile oferite. De asemenea, doresc să le mulțumesc doctorilor și studenților care mi-au permis să le urmăresc munca și să învăț direct de la sursă ce înseamnă să petreci ceva timp printre cei plecați de curând dintre cei vii. Deși subiecților respectivi nu li s-a cerut încuviințarea și deci nu au avut cum să consimtă, le datorez lor și familiilor lor recunoștința mea. Pentru un sprijin de cu totul alt gen sunt recunoscător Departamentului de Literatură al Consiliului Australia, care mi-a oferit o bursă de studii în cursul căreia am elaborat o bună parte din carte, gest care mi-a dat posibilitatea de a beneficia de un răgaz, precum și de condiții la care altfel nu aș fi putut decât să visez, dar și Fionei Inglis pentru ajutorul acordat pe aproape întreg parcursul acestui proces. Dar, mai presus de orice, doresc să-i mulțumesc lui David Miller, agentul meu literar de la Rogers, Coleridge and White; lui Nikki Christer, editorul meu de la Picador Australia; și editoarei mele, Judith Lukin-Amundsen. Și, nu în ultimul rând, lui Mardi McConnochie, fără de care această carte nu ar fi văzut lumina tiparului.

Table of Contents

Citat T.S. Eliot	5
CEVA MAI UȘOR DECÂT AERUL	6
ÎMPĂRĂIA PĂSĂRILOR	208
Mulțumiri	268